

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 14^{ον}
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β.
ΑΡΙΘ. 26 (695)

1937

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

ΜΗΝΥΤΩΡ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΥΡΙΑΜ ΧΑΡΡΙΣ

ΤΟ ΡΟΔΟ ΤΗΣ ΥΕΜΕΝΗΣ

Όλες ή φυλές είχαν συγκεντρωθή για τις καμηλοδρομίες. Είχαν κατασκηνώσει στους λόφους γύρω, για ν' άψουν στους δρομείς δλόκληρη την πεδιάδα.

Στους άγώνες θα λάθαιναν μέρος μονάχα τ' άρχοντόπουλα, αυτοί δηλαδή που οι πατέρες τους είχαν κοπάδια και μπορούσαν νά διαθέσουν δυο τουλάχιστον έκλεκτες δρομάδες.

Ο Γιάζι, ο γιός του Τόρο, δέν είχε τίποτε, ούτε καν μιá καμήλα μαύρη. Ο πατέρας του έφτιαχνε άσκιá κι' άκό-νιζε τις μύτες τών κονταριών.

Μá, ο Γιάζι, άν και φτωχός, ήξερε νά δαμάζει τις δρομά-δες καλλίτερα άπ' τó κάθε άρχοντόπουλο. Ήξερε άκόμα ν' άυτοσχδιάζει στίχους κι' όταν τυλιγμένος στον τρύπιο μανδύα του, περνούσε μπρός άπ' την πηγή, ή γυναίκες, κυττάζοντάς τον, άφηναν τις στάμνες τους νά ξεχειλίζουν.

Όστόσο, έδω και μερικές ήμέρες, ή έμπνευσί του είχε στειρέψει κι' ούτε φαινόταν πειά κοντά στην πηγή.

Ξαπλωμένος στην άμμο, με τá μεγάλα του μάτια άκί-νητα, συλλογιζόταν ντροπιασμένος ότι δέν μπορούσε νά λάβη μέρος στις κούρσες.

Συλλογιζόταν άκόμα με καύμó τη μεγάλη άνοιχτή σκη-νή, τη στημένη στη μέση της πεδιάδος, όπου ή νέες κοπέλ-λες θα πήγαιναν νά παρακολουθήσουν τους άγώνες, με τά πρόσωπά τους σκεπασμένα, σύμφωνα με την παράδοσι. Κα-θώς όμως ή καμήλες θα περιούσαν μπροστά τους, θα έ-θγαζαν τους πέπλους τους και οι καθάλλάρηδες θάπαιρ-ναν μαζί τους στον ίλλιγιώδη τους δρόμο την έκθαμβωτι-κή και φευγαλέα όπτασία τών λυμένων μαλλιών και τών γυμνών χειρών και τραχήλων.

Και ο Γιάζι έρριχνε άμμο στο κεφάλι του και καθαριώ-ταν τη φτώχεια.

Έξαφνα, στο έδαφος τó φωτοπλημμυρισμένο, μιá σκιá φάνηκε.

Ο νέος σήκωσε τά μάτια του και είδε τó Χασάν κοντά του. Αυτός ήταν ένα άρχοντόπουλο, που δέν τó άγαπούσε.

Εμειναν κ' οι δυο σιωπηλοί. Καθένας τους άπόφευγε νά μιλήση πρώτος. Τέλος ο Χασάν είπε στο Γιάζι :

— Άύριο πρέπει νά τρέξω κ' έγώ στους άγώνες. Μά ή καμήλες, καθώς τρέχουν γρήγορα, με ζαλίζουν. Και τó κακό είναι, ότι ή κόρη του Χουσείν, αúτη που τη λένε «Ρόδο της Υεμένης» δέν θέλει νά με δεχθί για σύζυγο, άν δέν νικήσω στις κούρσες...

Και, άφóυ είπε τά λόγια αυτά, σάπασε. Ο Γιάζι, για νά κρύψη τó τρεμούλιασμα τών χειρών του, τά έχωσε μέσα στην άμμο.

Ο Χασάν, δισταζοντας λίγο, έξακολούθησε:

— Άν θέλεις νά τρέξεις στη θέσι μου και άν φτάσης πρώτος, θα σου δώσω τó σπαθί μου, την άσπρη μου καμήλα και τó μανδύα μου...

— Δέχομαι, άπάντησε ο Γιάζι.

Μά είχε γίνει πολύ λυπημένος, γιατί σκεφτόταν την κόρη του Χουσείν.

Με τó σύνθημα που δόθηκε άπό τους

πυροβολισμούς, ή καμήλες ξε-
πηδούσαν, άναπηδούσαν, έπειτά τεντωνόντουσαν στά μα-
κρύα τους πόδια κι' ώρμούσαν μπροστά. Καί, ξανθές, σάν
την άμμο, φαινόντουσαν ένα με τó έδαφος.

Ο Γιάζι, τυλιγμένος μέσα στά ρούχα του Χασάν, κάλ-
—ζε επί κεφαλής όλων πρós την άνοιχτή σκηνή.

Η νέες κόρες άφησαν νά πέσουν οι πέπλοι τους...

Κ' ή καμήλα πέρασε σάν άστραπή.

Μά ο Γιάζι είχε δει τη γυμνότητα ενός τραχήλου, είχε
διακρίνει, στο περασμα, τρία τριανταφυλλένια σημάδια:!
ένα γιορντάνι μ' ένα κοράλλι, που κρεμώταν στη μέση του
στήθους κι' άριστερά και δεξιά δυο άλλα τριανταφυλλένια
σημαδάκια, σάν δυο μπομπουκάκια ρόδων.

Η άμμουδιές σάλεψαν μπρός στά μάτια του, άπομακρύν-
θηκαν κι' έσβυσαν σάν ένα κορμί που φεύγει.

Τά μάτια του είχαν θολώσει...

Δέν έθλεπε πειά τίποτε άλλο άπ' αυτά τά τρία τριαντα-
φυλλένια σημάδια...

Ο Γιάζι παραμέλησε τó ζώο του, έέχασε την κούρσα
του. Οι άλλοι τόν προσπέρασαν.

Μά δέν νοιαζόταν πειά καθόλου γι' αυτό... Χαρόταν μά-
λιστα. Θάθελε νά ξαναγυρίση πίσω για νά πείη με τά
μούτρα στο χώμα μπροστά στο είδωλό του που τó είχε
λατρεύσει μέσα σέ μιá στιγμή.

Τέλος, έφτασε τελευταίος στο τέρμα. Δέν άκουσε τά κο-
ροϊδευτικά έπιθετα τών άλλων δρομείων... Δέν άκουσε τις
κατάρες του Χασάν. Άδιάφορος, άφησε την καμήλα, τά
όπλα και τόν μανδύα που τόσο τά είχε όνειροπολήσει μέ-
σα στη φτώχεια του.

Έξάφνα, ώρμησε κάτω άπ' τó φλογισμένο ούρανό, στην
άνισκήτη πεδιάδα, τρέχοντας μ' όλη του τη δύναμη...

Μπροστά στη σκηνή του Χουσείν, στάθηκε κλονιζόμενος,
λαχανιασμένος:

— Ζητάω σέ γάμο την κόρη σου Ουάρντα - άλ - Γιαμάνα
(τó Ρόδο της Υεμένης)...

— Την Ουάρντα - άλ - Γιαμάνα ;... Μήπως τρελλάθη-
κες ;... Η μήπως μέθυσες, νεαρέ έρωτευμένο ;...

— Τι σου χρειάζεται για νά μου τη δώσης ;...

— Τι χρειάζεται ;... Σε σένα μωαλό και σέ μενα καμή-
λες.

— Θα τάξεις και τά δυό...

Και ο Γιάζι, με καρδιά που άναπηδούσε άπό έλπίδα,
υψήκε άπ' τη σκηνή.

Βρήκε την Ουάρντα, ανάμεσα στις άλλες κοπέλλες, και
της είπε:

— Ω, εσύ, που άνθίζεις σάν τó ρόδο στη δροσιά, θέλω
νά σου μιλήσω. Άκολούθησέ με στην
πηγή...

Εκείνη τόν άκολούθησε.

Όταν έφτασαν κοντά στην πηγή, ο
Γιάζι της είπε:

— Σε είδα, καθώς έτρεχα, στη θέσι
του Χασάν...

Ναι, σέ είδα... Περνούσα άπάνω στην
καμήλα μου σάν ένας ταξιδιώτης δυσά-

σμένους στην ξηρμό... "Ήσουν τὸ δέντρο μὲ τοὺς δυὸ εὐχ-
μούς καρπούς, ὅπου πίνει κανεὶς τὴ ζωὴ..."

»Σὲ εἶδα...

»Περνοῦσα στὴν καμήλα μου σὰν ἕνας θασιλῆς ἀρρω-
στος στὸ θρόνο του... "Ήσουν τὸ φυτὸ μὲ τ' ἀρωματισμένα
κοράλλια ποὺ ξορκίζουν τὶς ἀρρώστειες..."

»Σὲ εἶδα...

»Περνοῦσα στὴν καμήλα μου σὰν τὸ θαρκάρη στὴν πι-
ρόγα του. "Ήσουν τὸ κοράλλινο κλαδί κάτω ἀπ' τὸ διάφα-
νο νερό... Καὶ στὰ δυὸ τριανταφυλλένια σημάδια τοῦ στή-
θους σου ἡ καρδιά μου κρεμάστηκε..."

»Ὁ πατέρας σου κοροϊδεύε τὴ φτώχεια μου. Θὰ γίνω
πλούσιος. Φεύγω... Θὰ ξαναγυρίσω, ὅταν θάχω καμήλες
γι' αὐτόν καὶ θαρχιόλια καὶ δαχτυλίδια γιὰ σένα... Θὰ μὲ
περιμένεις; ;...

— Θὰ σὲ περιμένω...

— "Ἄνθος τῆς αὐγῆς μου, θὰ μοῦ δώσης νὰ πιῶ μέσα
στὴν τριανταφυλλένια χούφτα τοῦ χεριοῦ σου ;

"Ἐκεῖνη ἔσκυψε πρὸς τὴν πηγὴ, γέμισε τὸ χέρι τῆς μὲ
νερό καὶ τὸ ἀπλώσε πρὸς
αὐτόν. Ὁ Γιάζι ἤπιε μισό
γουλιὰ κι' ἔπειτα εἶπε:

— Πιές ἐσύ ὅ,τι ἀπομέ-
νει.

"Ἡ Οὐάρντα ἔφερε τὸ χέ-
ρι τῆς στὰ χεῖλη τῆς.

Μὰ μιά στάλα ἀπὸ τὸ
νερό ξέφυγε ἀνάμεσα ἀπὸ
τὰ δαχτυλά της καὶ κύλη-
σε ἀργὰ ἀπάνω σὲ μιά
πτυχὴ τοῦ φορέματός της.

Ὁ Γιάζι τὴν εἶδε νὰ
κυλᾷ καὶ, παλλόμενος ὁ-
λος ἀπὸ ἐρωτα τὴν ἰκέ-
τευσε, δείχνοντας τὸ γιορ-
νάνι τῆς:

— Σὲ παρακαλῶ, σὲ πα-
ρακαλῶ, δεῖξε μου τὸ μι-
κρὸ κοραλλένιο μαργαρι-
τάρι, ποὺ κρέμεται ἀπ' αὐ-
τὴ τὴν κλωστή καὶ ποὺ χά-
νεται μέσα στὴν ὡμορφιά
τοῦ κορμιοῦ σου.

"Ἡ Οὐάρντα τράβηξε τὸ
γιοντανί της. Ἐκεῖνος τὸ
πῆρε στὰ χέρια του καὶ
νόμιζε πὼς ὄρθηκε σ' αὐτὸ
τὴν ὡμορφίαν τῆς σάρκας
τῆς.

"Ἐπειτα, ταραγμένος ὡς
τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του,
τρομαγμένος γιὰ τὸν ἔρω
τά του, ἔφυγε...

"Ἐνα θράδυ, μὲ πανσέληνο, ποὺ ἡ ἄμμος σπιθοβολοῦσε,
κάτω ἀπ' τὴ δροσιά — χρόνια — εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε
ποὺ ἔφυγε ὁ Γιάζι — ἕνας ἀρχοντας, ποὺ τὸν συνώδευσεν ἕ-
να μεγάλο καραβάνι, ἔφτασε στὴν κατασκήνωσι.

Αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος, μὲ τὰ μεγάλα μάτια ποὺ τὰ θαθου-
λωμένα μάγουλά τους καὶ τὸ ρυτιδωμένο μέτωπό του, ἔ-
δειχναν μιά ζωὴ γεμάτη περιπέτειες, φοροῦσε οὐχὶ μετε-
ξωτὰ χρυσοκέντητα. Κ' ἡ μυρωδιές, ποὺ ρίχνουν ἀπάνω
τους οἱ γαμπροί, ξεχυνόντουσαν ἀπ' τὸ κορμί του.

Μὲ βῆμα πολεμιστοῦ μπῆκε στὴ σκηνὴ τοῦ ἀρχηγοῦ.
— Ἀναγνωρίζεις, εἶπε στὸ Χουσεῖν, ἀναγνωρίζεις τὸ Γιά-
ζι, τὸ γυιὸ τοῦ Τόρ, ποὺ τὸν περιποιεῖς ἄλλοτε γιὰ τὴ
φτώχεια του καὶ τὸν ἐρωτᾷ του ;

Προχώρησε πρὸς τὴν εἵσοδο τῆς σκηνῆς, ἀνασήκωσε τὸ
παραπέτασμα, ποὺ εἶχε πέσει πίσω του καὶ δείχνοντας τὸ
καραβάνι, πρόσθεσε:

— Κύτταξε ἐξώ. Νὰ ἡ καμήλες μου
κι' ἡ φορὰδες μου καὶ τ' ἄλλα μου
ζῶα ποὺ γέρονουν κάτω ἀπ' τὸ θαρὺ
φόρτωμα τους. Ποῦ εἶνε ἡ κόρη σου;
Πέθανε! ;...

Τὸ παραπέτασμα γλύστρησε ἀπ' τὰ
χέρια τοῦ Γιάζι, ὁ ὁποῖος παραπά-
τησε καὶ πῆγε καὶ χτύπησε στὸ κον-
τάρι ποὺ υποβάσκαζε τὴ σκηνὴ καὶ
τὸ χτύπημα ἦταν τόσο θαρὺ, ὥστε ὁ-
λὴ ἡ σκηνὴ κλονίστηκε.

Τέλος, ρίχνοντας τὸ μανδύα του
στὸν ὄμο του, εἶπε:

— Πάμε νὰ μοῦ δείξης τὸν τάφο της.

Οἱ δυὸ ἄνδρες θύηκαν ἀπὸ τὴ σκηνὴ καὶ θάδισαν ὁ ἕ-
νας πίσω ἀπ' τὸν ἄλλο σιωπηλοί. Πέρασαν ἀνάμεσα ἀπ' τὶς
καμήλες ποὺ κατὰκοπες εἶχαν ἀκουμπήσει κάτω στὴ
γῆ.

Ὁ Χουσεῖν, ἀπληστος καθὼς ἦταν, ὑπέφερε γιὰ ὅλ' αὐ-
τὰ τὰ πλούτη ποὺ θὰ γινόντουσαν δικὰ του, ἂν μπορούσε
νὰ τοῦ δώσῃ τὴν κόρη του.

Ὁ Γιάζι, σὲ κάθε ζῶο ποὺ ἔδλεπε, θυμῶταν ἕνα κίνδυνο
μάταιο, ἀφοῦ ἐκεῖνη, γιὰ τὴν ὁποία εἶχε ἀγωνισθῇ, εἶχε
πεθάνει. Κάθε δῶρο τοῦ θύμιζε τὸ θάνατο μιάς ἐλπίδας.
Καὶ ἀφθονὰ δάκρυα κυλοῦσαν ἀπάνω στὰ λαμπρά του
ροῦχα.

Ἐφτασαν τέλος σ' ἕνα μικρὸ ὕψωμα γῆς, ἀπάνω στὸ ὁ
ποῖο ὠρθωνόταν μιά στήλη.

— Νὰ ὁ τάφος τῆς Οὐάρντας, εἶπε ὁ Χουσεῖν.

Ὁ Γιάζι, ξαπλωθῆκε κάτω στὴ γῆ καὶ τὰ χέρια του ἀν-
κάλασαν τὴ στήλη.

Ἐκλαίγει.

Χαίδεψε τὴν πέτρα, φι-
λοῦσε τὸ χῶμα... Στέναξε
κι' ἔλεγε στὸν τάφο τὸν
καὶ μὲ τῆς καρδιάς του.

Καὶ ἡ πνοὴ τῆς νύχτας
σκόρπιζε τοὺς θρήνους τοῦ
ἐρωτευμένου στὶς ἀσπρὲς
μένες ἐρημιές.

Ἐξαφνὰ ἀνωρθώθηκε
καὶ εἶδε πίσω μιά νέα κό-
ρη ποὺ τὸν τραβοῦσε ἀπὸ
τὸ μανδύα του.

"Ἡ κοπέλλα ἔσκυψε πρὸς
αὐτόν καὶ τοῦ εἶπε:

— ὦ, ἐσύ ποὺ ἀγαπᾷς
καὶ κλαῖς, κλαῖς σ' ἔντι
ἀδειανὸ τάφο. Δὲν μποροῦ-
σα νὰ κοιμηθῶ στὴ σκηνὴ
μου, οἱ λυγμοὶ σου μοῦ ἔ-
σπαραξαν τὴν καρδιά. Ἡ
κόρη τοῦ πατέρα μου δὲν
πέθανε... Τῆς εἶπαν πὼς
εἶχες σκοτωθῇ στὴ μάχη
καὶ τὴν πάντρεψαν μὲ τὸ
Χασάν. Ἐφυγαν ἀπὸ δῶ,

γιατὶ ὁ Χασάν σὲ φοβό-
ταν... Κι' ὁ πατέρας μου,
ποὺ φοβόταν κι' αὐτὸς τὴν
ἐπιστροφὴ σου, ἔσθρε αὐ-
τὸν τὸν ψεύτικο τάφο γιὰ
νὰ μὲ ξεγυμνάσῃ... Ἡ Οὐ-
άρντα μὲνει στὴ φυλὴ τῶν
Χάρμπ, στα βουνὰ τῆς Χε-
τζαζης.

Ὁ Βεδουῖνος πῆδησε στὴν πὶν γρήγορη καμήλα του καὶ,
χωρὶς κανὲν νὰ ἐπιτηδῇ τοὺς ἀνθρώπους του, ἔφυγε.

Κάλπαξε δέκα μέρες καὶ δέκα νύχτες κάτω ἀπ' τὸ φλο-
γιμένο λιπῶρι, μέσα στὴν πνοὴ τῶν πιδὸ καυτερῶν ἀνέ-
μων.

Διάσχισε ὠκεανούς φωτιάς κι' ἀκρογιαλιές στρωμένες
σ' ἀναλυμένο μολύβι.

Λαχάνιαζε ἀπὸ πυρετό, τὰ δόντια του χτυποῦσαν, τὰ
εἶλη του εἶχαν ξεραθῇ κι' ἡ παλῆς πληγές του εἶχαν ξα-
νανοίξει.

Τέλος, ἔφθασε στὴ φυλὴ τῶν Χάρμπ, ποὺ ἦταν κατασκη-
νωμένη στὶς ἀμμουδιές τῆς μεγάλης ἐρήμου.

Μπῆκε κατ' εὐθείαν στὴ σκηνὴ τοῦ Χασάν.

Μιά γυναῖκα ὕφαινε ἐκεῖ κι' ἦταν ὀλομόναχη.

ἦταν ἡ Οὐάρντα !

— Δόσε μου νὰ πιῶ ! Δόσε μου νὰ πιῶ ! τῆς εἶπε.

Ἐκεῖνη, σηκώθηκε καὶ τοῦ ἔφερε
γάλα τῆς καμήλας.

Ὁ Γιάζι ἤπιε μιά γουλιὰ καὶ δι-
νοντάς της πίσω τὸ δοχεῖο, τῆς εἶπε:

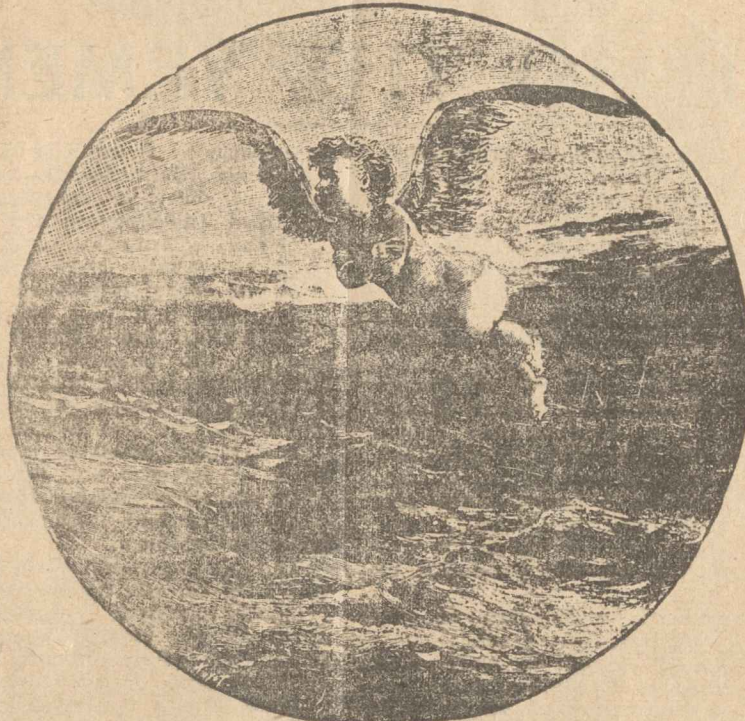
— Πιές τώρα ἐσύ ὅ,τι ἀπὸ μένει !
Καὶ τὴν ἐκύτταξε στὰ μάτια.

Τότε ἐκεῖνη τὸν ἀναγνώρισε.

Ὁρμησε πρὸς αὐτόν, μὰ ὁ Γιάζι
κλονίστηκε σὰν ἀνθρώπος μεθυμέ-
νος.

— Χάνομαι ! Πεθαίνω ! εἶπε. Πε-
θαίνω ἀπὸ εὐτυχία.

Τοῦ ἔστρωσε ἕνα κρεβάτι, τὸν ἔ-

ΜΟΝΟΝ ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ἀγοράζει, εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰ τιμὰς,
παλαιὰ βιβλία, ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, πρὸ
τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, παλῆς φωτο-
γραφίες, ριζάνες, ἔγγραφα κτλ. Πληρο-
φ. αἰ: Ἡμερῖς «Μπουκέτο», Ἰ. Γρυαυδὸ Πα-
λαιῶν Πατρῶν 5, Κήπος Κλαυθιῶνος, 3-9
μ. μ. καθ' ἑκάστην καὶ τὰς Κυριακάς.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ὑπο ἡ ζωὴ τῶν ἀρετῶν Πῶς διατηρεῖται ἡ εὐμορφία

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὴν περασμένη Πέμπτῃ τὸ ἀπόγευμα στὸ Γκόλφ ἐκλεκτὴ
συγκέντρωσις.

Διεκρίναμε τὴν κ. Κυβελιὲ μὲ τουαλέττα ἐμπριμέ, τὴν
κ. Μπρυέρ, τὴν θαρώνη Περονέ, τὴν κ. Παπαστράτου μὲ
ὠραῖο μπλέ ταγιέρ, τὴν κ. Λιδιέρτου, κομψὴ μὲ μπλέ
ρουὰ καὶ ἄσπρο, τὸν κ. καὶ τὴν κ. Μελά, τὸν κ. καὶ τὴν
κ. Ἀργυροπούλου, τὴν κ. Καίτη Γεωργιάδη μὲ φόρεμα ἐμ-
πριμέ, τὴν κ. Λάβετ μὲ ἄσπρο πλισσὲ φόρεμα, τὴν δεσποι-
νίδα ντὲ Πωσσόν, μὲ λινὸ ἐμπριμέ, τὴν κ. Λ. Μερκάτη, μὲ
μπλέ καὶ ἄσπρο φόρεμα καὶ καπέλλο.

Ζωηροτάτῃ προμηνύεται ἡ ἐορτὴ τῆς «Παιδικῆς Στέγης»
ἡ ὁποία θὰ δοθῇ στὶς 26 τρέχοντος στὶς ταρατσες τῆς
«Πέργκολας».

— Ὁ καλλιτεχνικὸς διάκοσμος καὶ ὁ φωτισμὸς θὰ εἶνε
πρωτοφανῆς γιὰ τὰς Ἀθήνας.

— Φημισμένοι μάγειροι θὰ προετοιμάσουν ἐκλεκτὰ φα-
γητά, τὰ ὁποία θὰ σερβίρουν ἐκλεκτὲς κυρίες καὶ δεσποι-
νίδες.

— Ἡ διοργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς κ. κ.
Ἰ. Ὑψηλάντη, Ἀντ. Μπενάκη, Εὐγενίδη, Ψισκῇ, Χατζανέστη,
Ζαρίφη, Ν. Μικρούλακη, Μ. Μακκά, Μπότη, Λ. Καρέλλα,
τὴν δεσποινίδα Τζιν Κόρφ.

— Στις 17 'Ιουλίου θὰ δοθῇ χορευτικὴ ἑσπερὶς στὶς θαυ-
μάσιες θεράντες τοῦ ξενοδοχείου «Πεντελικόν».

— Αἱ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν ὑπὲρ τῆς ἀεροπορίας.

— Ἡ διοργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς κ. κ.
Ε. Παπαστράτου, Ὑψηλάντη, Οἰκονομάκου, Ζαλοκώστα,
Μπότση καὶ τὰς δεσποινίδας Λίαν Καμπά, Εὐγενίδη, Σι-
νιόσσογλου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η «ΧΑΡΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ»

Ἐκυκλοφόρησε τὸ 13ον τεῦχος τοῦ 159ημέρου περιοδι-
κοῦ «Ἡ Χαρά τῶν Παιδιῶν», πολὺχρωμο, μὲ εἰκονογραφη-
μένες εὐθύνες ἱστορίας, παραμῦθια, διηγήματα γιὰ μικρὰ
παιδιά, κινηματογράφον κλπ.

ἄλλε νὰ ξαπλωθῇ σ' αὐτὸ καὶ κάθῃσε πλάι του.

Ὁ Γιάζι εἶχε χάσει σχεδὸν τὶς αἰσθήσεις του κι' ἔκλαιγε
σὰν νὰ ἦταν ἀκόμα μπροστὰ στὸν ἀδειανὸ τάφο.

Τέλος ἠούχασε.

Ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ θλέποντας
τὴν Οὐάρντα κοντὰ του, θυμήθηκε τὴν
εὐτυχισμένη μέρα τῆς ἀγάπης του καὶ
ἄρχισε νὰ κλαίῃ σὰν παιδί.

— Θυμᾶσαι, τῆς εἶπε, ὅταν μοῦ ἔδω-
σες νὰ πιῶ στὴ χούφτα σου ;

Καὶ παίρνοντας τὸ χέρι τῆς, τὸ ἔφερε
στὰ χεῖλη του κι' ἔκανε πὼς πίνει ὡς
τὴν τελευταία σταγόνα.

— Πές μου, τὴ ρώτησε, ἔχεις πάντα τὸ
γιοντανί μὲ τὸ κοραλλένιο μαργαριτά-
ρι ποὺ χανόταν μέσα στὴν ὡμορφίαν τοῦ
κορμιοῦ σου ;

Ἐκεῖνη τὸ ἔδωκε καὶ τοῦ τῶδεψε.

Ὁ Γιάζι τὸ ἔφερε στὰ χεῖλη του.

Κι' ἀργὰ, μὲ τὰ χέρια του ἀγκάλια-
σεν γυνὸν τράχηλό.

— Ρόδο μου τῆς Ὑμένης... ψιθύρισε.

Μικρὸ ρόδο τῶν ξανθῶν λόφων...

Καὶ τὸ κεφάλι του ἔγειρε ἀπάνω στὸ
κεφάλι τῆς Οὐάρντας.

Εἶπε πεθαίνει.

ΜΥΡΙΑΜ ΧΑΡΡ

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΚΑΡΥΑΤΙΔΑ, Θήβα. — Ἡ μόνη μέθοδος νὰ γίνετε ἀληθινὴ Καρυάτις
εἶνε νὰ κάνετε γυμναστικὴ καὶ περπάτους. Ὅση δόλαια καὶ ἂν κάνετε,
δὲν ὀφελεῖ σὲ τίποτε ἂν δὲν συνδυάζεται μὲ γυμναστικὴ. Μόνον μὲ αὐ-
τὴν θὰ διατηρήσετε τὴν χάρι καὶ τὴν εὐκαμία σας. Βιβλία μὲ γυμνα-
στικές ἀσκήσεις, στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα μὴ φαίνεται πὼς δὲν ὑπάρχουν.
Ζητήσατε πάντως ἀπὸ ἕνα μεγάλο βιβλιοπωλεῖο, π. χ. τοῦ Ἐλευθερου-
δάκη, πλατεῖα Συντάγματος νὰ σᾶς στείλουν τὸ βιβλίον «Μον Συ-
στέμμε», ὅπου θὰ εἴρητε ὅ,τι χρειάζεσθε, ἢ καὶ κανένα ἑλληνικὸ, ἂν ἐχῇ.
Γιὰ νὰ λευκάνουν τὰ χέρια σας σᾶς συνιστᾷ νὰ χρησιμοποιεῖτε τὸ ἐξῆς
ὕγρo:

Γλυκερίνη 50 γρ.

Ὁξυζενέ 10 γρ.

Βάμμα θενζόνης 5 γρ.

Τὸ ζουμί δυὸ λεμονιῶν.

Τ' ἀνακατεῦτε ὅλα μαζὺ καὶ φυλάτε τὸ ὕγρo σ' ἕνα μπουκάλι.

ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΑΝ. — Θὰ ἦτο προτιμότερο νὰ μὴ μεταχειρίζεσθε ριμ-
μιὰ καὶ ρούζι γιὰ τὸ πρόσωπο καὶ νὰ βάλετε στὸ δερμα σας μιά καλὴ
λοσιὸν ἢ μιά ἀγνή κρέμα. Τὸ ὠραῖο πρόσωπο δὲν τὸ κάνουν τὰ προ-
σθετὰ φτιασίδια, ἀλλὰ τὸ περιποιημένο δερμα. Ἄν τὸ δερμα σας εἶνε
λιπαρὸ καὶ ἐγάζετε καὶ σπυράκια, θὰ πλένεσθε μὲ νερό, στὸ ὁποῖον θὰ
ἔχετε προσθέσει λίγη σόδα καὶ μὲ ἕνα ἀγνὸ σαποῦνι. Τὸ καλὸ κρητικὸ
σαποῦνι εἶνε πολὺ κατάλληλο. Τὸ θράδυ καθαρίζετε τὸ δερμα σας μὲ
τὴν ἐξῆς λοσιὸν.

Eau de roses 65 gr.

Alcool camphré 35 gr.

Προτιμότερο εἶνε κάτω ἀπὸ τὴν πούδρα νὰ μὴ σᾶςετε προϊόντα ποὺ
ἔχουν γλυκερίνη, γιατί ἡ γλυκερίνη χαλαρὶ τὸ δερμα. Βάζετε καλλίτερα
λίγο γάλα ἀμυγδαλῶν. Τὸ φάρμακο ἐναντίον τῆς τριχοπτώσεως θὰ σᾶς
τὸ δώσω στὸ ἐρχόμενο τεῦχος.

ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΝ, Κρήτην. — Δὲν εἶνε μικρὸ πρᾶγμα
νὰ θρεθῶν ἄλλα στὴν ἀνατολή σας, καὶ σᾶς συμβουλεύω καὶ πάλι νὰ
ἀποσταθῇ σ' ἕνα γινάσιον γιὰ νὰ σᾶς ὀρίσῃ μιά θεραπεία. Ἄν τὸ δερμα
σας εἶνε λιπαρὸ, ἀκολουθεῖτε τὶς συμβουλές, ποὺ δίδω παραπάνω στὴν
Κρητικοπούλα. Γιὰ ἐκεῖνο ποὺ μὲ παρακαλεῖτε, θὰ φροντίσω ἂν καὶ δὲν
μὰ γράφετε ἂν ἐκεῖ εἴσατε γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομά σας ἢ μὲ τὸ ψευδώνυμό
σας, ὥστε νὰ ἐξέρω τί νὰ πῶ. Ἡ πούδρα καὶ ἡ κρέμα ποὺ μεταχειρί-
ζεσθε εἶνε πολὺ καλές.

ΞΑΝΘΟΥΛΑΝ, Ἐνταῦθα. — Τὰ μαλλιά σας ἔχουν ξεραθῇ ἀπὸ τὶς
περιμαντ. Θὰ συνελθῶν ἂν τοὺς βάλετε ἀφθονὴ ἀμπριλαντίν καὶ τὰ
περιποιεῖσθε μὲ καθεμερινὸ μασάζ, εὐοχτοῖσμά καὶ ἀέρισμα. Λοιζέτε
τὰ καθε δεκαπέντε μέρες μὲ ἕνα καλὸ σαποῦνι, π. χ. τὸ «Σαποῦνι-
Τέτ - Νουάρ» εἶνε τὸ πιδὸ κατάλληλο γιὰ τὰ δικά σας μαλλιά ποὺ εἶνε
ξανθὰ. Μὴ κάνετε περιμαντ γιὰ ἀρκετὸν καιρὸ. Πλένετε τὸ πρόσωπό
σας μὲ πιετορόνερο χλιαρὸ. Μὴ χρησιμοποιεῖτε
σαποῦνι. Ποιὸν θὰ σᾶς ἀφελῇ κι' ἀλείψετε κάθε
δυὸ-τρὶς μέρες τὸ πρόσωπό σας μὲ ἕνα κροκάδι
ἀγνὸ, χτυπημένο στὸ γάλα καὶ νὰ τὸ ἀφήνετε
ὥσπου νὰ ξεραθῇ. Κατόπιν ξεπλένεσθε μὲ λίγη
νερὸ χλιαρὸ. Κρέμα χρησιμοποιεῖτε τὴν καλὴν
τοῦ Ζωρζ, μὲ τὴν ὁποίαν καρετε ἕνα ἐλαφρὸ
μασάζ καθε θράδυ στὸ πρόσωπό σας.

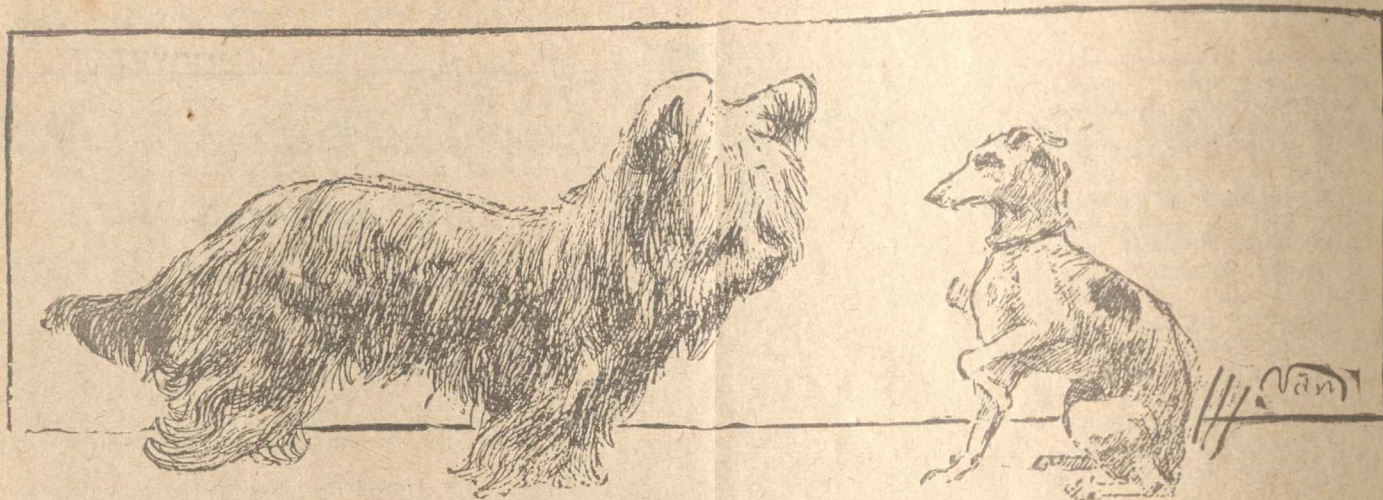
ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΗΝ ΚΑΣΤΑΝΗΝ, Βόλον. —

Ἐλπίζω ὅτι τὸ σημάδι ἀπὸ τὸ ἔγκλημα, στὸ
πρόσωπό σας θὰ ἐξαφανισθῇ, ἀλλὰ γιατί δὲν ἔ-
παινεσθε σ' ἕνα γινάσιον ; Ἡ φαγοῦρα εἶνε ἐν-
τελὴς ὅτι τὸ δερμα τρέφει. Γιὰ δύναμι τοῦ Θεοῦ,
σᾶς μὴ ἐνέσθε, γιατί τότε θὰ σᾶς μείνῃ ἀνε-
καίεμπο σημάδι. Πούδρα μὴ βάλετε ἀκόμη. Καὶ
πάλι σᾶς συνιστᾷ νὰ συμβουλευθῇτε γινάσιον.

Κ. Δ. ΣΙΝΗΛΙΩΤΑΝ, Ἐνταῦθα. — Τὶς συμ-
βουλές μου δίδω μόνον ἀπὸ τὴν στήλην αὐτή, ἀ-
γαπήτῃ ἀναγνώστριά, καὶ ἂν εἴχατε γράψῃ, θὰ
εἴχατε ἤδη λάβῃ τὴν ἀπάντησίν σας. Εἰμαι, ὅσοι
σᾶς προθυμῶς νὰ σᾶς δώσω ὅ,τι συμβουλές θέ-
λετε.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

Λοιπὸν σᾶς δίδω λευκὸ κέντημα, κατὰ
ἀπλο γιὰ νὰ γαρνίρῃ μαξιλαράκια, πετσέτα-
κια, σεντόνια, παιδικὰ ἀσπρόρουχα κλπ. Κεν-
τιεῖται μὲ κέντημα φουκατοὶ καὶ τρυφερά.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΝΤΜΟΝ ΣΗ

Ο "ΣΟΚΥ,"

Κάθε μέρα ο Λεόν Μαζυριέ, μετά το γεύμα πήγαινε να ξαπλώσει στην άνθοστόλιστη θεράντα της θύλλας του, για να πάρη με μιά ιδιαίτερη απόλαυση, τον καφέ του. Ο Λεόν Μαζυριέ ήξερε να χαίρεται τα πλούτη του. Είχε την πιο όμορφη θύλλα εκείνης της τοποθεσίας, που δέσποζε της θάλασσας κ' είχε επίσης και την πιο θελκτική και χαριτωμένη γυναίκα απ' όλες τις «θασιλίτσες» αυτής της αμμουδιάς. Κι' έτσι ο Λεόν ήταν εξαιρετικά ευχαριστημένος αυτή την ώρα, που έπαιρνε τον άρωματισμένο καφέ του, έχοντας κοντά του την όμορφη και μικρούλα κ. Κλωντίν Μαζυριέ και τον περίφημο σκύλο του, τον «Σόκυ» που ήταν έξυπνος σαν άνθρωπος κι' έδειχνε μιά εξαιρετική αφοσίωση στους κυρίους του.

Αλλωστε ο κ. και η κ. Μαζυριέ θεωρούσαν τον «Σόκυ» σαν «κακομαθημένο παιδί» τους, του έκαναν όλα τα καπρίτσια του, τον τρέφαν με τα πιο εκλεκτά φαγητά και του αγόραζαν ειδικά μπισκότα για το πρόγευμά του. Κι' ο «Σόκυ» δεν παρέλειπε να φανερώνει με χίλιους τρόπους την αγάπη του και την αφοσίωσή του. Ήταν ο άγρυπνος φυλάκας της ζωής αυτών των δυο συζύγων. Μιά φορά, μάλιστα, πήρε τον τίτλο του «ήρωος», ύστερ' από το ακόλουθο έπεισόδιο: Ή κ. Μαζυριέ ήταν μιά γοητευτική κοσμική κυρία, η οποία όμως είχε κι' αυτή τις μικρές μανιές της. Την τραβούσε, παραδειγματος χάριν, η περιπέτεια, το τρελλό κυνήγι της τύχης στα χαρτιά κ' η συγκινήσεις του κινηματογράφου. Μιά μέρα λοιπόν που γύριζε κάπως πιο άργα στο σπίτι, μετά από ένα τρελλό παιχνίδι, στο Καζινό, το οποίο της είχε φέρει κέρδος εκατό χιλιάδες φράγκα και την είχε κάνει να θριαμβεύσει σ' όλο τον κόσμο του γοητευτικού κέντρου, το αυτοκίνητό της στη μέση του έρημου δρόμου, έπαθε μιά θλάση και σταμάτησε.

Η κ. Μαζυριέ ήταν μιά από τις καλλίτερες σωφερίνες και δεν έχασε καθόλου το θάρρος της. Έτοιμαζόταν μάλιστα να κατεβή και να επιδιωρήσει την θλάση, όταν μέσα στην νύχτα σ' αυτό τον έρημο δρόμο... ξεπήδησε ένας αλήτης. Η κ. Μαζυριέ τότε πάγωσε από τη φρίκη της κι' ετοιμαζόταν να του δώσει όλα τα κέρδη της που Καζινό και τα κοσμήματά της, όταν ο «Σόκυ» μ' ένα τρομερό πήδημα ρίχθηκε στον άγνωστο, του ξέσχισε το λαιμό με τα φονερά δόντια του και τον έκανε να τα χάσει.

Πράγματι ο αλήτης, τρομοκρατημένος από την ξαφνική επίθεσι του «Σόκυ» αναγκάστηκε να εγκαταλείψη τα λωποδυτικά σχέδιά του και να το σκάσει α' λά γαλλικά.

Η κ. Μαζυριέ, όταν ανέκτησε την ψυχραιμία της, φίλησε πολλές φορές τον «Σόκυ», τον σωτήρα της, στο τριχωτό του μπουσούνι, επιδιώκοντας τη θλάση του αυτοκινήτου της και γύρισε στη θύλλα της για να διηγηθή αυτή την περιπέτεια της και να... λιποθυμήση!

Μά από εκείνη τη μέρα ο «Σόκυ» αγαπήθηκε περισσότερο από τους κυρίους του, οι οποίοι και τον θεωρούσαν ως άγρυπνο φύλακα της ζωής τους και της ευτυχίας τους.

Μιά μέρα όμως, αυτή ακριβώς την ήσυχη ώρα του καφέ, ένας υπηρέτης έφερε στον κ. Μαζυριέ ένα τηλεγράφημα από το Παρίσι. Έκείνος το διάβασε κι' ύστερα έδηλωσε με απογοήτευσι στη γυναίκα του:

— Δεν μ' αφήνουν να ήσυχάσω ούτε ένα λεπτό! Όρίστε πάλι, ο διευθυντής της τραπέζης μου άρρωσθηκε θανάσιμα και είμαι τώρα υποχρεωμένος να τον αντικαταστήσω. Α, πολύ μαρτυρική, μ' την αλήθεια, είνε η ζωή ενός τραπέζιτη... Είμαι τόσο δυστυχισμένος, μικρούλα μου! Το Παρίσι αυτήν την εποχή είνε τόσο πένθιμο, σαν ένα άδαιο σπίτι. Όλοι έχουν φύγει για τις εξοχές... Τρομερή, πολύ τρομερή, μ' την αλήθεια όλη αυτή η ιστορία!

— Πώς! Απόρησε η μικρούλα κ. Μαζυριέ, θά φύγης για το Παρίσι; Θά μ' αφήσης ολόμοναχ κι' εγκαταλείψει μ' αυτή την απέραντη θύλλα; Δεν ξέρεις λοιπόν, ότι φοβάμαι τη μοναξιά;

— Αλλοίμονο, δεν μπορεί να γίνη διαφορετικά, μ' θα σου αφήσω για συντροφιά τον «Σόκυ».

Έπειτα ο κ. Μαζυριέ, αφού σκέφθηκε αρκετή ώρα, έδηλωσε, τέλος, στη γυναίκα του:

— Θά σου ζητούσα, μάλιστα, να μου κάνης μιά μεγάλη χάρη. Θέλω να μου υποχεθής, ότι κατά την απουσία μου δεν θ' εγκαταλείψης ούτε μιά στιγμή τον «Σόκυ» από κοντά σου. Θά τον παίρνης μαζί σου, παντού, στον περπάτο, στις επισκέψεις, στις εκδρομές σου... Ο «Σόκυ» είνε ο μόνος που μπορεί να επαγρυπνή για την ασφάλειά σου. Είμαστε σύμφωνοι, μικρούλα μου; Θέλω να μου όρκισθής, ότι θ' ακολουθήσης πιστά αυτή τη συμβουλή μου. Έτσι μόνο θ' μπορέσω να φύγω ήσυχος για το Παρίσι.

— Στο όρκίζομαι! του δήλωσε η χαριτωμένη γυναικούλα του μ' ένα χαμόγελο, που φανέρωνε όλη την ευτυχία και την αγάπη, που ένοιωθε για το σύζυγό της.

Κι' ο Λεόν έδωσε έντολη να ετοιμάσουν τις βαλίτσες του κι' ύστερα έφυγε με τ' αεροπλάνο του για το Μπουρζέ, αφού φίλησε πολλές φορές την γυναικούλα του κι' αφού της θύμισε και πάλι, ότι δεν έπρεπε να εγκαταλείψη ούτε μιά στιγμή τον «Σόκυ».

Και πράγματι, η γοητευτική κ. Μαζυριέ, κατά την μακροχρόνιο απουσία του συζύγου της, δεν εγκατέλειψε ούτε μιά φορά τον «Σόκυ». Τον έπαιρνε μαζί της στο Καζινό, στις διάφορες εκδρομές, που οργανώνων η φίλες της, ακόμη και σ' αυτά τα κοσμικά τσάνγια της κ. Ραμαντάν, μιάς πεντάμορφης κι' εύθυμης «θασιλίτσας» της όμορφιάς. Η μικρούλα κ. Μαζυριέ, που δεν αποχωριζόταν ποτέ τον «Σόκυ» είχε γίνει ένας ευχάριστος τύπος κι' όλοι οι δόν Ζουάν κ' οι άργασχολοι της αριστοκρατικής εκείνης λουτροπόλεως είχαν αρχίσει να την πολιορκούν με την ελπίδα να κατακτήσουν την καρδιά της. Μά δεν κατάφεραν τίποτε, γιατί το «φλέρτ» τους γίνετο από... μεγάλης αποστάσεως. Δεν τολμούσαν να πλησιάσουν την γοητευτική κ. Μαζυριέ, γιατί ο σκύλος της τους έδειχνε άμέσως απειλητικά τα δόντια κ' ήταν έτοιμος να τους ξεσχίση το

πανταλόνι και να τους γελοιοποιήση ή να τους δώσει μιά τρομερή δαγκωματιά. Έτσι όλοι αυτοί οι «λεοντιδίς» αναγκάστηκαν ν' αφήσουν ήσυχη την Κλωντίν και να ασχληθούν με πιο ακίνδυνες και πιο ευχάριστες περιπέτειες. Ο μόνος που δεν είχε υποχωρήσει, ήταν ο νεαρός αδελφός της κ. Ραμαντάν. Ο άνθρωπος όμως αυτός ήξερε ν' αποφεύγη τον «Σόκυ», να μη κυττάξη την κ. Μαζυριέ, όταν τον παρακολουθούσε ο σκύλος με το λοξό βλέμμα του, και να κάνει τον αδιάφορο μπροστά του. Μά όταν εύρισκε την ευκαιρία, παρακαλούσε την κ. Μαζυριέ να τον λυπηθή, να πάψη να τον βασανίζει και να δεχθή να πάρουν μαζί ένα τσάι, έντελως μόνοι στο ήσυχο σπίτι του. Η κ. Μαζυριέ αντιστάθηκε, όσο μπορούσε, σ' αυτόν τον πειρασμό. Μά η σεληνοφώτιστες θραυές, τ' άρωμα των λουλουδιών, η παθητική μουσική του Καζινό, όλα την κάναν να επιθυμή τον έρωτα. Και συχνά στέναζε που αυτός ο εύλογημένος ο σύζυγός της θρικόταν μακριά κι' ούτε λογάριζε καθόλου τη γυναικούλα του. Βέβαια ο «Σόκυ» ήταν ένας άφωσιωμένος και πιστός σύντροφος, μ' στο κάτω-κάτω της γραφής ήταν σκύλος κι' όχι ένας σύζυγος!...

Κ' η Κλωντίν, σιγά-σιγά, άρχισε να σκέφτεται περισσότερο τον Ραμαντάν, και τέλος, μιά μέρα, πήγε να πάρη το τσάι μαζί του, κλειδώνοντας το σκύλο σ' ένα δωμάτιο της θύλλας και δίνοντας άδεια εξέδου σ' όλους τους υπηρέτες...

Μά εκείνη ακριβώς τη μέρα, έφτασε από το Παρίσι κι' ο κ. Μαζυριέ και φυσικά έμεινε κατάπληκτος, που θρήκε άδεια τη θύλλα και το «Σόκυ» να ούρλιάξη και να προσπαθή ν' ανοίξη την πόρτα του δωματίου, στο οποίο τον είχαν κλείσει. Παραξενεμένος, απελευθέρωσε το σκυλί του κι' εκείνο, σαν τρελλό, αφού μύρισε πολύ ώρα τον άέρα, κατέβασε το μπουσούνι του στη γη κι' άρχισε να προχωρή προς την διευθυντή της εξοχής απαντώντας με πένθιμα γρυλλίσματα κάθε φορά που ο κ. Μαζυριέ τον ρωτούσε για την «κυρά» του.

Ο τραπέζιτης ανήσυχσε, φοβούμενος μήπως είχε πάθει τίποτε η Κλωντίν. Μά, να τώρα ο σκύλος του είχε σταθή έξω από μιά όμορφη θύλλα, της οποίας τα παράθυρα του ισόγειου ήταν μισάνοιχτα. Ο σκύλος στάθηκε σ' ένα από αυτά κι' άρχισε να γαυγίζει, ενώ από μέσα ο κ. Μαζυριέ άκουγε τα εύθυμα γέλια ενός άνδρος και μιάς γυναίκας, της γυναίκας του.

Κλωντίν, Κλωντίν! φώναξε ανήσυχος ο κ. Μαζυριέ. Την ίδια στιγμή, η γυναίκα του φάνηκε στο παράθυρο κι' άρχισε να εκδηλώνη όλο τον ένθουσιασμό της, που ξανάβλεπε τον κ. Μαζυριέ.

— Α! Λεόν, αγαπημένε μου Λεόν, ήρθες, έπί τέλους!... Ένα λεπτό χρυσό μου. Περίμενε ένα λεπτό κι' έρχομαι!...

Κ' η Κλωντίν ταχτοποίησε την τουαλέττα της κι' έτρεξε να πέση στην αγκαλιά του συζύγου της, λέγοντάς του: — Μά την αλήθεια, κι' εσύ κι' ο «Σόκυ» ήρθατε στην πιο κρίσιμη στιγμή. Σ' ευχαριστώ, Λεόν, μ' έσωσες από μιά άνοησία.

— Σ' έσωσα, παρητήρησε ο Λεόν με θλίψη, μ' για πόσο καιρό!...

— Ω, για πάντα! Δεν πρόκειται πια να κυττάξω άλλον άντρα, όχι, όχι, στο όρκίζομαι. Για μένα είσαι σύ μόνον στον κόσμο...

Μά όταν έφυγε ο Λεόν από την θύλλα, η Κλωντίν έδωσε ένα γερό ξύλο στον «Σόκυ» και τον φοβέρισε:

— Αν ξαναγαυγίσης τον Ραμαντάν, θά σου τσακίσω τα πλευρά! Άκούς! Θά σου τσακίσω τα πλευρά... θρωμό-σκυλο... ψωριάρη... κοπρίτη!...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΩΝ

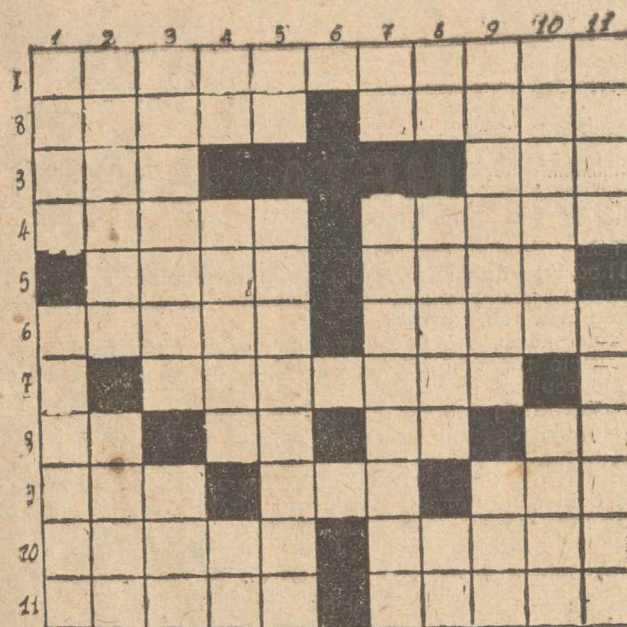
Μιά μέρα πεζοπορούσαν ένας σχολαστικός, ένας φαλακρός κι' ένας κουρεύς. Τη νύχτα στάθηκαν κάπου κι' αποφάσισαν να μείνη καθένας της σειρά του άγρυπνος επί τέσσαρες ώρες να φυλάη τους άλλους που θά κοιμούνται. Ρίχνανε λοιπόν κλήρο κι' έτυχε η θάρδια στον κουρέα πρώτον, στο σχολαστικό δεύτερο και στο φαλακρό τρίτο.

Ο κουρέας φυλάγοντας τη θάρδια του σκέφθηκε να παίξη ένα παιχνίδι στον σχολαστικό και του ξύρισε το κεφάλι. Κατόπιν δέ όταν ήρθε η σειρά του τον ξύπνησε για τη θάρδια του. Ο σχολαστικός σηκώθηκε, έκαμε να ξυστή, είδε πως δεν έχει ούτε μιά τρίχα στο κεφάλι, νόμισε πως είχε ο φαλακρός και μουρμούρισε χαμογελώντας:

— Βρε τον θλακέντιο τον κουρέα!... Αντί να ξυπνήση έμένα για να φυλάξω δεύτερος θάρδια, ξύπνησε τον φαλακρό; Καλά την έχω λοιπόν!...

Η Δ'ΑΣΚΕΔΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ

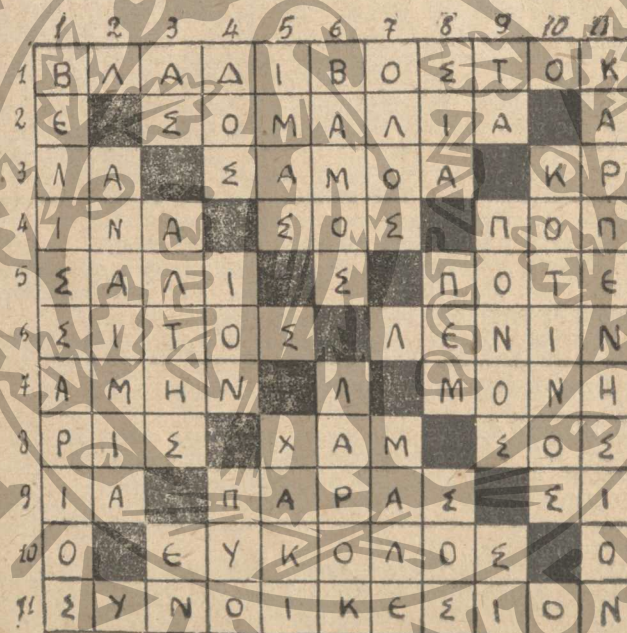
ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ 'ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,'

Ο ριζοντιώδης. — 1. Μέγας δραματογράφος των νεωτέρων χρόνων. 2. Έλλην Όλυμπιονίκης. Μαγευτικό νησί του Ειρηνικού. 3. Τρία γράμματα απ' τη λέξη «σούπα». Υιός του Νόε. 4. Χωριό της Αττικής. Ποντοπόρος... 5. Ασιατικόν κράτος Γερμανική περιοχή, φημισμένη για τα μεταλλεία της. Συνηθισμένο Ιτολικό όνομα γυναικός. Μένουν από τας πληγές. 7. Αριθμός. 8 Νότα. Άλλη νότα. Το χρυσάφι γαλλικά. Άρνητικον. 9. Χαίρε λατινικά. Ξένη λέξις, χρησιμοποιούμενη στα στρατιωτικά παραγγέλματα. Στοιχείον της φύσεως. 10. Πρόθεσις. Άλσθενεια. 11. Έλληνική έπαρχία. Ζών.

Κ α θ έ τ ω ς. — 1. Νησίδα περιοχή. Μέρος του χεριού. 2. Ίνδι-κόν νόμισμα και υποδιαίρεσις μέτρου. Πρόσωπο της Γραφής. 3. Ακά-μαρτος. Προστακτική βοηθητικού ρήματος. 4. Τ' αρχικά του 'Ιησού. Δυστυχής. Δύο γράμματα απ' τη λέξη «ρίσι». 5. Δύο γράμματα απ' τη λέξη «κάς». Στιγματσία, άμεσος. 7. Γράμμα του αρχαίου ελληνικού αλφάβητου. Παραγορήσεις που γίνονται διά νόμον, αντικείμενα προς τους νόμους. 8. Άιδη. Πολιτική γούνα. Δύο γράμματα απ' τη λέξη «λάμα». 9. Ψαλμός. Θεός αρχαίος. 19. Ή λαις, ή φρόνη και ή λασαίς. Το έ-χουν όλα τα ζώα. 11. Γένεσις. Όραση της Γαλλίας.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΣΚΑΛ ΦΟΡΤΟΥΝΥ

Τέλος έβγηκε από το σασος. Πίσω του ξανάκλεισε το ριγηλό πτραπέτασμα των φυλαμάτων, και χλωμιάζοντας ξαφνικά, με μία φλόγα μέσα στα μάτια του, κύτταξε.

Εκεί κάτω, στο βάθος της κοιλάδος, ήταν το αγαπημένο χωριό της παιδικής του ηλικίας, με το μυτερό καμπαναριό του και με τα χαριτωμένα σπιτάκια του, σαν κοπάδι, στην άκρη του ποταμιού. Πιο πέρα, από τη μία άκρη του ορίζοντος στην άλλη, απλωνόταν απέραντη η έρημος...

Εικοσιπέντε χρόνια είχαν περάσει από τότε που έφυγε... Και νά τώρα που ξαναγύριζε, αφού διάσχισε θάλασσες και θουνά, με άσπρες τρίχες στα μαλλιά του και με στάχτες στην καρδιά του. Σ' αυτό το διαστήμα είχε υποφέρει όλες τις δυστυχίες, είχε πεινάσει, είχε μείνει άγρυπνος.

«Ω! πόσες φορές είχε καταραστή τη ζωή αυτή και την πρέλλα που έκανε να φύγει από το χωριό του...»

Τώρα ζύγωνε πειά... Είχε χαθή πριν από λίγες ώρες, μέσα στο δάσος, με δυο γυναίκες που έκοβαν ξύλα και που η τύχη τις έβγαλε μπροστά του, του έδειξαν το δρόμο...

«Η γυναίκες αυτές, όταν τις χαιρέτησε, του ευχήθηκαν καλή 'Ανάληψη κι' αυτός, μόλις άκουσε την ευχή τους, ένοιωσε ξαφνικά μία θερμή μέσα στο κορμί του, ενώ συγχρόνως μία ανάμνηση ξύπνησε μέσα στο μυαλό του...»

«Ω! πόσα δεν του θύμιζε αυτή η 'Ανάληψη.

Εδώ κι' εικοσιπέντε χρόνια, την παραμονή της ημέρας, που θα έφευγε, είχε ανεβή με την Κλάρα ως το δάσος, κι' εκεί, άπανα απ' τα σπίτια του χωριού, της είχε πη:

— Συγχώρεσέ με, μά πρέπει να σου τ' ομολογήσω... Σ' αγαπώ... Σ' αγαπώ πολύ... Είσαι πολύ ωμόρφη για να περάσεις άλλη σου τη ζωή σ' αυτό το παληό χωριό κι' εγώ πάλι πολύ θερμάσιμος για να κάτσω εδώ με τα χέρια σταυρωμένα... Πρέπει να πάω να κάνω την τύχη μου, την τύχη μας. Κλάρα, άφησέ με να φύγω για ένα χρόνο, όχι περισσότερο από ένα χρόνο... Το χρόνο της 'Αναλήψης, σου το όρκίζομαι, θα ξαναγυρίσω. Θα συναντηθούμε πάλι εδώ, στο ίδιο μέρος, στην άκρη του δάσους... Σ' ένα μήνα κατόπιν θα παντρευθούμε και θα φύγουμε για την χώρα της ευτυχίας, που θα την έχω βρή εγώ εντωμεταξύ... Μην φοβάσαι τίποτε... Φεύγω για τη μεγάλη πολιτεία, μα αυτό γίνεται για σένα. Θά σ' αφήσω, μα το κάνω αυτό για την αγάπη μας. Θά κλάψω και θα κλάψης, μα τα δάκρυά μας θα είναι για την ευτυχία μας...

Τότε εκείνη του έδωσε το χέρι και του είπε:

— Πήγαινε, αγαπημένε μου, και ξαναγύρισε γρήγορα. Αφού, όπως λές, το χωριό δεν είναι για σένα, πάρε το δρόμο και κάνε ό,τι σου φαίνεται καλό.

Δειλή και γλυκειά καθώς ήταν η Κλάρα, δεν είχε άλλη σκέψη από τη δική του... Τον αγαπούσε τόσο, ώστε ό,τι της έλεγε εκείνος ήταν φρόνιμο και σωστό...

«Ο Πιέρ ξανάφερνε στο μυαλό του όλες αυτές τις ανάμνησεις, ενώ ο ήλιος έγερνε προς τη δύση του σ' αντικρινά θουνά, χρυσώνοντας όλο τον ορίζοντα πέρα.

Συλλογιζόταν ότι η Κλάρα θα ζούσε ακόμα στο χωριό, παντρεμένη θέβαια και ίσως καθισμένη κοντά στο λίκνο των παιδιών της...

«Ω! πώς θα ήθελε να μάθω!... Πώς θα ήθελε να μπορούσε να τρυπήσει το θλέμμα του τις στέγες εκεί κάτω, να κυττάει μέσα στα σπίτια και να ξαναβρεί εκεί την Κλάρα, τη μικρή του αρραβωνιαστικιά, που είχε θάλει το

χέρι της μέσα στο δικό μου και του είχε πη: «Πήγαινε, αγαπημένε μου!...»

«Ξαφνικά, καθώς ο Πιέρ έκανε να στρίψει προς το δρόμο, είδε μπροστά του μία γυναίκα ψηλή και χλωμή. Κι' αμέσως, από τα γερασμένα χαρακτηριστικά της, από το μέτωπό της, από το στόμα της, από τα μάτια της πρό πάντων, αναγνώρισε την Κλάρα, την Κλάρα γερασμένη, μα πιστή, που πήγαινε αυτή την ημέρα της 'Αναλήψης, στην άκρη του δάσους, να περιμένη τον αρραβωνιαστικό της...»

Τόν κύτταξε κι' εξακολούθησε το δρόμο της. Μά εκείνος τη σταμάτησε και κρύβοντας, κάτω από μία τρομακτική γαλήνη, την τρικυμία της ψυχής του, της είπε:

— Συγγνώμη, κυρία... Δεν είμαι απ' αυτό το χωριό κι' έρχομαι να πω κάτι σε μία γυναίκα, που θα την ξέρετε ίσως, τη δεσποινίδα Κλάρα που έμενε προ εικοσιπέντε χρόνων εκεί κάτω μπροστά στην έκκλησία και πού...

«Η Κλάρα συγκράτησε μία κραυγή, έφερε τα δυο της χέρια στο στήθος της και είπε, διακόπτοντάς τον:

— Από που έρχεσθε, κύριε, ποιός είστε και για ποιόν μιλάτε... Είμαι αυτή που ζητάτε, μα δεν ξέρω κανένα...»

— Ίσως να θυμάστε τον Πιέρ.

— Τον Πιέρ! ξεφώνισε η Κλάρα.

Και κάρφωσε το θλέμμα της επάνω του. Το θλέμμα της έτρεμε, τραδίκησε εις ένα φράχτη κι' άκουμπισμένη σ' αυτόν, εξακολουθούσε να τον κυττάει.

Για μία στιγμή, καθώς ο Πιέρ μιλούσε, της είχε φανή πως αναγνώρισε τη φωνή του αρραβωνιαστικού της. Μά όχι! όχι! Τώρα που τον κύτταξε με προσοχή, έβλεπε ότι ο άνθρωπος, που είχε μπροστά της, δεν έμοιαζε καθόλου με τον Πιέρ.

Και ο Πιέρ κατάλαβε τη φριχτή αλήθεια: δεν τον αναγνώριζε καθόλου... η πολυθάλασσα, η πολυτάραχη ζωή του, τον είχε μεταμορφώσει τόσο, ώστε να μην τον αναγνωρίζη εκείνη, που καθρέφτιζε άλλοτε τα μάτια της μέσα στα δικά του.

Τί έπρεπε να κάνει τώρα; Νά ταραξή τη γαλήνια ύπαρξη αυτής της γυναίκας, να παρουσιάσει στα γεράματά της, που αρχιζαν και να της προσφέρει μία ευτυχία, που θα την έκανε να υποφέρει;

«Οχι... Οχι... Αυτό θα ήταν ένα έγκλημα, μεγαλύτερο κι' από το άλλο, που είχε διαπράξει κάνοντάς την να τον περιμένη εικοσιπέντε ολόκληρα χρόνια.

Πήρε λοιπόν την απόφαση του και της είπε:

— Ο Πιέρ δεν ήρθε μαζί μου, γιατί πέρασε καιρός, πολλός καιρός από τότε που τον άφησα... Κλείνουν εικοσιτέσσερα χρόνια σε λίγους μήνες...

— Εικοσιτέσσερα χρόνια, τραύλισε η Κλάρα. Κι' από τότε; ;...

— Από τότε δεν τόλμησα να σάς γράψω, γιατί δεν είχε τη σωστή διεύθυνσί σας και περίμενα μήπως η τύχη με φέρει καμιά μέρα κατά δώ.

«Η Κλάρα έβγαλε μία πονεμένη κραυγή:

— Μά επί τέλους, κύριε, μιλήστε... Πείτε τα όλα... Τότε ο Πιέρ, τρυπώντας τις σάρκες των χεριών του με τα νύχια του, έχοντας τα θλέμματά του κορφωμένα στα μάτια της αιώνια πιστής μνηστής του αυτοσχεδίασε και της διηγήθηκε την πιδό παρηγορητική ιστορία.

Της είπε πως ο Πιέρ την είχε αγαπήσει ως το τέλος πως γι' αυτήν είχε περάσει θάλασσες και θουνά, ψάχνοντας να βρή πέρα απ' τους πιδό μακρινούς ορίζοντες τον (Η συνέχεια στη σελίδα 50)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΝΤ' ΑΙΚΡΑΙΜΟΝ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Φανταζόμουν, μάλιστα, εξακολουθούσε ο 'Αντουάν, ότι ένα σοβαρό συνοικέσιο θάκανε την αδελφή μου να ξεχάσει αυτόν τον επιπόλαιο και εφήμερο έρωτα για τον άγνωστο...

«Πρό δλίγου ημερών, η κ. δούκισσα ντε Ξαιντράϊν μου ζήτησε το χέρι της 'Ιωάννας για το γιού της, έναν από τους πιδό πλουσίους και πιδό ευγενείς ανθρώπους του τόπου.

«Το συνοικέσιο ήταν περίφημο και θεώρησα καθήκον μου να κάνω λόγο γι' αυτό στην αδελφή μου.

«'Ηρθε λοιπόν χθές για να της μιλήσω σχετικά. «Οταν έφθασα, η πόρτες του πύργου ήταν ανοιχτές. Άγνοουσα απολύτως, ότι η 'Ιωάννα και η Ρόζα είχαν βγεί έξω, γιατί δεν συνάντησα κανένα υπηρέτη μπαίνοντας στον πύργο. Βλέποντας το μικρό σαλόνι του κάτω πατώματος έρημο, ανέβηκα άπάνω για να δω μήπως η αδελφή μου ήταν στην κάμαρή της. Μά μη θρίσκοντάς την, ούτε εκεί, πήγα και την έπεριμένα στο μπουντουάρ, όπου και ξαναγύρισε μόνη, έπειτ' από τρία τέταρτα της ώρας περίπου.

«Της μιλήσα για την αίτησή γάμου, που μου είχαν κάνει και την υποστήριξα θερμά. Μά εκείνη αρνιόταν.

«Ομολογώ μάλιστα, ότι ήμουν τρομερά αγανακτισμένος με την άρνησή της, όταν η Ρόζα μπήκε μέσα. Η 'Ιωάννα είπε πραγματικά: «Ποτέ, τη στιγμή που η δημογλακτη αδελφή της άνοιξε την πόρτα και όφειλω να προσθέσω, ότι ήταν η εικοστή ίσως φορά από την αρχή της συνομιλίας μας που επαναλάμβανε αυτή τη λέξη.

— Γιατί επιμένετε και μάς τα λέτε αυτά, αγαπητή κύριε, τον διέκοψε ο ανακριτής ντε Βιντάλ, αφού ούτε μένα ούτε κανενός άλλου, θέβαια, πέρασε από το μυαλό, έστω και για μία στιγμή, η ιδέα να σάς υποψιαστώ ;

— Ποιός ξέρει; ψιθύρισε με τόνο θλιβερό ο 'Αντουάν Φλαμαρέν. «Ο έρωας είναι ικανός για πολλά πράγματα ! Έξ' άλλου, όφειλω αυτές τις εξηγήσεις στην απεριόριστη έμπιστοσύνη ανθρώπων εντίμων, όπως σεις, κύριε, έμπιστοσύνη που με συγκινεί θαύματα. Θά μου επιτρέψετε λοιπόν να τις τελειώσω.

«Εξαργύρια στο σπίτι μου, στην Καστανιέρ, άργα κατά τις έξη, γιατί το άμάξι μου έχει αυτόν τον καιρό πολύ άσχημα άλογα. Η άπόστασις είναι δώδεκα χιλιόμετρα κι' ούτε στιγμή δεν σκέφτηκα να την κάνω με τα πόδια, γιατί είμαι άπαισιος πεζοπόρος.

— Μοι φαίνεται, τον διέκοψε άδυσώπητα η Ρόζα, ότι υπάρχει ένας πλάγιος δρόμος, άπέραστος απ' τα άμάξια, μά πολύ εύκολος για τους πεζοπόρους, που συντομεύει την άπόστασι κατά το ήμισυ.

— Θα μοι ήταν έξ' ίσου άδύνατον να κάνω αυτά τα έξη χιλιόμετρα με τα πόδια, όσο και τα δώδεκα, άπάντησε ο 'Αντουάν χωρίς να ταραχθή καθόλου. Θάβαν να περπατήσω πεντακόσια μέτρα μόνο για να κουραστώ φριχτά. Θάβαντας σπíti μου, δειπνήσα με την κόρη μου. Μείναμε άργα στο τραπέζι, κ' έπειτα η Ζιλμπερτ έπαιξε λίγη μουσική.

«Αποσύρθηκα πρώτος στην κάμαρή μου, όπου η κόρη μου ήρθε να με φιλήσει και να με καληνυχτίσει κατά τις δέκα και μισή μ' έντεκα...Το διαμέρισμά το δικό μου και της Ζιλμπερτ δίπλα συνέχονταν. Αφήνουμε μάλιστα την πόρτα της έπικοινωνίας άνοιχτή. Νομίζω λοιπόν, ότι αν σηκωνόμουν και ντυνόμουν τη νύχτα, η κόρη μου θά

το αντίλαμνάνταν. «Οφείλω να προσθέσω, ότι σήμερα το πρωί, ο Ζαννουέ, ο υπηρέτης, που έστειλαν για να μοι άναγγείλη τη φριχτή καταστροφή, με θρήκε να κοιμάμαι θάβειά. Μπορείτε να τον ρωτήσετε.

— Αυτό έγινε κιόλας, του άπάντησε ο ανακριτής. «Η κατάθεσις αυτού του υπηρέτου θρίσκεται πειά στη δικογραφία.

— Πρό δλίγου, κύριε ανακριτά, εξακολούθησε ο 'Αντουάν, δεχθήκατε τη φιλοξενία μου άπλά και χωρίς ύστεροβουλία, όπως σάς την πρόσφερα. Τώρα άπαιτώ να με συνοδεύσετε στο σπίτι μου. Δεν πρόφθασα να είδοποιήσω την κόρη μου και το προσωπικό μου. «Ετοι θά μπορέσετε να τους εξετάσετε πριν τους πιδό έγώ τίποτε...

— «Ω ! κύριε μαρκήσιε !... διαμαρτυρήθηκε ο κ. ντε Βιντάλ. Τί είν' αυτά ;

— Το άπαιτώ αυτό από σάς, κύριε ανακριτά. Μπορώ να ελπίζω, κύριε Αρμάνδος, ότι θά μοι κάνετε και σεις την ίδια χάρι ; έπρόσθεσε ο Φλαμαρέν, άπευθυνόμενος στο γιού του δημάρχου Ντυτίλ.

— Τώρα που η Ρόζα ανέκτησε τις αισθήσεις της, άπάντησε ο Αρμάνδος, μπορώ να την αφήσω χωρίς φόβο. Έξ' άλλου, θά ξαναγυρίσω όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Θά σάς συνοδεύσω, κύριε.

Τα θλέφαρα του 'Αντουάν τρεμούλιασαν έλαφρά και τα μάγουλά του χλωμιάσαν. «Ίσως όμως η καινούργια αυτή συγκινησις του όφειλετο, στα λόγια που έπρόκειτο να πη.

— Δεν τελείωσα, συνέχισε. Εκείνοι, μέσα στο μυαλό των όποιων γεννήθηκαν ύποψιες εναντίον μου, ύποψιες που τις συγκύρω, μά που προκαλούν μά πολύ θάβειά θλίψη, άς ρωτήσουν τον έαυτό τους τί συμφέρον είχα να σκοτώσω ένα άγγελικό πλάσμα που το λάτρευα. Η περιουσία μου είνε πολύ μεγάλη για έναν άνθρωπο που ζή άπλά, όπως έγω. Η Ζιλμπερτ δεν αγαπάει τις πολυτέλειες και η πραίκα που θά της δώσω, θά της έπιτρέψω να διαλέξη ένα σύμβολο αντίξιο της. Σα τι λοιπόν θά μοι χρησιμεύει το μεγάλο της περιουσίας μου ;

— Σας παράκαλώ, κύριε, μαρκήσιε, τον διέκοψε ο ανακριτής συγκινημένος, μη συνεχίσετε. «Όλες αυτές η εξηγήσεις, διδόμενες από έναν άνθρωπο σαν και σάς, με κάνουν να υποφέρω...

«Και για να προλάβω νέες συζητήσεις ο κ. ντε Βιντάλ έδωσε στον ένωμοτάρχη τη διαταγή της προφυλακίσεως του Μισέλ.

— Νά πάτε τον κατηγορούμενο στην άστυνομία του Μαρσαπά! διέταξε.

— Κύριε ανακριτή, εξακολούθησε άπευθυνόμενος προς τον Φλαμαρέν, το άμάξι σας είνε ζευγμένο πριν από μία ώρα. Είμαι στις διαταγές σας.

«Η Ρόζα κατάπληκτη, τρελλή από άπελπισία, δεν μιλούσε πειά. Μά, όταν είδε τον ένωμοτάρχη να σπρώχνει θάλασσα τον Μισέλ, έξω απ' την τραπέζα, η συναισθησις της φριχτής πραγματικότητος της ξαναήρθε.

«Στημψε προς αυτόν και φώναξε:

— Μην φεύγεις, Μισέλ!... Δεν θέλω να μ' έγκαταλείψεις! «Ω! Θεέ μου!... Πού σε πάνε;... Μά πές τους λοιπόν ότι είσαι άθώος και ότι πρέπει να σ' αφήσουν έλεύθερο!...

«Ο Μισέλ τράβηξε τη Ρόζα στην άγκαλιά του κι άκούωντας τα χείλη του στα μαλλιά της, της ψιθύρισε:

— Μή νομίζουν ένοχο, Ρόζα μου... Μην τους δείχνεις όμως τα δάκρυά σου, γιατί αυτό δεν χρησιμεύει σε τίποτε

καί μου συντρίβει την καρδιά.

— Η Ρόζα γαντζώθηκε από πάνω του και φώναξε:

— Μά τι να κάνω ;... Τι να κάνω για να σε σώσω, Μισέλ, πολυαγαπημένε μου... "Ω! μιλά !... Θα εκτελέσω τις διαταγές σου ! Θ' αναστατώσω τη γη ολόκληρη.

— "Η προσπάθειές σου θα πάνε χαμένες, φτωχή μικρούλα... Δεν μπορεί να τα θάλλει κανείς με το πεπρωμένο. Δεν θα με σώσης...

— Μά, πρόσθεσε με πιο σιγανή ακόμα φωνή για να τον άκουση μόνο η Ρόζα, αν δεν με σώσης, εκδικήσου με !...

Κυριευμένη από μία απεριγραπτή ανησυχία, η Ζιλμπέρτ Φλαμαρέν, περίμενε από το πρωί τον πατέρα της.

Είχε ξυπνήσει άργα, με το κεφάλι βαρύ, κουρασμένη. Είχε κατέβει στο πάρκο, ελπίζοντας ότι θα εύρισκε εκεί τον κ. Φλαμαρέν, όπως πάντα. Περιπατούσε ήσυχη, όταν σε κάποια στιγμή, πλησιάζοντας σε μία αλύη, είδε τους δυ υπηρέτες συγκεντρωμένους, να μιλούν και να χειρονομούν ζωηρά.

— Η Ζιλμπέρτ πλησίασε περισσότερο. Μά, μόλις την είδαν, οι υπηρέτες σάπασαν και τα πρόσωπά τους πήραν μία έκφραση δυνήρης στενοχώριας.

— Τι συμβαίνει ; ρώτησε η κοπέλλα ανήσυχη κιόλας. Γιατί μιλάτε ;

Οι υπηρέτες έσπρωξαν ο ένας τον άλλο με τόν άγκωνα. Οι άντρες άρχισαν να σπριγγυρίζουν τους σκούφους τους στα χέρια τους κ' η γυναίκες σήκωσαν τις ποδιές τους ως τα μάτια τους μα κανένα στόμα δεν άνοιξε.

— Πού είναι ο πατέρας μου ; ρώτησε απότομα η Ζιλμπέρτ.

— Ο κύριος μαρκήσιος έφυγε για τον πύργο της θείας σας... Ο Ζανουέ ήρθε και τον πήρε στις έφτά το πρωί...

— Θεέ μου ! φώναξε η Ζιλμπέρτ σαν τρελή. Ποιά δυστυχία λοιπόν γίνηκε στον πύργο... Μά μιλήστε !... Μιλήστε !...

Οι υπηρέτες όμως είχαν σώπασει πάλι.

— Όσμέν, διάταξε ένα παλληκάρι ως είκοσι χρόνων, ζέψε το μικρό άμάξι. Θα φύγουμε άμέσως για τον πύργο.

— Όχι, δεσποινίς, άπάντησε ο Όσμέν. Ο κύριος μαρκήσιος μάς συνέστησε να μη δώγητε από δω με καμμία πρόφασι.

— "Ε, λοιπόν, παρ' όλες τις διαταγές του πατέρα μου, θα φύγω αν δεν μου πείτε άμέσως τί συνέβη... Δεν βλέπετε πού πεθαίνω από αγωνία !...

— Έγκλημα... ψιθύρισε ένας.

— Ο Μισέλ Κασταρέντ... είπε κάποιος άλλος...

— Δολοφονία... τραύλισε ένας τρίτος.

— Η Ζιλμπέρτ ύψωσε τα χέρια της στον άέρα.

— Δολοφόνησαν κάποιον στον πύργο ! φώναξε. "Ω ! Θεέ μου !... Ποιόν ;

Κλονίστηκε κ' έπεσε στην άγκαλιά μιάς ήλικιωμένης γυναίκας πού φαινόταν να την αγαπάη πολύ.

— Ο Μισέλ Κασταρέντ έκανε το έγκλημα τη νύχτα, δεσποινίς, είπε η γρηά. Μά πρέπει να φανήτε γενναία... Η δικαιοσύνη πήγε για να τον συλλάβη...

— Ο Μισέλ ! ξαναείπε η Ζιλμπέρτ, ένώνοντας τα χέρια της... Ο Μισέλ, ο τόσο καλός και τόσο τίμιος !... "Αδύνατον !... "Έκαναν λάθος !... Δεν είν' αυτός !... Και ποιοι τον κατηγορούν ότι δολοφόνησε ;

— Η γρηά έγνεψε στους άλλους υπηρέτες. Αυτήθηκε το σπαργμό πού θα προκαλούσε στη Ζιλμπέρτ αν της έλεγε ότι το θύμα του εγκλήματος ήταν η "Ιωάννα και της άπάντησε μ' ένα ψέμμα:

— Τη δεσποινίδα Ρόζα...

— Η μικρούλα ξέσπασε σε σπαραχτικούς λυγμούς.

— Η Ρόζα ! Η Ρόζα πέθανε ! φώναξε. Η φτωχή μικρούλα μου Ρόζα πού τόσο την αγαπούσαμε !... "Ω ! Θεέ μου !... Μά αφήστε με να φύγω... Η θεία μου ή "Ιωάννα θα είνε άπαρηγόρητη... Θεέ μου !... Η ιδέα ότι θα δώ την "Ιωάννα μου να κλαίη με σπαράζει... "Ω ! δυστυχισμένη Ρόζα !

Και η Ζιλμπέρτ ωλόλυξε στην άγκαλιά της παραμάνας της.

— Ξαναγυρίστε στην κάμαρή σας, δεσποινίς, της είπε τρυφερά η γρηά χωρική, πού ήταν η παραμάνη της. Η Μαργαρίτα θα μείνη κοντά σου... Σε ίκετεύω, πήγαινε στη κάμαρή σου να περιμένεις την έπιστροφή του κ. μαρκησιού.

— Μά θέλω να πάω να θρω τη θεία μου ! θέλω να δω τη Ρόζα !

— Δεν θα μπορέσετε... Στον πύργο θα είνε τώρα μία τρομερά αναστάτωση... Θα είν' ένα σιρό κόσμος, δικα-

σταί, χωροφύλακες... Δεν είνε εκεί ή θεία σας...

Τά λόγια αυτά της παραμάνας έπεισαν τη νέα κυρία, ή όποια άνέθηκε στην κάμαρή της κυριευμένη από την μεγάλη λύπη, γιατί αγαπούσε θαθεία τη Ρόζα.

— Όλη την ημέρα έκλαιγε κι' αγωνιούσε φριχτά γιατί δεν είχε κανένα νέο. Κατά τις τρεις ή ώρα, μη μπορώντας να κρατηθή πειά, έγραψε στην "Ιωάννα ένα γράμμα μέσα στο όποιο είχε θάλει όλη την καλωσύνη της ψυχής της.

— "Ελα κοντά μου, "Ιωάννα μου — της έλεγε τελειώνοντας — αν ήθελες πόσο ή συμφορά σου με κάνει δυστυχισμένη. "Ελα ! "Αφησε πειά αυτό το φριχτό θέαμα ! "Εδω θα κλάψουμε μαζί την αγαπημένη μας Ρόζα. Τά δάκρυά μας έτσι θ'άνε λιγώτερο πικρά... Κι' ο φτωχός μου πατερούλης πού αγαπούσε τόσο την άδελφή σου, πόση θλίψη θ'άβει κείνος !... »

Είχε μία χρυσή καρδιά ή Ζιλμπέρτ, μία καρδιά σαν της μητέρας της, της φτωχής Μαγδαληνής.

— Η Μαργαρίτα, η νεαρή χωρική υπηρέτρια, πήρε το γράμμα και το έδωσε στην παραμάνη για να το πάη στον πύργο. Κατά το θράδυ, ή τελευταία άνέθηκε στο δωμάτιο της Ζιλμπέρτ και της είπε:

— Η κυρία κόμησσα σάς παραγγέλλει να φανήτε λογική και να μείνετε έδω, δεσποινίς... Θάρρη ίσως έδω μαζί με τον κύριο μαρκήσιο, τον πατέρα σας, μα πολύ άργότερα... "Ησυχάστε...

— Μά ή Ζιλμπέρτ δεν ήσυχασε καθόλου. — "Όλο το θράδυ μιλούσε στη μικρή της καμαριέρα τη Μαργαρίτα για την καλωσύνη της Ρόζας και τις άρετές του Μισέλ, ξαναφέροντας στη μνήμη της ό,τι θυμόταν γι' αυτούς.

— Η δικαιοσύνη γελιέται καμμία φορά, έλεγε στη νεαρή χωρική. Ο Μισέλ δεν σκότωσε τη Ρόζα !... Την αγαπούσε τόσο... "Επειτα ο Μισέλ είνε ένα τίμιο και καλό παλληκάρι. Ο θεός μου ο κόμης ντ' Αρκιζάν κι' ο κ. Ντυτίλ το έλεγαν πάντοτε αυτό.

— Μά, δεσποινίς, παρατήρησε ή Μαργαρίτα, ή Ρόζα δεν είνε ίσως νεκρή !... "Ισως να την κάνουν καλά...

— Η Ζιλμπέρτ ένωσε τα χέρια της.

— "Ω ! να ήταν δυνατόν αυτό !... ψιθύρισε.

— "Όλο το θράδυ πέρασε με αγωνία για τη νέα κόρη, ή όποια έπεφτε από την έλπίδα στην άμφισβολία κι' από την άμφισβολία στην έλπίδα.

Τέλος κατά τις έντεκα και μισή, ο "Αντουάν Φλαμαρέν έφθασε.

— Η Ζιλμπέρτ έτρεξε στη σκάλα για να τον προυπαντήσει. Ο μαρκήσιος είχε μπη στο σαλόνι του κάτω πατώματος, όταν ή νέα κόρη τον συνάντησε. Η αγωνία της ήταν τόσο, ώστε δεν είδε ούτε τον "Αρμάνδο Ντυτίλ, ούτε τον άνακριτή ντ'ε Βιντάλ, πού συνόδευαν τον πατέρα της.

— Λοιπόν, πατέρα, φώναξε ή Ζιλμπέρτ, πώς είνε ή Ρόζα ;

— "Ήταν χλωμός σαν φάντασμα, τα μάτια του είχαν στρογγυλέψει, το μέτωπό του έσταξε κρύο ιδρώτα και καμμία λέξις δεν έβγαίνει από τα χείλη του.

— Δεν μου άπαντάς ; ξαναφώναξε ή κοπέλλα. Δεν με φιλάς ;... Τί έχεις λοιπόν ;

— Ο "Αντουάν την κούτασε στα μάτια κι' όσο έκείνη προσπαρούσε, τόσο αυτός τραβιόταν πίσω.

— Έξαφνα, έκρυψε το κεφάλι του στα χέρια του και πέφτοντας στην πρώτη καρέκλα πού βρέθηκε μπροστά του ξέσπασε σε λυγμούς.

— Θεέ μου ! φώναξε ή Ζιλμπέρτ. Δεν υπάρχει καμμία έλπίδα. Η Ρόζα πέθανε.

Τότε ο "Αρμάνδος Ντυτίλ την πλησίασε. Η Ζιλμπέρτ δεν τον είχε δει ακόμα. Καθώς λοιπόν τον αντίκρυσε, ένα γοητευτικό κόκκινο χρώμα άπλώθηκε στο πρόσωπό της κ' έδιωξε λίγο την άπελπισμένη έκφραση πού το σκέπαζε.

— Δεν πέθανε ή Ρόζα, δεσποινίς ! είπε άδυσώπητα ο νεαρός Ντυτίλ. Αυτή πού πέθανε είν' ή κόμησσα "Ιωάννα την όποια δολοφόνησαν την περασμένη νύχτα στην έξοχό του "Αρζέλ, κοντά στο Ντουά.

— Η "Ιωάννα !... Η "Ιωάννα πέθανε ! φώναξε ή Ζιλμπέρτ. "Ω ! τί φριχτή δυστυχία !... "Ω ! "Ιωάννα, μικρή μητερούλα μου !... Τη σκότωσαν !... "Ω !

Και πέφτοντας σ' ένα καναπέ, άρχισε να κλαίη άπαρηγόρητα, ενώ οι λυγμοί της την τίνεζαν κάθε τόσο.

— Ο σπαργμός της Ζιλμπέρτ αναστάτωσε τον πατέρα της, ο όποιος πήγε και γονάτισε μπροστά της.

— "Ω κόρη μου λατρευτή ! είπε προσπαθώντας να πιάσ η τα χέρια της. Μην κλαίς έτσι !... Τά δάκρυά σου μου πίνουν τόσο κακό !...

— "Ιωάννα ! ωλόλυξε ή μικρούλα ! "Ιωάννα, πολυαγα-

πημένη μου !... "Ω ! δεν θα σε ξαναϊδω πειά !... Πόσο θα ύπόφερες !...

— Έξαφνα τά μάτια της έλαμψαν. "Ενα αίσθημα μίσους άπλώθηκε στα χαρακτηριστικά της πού συνήθως ήσαν τόσο γλυκά.

— "Ω ! άς είνε καταραμένος έκείνος πού έκανε αυτό έγκλημα ! φώναξε. Καταραμένος ! Χίλιες φορές καταραμένος !...

Και γυρίζοντας προς τον άνακριτή, τον ρώτησε:

— Τι θα τού κάνουν, κύριε, τού δολοφόνου ; Θα τον κόψουν, δεν είν' έτσι ;

— Ο κ. ντ'ε Βιντάλ, ο όποιος δεν είχε τολμήσει ακόμα να μιλήσει, ύποκλήθηκε.

— Δεν ξέρω, δεσποινίς, τί θ' άποφασίση το δικαστήριο, μα ο νόμος είνε άδυσώπητος για τους δολοφόνους. Πάντως, κρατάμε το δολοφόνο της δυστυχισμένης θείας σας και να είσθε θέβαιη ότι δεν θα τον αφήσουμε !

— Η Ζιλμπέρτ έπιασε το κεφάλι της με τά δυό της χέρια και είπε:

— Μά, καθώς έμαθα, κύριε, πιάσατε και κατηγορείτε τον Μισέλ Κασταρέντ... "Όχι ! Ζητήστε άλλο το δολοφόνο !...

— Ο Μισέλ δεν είν' ένοχος !... Σας το όρκίζομαι ! Είμαι θέβαιη γι' αυτό !...

Είχε σηκωθή και, κάτω άπ' τά δάκρυά της έτρεμε από άγανάκτηση με την ιδέα της άδικίας πού γινόταν εις θάρος τού Μισέλ.

— Ο "Αρμάνδος έβγαλε μία κραυγή.

— Την άκούτε, κύριε άνακριτά ; είπε πιάνοντας τά χέρια τού κ. ντ'ε Βιντάλ. Αυτή δεν άγαπάει τον Μισέλ όπως ή Ρόζα για να πητε, ότι ο έρος την κάνει και μιλά έτσι... Είπε την αλήθεια γιατί μέσα στην άγνη καρδιά της έχει σχηματίσει την πεποίθησή της για την καλωσύνη και την τιμιότητα τού Μισέλ !

— "Ω κύριε άνακριτά, προς Θεού ! Άκούστε αυτή την κραυγή της δικαιοσύνης και της αληθείας. Σώστε το Μισέλ.

— "Ω ! ναι, σώστε τον ! έπανελάθε με πάθος ή Ζιλμπέρτ ! Σώστε τον για να μη χύσουμε καινούργια δάκρυα, για να μη χάση ή φτωχή μου Ρόζα όλες τις άγάπες της.

— Πατέρα μου, πρόσθεσε γυρίζοντας προς τον "Αντουάν Φλαμαρέν, ένώστε τις ίκεσίες σας με τις δικές μας, προστάτεψτε το Μισέλ με την τιμιότητά σας ! "Εγγυηθήτε γι' αυτόν, πέστε στον κύριο δικαστή, ότι δεν είνε ένοχος. Ποιός άλλος τον έφέρει καλύτερα από σας ;

— Ο μαρκήσιος είχε γίνει τόσο χλωμός, ώστε δεν μπορούσε να χλωμίσει περισσότερο.

— Ο "Αρμάνδος είχε καρφώσει το θλέμμα του, πού ήταν τώρα σκληρό, μέσα στα μάτια του.

Τέλος, ο κ. ντ'ε Βιντάλ επενέβη και είπε στη νέα, ή όποια έξακολουθούσε να τον ίκετεύη:

— Δεσποινίς, ή δικαιοσύνη της Γαλλίας αφήνει στον κατηγορούμενο όλα τά δυνατό μέσα για ν' άποδείξη την άθωότητά του. "Αν ο Μισέλ Κασταρέντ δεν είνε ένοχος, θ'άποδείξη εύκολα, χωρίς κανείς, ούτε ο κύριος πατέρας σας να έγγυηθ' για την άθωότητά του. "Ησυχάστε λοιπόν. Ο νόμος δεν χτυπάει παρά μόνο τους πραγματικούς εγκληματίες.

— Μά πέστε μου, δεσποινίς, πώς μάθατε το φριχτό αυτό δυστύχημα ;

— Ο πατέρας μου σηκώθηκε κατά τις έφτά το πρωί, μου φαίνεται... Τον άκουσα να μιλά μέσα στην κάμαρή του... Μά καθώς ήμουν πολύ κουρασμένη, προσπάθησα να ξανακοιμηθώ, χωρίς να ζητήσω να μάθω τί έλεγε. "Υπέθετα ότι κανένας έπιστάτης ή κανένας έργάτης είχε ρθει να πάρε διαταγές του. Κοιμήθηκα ακόμα τρεις ώρες πε-

ρίπου. Πριν άπ' το μεσημέρι, όταν κατέβηκα στον κήπο, οι άνθρωποι μας με πληροφόρησαν για το δυστύχημα. Μά μου είπαν πώς ή σκοτωμένη ήταν ή Ρόζα. Δεν τολμούσαν, βλέπετε, να μου όμολογήσουν πώς ήταν ή "Ιωάννα... Φοβόντουσαν την άπελπισία μου και είχαν δίκιο... "Ω, φτωχή μου "Ιωάννα !

Και άρχισε να δολολύη πιό δυνατά.

— Γιατί είσαστε κουρασμένη, όταν πρωτοξυπνήσατε στις έφτά το πρωί, δεσποινίς ; τη ρώτησε με τη σειρά του ο "Αρμάνδος. Ο ύπνος σας ήταν διακεκομμένος ;

— Άπεναντίας, κοιμήθηκα πολύ βαρεία. Μά ξύπνησα πολύ κουρασμένη. Δεν ξέρω σε τί ν' άποδώσω αυτή την κούραση, έκτός αν όφείλεται στο ότι χθές το θράδυ κοιμήθηκα πολύ άργα.

— Ποιά ώρα περίπου ;

— Δεν ξέρω. Το έκκρεμες τού σαλονιού δεν δουλεύει και το ρολόι της κάμαρής μου είνε ακριβώς σταματημένο έδω και μερικές ημέρες. Μά ή νύχτα ήταν προχωρημένη. "Επρεπε να είνε τουλάχιστον έντεκα, γιατί τά μάτια μου έκλειναν χωρίς να θέλω. "Εξ άλλου, είχαμε πολλή ώρα, πού είχαμε σηκωθή άπ' το τραπέζι και είχα παίξει πολλή μουσική.

— Ο "Αρμάνδος συγκράτησε με δυσκολία μία πεισματική χειρονομία πού πήγε να κάνει.

— Ο κ. ντ'ε Βιντάλ θριάμβευε. Ο "Αντουάν Φλαμαρέν φαινόταν πώς δεν έδινε καμμία σημασία, σ' αυτή τη συγκεκαλυμμένη εξέταση, θυβισμένος καθώς ήταν στην άπελπισία του.

— Πρέπει να πλαγιάσης, Ζιλμπέρτ, είπε στην κόρη του. Τά δάκρυά σου δεν θ' αναστήσουν την αγαπημένη μας "Ιωάννα και σκέψου τί θ' άπογίνω αν άρωστήσης ;

— Η μικρούλα πλησίασε τον πατέρα της.

— Μά και σ' πρέπει να πλαγιάσης, τού είπε φιλώντας τον τρυφερά. "Αν πεθάνω έγώ, θα λιγοστεύουν κατά ένα τά κορίτσια στον κόσμο. Μά αν συμβή καμμία δυστυχία σε σένα, ποιός θα σ' αντίκαταστήση κοντά στους φτωχούς, κοντά σ' αυτούς πού ύποφέρουν ή πού τους καταδικώνουν ; Πού θα βρεθ' άνθρωπος τόσο εύγενής, τόσο τίμιος, τόσο καλός, όπως εσύ ;

— Αγαπάτε πολύ τον πατέρα σας, δεσποινίς, είπε ο άνακριτής ντ'ε Βιντάλ.

— "Ω ! ναι, κύριε ! άπάντησε ή Ζιλμπέρτ. Τον αγαπάω πού πάντα τώρα πού δεν έχω παρά μόνο αυτόν στον κόσμο.

Και τον έκτιμα άλλο τόσο !...

Και τον μαρκήσιο, λέγοντας:

— Φτωχέ μου πατέρα, πόση ανάγκη από αγάπη και παρηγορία θα έχης τώρα !...

Τον φίλησε με πάθος και τότε ο πατέρας της την έπήρε κ' έπιασε τα χέρια για να την πάη στην κάμαρή της.

— Λοιπόν, είπε ο κ. ντ'ε Βιντάλ στον "Αρμάνδο, πώς μπορεί να ύποψασθ' κανείς αυτόν τον άνθρωπο πού αγαπάει τόσο τρυφερά και έκτιμάται τόσο θαθεία ; Μιλούσα πού δλίγου για την μαρτυρία αυτής της κοπέλλας σαν ά έπρόκειτο για την ύψηλή κραυγή της αληθείας. Την άκούσατε ;

— Μάλιστα, κύριε, άπάντησε ο νέος θανάσιμα θλιμμένος, ήν άκουσα και δεν άμφισβάλλω καθόλου γι' αυτή...

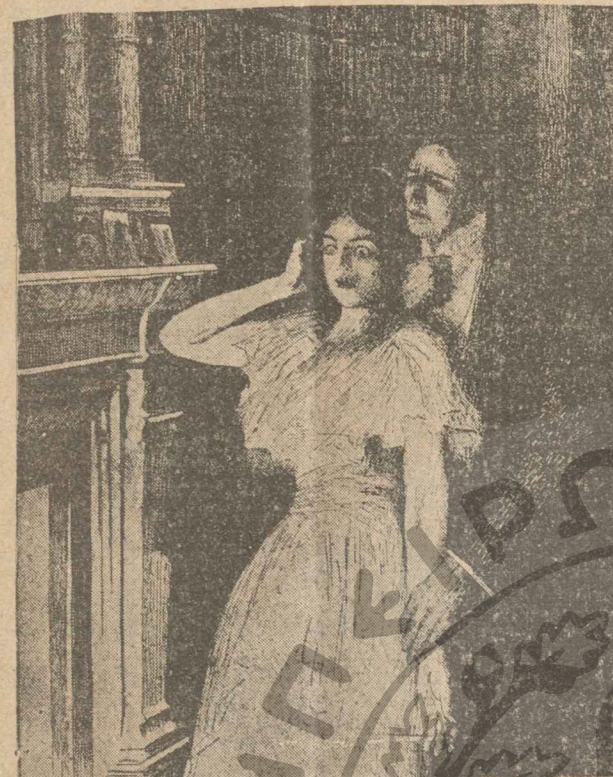
— Έκείνη τη στιγμή ο μαρκήσιος ξαναγύρισε.

— Τά δωμάτιά σας είνε έτοιμα, κύριοι ! είπε στους ξένους του.

— Ο κ. ντ'ε Βιντάλ ύποκλήθηκε για να τον εύχαριστήση έκανε μερικά δήματα προς την πόρτα.

Μά ο "Αρμάνδος τού άπάντησε:

— Δεν μπορώ να δεχθώ τη φιλοξενία σας, κύριε. "Αν δεν ξαναγυρίσω στον πύργο, ο πατέρας μου θα εξαγρυπνήση

σίγουρα κοντά στην αγαπημένη μας νεκρή ως το πρωί... Και στην ηλικία του, η κούραση αυτή μαζί με τον πόνο του, μπορεί να του αποθύνει μοιραία... Έξ' άλλου, πρέπει ν' αγρυπνήσω επίσης κοντά στη δυστυχισμένη Ρόζα... Φεύγω...

Ο Άντουαν φάνηκε σαν να στενοχωρήθηκε πολύ για την απάντησή αυτή.

— Τότε, κύριε Ντυτίλ, θα σάς πιά το άμαξι μου, είπε, η νύχτα είναι κρύα και σκοτεινή.

— Όχι. Τό φεγγάρι ανέτειλε... Θα πάω με τα πόδια. Δεν δέχομαι την προσφορά σας.

Ο Φλαμαρέν ανασκίρτησε. Ο άνακριτης που έκλεινε τα μάτια του όρθιος, δεν είδε την κίνησή του, ούτε άκουγε καν τί έλεγαν.

— Μα θα φτάσετε άργα στον πύργο κ' έτσι ο σκοπός σας δεν θα πραγματοποιηθί, παρατήρησε ο μαρκήσιος.

— Νομίζετε ; είπε ο Άρμάνδος με μια αδιόρατη ειρωνεία. "Ε, λοιπόν, άπατάσθε. Είμαι καλός πεζοπόρος έγω... Θα πάρω το λοδό δρόμο. Ξέρετε, αυτόν που περνάει άπ' το σπίτι του Κασταρέν... και είμαι θεόβιος πώς σε τρία τέταρτα της ώρας θα βρισκόμαι στον πύργο.

— Δοκιμάστε, απάντησε γαλήνια ο Άντουαν, του ήπλιου ούτε ένας μύς δεν σάλεψε, μα μου φαίνεται ότι θα χρειαστήτε περισσότερη ώρα. Ωρεβούαρ αύριο τότε.

— Ωρεβούαρ αύριο, είπε και ο Άρμάνδος.

Ο μαρκήσιος άπλωσε το χέρι του προς το νέο. Μα εκείνος έκανε πως δεν το είδε και θύγχε γρήγορα έξω.

X

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ

— Ο Μισέλ είναι χαμένος, Ρόζα, είπε ο Άρμάνδος φτάνοντας στον πύργο. Άν ο Φλαμαρέν σκότωσε τη φτωχή Ιωάννα, δεν υπάρχει καμιά απόδειξη εναντίον του. Η Ζιλμπέρτ ή ίδια κατέθεσε, ότι ο πατέρας της, ο οποίος κοιμήθηκε χθές το θράδυ στις ένδεκα, δεν το κούνησε όλη τη νύχτα από την κάμαρή του. Στις έφτά το πρωί, ο Ζαννούε τον έβριχε να κυμάται θαθεία στο κρεβάτι του. Δεν μας επιτρέπεται καν να τον κατηγορούμε.

Η Ρόζα, συντριμμένη από τον πόνο μετά την αναχώρησή του Μισέλ, ήταν πάντοτε στην ίδια θέση. Καθισμένη μπροστά στο τραπέζι της τραπεζαρίας, με το κεφάλι χαμμένο μέσα στα χέρια της, ούτε έβλεπε, ούτε άκουγε τί γινότανε γύρω της.

Αυτά τα λόγια ώστόσο άντήχησαν στ' αυτιά της και την απέσπασαν από τον όδυμηρό της λήθαργο.

— Και όμως αυτός δολοφόνησε την Ιωάννα ! φώναζε. Άυτός είναι ο δολοφόνος ! Η καρδιά μου μου το λέει ! Δεν γελιέμαι ! Τί να κάνω ; "Ω ! Θεέ μου !... Μου φαίνεται πως θα τρελλαθώ. Τί να κάνω ;

— Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε, απάντησε ο Άρμάνδος, είναι να περιμένουμε την εξέλιξη των γεγονότων και, από σήμερα κιόλας, να χρησιμοποιήσουμε όλη την αντιληψί μας, όλη τη θέλησή μας για ν' αποκτήσουμε μια απόδειξη που θα μας δώσει το δικαίωμα να ύψώσουμε τη φωνή. "Ως τότε όμως πρέπει να σωπαίνουμε. Που είναι ο πατέρας μου; ρώτησε τελειώνοντας ο νέος.

— Κοντά της ! φώναξε η Ρόζα. "Ω ! είναι αλήθεια !... Άδελφή μου, Ιωάννα μου ! Σε είχα ξεχάσει !... "Ω ! θα τρελλαθώ ! θα τρελλαθώ !... Σηκώθηκε και με θήμα που θα είχε ένα άγαλμα, το οποίο θα θαδίζε εξαφανά, διευθύνθηκε προς το σαλόνι, όπου η Ιωάννα άναπαύοταν ανάμεσα σε λευκά λουλούδια, που της είχε φέρει, ο δήμαρχος Ντυτίλ, τυλιγμένη στο νεκρικό της σεντόνι.

Η Ρόζα που δεν την είχε ξαναδεί άπ' το πρωί, κλονίστηκε και θα έπεφτε κάτω άν δεν τη συγκρατούσε ο Άρμάνδος.

— Ιωάννα, πολυαγαπημένη μου, αδελφή μου, κό-

ρη μου ! φώναζε με άπελπισία. Σήκω, μίλησε μας, πές μας το όνομα του άτιμου, που σ' έκανε να μαρτυρήσει ! "Ω ! αγαπημένο παιδί, που είχα όρκιστή να σ' αγαπάω και να σε προστατεύω ! "Ας τρέμω ο άθλιος που σε χτύπησε !... Δεν την ξέρει τη Ρόζα σου, αυτός !... Μπορεί να κρυφτεί μέσα στα σπλάχνα της γής άν θέλη... Μα έγω θα τον άνακασα σ' όσα σπλάχνα της γής άν θέλη... Και δυστυχία ! χίλιες Είμαι θεόβια γι' αυτό που λέω... Και δυστυχία ! χίλιες φορές δυστυχία του ! Ούτε καν φαντάζεται πώς θα σε εκδικήσω. Δεν ξέρει ποιά μαρτύρια θα έπινοήσω για να τον κάνω να πληρώσει τα δικά σου ! Δεν ξέρει πώς θα ψάξω μέσα στα πιο άπόκρυφα θάβη της καρδιάς του, για να του τη συντρίψω πριν την ξεριζώσω !

Είχε γίνει χλωμή σαν την πεθαμένη. Τα χαρακτηριστικά της που τ' άγριεσε το μίσος, είχαν πάρει μια έκφραση τόσο σκληρή, ώστε ο Εϋγένιος Ντυτίλ ανασκίρτησε σύγκομος.

— Ρόζα, τραύλισε, σώπα, δυστυχισμένο παιδί, αρκετά δάκρυα χύνουμε. Μη θέλεις λοιπόν να χύσουμε κι άλλα με την εκδίκησή σου... Άκουσε ένα γέρο που υπέφερε πολύ... Οι νεκροί δεν θέλουν εκδικήσεις. Μας ζητούν άπεναντίας την ειρήνη και τη συγγνώμη.

— Την ειρήνη ! Τη συγγνώμη ! φώναζε η Ρόζα με άστραπές μέσα στα μάτια της. Τί με συμβουλευετε !... Πράγματα που δεν τα καταλάω, ούτε τα παραδέχομαι ! Λέτε πως υποφέρατε πολύ στη ζωή σας... Ναί, εκείνη που άτε γαπούσατε, η σύζυγός σας, πέθανε, το ξέρω... Μα πεθαίνοντας, διατήρησε στα χαρακτηριστικά της το γλυκό της χαμόγελο, με το οποίο θα την ξαναδείτε εκεί, πάνω. Εϋλόγησε το παιδί της, αίσθανθηκε τα φιλήματά σας και η άνάμνησή της σας μένει, άνάμεσα στη θλίψη σας, αιώνια γλυκεία και παρηγορη...

«Μα αυτή έδω ! η άδελφή μου ! η Ιωάννα μου !... Κυτάχτε λοιπόν την πελιόη και τρομαγμένη της όψη, το μισόκλειστο στόμα της, τα μάτια της που δεν μπορούν να κλείσουν και που φαίνονται να διατηρούν άκόμα, μέσα στην άκίνησή τους, την άπέραντη αγωνία των τελευταίων της στιγμών...

«Κι' αυτά τα φτωχά χέρια τα σπασμένα !... Αυτά τα μαλλιά τα ξεριζωμένα !... Αυτά τα χρυσά μαλλιά που τα χτένιζα με τόση αγάπη !... Κι' αυτό το ύμωφο κι' άγνό κορμί που το ποδοπάτησε το τέρας !... Νομίζετε πως όλ' αυτά δεν ζητούν εκδίκηση ; Και ο Μισέλ, ο μνηστήρ μου, ο αγαπημένος μου, που τον κατηγορούν ;... Θα μπορούσα, τάχα ν' άποδείξω την άθωότητά του ;... "Ω ! ώ !

Οι λυγμοί της έμοιαζαν με μουγκρίσματα. "Ο κ. Ντυτίλ έκλαιγε. Ο Άρμάνδος άκούμισμένος στον τοίχο, φαινόταν έτοιμος να πέση κάτω.

Και η Ρόζα εξακολούθησε :

— Μη μου μιλάτε ποτέ για συγγνώμη ! Άκούτε ; Γιατί είμαι Ικανή να κουρελλιόμαι, να κάνω μικρά-μικρά κομμάτια με τα νύχια μου τις σάρκες του ένόχου !

Άνασήκωσε το σώμα της Ιωάννας και γέμισε φιλήματα την παραμορφωμένη όψη του δυστυχισμένου θύματος.

— Άδελφή μου, είπε, θα σ' εκδικήσω όχι μόνο με φυσικά θασσανιστήρια... Ο δολοφόνος σου θα υποφέρει περισσότερο από σένα ! Θα τον κάνω να πεθάνει από πόνο !

Ο Άρμάνδος είχε πλησιάζει.

Κάτω άπ' το πλατύ μελαχροινό του μέτωπο, τα ένεργητικά του μάτια έλαμπααν.

Άπλωσε το χέρι του και είπε έπιόημα :

— Όρκίζομαι ότι θα είμαστε δυο για να εκδικηθούμε την πεθαμένη και τον άθωο, Ρόζα... Σε ό,τι κι' άν κάνης, θα σε βοηθήσω !... Όπου κι' άν πιάς, θα σε συνοδεύσω !

— Δέχομαι, απάντησε η Ρόζα.

Κ' έσφιξε το χέρι που της έδινε ο νέος.

Την άλλη μέρα το πρωί, κατά τις όχτώ ή ώρα, ο Άντουαν Φλαμαρέν έφτασε στον πύργο. Ήταν ντυμένος στα κατάμαυρα. Χλωμός, ψυχρός, άφωνος, με τα χαρακτηριστικά του γεμάτα θλίψη είχε την έκφραση που ταίριαζε στην περίστασι. (Ακολουθεί)

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

ΜΠΡΟΣ στην είσοδο του δημαρχείου μια άτελείωτη σειρά από άμάξια περίμενε. Οι προσκεκλημένοι, όλος ο καλλίτερος κόσμος του Παρισιού, θρισκόντουσαν στην αίθουσα των γάμων.

Κατακόκκινη και συγκινημ... ή δεσποινίς Ιωάννα Λωζιέ προχώρησε στηριγμένη στο μπράτσο του πατέρα της προς το τραπέζι του δημάρχου. Μέσα στην όμηγυρι δεν υπήρχε κανείς τη στιγμή εκείνη που να μη την εύρισκε τουλάχιστον γοητευτική.

Δεκαοχτώ χρόνων, ζωντανή εικόνα της νεότητος και της άνοιξεως, ύψηλή μάλλον, ξανθή, με τα λουλούδια της λεμονιάς κάτω άπ' τους μακρείς λευκούς της πέλους. Ήταν για τα μάτια όλων μια ιδανική νύφη.

— Τί ώραία που είναι ! είπε ένας άπ' τους καλεσμένους σε μια κυρία, που ήταν δίπλα του.

— Όχι μόνο ώραία, αλλά κ' έξυπνη και καλή, του άπάντησε εκείνη, στον ίδιο τόνο. Κάτω άπ' το δειλό της ύφος, κρύβεται άποφασιστικότης και θέλησις άσυνήτιστη. Μα άν δεν ήταν έτσι, αυτός ο γάμος δεν θα γινόταν ποτέ.

— "Α ! έκανε ο κύριος εξαφνιασμένος.

— Πώς ; Δεν ξέρετε την ιστορία αυτού του γάμου ;

— Καθόλου. Χθες μόλις γύρισα από ένα μακρινό ταξίδι. Θα με ύποχρεώνατε μάλιστα άν με πληροφορούσατε σχετικάς...

— Πολύ εύχαρίστως, άφου άλλως τε αυτή ή ιστορία δεν άποτελεί μυστικό για κανένα... Άκούστε...

Το περασμένο καλοκαίρι, ο κ. και η κ. Λωζιέ παραβέριζαν στις έκβολές του Λάνε άπέναντι στο Σαιν - Μαλό, σε μια άπό τις ώραιες έπαύσεις της περιοχής.

Στις άκτές της Βρετάνης, καθώς ξέρετε, ή έκδρομές είναι πολύ ένδιαφέρουσες. Κανένα τοπίο δεν μοιάζει με το άλλο και είν' όλα πολύ ώραία. Μα δυο μήνες φτάνουν για να τα έπισκεφθί κανείς όλα. Η Ιωάννα, πράγματι, πήγε παντού και μη έχοντας πειά να πάη πουθενά, έξεδήλωσε την έπιθυμία να δη το Ζέρσεϋ.

Τίποτε πιο εύκολο. Ένα θαπόρι έφευγε τρεις φορές τη βδομάδα άπό το Σαιν-Μαλό για το Σαιν-Έλιέ την πρωτεύουσα της άγγλικής αυτής νήσου.

Μιά μέρα λοιπόν, με θάλασσα άρκετά γαλήνια, όλη ή οίκογένει Λωζιέ έπιβιβάστηκε στο θαπόρι για το Ζέρσεϋ.

Στην άρχή όλα πήγαιναν καλά.

Μα όταν το θαπόρι άρχισε να προχωρή στ' άνοιχτά, ή κ. Λωζιέ έγινε έξαφνα χλωμή. Μ' ένα ννέμιο κάλεσε κοντά της το σύζυγό της, ο οποίος κινδύνιαζε εκείνη τη στιγμή ν' ένα νέο, τον οποίο είχε γνωρίσει το προηγούμενο θράβη στο Καζίνο του Ντινάρ.

Ο Σάρλ Λαμπλέν, γιατί ο νέος δεν ήταν άλλος άπό το σημερινό γαμπρό, κατάλαβε με την πρώτη ματιά την αίτια της άδιαθεσίας της κ. Λωζιέ. Ακολούθησε λοιπόν το σύζυγό της και της είπε με σεβασμό :

— Θα έπιτρέψετε, κυρία, σ' ένα φοιτητή της Ιατρικής, που πρόκειται να πάρη το δίπλωμά του να σάς δώση μια συμβουλή ;

— Εύχαρίστως, κύριε.

— Κανένα φάρμακο δεν είναι τόσο δραστικό εναντίον της ναυσίας όσο ή άντιπιρίνη. Έπειδή είμαι προνοητικός κι' άγισπών τη δουλειά, έπροσθεσε χαμογελώντας, έχω πάντα μαζί μου ένα κουτί άντιπυρίνης.

Και παρουσιάζοντας στην κ. Λωζιέ το άνοιχτό κουτί της είπε :

— Εύαρεστηθήτε να πάρετε μια, κυρία, και σάς έγγωμαί για το άποτέλεσμα...

Η κ. Λωζιέ, διατάζοντας ώστόσο, ζήτησε ένα ποτήρι νερό και πήρε μια άντιπιρίνη.

Δέκα λεπτά κατόπιν, ως διά μαγείας ή ήμικρανία είχε εξαφανιστή.

Στο Σαιν-Έλιέ όλοι οι έπιβάται κατέλυσαν στο «Χρυσό Μήλο» το καλλίτερο γαλλικό ξενοδοχείο της πόλεως και τις έπόμενες ήμέρες οι Λωζιέ μαζί με τον καινούργιο

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΑΤΕΝ

τους φίλο, τον Σάρλ Λαμπέρ έκαναν διάφορες έκδρομές στα περίχωρα.

Με τέλεια άνατροφή, μορφωμένος, έξυπνος, ο Σάρλ Λαμπλέν ήταν συγχρόνως τόσο τέλειος κοσμικός τύπος, ώστε ο πατέρας Λαμπλέν δεν έκανε άλλο παρά να τον έγκωμιάζει. Κι' όταν γύρισαν στη Βρετάνη, τον προσκαλούσε συχνά στη θίλλα του.

Έκεί, ο Σάρλ δεν άργησε να γοητευθί άπό τη συναρπαστική χάρι της Ιωάννας και να την έρωτευθί τρελλά για την ώμορφιά της και τα άλλα της χαρίσματα κι' όχι, όπως τόσο άλλοι για την προίκα της.

Έτσι, την παραμονή της ήμέρας που έπρόκειτο να φύγη για το Παρίσι, ένα χόρευαν ένα θάλας μαζί, της έξωμολογήθηκε τον έρωτά του. Εκείνη του είπε τότε με την ελκρινεία που τη χαρακτηρίζει, ότι τον αγαπούσε κι' αυτή και τον έξουσιόδοτησε, μόλις θα γύριζαν στο Παρίσι το φθινόπωρο, να ζητήσει το χέρι της άπό τον πατέρα της.

Το φθινόπωρο ήρθε και μόλις ο Σάρλ έμαθε ότι οι Λωζιέ είχαν ξαναγυρίσει, έσπευσε να έπισκεφθί τον πατέρα της Ιωάννας για να του κάνει την πρότασή του.

Μα με τα πρώτα λόγια που είπε, ο κ. Λωζιέ, του έκοψε τη φώρα και του δήλωσε όρθά-κοφτά, ότι δεν μπορούσε να δώση την κόρη του με τόσα εκατομμύρια σ' ένα φοιτητή, που δεν είχε πάρει το δίπλωμά και του οποίου το μέλλον ήταν άβέβαιο.

Άπογοητευμένος, ο Σάρλ, φρόντισε για να θρη την Ιωάννα και της ανακοίνωσε την άποτυχία του διαθήματός του. Μα εκείνη του είπε ένθαρρυντικά :

— Μην άπελπίζετε λοιπόν και άφήστε έμένα να κανονίσω την ύπόθεσι.

— Έχετε έμπιστοσύνη σε μένα ;

— Όπως στο Θεό.

Και κυτταζόντάς τον στα μάτια και οφίγγοντάς του το χέρι, του είπε :

— Σας όρκίζομαι πως θα γίνω γυναίκα σας...

— Αγαπημένη Ιωάννα...

— Μη ξαναρθήτε στο σπίτι... Μελετήσατε και φροντίσατε να πάρετε το δίπλωμά σας... Άμα θα το έχετε στην τσέπη σας, αναλαβθάνω έγω τα ύπόλοιπα.

Έπειτα από τρεις μήνες, οι Λωζιέ έδιναν μια μεγάλη έσπεριδα, στην οποία ήταν συγκεντρωμένος ο καλλίτερος κόσμος του Παρισιού.

Έξαφνα, ο οίκοδεσπότης κατσούφισε βλέποντας να παρουσιάζεται ο Σάρλ Λαμπλέν με άψογη ένδυμασία, άν και δεν τον είχε προσκαλέσει στην έσπεριδα.

Ο νέος προχώρησε θαρρετά προς τον οίκοδεσπότη και του είπε :

— Δείξατε πάντοτε, κύριε, τόσο ένδιαφέρον για μένα, ώστε θεωρώ καθήκον μου νάρθω να σας άναγγέλω μια είχαρή είδησι. Έδωσα χθες διπλωματικές έξετάσεις και πήρα το δίπλωμά μου με άρίστα !

— Τί εύτυχία ! φώναξε η Ιωάννα, πηδώντας στο λαιμό του Σάρλ και φιλώντας τον στο στόμα. Έτσι θα μπορούσαμε να παντρευθούμε.

Έκατό θαλάσσιον άνθρωποι παρακολούθησαν αυτή τη σκηνή, καταλαβόντας το σκάνδαλο, που θα έδημιουργείτο, ο κ. Λωζιέ, σαν άνθρωπος έξυπνος, έσπευσε ν' άναγγείλν τους άρραβώνες της κόρης του.

Έτσι παρακολουθούμε σήμερα, αγαπητή κύριε, την εύτυχη λύση του μικρού αυτού δράματος.

— Πολύ ώραίο δράμα, μα την πίστι μου... Έξυπνο και καλοπαιγμένο.

— "Ω ! άμα θέλη μια γυναίκα έξυπνη, κατορθώνει τα πάντα.

— Αυτή είναι κ' ή δική μου γνώμη, κυρία.

ΑΝΡΥ ΝΤΑΤΕΝ

ΠΙΚΟΛΙΝΟ, ήσουν αγνώριος... "Επαιζες θα ρειά χωρίς κέφι, μελαγχολικά... Αντί για άστεια, διηγόσου στο κοινό ιστορίες πένθιμες, μακάβριες κι' έχυνες κάθε πέντε λεπτά πύρινα δάκρυα. Πρέπει να ξαναγίνης ο εϋθυμος και κεφάτος παλιός σου, που ήσουν άλλοτε, γιατί αλλιώς θα χωρίσουμε...

Και ο διευθυντής του τσίρκου θύγηκε απ' το καμαρίνι του κλόουν Πικολίνου.

"Επειτα από πέντε λεπτά ο Ισορροπιστής του θιάσου μπήκε μέσα.

— Γεια σου, Πικολίνο! φώναξε. Πώς είσαι έτσι;... Τι έχεις;

— Είμ' έρωτευμένος, έρωτευμένος τρελλά.

Με τη δεσποινίδα Λαυφάν, την Ιππεύτριά μας;

— Ναί... Πώς το ξέρεις;

— Θάπρεπε ναμαι τυφλός... "Ολος ο θιάσος το ξέρει...

— Ναί, αγαπώ τη δεσποινίδα Λαυφάν.

— Παντρεύσου την τότε...

— Δεν με θέλει... Καθώς ζη διαρκώς ανάμεσα στ' άλλα,

αυτό την έκανε ν' αγαπήσει και ν' αποσυρθεί εκεί. «Έχεις τριακόσες χιλιάδες φράγκα; με ρώτησε, όταν της εξήγησα γρήγορα τον έρωτά μου. "Αν τις έχεις, σε παντρεύομαι κι' αγοράζουμε μια αγροικία, όπου θα περάσουμε τη ζωή μας. Θέλω να ζήσω σαν τ' αλόγα μου».

«Λοιπόν καθώς δεν έχω κι' ούτε θ' αποκτήσω ποτέ τριακόσες χιλιάδες φράγκα, αναγκάστηκα να εγκαταλείψω κάθε ιδέα γάμου μαζί της. Μα ή απελπισία μου ήταν τόσο, ώστε θέλησα ν' αυτοκτονήσω... "Αποφάσισα να σκοτωθώ κάνοντας νά με πατήσει εκείνη που αγαπώ. "Ετσι στη βραδυνη παράστασι, ρίχτηκα κάτω απ' τα πόδια του αλόγου της... Μα το ζώο είνε καλογυμνασμένο και πέρασε από πάνω μου χωρίς νά μ' αγγίξει καθόλου. Τρεις φορές επανέλαβα την απόπειρα αυτή και τρεις φορές άποτυχια... Στο τέλος, κουρασμένος, σηκώθηκα άπάνω. Πρέπει να θρω έναν άλλο τρόπο αυτοκτονίας».

— "Ασε τις τρέλλες φίλε μου... Προσπάθησε νά παρηγορηθής και όλα θα περάσουν με τον καιρό.

Ο Πικολίνο έτοιμαζόταν νά βγί ξω, όταν ένας κύριος μπήκε μέσα στο καμαρίνι του.

Ήταν ένας κύριος σεβάστων διαστάσεων και με έξω-ρικό, που φανέρωνε μεγάλο πλούτο.

— Έχω την τιμή νά όμιλώ στον κ. Πικολίνο; ρώτησε. Είμαι ο κ. Νεοπλουτίδης. Μπορώ νά σάς πω δυο λόγια;

— Πέστε μου και έκαστο.

— Πόσα κερδίζετε τó μήνα;

— Χίλια φράγκα.

— Θέλετε νά κερδίζετε πέντε;

— Και τί πρέπει νά κάνω;

— Ναί γίνετε... παιγνίδι.

— Ναί... "Ακούστε με. Σας προσφέρω πέντε χιλιάδες φράγκα τó μήνα για νά γίνετε «παιγνίδι» του γιού μου.

Έχω ένα παιδί, που τó λατρεύω. Αυτό τó παιδί δεν έχει κλείσει ακόμα τή ξη του χρόνια — είνε πολύ χαϊδεμένο και τά συνηθισμένα παιγνίδια δεν τó διασκεδάζουν πειά. Του άρέσουν οί κλόουν. «Θέλω ένα κλόουν», μου είπε τις άλλες. Έχω μεγάλη περιουσία και γι' αυτό σκέφτηκα νά σας κάνω μια σχετική πρότασι. Δέχστε; Νά ή κάρτα μου κ' ή διεύθυνσι μου.

— Σύμφωνοι. "Ετοιμάστε τά συμβόλαια. Αύριο θα έρσκαμαι στο σπίτι σας με όλα μου τά κοστούμια...

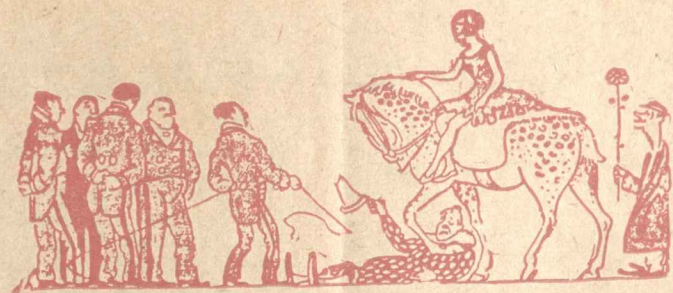
Ο κ. Νεοπλουτίδης έσφιξε τó χέρι του κλόουν.

— Κύριε Πικολίνο...

— Ορίστε, κύριε Νεοπλουτίδη

— Όταν σάς προσέφερα ως παιγνίδι στο γιό μου, ή εύχारीσθαι του ήταν άπέραντη.

— Έκανα εύσυνειδητα τά καθήκοντά μου ως παιγνιδιού σέ κάθε ώρα της ημέρας και της νύχτας, σύμφωνα με τά γούστα

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΟΡΖ ΝΤΟΛΛΑΙ

ΤΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ

σα.

— Με τ' αστεία σας έμποδίζετε τó προσωπικό μου νά εργάζεται και ταράζετε τούς υπηρέτες μου. Ζαλισμένος από την άτμόσφαιρα του ίπποδρομίου που φέρεται μαζί σας έδω μέσα, ο έμπιστος καμαριέρης μου άποφάσισε νά γνή ισορροπιστής. Προγυμνάζεται γι' αυτόν τó σκοπό και μου έχει σπάσει ως τώρα πέντε σερίτσια πλήρη...

— Όταν θα σπάση καμιά πενηνταριά, θα μάθη.

— Κ' ή καμαριέρα της γυναικάς μου μαθαίνει νά πηδά μέσα απ' τά τοέρκια του παιδιού μου.

— Έχει ταλέντο άκροβάτιδος.

— Σπάσατε τά περισσότερα έπιπλα και τά κομφοτεχνήματα των τριών σαλονιών μου.

— Δεν φταίω εγώ. Φταίει ο γιός σας, που μου ζητούσε νά κάνω πηδήματα μετ' έμποδιών...

— Είνε προτιμότερο νά χωριστούμε.

— Τό συμβόλαιό μας είνε για πέντε χρόνια.

— Πόσα θέλετε για νά φύγετε;

— Τριακόσες χιλιάδες φράγκα.

Ο κ. Νεοπλουτίδης σκέφτηκε: "Αν παραβιάζε το συμβόλαιο, θα γινότανε δική. Αυτή τη δική θα την έκανε κι' έκτος αυτού θα γινόταν ο περιγέλως του Παρισίου, γιατί είχε αγοράσει ένα ζωντανό παιγνίδι για τó παιδί του.

— Θα πάσατε τις τριακόσες σας χιλιάδες και θα φύγετε αύριο.

— Σύμφωνοι.

Ετσι ο κλόουν Πικολίνο μπόρεσε νά παντρευτεί τη δεσποινίδα Λαυφάν, την Ιππεύτριά. Οί δυο σύζυγοι αγόρασαν μια αγροικία στη Νορμανδία. Κι' όταν κανένας γειτονας ρωτά τον Πικολίνο, πώς κέρδισε την περιουσία του, εκείνος άπάντα πρós μεγάλη κατάπληξι τόν συνομιλητή:

— Αυτήν την περιουσία!... Την κέρδισα τόν καιρό που ξιμου παιγνίδι...

Ζ. ΝΤΟΛΛΑΙ

Είπε γνωστή ή πρωτοτυπία και ή έκκεντρικότης των "Αγγλων. Τελευταίως κάποιος ξενοδόχος, θέλοντας νά ρε-κλαμάρη τó ξενοδοχείο του, την ποικιλία των φαγητών και τη σχετική φτήνεια, έδημοσίευσε στις Λονδρέζικες έφημερίδες την κάτωθι διαφήμισι:

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ ΚΑΙ Η ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ ΤΩΝ

Είπε γνωστή ή πρωτοτυπία και ή έκκεντρικότης των "Αγγλων. Τελευταίως κάποιος ξενοδόχος, θέλοντας νά ρε-κλαμάρη τó ξενοδοχείο του, την ποικιλία των φαγητών και τη σχετική φτήνεια, έδημοσίευσε στις Λονδρέζικες έφημερίδες την κάτωθι διαφήμισι:

«Όταν ο "Ιωσήφ είδε τούς αδελφούς του ρίχτηκε στην έγκαλιά τους και έπ' αρκετή ώρα τούς φιλούσε περιπαθώς. "Επειτα τούς ρώτησε: — Πώς περνάει ο πατέρας μου ο "Ιακώβ; — «Βρίσκεται καλά στην ύγεια του», τού άπάντησαν τότε οί αδελφοί του. Και ο "Ιωσήφ ξαναρώτησε: — «Διατηρεί άκομή την καλή του όρεξι, τó γερό του στομάχι;»

Και τού άπάντησαν οί αδελφοί του: — «Διατηρεί και την όρεξι του και τó γερό του στομάχι. Συνηθίζει μάλιστα νά γευματίζει τώρα τελευταία στο «Κοινοπολιτικόν Ξενοδοχείον» όπου με λίγα σελλίνια τρώει κανείς θαυμάσια φαγητά»!...

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΚΛΗΔΩΝΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Πώς τούς κατάφερε τού διαβόλου αυτό τó θηλυκό, ή γυναίκα τού Δημάρχου, ή Κυρά-Μαλαματή, που πήγε για ν' αλλάξη λίγες ήμέρες τόν άέρα της, στο μοναστήρι, πώς, λέμε, τούς κατάφερε, γέρους καλογέρους, αυτούς τούς παλαιούς και σοβαρούς, νά θάλουν Κλήδωνα, εκείνη τη χρονιά!...

Ο ήγούμενος έλειπε στη χώρα, άρρωστος, σέ μια κλινική. Και σάν έλειπε ο ήγούμενος, κάναν ό,τι θέλανε οί καλογέροι. Χορεύουν και πηδούν κι' αυτοί, όπως τά ποντίκια, όταν λείπει ο γάτος.

Και τούς ξεσήκωσε, καθώς είπαμε, αυτό τó θηλυκό τού Σατανά, τó «γέννημα της άμαρτίας», ή «σάρξ ή κολάζουσα», άκόμα και τούς εκατοχρονίτες μοναχούς...

— Θα κάνουμε, έφέτος, Κλήδωνα, για τó καλό τού χρόνου. Θα θάλουμε, τούς είπε, σέ ένα σταμνί, από ένα σκουλαρίκι, από ένα δαχτυλάκι-ό,τι έχει ο καθένας σας, φθάνει νά είνε μοναχό, χρυσά και θά τ' αφήσουμε τη νύχτα στα άστρα, κάτω από μια τριανταφυλλιά!...

— Μα γυναίκες είμαστε εμείς, είπαν οί καλόγηροι, νάχουμε σκουλαρίκια;...

— Έ, τότε, είπεν ή-Μαλαματή, ως θάλη ο καθένας τó δαχτυλίδι του...

— Μοναχοί άνθρωποι εμείς, έχουμε δαχτυλίδια! Μπα, για τó Θεό!...

— Ούτε θέρες;

— Εμείς είμαστε παρθένοι και άνύμφευτοι. Που νά βρεθούν σ' έμάς ή θέρες!...

— Μα τότε, τί νά κάνουμε που πρέπει νά είν' από χρυσάφι τά σημάδια!...

Τότε πετάχτηκε ο Τάσος ο Τσοούλης, ο «Χουσεμκιάρης» τού μοναστηριού, ένας κακομοίρης από τó διπλανό χωριό, που από μικρός είχε μπη στο μοναστήριό τη δουλειά και είχε άποκαλογερωθή εκεί, άν και δεν φόρεσε και ούτε θα φορούσε ράσσο στη ζωή του, καθώς έλεγε. Πετάχτηκε, λοιπόν, ο Τάσος ο Τσοούλης, και έλυσε τó ζήτημα:

— Νά βάλετε, τούς είπε, ο καθένας κανένα φλουράκι, κανένα ναπολεόνι, κανένα κάρτο λίρας, από τέτοια έχετε. Και είχαν πράγματι οί καλογέροι. Και ή στάμνα τού Κλήδωνα γέμισε και στολισήκε.

Ο πατήρ "Αμθρόσιος έκανε τού Κλήδωνα τη νύφη μ' ένα πέπλο κόκκινο.

Ο πατήρ "Αγάπιος πήγε και πήρε τó άμυλτο νερό.

Και τά τραγούδια τά έλεγε ή Μαλαματή, έτσι για τó καλό τού χρόνου, για νά ίδουνε πώς θα έρθη ή ευτυχισμένη ή χρονιά.

Τό κισμέτι (πεπρωμένο) δεν χαλά, τ' άσχημ' δεν ακουγαίνει, κι' ό,τ' είν' από τó Θεό γραφτό, όπισω δέ γιαγέρνει (γυρίζει).

Της είπεν ο πατήρ - Γερβάσιος, ένας γέρος Κρητικός, με άσπρα γένεια, μα κρυά, που πέφτανε στο στήθος του, σάν άφρισμένος καταρράκτης.

Κι' έπειτα, πρόσθεσε, σάν νά μιλούσε με τόν έαυτό του, ξεσκεπάζοντας, κά-ποιο της ζωής του κρυμμένο περιστάτικό, στής νεότης του τά χρόνια, που περάσε με τ' άφησε πληγή, που όσο και άν έκλεισε πάντοτε θα πονάη.

— Άναψε ο λύχνος κι' έσβυσε, γιατί δεν είχα μωρα, γιατί δεν είχα ροζικό, κι' εκείνη δεν την πήρα...

Η Κυρά - Μαλαματή, όμως, διαζό-τανε νά κάνει τά δικά της:

Δεν σέ πιστεύω κι' άν μου πής, πώς είν' τó μέλι-μέλι,

Μέ έκαιπε τó ράσσο αυτό, και κάρβουν' άπομένω, και τώρα πειά όπ' τη ζωί τι ό φτωχός προσμένω;

— Μα για νά σάς πώ, άγιοι πατέρες, τούς είπεν ή Μαλαματή. Κλήδωνα άνοίγουμε ή πεθαμένους κλαίμε;

Και είπε τού Τσοούλη, νά έρθη και νά τραβήξη τά σημάδια από τó σταμνί.

Τό πρώτο, όπου βγήκε, ήταν τού πα- τρός - Κωσταντίου.

Μάτια με μάτια παίζουμε κι' άνθρωπος δεν τó νοιάθα καρδιά με την καρδιά μιλεί, και γράφει κι' αναγνώθη.

Ο καυμένος ο Κωσταντίος κατακόκ- κίνισε, στο άπρόοπτο αυτό, τόσο πολύ, που νόμιμο κανείς πώς άναψε κι' έφλέ- γετο τó πρόσωπό του, και τά κατάμα- ρα μαλλιά του και τά γένεια του ήταν ο καπνός της πυρ- καίας του.

Τό δεύτερο σημάδι, ένα τέταρτο της λίρας, ήταν τού πατέρα - "Ιλαρίωνος, ενός νέου άκόμα, μοναχού, ώχρου, με μεγάλα μαύρα μάτια, θαθεία, στοχαστικά;

Γλένταγε και ξεφάνταγε, όσο έχεις τά νεϊτά, πριν νά τά φάη ή μάση γή, και τά σκεπάση ή πλάκα...

Ο πάτερ - "Ιλαρίων, σάν άκουσε τó διστιχο, έγινε άκό- μα πιο ώχρος, άσπρίσανε τά χείλη του και σβύσαν, θά νό- μιζε κανείς, τά στοχαστικά του μάτια. "Απλωσε τó χέρι του και άκουμπώντας κάθισε εκεί στο πέτρινο πεζούλι.

Τό διστιχο εκείνο σάν νά έπεσε θερμός άπάνω του, κι' έκαψε τη ζωή του και τη μάρανε σάν τρυφερό θλαστόρι.

Τρίτο σημάδι, ένα φλουράκι, βγήκε, τού πατρός-Άθεο- κίου, τού μισοκόπου και τού χοντρού καλόγηρου, με τόν παχύ τó σέεργο και τη χοντρή και θραχνή φωνή.

Πουλάκι μου άκνήγητο, ποιος θα σέ κυνηγήση, ποιος θα σέ βάλη στο κλουδί, να σέ θάγιακλαδίση.

Ο "Αθέρκιος έγινε μανεζελής, σάν νάπαθε άποπληξία. Ζήτησε κι' αυτός νά καθήσ στο πεζούλι.

Μά ή κ. Μαλαματή — τó γέννημα τού Σατανά — τόν άκνήγησε κι' έ- ως εκεί άκόμα.

Τό "Αχ, τó βόχ δεν ήξερα, ποτε νά τó φωνάζω, μα τώρα δεν περνά στιγμή νά μην άναστενάξω...

— Στάσου, στάσου! φώναξε ο Γερβάσιος, θέλοντας τούς καλογέ- ρους νά πέφτουνε ο ένας κοντά στον άλλο, σάν χτυπημένοι στην καρδιά από την πίκρα της χαμένης τους ζωής, που ανασταίνονταν μπροστά τους.

— Στάσου, κυρά-Δημαρχίνα κι' έχω κι' εγώ νά είπω κάμπορες μαν- τινάδες.

Ο πατήρ "Αγάπιος πή- γε και πήρε τó άμυλτο νερό.

Ο πατήρ "Αμθρόσιος έκανε τού Κλήδωνα τη νύφη μ' ένα πέπλο κόκκινο.

Ο πατήρ "Αγάπιος πήγε και πήρε τó άμυλτο νερό.

Και τά τραγούδια τά έλεγε ή Μαλαματή, έτσι για τó καλό τού χρόνου, για νά ίδουνε πώς θα έρθη ή ευτυχισμένη ή χρονιά.

Τό κισμέτι (πεπρωμένο) δεν χαλά, τ' άσχημ' δεν ακουγαίνει, κι' ό,τ' είν' από τó Θεό γραφτό, όπισω δέ γιαγέρνει (γυρίζει).

Της είπεν ο πατήρ - Γερβάσιος, ένας γέρος Κρητικός, με άσπρα γένεια, μα κρυά, που πέφτανε στο στήθος του, σάν άφρισμένος καταρράκτης.

Κι' έπειτα, πρόσθεσε, σάν νά μιλούσε με τόν έαυτό του, ξεσκεπάζοντας, κά-ποιο της ζωής του κρυμμένο περιστάτικό, στής νεότης του τά χρόνια, που περάσε με τ' άφησε πληγή, που όσο και άν έκλεισε πάντοτε θα πονάη.

— Άναψε ο λύχνος κι' έσβυσε, γιατί δεν είχα μωρα, γιατί δεν είχα ροζικό, κι' εκείνη δεν την πήρα...

Η Κυρά - Μαλαματή, όμως, διαζό-τανε νά κάνει τά δικά της:

Δεν σέ πιστεύω κι' άν μου πής, πώς είν' τó μέλι-μέλι,

Μέ έκαιπε τó ράσσο αυτό, και κάρβουν' άπομένω, και τώρα πειά όπ' τη ζωί τι ό φτωχός προσμένω;

— Μα για νά σάς πώ, άγιοι πατέρες, τούς είπεν ή Μαλαματή. Κλήδωνα άνοίγουμε ή πεθαμένους κλαίμε;

Και είπε τού Τσοούλη, νά έρθη και νά τραβήξη τά σημάδια από τó σταμνί.

Τό πρώτο, όπου βγήκε, ήταν τού πα- τρός - Κωσταντίου.

Μάτια με μάτια παίζουμε κι' άνθρωπος δεν τó νοιάθα καρδιά με την καρδιά μιλεί, και γράφει κι' αναγνώθη.

Ο καυμένος ο Κωσταντίος κατακόκ- κίνισε, στο άπρόοπτο αυτό, τόσο πολύ, που νόμιμο κανείς πώς άναψε κι' έφλέ- γετο τó πρόσωπό του, και τά κατάμα- ρα μαλλιά του και τά γένεια του ήταν ο καπνός της πυρ- καίας του.

Τό δεύτερο σημάδι, ένα τέταρτο της λίρας, ήταν τού πατέρα - "Ιλαρίωνος, ενός νέου άκόμα, μοναχού, ώχρου, με μεγάλα μαύρα μάτια, θαθεία, στοχαστικά;

Γλένταγε και ξεφάνταγε, όσο έχεις τά νεϊτά, πριν νά τά φάη ή μάση γή, και τά σκεπάση ή πλάκα...

Ο πάτερ - "Ιλαρίων, σάν άκουσε τó διστιχο, έγινε άκό- μα πιο ώχρος, άσπρίσανε τά χείλη του και σβύσαν, θά νό- μιζε κανείς, τά στοχαστικά του μάτια. "Απλωσε τó χέρι του και άκουμπώντας κάθισε εκεί στο πέτρινο πεζούλι.

Τό διστιχο εκείνο σάν νά έπεσε θερμός άπάνω του, κι' έκαψε τη ζωή του και τη μάρανε σάν τρυφερό θλαστόρι.

Τρίτο σημάδι, ένα φλουράκι, βγήκε, τού πατρός-Άθεο- κίου, τού μισοκόπου και τού χοντρού καλόγηρου, με τόν παχύ τó σέεργο και τη χοντρή και θραχνή φωνή.

Πουλάκι μου άκνήγητο, ποιος θα σέ κυνηγήση, ποιος θα σέ βάλη στο κλουδί, να σέ θάγιακλαδίση.

Ο "Αθέρκιος έγινε μανεζελής, σάν νάπαθε άποπληξία. Ζήτησε κι' αυτός νά καθήσ στο πεζούλι.

Μά ή κ. Μαλαματή — τó γέννημα τού Σατανά — τόν άκνήγησε κι' έ- ως εκεί άκόμα.

Τό "Αχ, τó βόχ δεν ήξερα, ποτε νά τó φωνάζω, μα τώρα δεν περνά στιγμή νά μην άναστενάξω...

— Στάσου, στάσου! φώναξε ο Γερβάσιος, θέλοντας τούς καλογέ- ρους νά πέφτουνε ο ένας κοντά στον άλλο, σάν χτυπημένοι στην καρδιά από την πίκρα της χαμένης τους ζωής, που ανασταίνονταν μπροστά τους.

— Στάσου, κυρά-Δημαρχίνα κι' έχω κι' εγώ νά είπω κάμπορες μαν- τινάδες.

Ο πατήρ "Αγάπιος πή- γε και πήρε τó άμυλτο νερό.

Ο πατήρ "Αμθρόσιος έκανε τού Κλήδωνα τη νύφη μ' ένα πέπλο κόκκινο.

Ο πατήρ "Αγάπιος πήγε και πήρε τó άμυλτο νερό.

Και τά τραγούδια τά έλεγε ή Μαλαματή, έτσι για τó καλό τού χρόνου, για νά ίδουνε πώς θα έρθη ή ευτυχισμένη ή χρονιά.

Τό κισμέτι (πεπρωμένο) δεν χαλά, τ' άσχημ' δεν ακουγαίνει, κι' ό,τ' είν' από τó Θεό γραφτό, όπισω δέ γιαγέρνει (γυρίζει).

Της είπεν ο πατήρ - Γερβάσιος, ένας γέρος Κρητικός, με άσπρα γένεια, μα κρυά, που πέφτανε στο στήθος του, σάν άφρισμένος καταρράκτης.

Κι' έπειτα, πρόσθεσε, σάν νά μιλούσε με τόν έαυτό του, ξεσκεπάζοντας, κά-ποιο της ζωής του κρυμμένο περιστάτικό, στής νεότης του τά χρόνια, που περάσε με τ' άφησε πληγή, που όσο και άν έκλεισε πάντοτε θα πονάη.

— Άναψε ο λύχνος κι' έσβυσε, γιατί δεν είχα μωρα, γιατί δεν είχα ροζικό, κι' εκείνη δεν την πήρα...

Η Κυρά - Μαλαματή, όμως, διαζό-τανε νά κάνει τά δικά της:

Δεν σέ πιστεύω κι' άν μου πής, πώς είν' τó μέλι-μέλι,

Μέ έκαιπε τó ράσσο αυτό, και κάρβουν' άπομένω, και τώρα πειά όπ' τη ζωί τι ό φτωχός προσμένω;

— Μα για νά σάς πώ, άγιοι πατέρες, τούς είπεν ή Μαλαματή. Κλήδωνα άνοίγουμε ή πεθαμένους κλαίμε;

Και είπε τού Τσοούλη, νά έρθη και νά τραβήξη τά σημάδια από τó σταμνί.

Τό πρώτο, όπου βγήκε, ήταν τού πα- τρός - Κωσταντίου.

Μάτια με μάτια παίζουμε κι' άνθρωπος δεν τó νοιάθα καρδιά με την καρδιά μιλεί, και γράφει κι' αναγνώθη.

Ο καυμένος ο Κωσταντίος κατακόκ- κίνισε, στο άπρόοπτο αυτό, τόσο πολύ, που νόμιμο κανείς πώς άναψε κι' έφλέ- γετο τó πρόσωπό του, και τά κατάμα- ρα μαλλιά του και τά γένεια του ήταν ο καπνός της πυρ- καίας του.

Τό δεύτερο σημάδι, ένα τέταρτο της λίρας, ήταν τού πατέρα - "Ιλαρίωνος, ενός νέου άκόμα, μοναχού, ώχρου, με μεγάλα μαύρα μάτια, θαθεία, στοχαστικά;

Γλένταγε και ξεφάνταγε, όσο έχεις τά νεϊτά, πριν νά τά φάη ή μάση γή, και τά σκεπάση ή πλάκα...

Ο πάτερ - "Ιλαρίων, σάν άκουσε τó διστιχο, έγινε άκό- μα πιο ώχρος, άσπρίσανε τά χείλη του και σβύσαν, θά νό- μιζε κανείς, τά στοχαστικά του μάτια. "Απλωσε τó χέρι του και άκουμπώντας κάθισε εκεί στο πέτρινο πεζούλι.

Και ο Τσοούλης έβγαλε του πάτερ· Αμβροσίου το σημάδι:

Μιά μαχαίρα γιαντρεύεται,
μιά πιστολιά θα γιάνη
στην νιότη όμως που χάθηκε
δεν θρίσκειται θοάνι.

Τότε θυγήκε το δικό του.
'Η Μαλαματή πετάχτηκε πριν τον αφήση να μιλήση:

'Εθάμπωσαν τὰ μάτια σου,
σου στέγνωσε το στόμα,
που μέσ' στα ράσσα γέρασες,
χωρίς αγάπη ακόμα !

Ο Γερβάσιος όμως αμέσως της απάντησε:

Ποιό δέντρο δεν μαραινεται, και ποιος μαιροκαλογηρος
δεν γέρνει τα κλαδιά του, δεν κείει την καρδιά του ;

'Αλλά σαν απόκρισι απ' το πεζούλι ήρθε του 'Ιλαρίου ή φωνή, σαν ήχώ, του διατίχου της Μαλαματής:

'Εθάμπωσαν τὰ μάτια μου, που μέσ' στο ράσσο γέρασας.
μου στέγνωσε το στόμα, κι' αγάπ' δεν είδ' ακόμα !

Και είπε κι' ο Κωσταντίνος:

Όταν αναστενάξω εγώ,
θουνών κορφές μαυρίζουν
πέτρες σκληρές ραγίζονται
μάτια γλαρά δακρύνουν...

Και συνεπλήρωσ' ο 'Αθέρκιος:

Παραπονούμαστε πολύ,
μά' έχουμε και δίχτα,
γιατ' έγιναν τὰ χείλη μας
πικρά σαν τὰ ραδίκια...

Ο Κλήδωνας έπαιρνε θλιβερό και μελαγχολικό κατήφορο. Δεν ήταν πλέον ή χαρούμενη και γελαστή ειδωλοατρική γιορτή του Θέρους. Έδω κατάντησε ένα μοιρολόγι, ένας καύμος μεγάλος κι' ατελείωτος.

Καθένας έκλαιγε τον έαυτό του, καθένας έκλαιγε τὰ χαμένα νειάτα του, καθένας θρηνούσε την κατάρτασί του.

'Η Μαλαματή θέλησε ν' αλλάξει τον χαδᾶ.

Θέλησε νὰ φέρη το γέλιο, τη χαρά. Θέλησε νὰ στρέψη πάλι τη γιορτή στον πανηγυρικό της δρόμο.

Όπ' αγαπά πάντα ποιεί,
πάντα παραπονείται,
τρώει, πεινά. Πίνει, διψά,
πεφτει μὰ δεν κοιμάται.

Αντάριασε τώρα ο Γερβάσιος:

'Εγώ 'μαι τὰ' αστραπής ο γυιός,
και της θροντής εγγόνι
σαν θέλω αστράφτω και θρονάω,
σαν θέλω ρίχνω χιόνι.

Ο Κλήδωνας τώρα έπαιρνε άλλη τροπή: Όρμών ποδχαν σιγήσει και ξαφνικά πετάχτηκαν σαν έκρηξις, πόθων που δεν είχαν σβύσει και φουντώσανε, διά μιάς.

'Αλλά και πάλι ο Τσοούλης διώρθωσε τὰ πράγματα.
— 'Αϊντε, κυρά Μαλαματή, νὰ θάλουμε τώρα τη στάμνα στην τριανταφυλλιά, νὰ την ίδουν τ' αστέρια και νὰ νιφει ύμε το πρωί, νὰ γίνουμε, γεροί και κόκκινοι σαν την αύγή... της είπε.

Υστερα καθένας τυλίχθηκε στις σκέψεις και στα θάσισά του και κοιμήθηκε, αν μπόρεσε να κοιμηθῇ.

Τὰ πρωί, σαν πήρανε τη στάμνα από την τριανταφυλλιά, είδανε μὲ έκπληξη πὼς λείπαν τὰ σημάδια. Φλωριά, ναυπλεσίνα, λίρες δλόκληρες, μισές και τέτατα, είχαν χαθῇ αὐτὸ μέσα από τὸ αμίλητο νερό. Και τὸ νερό δ' μίλητο, πὼς νὰ μιλήση και νὰ πῇ; Πὼς νὰ μιλήση και νὰ μαρτυρήσῃ;

— Τὰ πήρανε τ' αστέρια ! Εἶπεν ο Τσοούλης.

— Τὰ πήρες εσύ, δεν λές ! τοῦ εἶπεν ἀργιεμένος ο Γερβάσιος. Φέρε εδῶ, 'Ακάκιε, ἐκεῖνο τὸ στυλιάρι και θὰ τὸν κάμω ἐγὼ αμέσως νὰ τὰ θρῇ !...

— 'Αφσέ τον, εἶπεν ο 'Αθέρκιος, νὰ μὴ τὸ μάθη ο ἡ γούμενος κι' ἔπειτα πὺ θὰ σταθούμε !...

Ο Μέγας Ναπολέων

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Γραμμένες στην 'Αγία 'Ελένη, την εποχή που ήταν εξόριστος).

Όταν σ' ένα Κράτος διαφθαρή ο λαός, τότε οι νόμοι καταντούν σχεδόν άχρηστοι χωρίς την τυραννία.

Οι βασιλείς της Εύρώπης διωργάνωσαν τους στρατούς των και τους έκαναν όμοιους με το δικό μου' πρέπει όμως να ξέρουν και πὼς να τους οδηγούν.

Ξέρω τέτοια ανέκδοτα για τις αυλές της Εύρώπης, όστε, αν τὰ απέκάλυπτα, θὰ διασκέδαζα πολύ τους συγχρόνους μου, αλλά δυστυχώς, δεν είμαι σατυρογράφος.

Αν έγραφε κανένας σύγχρονος την 'Ιλιάδα του Όμηρου, κανένας δεν θὰ τὸ εἶνε σημάσια.

Ο χυδαίος λαός αναζητεί τους μεγάλους όχι για τὸ ατόμο τους αλλά για τὴ δύναμή τους. Αυτοί πάλι ἐναγκαλίζονται τὸν ὄχλο εἴτε από ματαιότητα, εἴτε από ανάγκη.

Η άρχαία 'Ελλάς είχε ἑπτὰ σοφούς' σήμερα όμως στην Εύρώπη δὲ θρίσκω κανένα.

Θέλεις νὰ γνωρίσης τους φίλους σου ; Γίνε δυστυχής.

Με την τόλμη μπορεί νὰ τὰ ἐπιχειρήση κανείς ὅλα, όχι όμως και νὰ τὰ κατορθώση.

Έκανα πλούσιους ὅλους τους ἀξιώματικούς μου' ἔπρεπε όμως νὰ ξέρω ὅτι ἅμα πλουτίση κανείς γίνεται φιλόζωος.

Οι γέροι πὺ διατηροῦν ἀκόμη τις νεανικές των ἐπιθυμίες, χάνουν ἀπὸ την ὑπόληψί τους ἐκεῖνο πὺ κερδίζουν εἰς γελοϊότητα.

Και γυρίζοντας πρὸς τὸν Τσοούλη:

— 'Αϊντε φέρε τὰ νομίσματα και κράτησε και σὺ ὀλίγα για τὸν κόπο σου, τοῦ εἶπε:

Και σαν εἶδε τη Μαλαματή, πρωινή και φρέσκη σαν τὸ τριαντάφυλλο, πὺ θυγήκε στο χαγιάτι, της ἑφώνασε:

— Ε, κυρά - Δημαρχίνα. Και τὸυ χρόνου, νὰ εἶσαι καλά και νὰ ρίξεις Κλήδωνα, αλλά όχι στο μωναστήρι.

— 'Ε, πάτερ - 'Αθέρκιε... Για τὸ καλό, τὸν ρίξαμε...

— Τὸ καλό τοῦ Κλήδωνα ξεδιάλυσε μοναχά για τὸν Τσοούλη. Σ' ἑμᾶς τὸ ράσσο διώχνει ἀπὸ κοντά μας κάθε καλό !... Εἴμαστε οἱ καύμενοι διώχνει ἀπὸ κοντά μας κάθε καλό !... 'Αϊντε, 'Ιλαρίωνα, χτύπησε τὸ σημαντρο, νὰ πᾶμε νὰ δοξολογήσουμε, στην ἐκκλησιά, τὸν 'Αϊ-Γιάννη. Αὐτὰ εἶνε τὰ δικά μας, τοῦ δικοῦ μας Κλήδωνα τὰ δι-στίχα...

Προφῆτα και Πρόδρομο,
της παρουσίας τοῦ Χριστοῦ
ξέλιωσ' εἰσημῆσαι σέ,
ὅκ' εἰσπορεύμεν ἡμεῖς,
οἱ πόθοι τιμῶντες σέ...

Κι' ἀνάψανε λιχρά, δειλά, μέσα στην ἐκκλησία τὰ κερακία και σήμαινε-σήμαινε τὸ ζυλένιο σημαντρο με την πινητή φωνή του και ἀνάσανε ἑλαφρὲς μοσχοβολιές τοῦ θυμιατοῦ... Όλοι οἱ καλογέροι σβύσανε μέσα στο θαμπὸ φῶς τοῦ ναοῦ.

Ο Τσοούλης όμως και ἡ Μαλαματή ἔμειναν ἀπ' δέω, στη φύσι πὺ λουλούδιαζε κι' ἀπέπνε ζεστές και δυνατές μυροκοπιές θοτανιών τοῦ καλοκαιριοῦ...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΥΦΛΟΜΥΙΓΑ

ΤΟΥ PAUL BRINGUIER

Ο Φίλιππος, στην εφηβική του ηλικία, ήταν όνειροπόλος και δειλός. Εύρισκε τὰ συνομήλικά του κορίτσια, τις εξάδελφές του, τις φίλες τους αδιάντροπες. Μὰ εἶν' ἀλήθεια, ὅτι κι' αὐτὲς διασκέδαζαν πολύ με τὸ νὰ τὸν τρομάζουν. Μιά μέρα, κατά τις διακοπές, θρίσκόταν μόνος ἀνάμεσα σὲ καμμία δωδεκαρία κοπέλλες με γαλάζια και τριανταφυλλιά φορέματα, πὺ ἔπαιζαν την τυφλόμυιγα. Όταν ήρθε ἡ σειρά του νὰ κάνη την τυφλόμυιγα, ο Φίλιππος θρέθηκε με τὰ μάτια δεμένα, περτοισιομένους ἀπὸ γέλια, σπρωγμένους ἀπὸ την μιά, τραθηγμένους ἀπ' την ἄλλη.

Κατασαστισμένος, κατάφερε στο τέλος ν' ἀρπάξη ἕνα μπράτσο και νὰ πιάση μιά ἀπὸ τις νέες κοπέλλες. Μιά μεγάλη σιωπή ἐπακολούθησε.

Κατακόκκινος ἀπὸ τη σύγχυσι του, ἀδελφός, ο Φίλιππος ψαχούλεψε τοὺς ὤμους, τὸ πρόσωπο, τὰ μαλλιά της κοπέλλας, μὰ δεν κατάρθωσε ν' ἀνακαλύψη ἂν ήταν ἡ Μαγδαληνή, ἡ Ζανίνα ἢ μιά ἄλλη. Την παράτησε, τέλος, κι' ἔβγαλε τὸ μαντήλι πὺ τοῦ ἔδενε τὰ μάτια. Ἡ ἄλλες ὁμως δεν θέλησαν νὰ τρῷ πὺν ποιά ήταν ἐκείνη, πὺ εἶχε κρατήσει αἰχμάλωτό του.

Χωρίς νὰ ξέρη κι' ο ἴδιος τὸ γιατί, ο Φίλιππος δεν ἔχασε ποτέ τη μικρή αὐτή περιπέτειά του. Για πολὺν καιρὸ κατόπι θυθίζοταν σὲ σκέψεις κι' ἀναρωτιώταν:

— 'Εκείνη την ἡμέρα, ήταν τάχα ἡ Μόνικα, ήταν τάχα ἡ 'Ελισσάβετ ;

Μιά μόνο κοπέλλα δεν τρώμαζε τὸ Φίλιππο, ἡ Μισελίνα. Ἡ οἰκογένειάς τους ἦσαν στενά συνδεδεμένες και τὰ δυὸ παιδιά είχαν ἀνατραφή μαζύ. 'Ετσι ο Φίλιππος θεωροῦσε τη Μισελίνα σχεδὸν σαν ἀδελφή του.

Ο καιρὸς πέρασε και, μαζύ μ' αὐτόν, κι' ἡ εφηβική ηλικία. Ο Φίλιππος, όταν τελείωσε τις σπουδές του, ἔφυγε για ἕνα μεγάλο ταξίδι, πὺ ο πατέρας του τὸ θεωροῦσε ἀναγκαῖο για τὸ σχηματισμό, για τη σκληρυνσι τοῦ χαρακτήρος αὐτοῦ τὸ ὄνειροπόλο νέου.

Εἶχε δίκρο ἕν μέρει. 'Επειτα ἀπὸ δυὸ χρόνια ἐκδρομῶν σ' ὅλον τὸν κόσμο, ο Φίλιππος ἀποκτησε ὤμους και θέλησι. Μὰ ἡ εὐαισθησία του εἶχε μείνει ἡ ίδια κι' ἀντὶ νὰ χάση την κλίσι του πρὸς τις ὄνειροπολήσεις, τὰ ταξίδια την είχαν ἐρεθίσει ἀκόμα περισσότερο. Ξαναγύρισε πὺ περιπαθῆς κι' ἔχοντας κίόλας την καρδιά του πληγωμένη. Δυὸ φορές εἶχε ἀρραβωνιαστή, δυὸ φορές εἶχε νομίσει πὼς αγαπᾶ κι' εἶχε πραγματικά ὑποφέρει. Την πρώτη φορά, μιά Σκανδιναυή φοιτήτρια με μαλλιά ἀπὸ χλωμό χρυσάφι, εἶχε προκαλέσει τὸν ἔρωτα στη ρωμαντική καρδιά του, κατά την διάρκεια μακρυνῶν περιπάτων με ἑλκυθρα στις γαλάζιες νύχτες τῶν χωρῶν τοῦ Βορρά. Εἶχε ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτόν με τὸν ἴδιο μυστηριώδη τρόπο πὺ τὸν εἶχε πλησιάσει, εἶχε ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ την αγάπη του με τὸ δαχτύλο στὰ χείλη.

Όταν πήγε στην 'Αμερική, νόμισε πὼς εἶχε θεραπευθῇ ἀπὸ τὸν ἔρωτά του και πὼς εἶχε θρῇ τη συντροφίσσα της ζωῆς του σὲ μιά νέα κοπέλλα, πὺ γνώρισε ἐκεῖ. Αὐτὴ ήταν μιά ἀθλήτρια πὺ, ἐνῶ τὰ μαλλιά της κυμάτιζαν πάνω ἀπ' τοὺς ὤμους της, τοὺς σφιγμένους σ' ἕνα μεταξωτὸ μαζύ με πλατειὲς ρίγες, πηδούσε ἀρκετὰ ἑκατοστόμετρα σὲ ὕψος κι' ἔρριχνε τὸ ἀκόντιο με μιά κίνησι ἀρμονική, ἀντιγραμμένη ἀπὸ τ' ἀρχαία ἀγάλματα.

Ο Φίλιππος πίστεψε τότε σὲ ὅλα, ὅπως πιστεύουν οἱ ἐρωτευμένοι, κι' ἀπαρνήθηκε την αίσθητικὴ της νεότητός του. Στὸ διάβολο, τὸ σεληνόφως και οἱ φιλολογικοὶ ἀναστεναγμοί... Νὰ ἡ ἀληθινὴ ποίησι ! Και στην ἄκρη τοῦ στίθου, στὰ στάδια, περίμενε τὴ μνηστή του νὰ τελειώση

τὸ δρόμο, τὸ πήδημα. Κρατοῦσε τὰ σέτερς της, τὰ πενιούαρ της, συζητοῦσε για τις ἐπιδόσεις και τὰ ρεκόρ, ήταν τρομαγμένος κ' ἐνθουσιασμένος.

Μὰ μιά μέρα, θρέθηκε ὀλομόναχος στη μέση τοῦ σταδίου, γελοιοποιημένος και παρατημένος. 'Εκείνη εἶχε προτιμήσει ἀπ' αὐτόν, μέσα σὲ μιά ὥρα, ἕναν ἀθλητή, πὺ θ' ἄμβευε...

Όλες αὐτὲς τις πίκρες, ὅλες αὐτὲς τις ἀπογοητεύσεις, τις διηγήθηκε κατὰ την ἐπιστροφή του στην πατρίδα του συντροφίσσα τη Μισελίνα. Οὔτε πρόσεξε καν πὼς ἡ Μισελίνα εἶχε γίνε πειὰ γυναίκα, πὼς χτένιζε τώρα διαφορετικά τὰ μαλλιά της, πὼς κοκκίνιζε, όταν τη φιλοῦσε ἀδελφικά.

Ἡ Μισελίνα χαμογέλασε γλυκά, ἀκούγοντας αὐτὲς τις διηγήσεις.

— Δεν θ' ἀλλάξης ποτέ, τοῦ εἶπε.

Καὶ πραγματικά, δεν ἔλλαξε. Κανένα μάθημα δεν ήταν ἀρκετὰ αὐστηρὸ γι' αὐτόν τὸν ἀδιόρθωτο ὄνειροπόλο. Ξαναεἶδε τις κοπέλλες με τὰ τριανταφυλλένια και γαλάζια φορέματα τοῦ παρελθόντος, πὺ φοροῦσαν τώρα, φορέματα πὺν γυναικεία, μὰ όχι λιγώτερο γοητευτικά. Φαινομενικά, δεν ήταν πειὰ ὁ χλωμός γυμνασιόπαις, τὸν ὅποιο κοροῖδευαν ἄλλοτε, μὰ ἕνα παλληκάρι τολμηρὸ, με ἐπιδερμίδα ἡλιοψημένη, πὺ διηγόταν ὁμορφες ἱστορίες για μακρινὲς χώρες. Δεν γελοῦσαν πειὰ μαζύ του.

Καὶ, φυσικά τὰ αἰσθήματα, πὺ ἔπνιγε ἄλλοτε μέσα του, ξεπετάχτηκαν ὀρηκτικά. 'Επρεπε νὰ πάρη τώρα τη ρεθάν της δειλίας του, τῶν παληῶν του τρόμων. 'Αγάπησε τη Μαγδαληνή, ἔπειτα τη Ζανίνα, ἔπειτα την 'Ελισσάβετ και κάθε φορὰ νόμιζε πὼς αγαποῦσε για πρώτη φορά και πὼς ἔδενε για πάντα την τύχη του μ' αὐτὴν πὺ αγαποῦσε.

Μὰ σὲ λίγο ἀνεκάλυπτε πὼς ἡμῖα ήταν κοκέτα ἡ ἄλλη πεταχτή κι' ἡ τρίτη πὼς δεν εἶχε καλωσύνη.

Σὲ κάθε καινούργιο χτύπημα πὺ λάβαινε, σὲ κάθε καινούργια του ἀπογοήτευσι, ἡ Μισελίνα νὰ τὸν ἔβλεπε νὰ ξαναγυρίη πρὸς αὐτὴν, με τὸ πρόσωπο ἀνλωμένο. Δεν στενοχωριόταν καθόλου, παρατοῦσε κάθε περὶ φάνεια μπροστὰ της, κι' ἔκλαιγε σάν χαϊδεμένο παιδί.

Μὰ ὅταν, ἀπελπισμένος, φώναζε: «Κανένας δεν μ' αγαπᾶ !» Κανένας δεν μπορεί νὰ μ' αγαπήσῃ !» ἐκείνη δεν τοῦ ἀπατοῦσε.

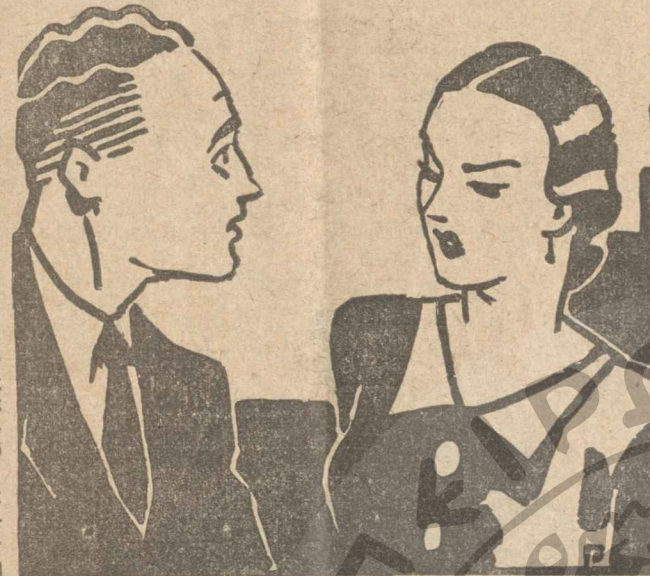
Αρχισε στὸ τέλος νὰ δυσπιστῇ πρὸς την καρδιά του και τις παρὰφορές της. Συγκρατιώταν, φοβόταν ν' ἀφήσῃ τὸν ἑαυτό του ν' αγαπήσῃ πάλι, ἔτρεμε τις καινούργιες ἀπογοητεύσεις. Μὰ, πὰρ' ὅλ' αὐτὰ, μοναχά αὐτὸ σκεπτόταν, μοναχά γι' αὐτὸ μιλοῦσε.

Ἐνα ἑράδυ, πὺ τὸ εἶχε περάσει σχεδὸν ὀλόκληρο μιλάοντας γι' αὐτὰ τὰ πράγματα στη Μισελίνα, πὺ τὸν ἀκούγε πάντα με προσοχή και τρυφερότητα, στὸ τέλος της εἶπε:

— Δεν μπορῶ ν' αγαπήσω, γιατί δεν θρῇκα ἀκόμα τη γυναίκα πὺ μὲ προώρισε ἡ μοίρα... Νὰ, θυμάσαι ἐκεῖνο τὸ παιγνίδι της τυφλόμυιγας, ἐδῶ και δέκα χρόνια, στις διακοπές, κατὰ τὸ ὅποιο γελοιοποιήθηκα ;...

— Τὸ θυμάμαι, τοῦ ἀπάντησε ἡ Μισελίνα.

— Όχι μὴ ἡ ζωὴ εἶνε σάν μιά ἀντιγραφή της σκηνῆς αὐτῆς. Ἡ ἀνάμνησις αὐτὴ με θασανίζει σαν προειδοποίηση, σαν σύμβολο. Εἶμαι τυφλός, ἐγὼ τὰ μάτια μου δεμένα, νοιώθω πὼς ἡ εὐτυχία θρίσκειται γύρω μου, μὰ δεν μπορῶ νὰ την πιάσω... Κι' ἀν την πιάσω, δεν μπορῶ νὰ της δώσω ἕνα ὄνομα. Αὐτὸ πὺ θὰ σοῦ πῶ, θὰ σοῦ φανῇ τὴς δώσω ἕνα ὄνομα. Αὐτὸ πὺ θὰ σοῦ πῶ, θὰ σοῦ φανῇ (Ἡ συνέχεια στη σελίδα 50)

— Μὰ ποιά νὰ ήταν ; Ποιά νὰ ήταν ;

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΑΡΘΑ

Η Μάρθα Μυριόλ στέν πατέρα της

Εκκλῆψη πολύ, όταν, πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐχθρικοῦ ἀποσπάματος, ποὺ κατέλαβε τὴν ἀγροικία μας, διέταξε τὴ σύλληψί σου. Ἡ ἀναχώρησί σου μ' ἀναστάτωσε ὀλόκληρη, γιατί εἶχα τὸ προαίσθημα, ὅτι δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ ποτέ. Ἀλλοίμονο! φτωχέ μου κι' ἀγαπημένε, τώρα, νὰ ποὺ τὰ θλιβερά μου προαίσθηματὰ πραγματοποιοῦνται! Μὲ τὴ σειρά σου θὰ χύσης πικρά δάκρυα, διαβάζοντας αὐτὴ τὴν ἐπιστολή, ποὺ σοὺ φέρνει, γιὰ τελευταία φορά, νέα ἀπὸ τὴν κόρη σου. Ὅταν θὰ τὴ διαβάξεις, ἐκείνη, τὴν ὁποία ἀγαποῦσες τόσο, ἐκείνη τὴν ὁποία ξαναζοῦσε ἡ σύζυγός σου, ποὺ τὴν ἔχασες τόσο νέα, θὰ εἶνε νεκρή. Μὰ νὰ εἶσαι περήφανος γι' αὐτὴν, πατέρα μου. Θὰ πεθάνῃ γενναία γιὰ τὴν πατρίδα τῆς καὶ γιὰ τὸν ἀγαπημένο της.

Χθές, εἶχαμε ἐδῶ μιά μέρα ψυχρή, θροχερή καὶ πένθιμη. Ἐνοιώθα ἕνα ἄβρος στὴν καρδιά. Παρ' ὅλα, ὅσα ὑπερφερα ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου, μοῦ φαινόταν, ὅτι τὸ κύπελλο τῶν δυστυχιῶν μου δὲν εἶχε ἀδειάσει ἀκόμα. Ἡ μου νευρική, ἀνήσυχη. Ποτέ δὲν εἶχα νοιώσει τόσο θαθεῖα τὸν ἐξευτελισμὸ, ποὺ ὑπέφερα κάνοντας τὴν ὑπηρεσία τῶν ἀγροικῶν πολεμιστῶν, οἱ ὁποῖοι πάτησαν μὲ τίς θαρειές τους μύστες τὸ χῶμα ποὺ γεννήθηκαν. Οἱ ἀξίωματικοὶ ἀντελήφθησαν τὴ δυσθυμία μου καὶ τὴν μεγάλωσαν μὲ τίς κοροϊδίες τους. Ὡ! νὰ μπορούσα νὰ τοὺς μπατσίωσα!... Μοῦ φαινόταν πὼς εἶται ἡ θάρεια ἀγωνία, μέσα στὴν ὁποία ζοῦσα ἀπὸ τὸ πρῶι θὰ λάφρωνε. Πρέπει νὰ σοὺ πῶ πατέρα, ὅτι στὴν ἀγωνία μου συντελοῦσε πολὺ τὸ ὅτι ἤξερα πὼς ὁ Ζάκ Κόξ, ὁ ἀρραβωνιαστικὸς μου, εἶχε φύγει μὲ μιά ἐπικίνδυνη ἀποστολή.

Εἶχε λάβει ἀπ' τὸ γαλλικὸ ἐπιτελεῖο τὴν ἐντολὴ νὰ κόψῃ, σὲ τρία διαφοροετικά σημεῖα, τίς τηλεγραφικὲς ἐπικοινωνίες τοῦ ἐχθροῦ. Ἐπρόκειτο δηλαδὴ, μέσα σὲ μιά μέρα, νὰ ριφοκινδυνέψῃ τρεῖς φορές τὴ ζωὴ του. Πὼς νὰ μὴ εἶμαι λοιπὸν ταραχμένη, στὴ στιγμὴ ποὺ ἤξερα πὼς ὁ ἀγαπημένος μου διέτρεχε τέτοιο κίνδυνο; Ὡ! πάτερα μου εἶχα δίκην ν' ἀγωνιῶ τόσο.

Ὁ Ζάκ μπόρεσε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον. Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔκοψε γιὰ τρίτη φορά τὰ σύρματα, ποὺ συνδέσαν τὰ ἐχθρικά κλιμάκια, μιά περίπολος τὸν εἶδε, τὸν κυνήγησε καὶ τὸν ἔπιασε.

Ἦταν χαμένος!... Μιά ὥρα μετὰ τὴ σύλληψί του, χωρὶς πολλὰ διατυπώσεις, καταδικάστηκε ἀπ' τὸ στρατοδικεῖο σὲ τουφεκισμό. Ἐπειδὴ ὅμως εἶχε νυχτώσει, ἀποφασίστηκε νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις τὴν ἐπομένη, δηλαδὴ σήμερα τὸ πρῶι.

Ὁλ' αὐτὰ, πατέρα μου, ἔγιναν στὸ σπίτι μας! Ναι, μέσα στὸ σπίτι μας ἡ μοῖρα εἶχε τὴ σκληρότητα νὰ καταδικαστῇ ὁ Ζάκ Κόξ εἰς θάνατον μέσα στὴν τραπεζάρια μας, τὴν ὁποία οἱ στρατοδίκαι διάλεξαν ὡς αἰθουσα συνεδριάσεως... Καὶ ἐνῶ τὸν δικάζαν, ὁ Ζάκ θρισκόταν στὴν ἴδια θέση, ὅπου πρὸ μερικῶν ἐβδομάδων, μᾶς ἔνωσε τὰ χέρια καὶ μᾶς ἀρραβωνιάσε.

Μπορεῖς εὐκολὰ νὰ φανταστῇς πόσο μ' ἀναστάτωσε αὐτὸ τὸ γεγονός. Τρελλές ἰδέες περνοῦσαν ἀπ' τὸ μυαλό μου. Συλλογιζόμουν νὰ πέσω γονατιστὴ μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ ταγματάρχου, ποὺ διάβαζε τὴν καταδίκη καὶ νὰ τὸν ἱκετεύσω ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐκτέλεσίν της γιὰ νὰ προφτάσω νὰ παρουσιασθῶ στὸν ἀρχιστράτηγο καὶ νὰ τοῦ ζητήσω μιά

χάρι ἀδύνατη.

Ἀλλοίμονο! ναι, ἀδύνατη! Τὸ κατάλαβα αὐτό, ὅταν σκέφθηκα καλλίτερα. Πὼς μπορούσαν νὰ δώσουν χάρι σ' ἕνα κατὰδικό μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν μιά νέα κοπέλλα, τὴ μνηστὴ του; Τὸ πολὺ-πολὺ ὁ ἀρχιστράτηγος νὰ ὑψώνει τοὺς ὤμους του καὶ νὰ χαμογελοῦσε εἰρωνικά, ἀκούγοντας τὴν αἰτησί μου. Δὲν θάταν λοιπὸν καλλίτερο νὰ προσπαθῶ νὰ σώσω μόνη μου τὸ Ζάκ;

—Ναι, ψιθύρισα ἑξαφνα, γιατί νὰ μὴ τὸν φυγαδεύσω... Μὰ πὼς; Πὼς;... Ὡ! πόσο εὐκολο μοῦ φάνηκε αὐτὸ ξαφνικά.

Φαντάσου, πατέρα, ὅτι οἱ δῆμοι εἶχαν κλείσει τὸ Ζάκ στὸ κελλάρι. Ἡ πόρτα του εἶνε γερὴ σάν πόρτα φυλακῆς καὶ ἡ κλειδωνιά του στερεή, ἀσφαλισμένη ἐπὶ πλέον μὲ δύο σύρτες. Κλεισμένος μέσα σ' αὐτὴ τὴ σκοτεινὴ ἀποθήκη, δεινός χειροπόδαρος, ἦταν ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ δραπετεύσῃ μόνος του.

Ὁ πρόεδρος τοῦ στρατοδικείου εἶχε θάλει τὸ κλειδί τῆς αὐτοσχέδιας αὐτῆς φυλακῆς στὴν τσέπη του. Εἶχε θεωρήσει μάλιστα ἐντελῶς περιττὸ νὰ θάλῃ σκοπὸ μπροστὰ στὴν πόρτα ποὺ τὴν θεωροῦσε ἀσφαλισμένη.

Εἶχε δεχάσει ἕνα πράγμα: ὅτι εἶχα δεῦτερο κλειδί τοῦ κελλarioῦ. Τὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ ἐκείνος μιλοῦσε, τὸ χέρι μου ἐσφιγγε αὐτὸ τὸ κλειδί, τὸ ὁποῖο φίλησαν εὐλαβικά τὰ χεῖρά μου, ὅταν, ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς ὥρες, ἦρθε ἡ στιγμὴ τῆς δράσεως.

Ὁ καιρὸς ἦταν εὐνοϊκὸς στὸ σχέδιό μου, ἕνας καιρὸς φριχτός. Ὁ ἄνεμος ἐμούγκριζε, κυνηγώντας στὸν οὐρανὸ τὰ θαρεῖα σύννεφα κ' ἡ ὄροχ ἔπεφε μὲ τὸ κανάτι.

Μ' αὐτὴ τὴ θύελλα, οἱ ἐξωτερικοὶ σκοπὸι τοῦ περιφερόντουσαν γύρω ἀπὸ τὴν ἀγροικία, θὰ εἶχαν παραμεληθεῖ, χωρὶς ἄλλο τὴ φρουρά τους, προσπαθώντας νὰ φυλαχτοῦν. Ἐποῦ, ὅταν θὰ τὸν ἀπελευθέρωνα, ὁ Ζάκ θὰ μπορούσε νὰ πηδήσῃ τὸν τοῖχο καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ πρὸς εὐκολα, παρὰ ἂν ὁ καιρὸς ἦταν καλός.

Ὡπλισμένη μ' ἕνα μαχαίρι, προωρισμένο νὰ κόψῃ τὰ ὅσπια τοῦ ἀγαπημένου φυλακισμένου, σφιγγοντας μέσα στὸ χέρι μου τὸ πολύτιμο κλειδί, κατέβηκα μὲ χίλιες προφυλάξεις στὴν αὐλὴ τῆς ἀγροικίας καὶ μπόρεσα, χωρὶς δυσκολία καὶ ἐντελῶς ἀπαρητήρητη, νὰ φτάσω στὴν πόρτα τοῦ κελλarioῦ.

Γρήγορα - γρήγορα, τράβηξα τοὺς σύρτες, ξεκλείδωσα κι' ἀνοίξα τὴν πόρτα ποὺ ἄφησε νὰ φανῇ μπροστὰ μου ἡ μεγάλη μαύρη τρύπα, ὅπου ὁ Ζάκ ἀναπαύονταν ἀπάνω σὲ μερικὰ δεμάτια ἄχυρα.

Πόσο ἡ καρδιά μου χτυποῦσε! Καὶ ποιά τρομερὴ προσπάθεια κατέβαλα γιὰ νὰ μὴ λιποθυμῶ ἀπὸ χαρὰ, ὅταν τὰ χέρια μου συνάντησαν ἀπάνω στὰ ἄχυρα τὸ δεινὸ κορμὶ τοῦ Ζάκ, τὸν ὁποῖο ἐπρόκειτο ν' ἀπελευθερώσω, νὰ σώσω! νὰ σώσω!... Μποροῦν τώρα νὰ μὲ σκοτώσουν!... Γνώρισα τὴν ὑπερτάτη εὐτυχία!... Κι' ἐκείτὸ χρόνιον ἂν ἐπρόκειτο νὰ ζήσω μέσα στίς ἀπολαύσεις, δὲν θὰ γνῶριζα ποτέ μιά στιγμὴ ὅμοια μ' αὐτὴ ποὺ ἔζησα αὐτὴ τὴ νύχτα, ὅταν ὁ Ζάκ, ἀφοῦ μὲ ἐσφίξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ μὲ φίλησε, πήδησε τὸ μανδρότοιχο κ' ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

Τὶ δάκρυα εὐτυχίας κύλησαν τότε ἀπ' τὰ μάτια μου! Ἐπείσα μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ κελλarioῦ γονατιστὴ, ἀπάνω στὴ λάσπη καὶ λογιὰ εὐγνωμοσύνης θύηκαν μέσ' ἀπὸ τὰ δάδη τῆς καρδιάς μου πρὸς τὸ Θεό.

Τὶ εὐτυχισμένες στιγμές, πατέρα μου!... Ἦμουν γονατιστὴ στὴ μουσκεμένη γῇ! Ἐβρεχε ἐπάνω στοὺς ὤμους μου κι' ὁ παγωμένος ἄνεμος φυσοῦσε μὲ λύσσα ὀλόγυρά μου. Μὰ ἐγὼ δὲν ἐνοιώθα οὔτε τὸ κρύο ποὺ μὲ πάγωνε, οὔτε τὸ νερὸ ποὺ ἔσταζαν τὰ ρούχα μου.

Μοῦ φαινόταν, σάν σὲ ὄνειρο, πὼς παρακολουθοῦσα τὸ Ζάκ νὰ φεύγῃ στὴν ἐξοχὴ πρὸς τίς γαλλικὲς γραμμές, δέπου ἡ ζωὴ του, ἐπὶ τέλους, θὰ ἦταν ἐκτὸς κινδύνου. Ἀγνοῶ πόσο ἔμενα ἔτσι, μὰ χωρὶς ἄλλο πέρασε πολλὴ ὥρα.

Ἡ θύελλα, ποὺ ἡ δύναμις τῆς εἶχε διπλασιαστῇ, μ' ἀπέσπασε, τέλος, ἀπὸ τὴν ἐκστατικὴ νάρκη, στὴν ὁποία εἶχα θυθιστῇ καὶ θέλησα νὰ γυρίσω στὴν κἀμαρή μου γιὰ νὰ στεγνώσω καὶ νὰ ζεσταθῶ.

Μὰ ἑξαφνα, καθὼς εἶχα σηκωθῇ, μιά τρομερὴ νεροποντὴ ἔβρεξε. Ἐκανὰ δυὸ θήματα πίσω γιὰ νὰ προφυλαχτῶ στὸ κελλάρι. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως, καθὼς ὁ ἄνεμος χτύπηε δυνατὰ, τὸ φύλλο τῆς πόρτας κουνήθηκε μὲ ὀρμή... Ἐδῶκα μιά κραυγὴ κι' ἀπλώσα τὰ χέρια μου προσπαθώντας νὰ τὸ συγκρατήσω γιὰ νὰ μὴ κλείσῃ...

Ἀλλοίμονο! ὁ ἄνεμος ἦταν πρὸς γρήγορος ἀπὸ μένα καὶ μ' ἕνα δυνατό θρόντημα ἡ πόρτα ἐκλείει...

Ἦμουν φυλακισμένη μέσα στὸ κελλάρι αἰχμάλωτη μὲ τὴ σειρά μου, προωρισμένη νὰ ὑποστῶ — αὐτὸ τὸ κατάλαθα ἀμέσως — τὴν τύχη ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχα σώσει τὸ Ζάκ.

Σήμερα τὸ πρῶι, οἱ ἐχθροὶ μὲ θρῆκαν ἐκεῖ, στὴν ἀχυροστρωμνὴ ἀπάνω στὴν ὁποία εἶχε κοιμηθῇ ὁ Ζάκ. Ἡ λύσσα ποὺ ἐνοίωσαν, ἐκδηλώθηκε μὲ τὴν ἀπόφασι ποὺ ἐξέδωσαν ἐναντίον μου. Μὲ καταδίκασαν εἰς θάνατον!... Μὰ τί σημασία ἔχει; Ἐγὼ ἔκανα τὸ καθήκον μου κι' ὁ θάνατός μου θὰ εἶνε γλυκός. Μονάχα μὲ θλίβει ἡ σκέψις τῶν δακρύων ποὺ θὰ χύσης, πατέρα, καὶ τοῦ πόνου ποὺ θὰ αἰσθανθῇ ὁ Ζάκ.

Φοῦμαι μάλιστα μήπως ὁ πόνος τοῦ αὐτοῦ τὸν κάνῃ νὰ διαπράξῃ καμμιὰ τρέλλα. Μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ λατρευτός μου ἀρραβωνιαστικὸς δὲν θὰ ζήσῃ πολὺ ὑπερ' ἀπὸ μένα. Μὲ τὴν πρώτη ἀποστολή, ποὺ θὰ τοῦ ἀναθέσουν, θὰ τρέξῃ μπροστὰ στὸν κίνδυνο, μπροστὰ στὸν θάνατο ποὺ θὰ μᾶς ἐνώσῃ ἐπὶ τέλους.

Καὶ ὅμως θὰ ἤθελα νὰ ζήσῃ. Θὰ μοῦ ἦταν γλυκό, τὴ στιγμὴ τοῦ θανάτου μου, νὰ σκέφτωμαι ὅτι τ' ἀγαπημένα μου χέρια τοῦ θὰ στολίσουν μὲ λουλούδια τὸν τάφο μου κι' ὅτι ἡ στοργὴ τοῦ θὰ σὲ παρηγορήσῃ, ἐσένα, πατέρα μου ἀγαπημένε, ποὺ θὰ βρῇς στὴν ἐπιστροφή σου τὸ σπίτι σου, τόσο ἄδειο.

1

Ἀφοῦ ἐξέθεσε τὰ γεγονότα τῆς προηγούμενης ἡμέρας καὶ νύχτας στὸ γαλλικὸ στρατηγεῖο, ὁ Ζάκ Κόξ, ἀναπαύθηκε μερικὲς ὥρες. Τὸ ἀπόγευμα ἐγκατέλειπε τὸ στρατόπεδο, διέσχισε τίς γαλλικὲς γραμμές καὶ προχώρησε μέσα στὴν ἐξοχὴ, τραβώντας πρὸς τὸ Πὸν - σὺρ - Βάλ, τὸ χωριὸ, ὅπου θρισκόταν ἡ ἀγροικία τοῦ πατέρα τῆς Μάρθας Μυριόλ.

Ὁ Ζάκ δὲν ἦταν διόλου ἥσυχος. Ἐτρεμε γιὰ τὴ μνηστὴ του, τίς συνέπειες τῆς ἀποδράσεώς του. Μιά πρόχειρη ἀνάκρισις μπορούσε νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ρόλο ποὺ ἐκείνη ἔπαιξε σ' αὐτὴ, καὶ τότε...

Ἡ σκέψις αὐτὴ ἔκανε τὸ νέο ν' ἀνατριχιάσῃ. Γι' αὐτὸ ἤθελε νὰ πᾶν νὰ βεβαιωθῇ μόνος του, ὅτι οἱ φόβοι του ἦσαν ἀβάσιμοι.

Ὁ Ζάκ Κόξ ἦταν τριάντα χρόνων. Ὡς μοναχογιὸς χήρας, εἶχε ἐξαρεθῇ ἄλλοτε ἀπὸ τὸ στρατό. Μὰ στίς ἀρχὲς τοῦ πολέμου εἶχε καταταχθῇ σ' ἕνα λόχο ἐλευθέρων σκοπευτῶν, στὸν ὁποῖο ἀνῆκε ἀκόμα, ἂν καὶ ὁ λοχαγὸς τοῦ τὸν εἶχε θέσει στὴ διάθεσι τοῦ στρατηγεῖου, ποὺ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἕναν ἄντρα γενναῖο, ποὺ νὰ ἔξερθὰ μέρη, γιὰ νὰ τοῦ ἀναθέτῃ διαφορὲς εἰδικὲς ἀποστολές, ἐπικίνδυνες καὶ λεπτές.

μους μου κι' ὁ παγωμένος ἄνεμος φυσοῦσε μὲ λύσσα ὀλόγυρά μου. Μὰ ἐγὼ δὲν ἐνοιώθα οὔτε τὸ κρύο ποὺ μὲ πάγωνε, οὔτε τὸ νερὸ ποὺ ἔσταζαν τὰ ρούχα μου.

Μοῦ φαινόταν, σάν σὲ ὄνειρο, πὼς παρακολουθοῦσα τὸ Ζάκ νὰ φεύγῃ στὴν ἐξοχὴ πρὸς τίς γαλλικὲς γραμμές, δέπου ἡ ζωὴ του, ἐπὶ τέλους, θὰ ἦταν ἐκτὸς κινδύνου. Ἀγνοῶ πόσο ἔμενα ἔτσι, μὰ χωρὶς ἄλλο πέρασε πολλὴ ὥρα. Ἡ θύελλα, ποὺ ἡ δύναμις τῆς εἶχε διπλασιαστῇ, μ' ἀπέσπασε, τέλος, ἀπὸ τὴν ἐκστατικὴ νάρκη, στὴν ὁποία εἶχα θυθιστῇ καὶ θέλησα νὰ γυρίσω στὴν κἀμαρή μου γιὰ νὰ στεγνώσω καὶ νὰ ζεσταθῶ.

Μὰ ἑξαφνα, καθὼς εἶχα σηκωθῇ, μιά τρομερὴ νεροποντὴ ἔβρεξε. Ἐκανὰ δυὸ θήματα πίσω γιὰ νὰ προφυλαχτῶ στὸ κελλάρι. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως, καθὼς ὁ ἄνεμος χτύπηε δυνατὰ, τὸ φύλλο τῆς πόρτας κουνήθηκε μὲ ὀρμή... Ἐδῶκα μιά κραυγὴ κι' ἀπλώσα τὰ χέρια μου προσπαθώντας νὰ τὸ συγκρατήσω γιὰ νὰ μὴ κλείσῃ...

Ἀλλοίμονο! ὁ ἄνεμος ἦταν πρὸς γρήγορος ἀπὸ μένα καὶ μ' ἕνα δυνατό θρόντημα ἡ πόρτα ἐκλείει...

Ἦμουν φυλακισμένη μέσα στὸ κελλάρι αἰχμάλωτη μὲ τὴ σειρά μου, προωρισμένη νὰ ὑποστῶ — αὐτὸ τὸ κατάλαθα ἀμέσως — τὴν τύχη ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχα σώσει τὸ Ζάκ.

Σήμερα τὸ πρῶι, οἱ ἐχθροὶ μὲ θρῆκαν ἐκεῖ, στὴν ἀχυροστρωμνὴ ἀπάνω στὴν ὁποία εἶχε κοιμηθῇ ὁ Ζάκ. Ἡ λύσσα ποὺ ἐνοίωσαν, ἐκδηλώθηκε μὲ τὴν ἀπόφασι ποὺ ἐξέδωσαν ἐναντίον μου. Μὲ καταδίκασαν εἰς θάνατον!... Μὰ τί σημασία ἔχει; Ἐγὼ ἔκανα τὸ καθήκον μου κι' ὁ θάνατός μου θὰ εἶνε γλυκός. Μονάχα μὲ θλίβει ἡ σκέψις τῶν δακρύων ποὺ θὰ χύσης, πατέρα, καὶ τοῦ πόνου ποὺ θὰ αἰσθανθῇ ὁ Ζάκ.

Φοῦμαι μάλιστα μήπως ὁ πόνος τοῦ αὐτοῦ τὸν κάνῃ νὰ διαπράξῃ καμμιὰ τρέλλα. Μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ λατρευτός μου ἀρραβωνιαστικὸς δὲν θὰ ζήσῃ πολὺ ὑπερ' ἀπὸ μένα. Μὲ τὴν πρώτη ἀποστολή, ποὺ θὰ τοῦ ἀναθέσουν, θὰ τρέξῃ μπροστὰ στὸν κίνδυνο, μπροστὰ στὸν θάνατο ποὺ θὰ μᾶς ἐνώσῃ ἐπὶ τέλους.

Καὶ ὅμως θὰ ἤθελα νὰ ζήσῃ. Θὰ μοῦ ἦταν γλυκό, τὴ στιγμὴ τοῦ θανάτου μου, νὰ σκέφτωμαι ὅτι τ' ἀγαπημένα μου χέρια τοῦ θὰ στολίσουν μὲ λουλούδια τὸν τάφο μου κι' ὅτι ἡ στοργὴ τοῦ θὰ σὲ παρηγορήσῃ, ἐσένα, πατέρα μου ἀγαπημένε, ποὺ θὰ βρῇς στὴν ἐπιστροφή σου τὸ σπίτι σου, τόσο ἄδειο.

1

Ἀφοῦ ἐξέθεσε τὰ γεγονότα τῆς προηγούμενης ἡμέρας καὶ νύχτας στὸ γαλλικὸ στρατηγεῖο, ὁ Ζάκ Κόξ, ἀναπαύθηκε μερικὲς ὥρες. Τὸ ἀπόγευμα ἐγκατέλειπε τὸ στρατόπεδο, διέσχισε τίς γαλλικὲς γραμμές καὶ προχώρησε μέσα στὴν ἐξοχὴ, τραβώντας πρὸς τὸ Πὸν - σὺρ - Βάλ, τὸ χωριὸ, ὅπου θρισκόταν ἡ ἀγροικία τοῦ πατέρα τῆς Μάρθας Μυριόλ.

Ὁ Ζάκ δὲν ἦταν διόλου ἥσυχος. Ἐτρεμε γιὰ τὴ μνηστὴ του, τίς συνέπειες τῆς ἀποδράσεώς του. Μιά πρόχειρη ἀνάκρισις μπορούσε νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ ρόλο ποὺ ἐκείνη ἔπαιξε σ' αὐτὴ, καὶ τότε...

Ἡ σκέψις αὐτὴ ἔκανε τὸ νέο ν' ἀνατριχιάσῃ. Γι' αὐτὸ ἤθελε νὰ πᾶν νὰ βεβαιωθῇ μόνος του, ὅτι οἱ φόβοι του ἦσαν ἀβάσιμοι.

Ὁ Ζάκ Κόξ ἦταν τριάντα χρόνων. Ὡς μοναχογιὸς χήρας, εἶχε ἐξαρεθῇ ἄλλοτε ἀπὸ τὸ στρατό. Μὰ στίς ἀρχὲς τοῦ πολέμου εἶχε καταταχθῇ σ' ἕνα λόχο ἐλευθέρων σκοπευτῶν, στὸν ὁποῖο ἀνῆκε ἀκόμα, ἂν καὶ ὁ λοχαγὸς τοῦ τὸν εἶχε θέσει στὴ διάθεσι τοῦ στρατηγεῖου, ποὺ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἕναν ἄντρα γενναῖο, ποὺ νὰ ἔξερθὰ μέρη, γιὰ νὰ τοῦ ἀναθέτῃ διαφορὲς εἰδικὲς ἀποστολές, ἐπικίνδυνες καὶ λεπτές.

Ὁ Ζάκ διευθυνόταν πρὸς τὸ Πὸν - σὺρ - Βάλ ἀπὸ ἕνα στενὸ μονοπάτι ποὺ διέσχισε σ' ὅλο τοῦ τὸ μακρὸς ἕνα μεγάλον δάσος, ὅπου ὁ νέος ἦταν ἐντελῶς προφυλαγμένος ἀπ' τὰ ἀδιάκριτα βλέμματα. Εἶχε νὰ διασχίσῃ ἑξη-ἑφτά χιλιόμετρα, δηλαδὴ τίποτε γιὰ ἕναν ἄνθρωπο συνηθισμένο στὸ δρόμο.

Προχωροῦσε γρήγορα, νοιώθοντας τὴν ἀγωνία του νὰ μεγαλώνῃ ὅσο πλησίαζε, λαχταρώντας νὰ συναντήσῃ κανένα χωρικό, ποὺ θὰ τὸν πληροφοροῦσε. Μὰ ἐπὶ πολλῇ ὥρᾳ πήγαινε, χωρὶς κανέναν θόρυβο ἢ κανέναν ἱσκιὸς νὰ ταράξῃ τὴ μοναξιά του.

Τώρα, κάθε τόσο, ἐθλεπε μέσα ἀπ' τὰ φυλλώματα, πέρα, τὸ καμπαναριὸ τοῦ χωριοῦ. Κόντευε νὰ γῇ ἀπ' τὸ δάσος, ὅταν ἕνα θήξιμο ποὺ ἀκούστηκε κοντὰ του, τράβηξε τὴν προσοχή του. Ξεχώρισε τὴ σιλουέττα ἐνὸς ἀνδρὸς μέσα στὰ δέντρα, σὲ πενήντα θημάτων ἀπόστασι καὶ μιά φωνὴ ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά του.

— Ὡ! εἰσὶ εἰσαι, Ζάκ, ἀκούστηκε ἡ φωνή. Τόσο τὸ καλὸ λίτερο.

Ὁ νέος ἀναγνώρισε ἕνα παλληκάρι τοῦ χωριοῦ, ἕνα παιδικὸ τοῦ φίλου, Ἐτρεξε γρήγορα πρὸς αὐτόν. Μὰ ἀμέσως ἡ ἀναστατωμένη του θυμὶ τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι.

— Τί εἶνε, ρώτησε ὁ Ζάκ τρομαγμένος.

— Ἡ Μάρθα... τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ φίλος του.

Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ συνεχίσῃ, γιατί ἡ φωνὴ του πνιγόταν στὸ λαρυγγί του.

— Ὡ! Μάρθα!... Τί; Λέγε γρήγορα. Μὰ μίλα λοιπόν!...

— Νά, ὁ ἄνεμος ἔκλεισε τὴν πόρτα τοῦ κελλarioῦ πίσω

της, ὅταν ἔφυγε. Καὶ σήμερα τὸ πρῶι τὴν θρῆκαν ἐκεῖ.

Τὴ δίκασαν εἰς θάνατον... Σὲ λίγες στιγμές, Ζάκ, θὰ τὴν τουφεκίσουν... Εἶνε χαμένη...

Ὁ Ζάκ Κόξ δὲν ἔπαιε λέξι. Ἐξακολούθησε νὰ τρέχῃ μέσ' ἀπ' τὸ δάσος, ὑπερηγώντας ὅλα τὰ ἐμπόδια, ποὺ συναντοῦσε μπροστὰ του, καταπληγώνοντας τὰ πόδια του, μὴ ἔχοντας πεῖα παρὰ μόνον τὴ σκέψι πὼς νὰ σώσῃ τὴ Μάρθα, πὼς νὰ τὴ σώσῃ μὲ κάθε θυσιά...

III

Εἶγαν θγάλει τὴ νέα κόρη ἀπὸ τὴν κἀμαρὰ της, ὅπου, ἀπὸ τὴ στιγμὴ τῆς καταδίκης της, τῆς εἶχαν ἐπιτρέψει ν' ἀποσυρθῇ γιὰ νὰ κάνῃ τίς τελευταῖες της ἐτοιμασίες καὶ νὰ γράψῃ μερικὲς ἐπιστολές ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψὶ ἐνὸς ἐνόπλου στρατιώτου.

Ἡ ὑστάτη ὥρα εἶχε φτάσει.

Ἀκόμα μερικὲς στιγμές κι' αὐτὴ ἡ ὥραία καὶ χαριτωμένη παιδούλα δὲν θὰ ἦταν πεῖα παρὰ ἕνα πτώμα.

Ἡ σφαῖρες θὰ τρυπόσαν αὐτὸ τὸ γοητευτικὸ κορμὶ, θὰ συνέτριβαν τὴν καρδιά ποὺ χτυποῦσε τόσο εὐγενικά κάτω ἀπ' τὸ παρθενικὸ στήθος της.

Ἡ Μάρθα ἦταν γεμάτη ἐγκαρτέρησι. Δὲν φοβόταν τὸ θάνατο, τὴν ἔθλιβε μόνον ἡ σκέψις τῶν προσφίλων της προσώπων ποὺ ἄφηνε πίσω της.

Ἀνὰσφρα ὀφειλιμένη στὸ υπράταστο τοῦ γεροῦ ἀφημερίου τοῦ χωριοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε εὐλογήσει καὶ τὴν εἶχε σφίξει στὴν καρδιά του, θάδισε μὲ ὄμμα σταθερὸ πρὸς τὸν τύπο τῆς ἐκτελέσεως...

Διέσχισε μὲ τὴ συνοδεία τεσσάρων στρατιωτῶν τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς κι' ἔβλεπε τὸ γυρὸ τοῦ μανδρότοιχου τοῦ κηπουροῦ, ὅπου ἔπαιξε, ὅταν ἦταν μικρούλα.

Και με περισσότερο θάρρος εξακολούθησε:

— 'Η εὐτυχία σας, ἡ εὐημερία τῆς βασιλείας σας εἶνε ἡ ἀδιάκοπη φροντίδα μου... Ὡ! τὰ πράγματα ἔρχονται θέ-
βαια ἀνάποδα, καμμία φορά, τὸ παραδέχομαι...

'Η 'Ελισσάβετ χαμογέλασε με τὸ ἴδιο εἰρωνικό χαμό-
γελο.

— Νὰ σὰς πιστέψω, δούε; εἶπε.

'Η ἀντίπαλος τῆς Μαρίας Στούαρτ εἶχε καθήσει. Στὸ
πρόσωπό της ζωγραφίζονταν ἡ μοχθηρὴ χαρὰ, ποὺ ἐνοιώθε
με τὴν συναισθησὶν ὅτι αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος ἦταν παιγνιδάκι
στὰ χέρια της.

'Ο Σόμερσετ γονάτισε.

— 'Ελισσάβετ, εἶπε, θρῖσκετε εὐχαρίστησι νὰ με θασανί-
ζετε... Μὰ νὰ πῶς ἐκδικούμαι ἐγώ.

Καὶ γονατισμένος καθὼς ἦταν, πέρασε τὸ ἕνα του χέρι
γύρω ἀπ' τὴ μέση τῆς βασιλίσσης, τῆς ἔπιασε τὰ δυὸ χέ-
ρια με τὸ ἄλλο καὶ τὰ φίλησε.

'Η πονηρὴ 'Ελισσάβετ δὲν ἀγνοοῦσε πόσο ὑπερβολικὴς
καὶ ποῖα σκοπιμότητα εἶχαν ἡ ἐρωτικὴς αὐτὴς ἐκδηλώσεις.

'Ὡστόσο μιά μέτρη ἐκυριεύε, αἰσθανόταν μιά περηφάνεια
διαφορετικὴ ἀπ' αὐτὴ ποὺ ἐνοιώθε δεσπάζοντας σ' ἕνα
λαὸ, καθὼς ἔβλεπε νὰ τρέμη κατὰ θάθος γονατιστὸς μπρο-
στὰ της αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος, τοῦ ὁποῖου ἤξερε τὸν τόσο ἄ-
γριο καὶ περιήφανο χαρακτήρα.

'Ο Σόμερσετ ἀντελήφθη, ὅτι εἶχε συγκινηθῇ με τὴν τα-
πεινότητά του.

'Ἐλπιε μάλιστα, ὅτι θὰ ξυπνοῦσε πάλι σ' αὐτὴ λίγη ἀπ'
τὴν ἐρωτικὴ ζάλη, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ νοιώθῃ κατὰ τὴν πρώ-
τη περίοδο τοῦ δεσμοῦ των.

Γι' αὐτὸ με φωνὴ θαθεῖα, συγκινημένη, στὴν ὁ-
ποία προσπαθοῦσε νὰ δώσῃ τὸ τρεμουλιασμά του πάθους, εἶπε:

— Βρίσκομαι ἐδῶ, γιατί ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ εὐ-
τυχία ἐκείνης ποὺ ἀγαπῶ, δὲν μοῦ ἀφήνουν οὔτε
μιάς στιγμῆς ἡσυχία...

'Η 'Ελισσάβετ τῆς 'Αγγλίας ἐ-
θύθισε τὶς λεπίδες τῶν θλεμμάτων
της στὰ μάτια τοῦ ἑραστοῦ της.
Κι' ἀνακάλυψε σ' αὐτὰ πραγματι-
κὴ ἀγωνία.

— Τί ἐννοεῖς, Σόμερσετ; ρώ-
τησε.

— Ἐθέλω νὰ πῶ, βασιλίσσά μου,
ὅτι προδοθήκαμε ἀπὸ τὸν πράκτο-
ρά μας Στέφανο Μπόλτον κι' ὅτι
θὰ ριῖω σὲ μιά σκοτεινὴ φυλακὴ
τὸ γυῖό του, ποὺ τὸν εἶχαμε ὀνο-
μάσει κόμητα τοῦ Βέρ-
μπερκ.

— Τὸν πράκτορά σας!
τὸν διώρωσε ἡ βασιλί-
σα. 'Επείτα;...

— 'Επείτα... τὰ πράγ-
ματα στὴ Σκωτία γίνον-
ται λίγο δύσκολα...

— 'Υπομονή!... 'Η Μα-
ρία Στούαρτ, γρήγορα ἢ
ἄργα, θὰ μάθῃ, ὅτι ὁ
πάρχει μιά βασιλίσσα κ'
ἕνας δῆμιος στὸ Λονδίνο.

'Επείτα; 'Επείτα;...

— 'Επείτα; Μὰ, ὦ εἰ-
δωλό μου, ποὺ δὲν παύω νὰ σὲ
θαυμάζω, τί μπορῶ νὰ πῶ περισ-
σότερο... καὶ πῶς ἀληθινὸ;

'Η βασιλίσσα τῆς 'Αγγλίας ἀ-
κούμπησε τὸ φλογισμένο μέτωπό
της, στὸ τζάμι τοῦ στενοῦ παρα-
θύρου καί, με τὸ βλέμμα της προ-
σηλωμένο στὴν κοιμισμένη πόλι,
μούγκρισε:

— 'Α! Δὲν ξέρουν με ποῖον τὰ
θάζουν οἱ ἔχθροί μου, ὅποιοι κι'
ἀν εἶνε...

Καί, ἀπευθυνόμενη στὸν Σόμερ-
σετ, τοῦ εἶπε ἀπότομα:

— Πρέπει ν' ἀλλάξῃς τοὺς πράκτορές σου, δούε.

— Τὸ ἔκανα κιόλας, Μεγαλειότητά.

— Καλά! Ὅποια καὶ ἀν εἶνε ἡ θέσις αὐτῶν, ποὺ
με προδίδουν, ὁ θασανιστὴς δὲν θὰ ἔχῃ μαρτύρια
ἀρκετὰ τρομερὰ γι' αὐτοὺς, τὸ ὀρκίζομαι!

'Η 'Ελισσάβετ στάθηκε, ἀκούμπησε τὰ δυὸ της χέρια
στὸν ὦμο τοῦ ἑραστοῦ της καὶ ξανάπε:

— Ὡ! ἀν ἤξερες πόσο ἡ μηχανορραφίες καὶ ἡ ραδιούρ-
γιες αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων με κάνουν νὰ χάνω τὸν ὕπνο
μου!...

— 'Ελισσάβετ, τὸ μάντεψα αὐτὸ συχνὰ ἀπὸ τὴ χλωμά-
δα ποὺ ἀπλωνόταν στ' ἀξιολάτρευτα χαρακτηριστικά σου,
ὅταν ἐρχόμουν νὰ συζητήσω μαζί σου γιὰ τὶς κρατικὲς
ὕποθέσεις.

«Δὲν ξέρω τί ἔκανα γιὰ σένα... Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ πῇς,
ὅτι δὲν ἐνήργησα πάντοτε γιὰ ν' ἀποκαλύψω τοὺς ἐχθρούς
σου ποὺ ἦσαν καὶ δικοί μου συγχρόνως... Τὸ ἔργο μου αὐ-
τὸ ἦταν δύσκολο, μὰ με ὑποστήριζε πάντα ὁ ἔρως, ποὺ ἐ-
νοιώθα γιὰ σένα», 'Ελισσάβετ...

'Η βασιλίσσα τὸν κύτταξε καὶ εἶπε:

— 'Ο δούξ τοῦ Νόξφορντ καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ προσπαθοῦν
αὐτὲς τὶς ἡμέρες νὰ δημιουργήσουν ἐπαναστάσει μέσα στὸ
Λονδίνο, ἄς προσέξουν! Τὴν ἡμέρα ποὺ θριαμβεύοντας ὀ-
ριστικὰ στὴ Σκωτία, θ' ἀπαλλαγῶ ἀπ' τοὺς Στούαρτ, ἐκεί-
νη τὴν ἡμέρα θὰ κάνω νὰ πέσουν πολλὰ κεφάλια, κεφάλια
δικῶν μου ἐχθρῶν καὶ δικῶν σου, γιὰ νὰ μείνουν ὅλα τ'
ἄλλα σκυφτά γιὰ πάντα!

'Ο Σόμερσετ ἀνάσανε με δύναμι.

Εἶχε κερδίσει τὸ παιγνίδι ποὺ εἶχε παίξῃ νὰ παίξῃ στὸ
παλάτι. 'Η βασιλίσσα, ξεγελασμένη ἀπὸ τὰ φαινόμενα, εἶχε
συνδέσει τὴν τύχη της με τὴν τύχη τοῦ εὐνοουμένου της
καὶ ἡ μπόρα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ ἐσπᾶσῃ εἰς θάρος του,
εἶχε ἐξουδετερωθῇ προκαταβολικά.

Ναί, ἡ μπόρα μούγκριζε στὸ Λονδίνο, ὅπου ὁ λαὸς ἀ-
πειλοῦσε ἐπαναστάσει... Μὰ ὁ Σόμερσετ, τώρα ποὺ
εἶχε ἐξασφαλίσει τὴν εὐνοία τῆς 'Ελισσάβετ λίγο
νοιαζόταν... Λογάριαζε νὰ χύσῃ ἀφθονο αἷμα καὶ
νὰ τὴν πνίξῃ... Ποῦ νὰ ἤξερε;

Σὲ λίγο ἕνας ἀκόλουθος μεταβίβασε στὴν ἀκο-
λουθία τοῦ ἐρωτοῦ δουκὸς τὴν δι-
αταγὴ νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ μέγαρό
του...

'Ο Σόμερσετ θὰ περνοῦσε τὴν ὁ-
πόλοιπη νύχτα του κοντὰ στὴ βα-
σιλικὴ τοῦ ἐρωμένου.

Η ΘΥΕΛΛΑ

'Ο εὐνοουμένος τῆς βασιλίσσης
συλλογιζόταν πρὸ πάντων τὶς ὁ-
ποθέσεις τῆς Σκωτίας καὶ εἶχε δι-
κῆσ νὰ μὴ δῇ τὴν σημασία στοὺς
πράκτορές του ποὺ τοῦ
ἀνέφεραν ἐξαπρεπικὸ ἐρε-
θισμὸ μεταξὺ τῶν ἀσπῶν,
τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀνθρώ-
πων τοῦ λιμανιοῦ κι' αὐ-
τῶν ἀκόμα τῶν τρομερῶν
κακοποιῶν καὶ ζητιανῶν
τοῦ Λονδίνου...

Καὶ ὅμως ὁ ἐρεθισμὸς
αὐτὸς, στὸν ὁποῖο ὁ δούξ
δὲν ἔδινε καὶ τόση σημα-
σία, στρεφόμενος ἐναντίον
του. Οἱ κακοποιοὶ πρὸ
πάντων ἐμείνουν, γιατί
δὲν τοὺς εἶχε κόψει... ἐπὶ
δομα...

'Ο Σόμερσετ κοιμῶταν ἀκόμα,
πλαγιασμένος σ' ἕνα πολυτελὲς
κρεβάτι, ὅταν τὸ κανόνι, χτυπῶν-
τας συναγεμῶ ἀπὸ τὸν πύργο τοῦ
Λονδίνου, τὸν ἔκανε νὰ ξυπνήσῃ ἀ-
ναπηδώντας.

'Ανασηκώθηκε κι' ἐξ ἐνατίκτου
ἔφερε τὸ χέρι του στὸ ἔγχειριδί-
ο του, ποὺ τὸ εἶχε κάτω ἀπ' τὸ μα-
ξιλάρι του.

— 'Ε, ἀνθρώποι μου! φώναξε τρομαγμένος, κα-
θὼς ἦταν ἀπ' τὸ ξαφνικὸ τοῦ ξύπνημα.

Μὰ ἡ πνιγμένη καὶ στριγγὴ κραυγὴ του δὲν ἔ-
φτασε ὡς τοὺς ὑπηρετὲς ποὺ ἦσαν στὸν ἀντιθάλα-
μο.

'Ετοιμάστηκε νὰ χτυπήσῃ ἕνα κονδοῦνι.

Μὰ ἔξαφνα στάθηκε, με τὸ λαϊκὸ τεντωμένο, κι' ἀφογ-
κράστηκε.

— 'Ενὰ θουητὸ φωνῆς, σὰν τὸ μούγκρισμα τῆς καταιγίδας,
ὅπου ξεχώριζαν ἀνθρώπινες φωνές, ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά
του.

— Τί σημαίνει αὐτὸ; ἀναρωτήθηκε κατὰχλωμος. Μήπως
ξέσπασε ἡ ἐπανάστασις;...

Καὶ συλλογιζόμενος μ' ἀγωνία, ὅτι τοὺς καλλίτερους στρα-
τιῶτες του, τοὺς σιδερόφραχτους, τοὺς εἶχε στείλει στὴ
Σκωτία.

'Η μηχανορραφίες καὶ ἡ συνωμοσίαι τῶν αὐλικῶν δὲν
τὸν ἐνδιέφεραν κατὰ τόσο: τὶς συνέτριβε κατὰ ἀπ' τὴ σιδε-
ρένια πυγμὴ του. Μὰ ἡ ἐπανάστασις τοῦ λαοῦ ἐναντίον του,
ἡ ἐπιδρομὴ τοῦ πλήθους ἐναντίον τοῦ μεγάρου του, ὦ! αὐτὸ
τὸν τρόμαξε μετὰ τὸ παραπάνω...

Γιὰ τὸ λαὸς ποὺ ἐπαναστάτει, μοιάζει με τὴ μανιασμέ-
νη θάλασσα.

Μέσα στὸν τρόπο, ποὺ τὸν πλημμύριζε, πήδηξε ἀπ' τὸ
κρεβάτι του, ἔτρεξε ὡς τὸ παράθυρο, ποὺ ἦταν περὶ κον-
τὰ του καὶ τὸ ἀνοίξε.

Κι' αἰμέσως ἡ κραυγὴ τοῦ πλήθους ἔφθασαν ὡς αὐτὸν
πρὸ καθαρές τώρα...

— 'Ακουσε τ' ὄνομά του.

— Ναί, εἶπε ἔξαφνα, δὲν ἀπατῶμαι. Προφέρουν τὸ ὄνο-
μά μου μ' ὀργή, με λύσσα... Λένε κατάρεις ἐναντίον μου
καὶ με φοβερίζουν... Ξέσπασε ἡ ἐπανάστασις!...

Οἱ ὑπηρετὲς του καὶ οἱ φρουροὶ του, ἀνῆλθοι καὶ τα-
ραγμένοι κ' ἐκείνοι, τὸν ἀκούσαν καὶ μῆλκαν μέσῃ.

'Ο ἀνάνδρος εὐνοουμένος ἡσύχασε τότε λίγο.

Οἱ ἀνθρώποι του θὰ τὸν ὑπεράσπιζαν, γιατί ἡ τύχη τους
ἦταν δεμένη με τὴ δική του.

— Ποῦ εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς μου; φώναξε. Ὅλος
ὁ κόσμος στὰ ὄπλα...

Ζητοῦσε τὸν ἀρχηγὸ τῆς φρουρᾶς του. Μὰ ἐκείνος, τρα-
θηγμένος ἔξω ἀπὸ τὴ φασαρία, ἀκούγε ἐκείνη τὴ στιγ-
μὴ, τὶς θανάσιμες κραυγὲς ποὺ πρόφεραν ἐναντίον τοῦ Σό-
μερσετ...

Κι' ἔφυγε, παίρνοντας τοὺς πρὸ ἀτόμους δρόμους, γιὰ νὰ
σῶσιν τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἐαυτὸ του...

Μέσα στὸ ἀνάκτορο τοῦ Σόμερσετ, οἱ ὑπηρετὰι, ξυπνη-
μένοι ἀπὸ τὴ στιγμὴ, ποὺ ἄρχισε νὰ θρονιᾷ τὸ κανόνι, ἦ-
σαν ὅλοι στὸ πόδι καὶ κυτταζόντουσαν με ἀγωνία...

'Ἦξεσαν τὰ μίσθ, ποὺ εἶχε προκαλέσει ὁ ἀρχηγὸς τους
καὶ καταλάβαιναν, ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ λαϊκὸς χείμαρ-
ρος θὰ γκρέμιζε τοὺς τοίχους τοῦ ἀνακτόρου του, θὰ τοὺς
παρέσυρε κ' ἐκείνους στὴν ὀρμὴ του.

Πρὸ χλωμός, πρὸ ἀλλοιωμένος ἀπ' ὅλους, οἱ ἀστυνομι-
κοί, οἱ «σιγιούνοι», ποὺ ἔμεναν μονιμῶς στὴν κατοικία τοῦ
Σόμερσετ, ἀφογκραζόντουσαν τρέμοντες...

Αὐτοὶ ἦσαν οἱ πρὸ ἀνάνδρου ἀπ' ὅλους... ἀνάνδρου τὴν
σκληροὶ καὶ ἀδυσώπητοι πρῶτα.

— Πρέπει νὰ δῶ τί γίνεται, τραύλισε σὲ κάποια στιγ-
μὴ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς.

Καί, παραμερίζοντας τὸ σκοπὸ τῆς πύλης, ποὺ φύλαγε
πίσω ἀπ' τ' ἀμπαρωμένα φύλλα της, τὴ μισάνοιξε καὶ θύγῃ-
κε ἔξω...

Ὅλοι οἱ ἄλλοι τὸν ἀκολούθησαν, γλιστρώντας μέσῃ
στὴ νύχτα... καὶ δὲν ξαναγύριζαν.

Εἶχαν μωριστῇ τὸν κίνδυνο κ' ἔφευγαν σὰν ἀνάνδρου ποὺ
ἦσαν...

Βήματα θαρεῖα ἀκούστηκαν ἔξαφνα στὴ σκάλα: ἦταν
ὁ Σόμερσετ, ποὺ πῆγαινε νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὴ φρουρά του.

Κατέβαλλε μεγάλες προσπάθειες γιὰ νὰ φαίνεται γαλήνιος,
καταλαβαίνοντας, ὅτι οἱ στρατιῶτες του, ἀν τὸν ἔβλεπαν
τρομαγμένο, εἰς ἔχαναν ἐντελῶς τὸ θάρρος του...

Παρ' ὅλ' αὐτὰ, ἡ χλωμάδα του, ἡ θολούρα τοῦ βλέμ-
τός του ἐπρόδιδαν τὴν ταραχὴ του... Μέτρησης τοῦ φρου-
ροῦ του κι' ἀντελήφθη τὶς λιποταξίες. Δὲν μπόρεσε νὰ
κρύψῃ τὴν ἀγωνία του.

— Εἶνε μὰ ἀπλὴ στάσις, εἶπε με φωνή, τὴν ὁποίαν δο-
κίμασε νὰ κἀνὴ σταθερῇ. Κρατήστε καλά, ὅσο νὰ συγκεν-
τρωθοῦν τὰ στρατεύματά μας καὶ νὰ τιμωρήσουν αὐτοὺς
τοὺς ἀθλόους...

Καὶ τοὺς ὑπέδειξε τὶς θέσεις τους τῆς μάχης, ἐνῶ τὰ

χεῖλη του ἔτρεμαν, γιατί ἄκουγε τώρα τὴν ὄχλοσθὴ νὰ
πλησιάζῃ.

Καχυποπτος, ἀναρωτιῶταν μήπως ὑπῆρχαν μεταξὺ τῶν
ἀνθρώπων του προδότες συνεννοημένοι με τοὺς στασια-
στάς, καὶ θέλησε νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰς ἐξόδους.

Πλάι σὲ μιά ἀπ' αὐτὲς, στὰ θάλα τῶν ὑπογείων, ἀνα-
κάλυψε ἕναν ὄμιλο ὑπηρετῶν, ποὺ ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ τὸ σκά-
σουν.

'Ο Σόμερσετ θὰ εἶχε κάθε δικαίω: νὰ τοὺς ζητήσῃ κι'
αὐτὸς, νὰ προηγηθῇ μάλιστα καὶ νὰ πᾶν νὰ ζητήσῃ κα-
ταφύγιον κοντὰ στὴ βασιλίσσα.

Μὰ φοβήθηκε, μήπως τὸν ἀνγνώρισουν στὸ δρόμο καὶ
τὸν σφάζουν. Γι' αὐτὸ, φωνάζοντας ἕνα ὑπηρετῇ, ποὺ τοῦ
εἶχε ἀναθέσει καὶ ἄλλοτε διάφορες ἐμπιστευτικὲς ἀπο-
στολές, τοῦ εἶπε:

— Πήγαινε στὸ παλάτι, στὴ βασιλίσσα. Πές της τί συμ-
βαίνει... Πληροφόρησέ την, ὅτι οἱ ἀνθρώποι, ποὺ ἔχω κον-
τὰ μου, δὲν θὰ μπορέσουν ν' ἀντισταθῶν πολὺ...

Θὰ ἤθελε νὰ προσθέσῃ, ὅτι τὴν ἐξώρριζε στὸν ἑρωτὰ
της, νὰ τὸν στείλῃ αἰμέσως θοήβει. Μὰ ἤξερε τὴν περη-
φον ἐρωμένη του. Ἦξερε, ὅτι ἀν φανέρωνε σ' ἕνα τρίτο
τὸ δεσμό, τὸν ὁποῖον ὥστόσο ἤξερε, ὅτι ὅλοι, αὐτὸ θὰ ἦταν
ἡ σίγουρη καταστροφὴ του, ἡ ἐγκατάλειψίς του, ἡ κατα-
δική του.

'Ο ὑπηρετῇ, στὸν ὁποῖο ἔδωσε αὐτὴ τὴ διαταγὴ, ἐτοιμά-
στηκε νὰ φύγῃ. Θὰ σιγουρευότανε τώρα καὶ ἀν τὰ πράγ-
ματα πῆγαιναν καλά, γιὰ τὸν Σόμερσετ, αὐτὸν τοῦλάχισ-
τον δὲν θὰ τὸν κατηγοροῦσε ὁ ἀφέντης του, ὅτι ἐγκατέ-
λειψε τὴ θέσι του.

'Εξαφνα ἕνας ἄλλος ὑπηρετῇ εἶπε:

— Ἐξοχώτατε, ἀν ὁ συνάδελφός μου πᾶν μόνος καὶ τὸν
συνατήσουν οἱ ἐπαναστάται, θὰ τὸν σκοτώσουν. Ἔτσι ἡ
παραγγελία σας δὲν θὰ φτάσῃ στὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητά.

Χρειάζονται δυὸ-τρεῖς ἀνδρες τοῦλάχιστον...

'Ο Σόμερσετ κύτταξε αὐτόν, ποὺ εἶχε μιλήσει. Εἶχε μαν-
τέψει τὸν σκοπὸ του. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ ἀνάνδρος εἶχε
δίκην: χρειάζοντουσαν δυὸ-τρεῖς ἀνδρες, τοῦλάχιστον, γιὰ
νὰ εἶνε θέβαιος, ὅτι ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἔφτανε ὡς τὴ
βασιλίσσα.

— Νὰ πᾶς καὶ σύ! εἶπε στὸν ὑπηρετῇ.

Καί, ξεχωρίζοντας ἕναν ἄλλο, ἐπρόσθεσε:

— Καὶ σύ... Καὶ νὰ ἐπαναλάβετε στὴ βασιλίσσα αὐτὰ
ποὺ εἶπα, ἀν δὲν θέλετε αὐριο νὰ σὰς κόψω τὰ κεφάλια,
ὅπως θὰ κάνω σ' ὁποῖον με ὑπηρετήσῃ ἀσχημα σήμερα...

Οἱ τρεῖς ἀνδρες ὤρμησαν ἔξω, νομίζοντας πὺς εἶχαν σωθῇ.

Μὲ τὸ βλέμμα του θολό, ὁ Σόμερσετ διεψήθησε πρὸς
τὴ σκάλα γιὰ νὰ κλειστῇ μέσῃ στὰ διαμερίσματά του.

Μὰ ἔξαφνα, πιάστηκε ἀπὸ τὰ κάγκελλα...

'Η θυελλὰ τῶν κραυγῶν καὶ τῶν ἀπειλῶν ἀνηχούσε τώ-
ρα ἀπὸ τὸ δρόμο, ὅπου θρῖσκοταν τὸ μέγαρό του.

Τὸ ἀνθρώπινο κύμα ξεχνόταν, χείμαρρος ἀσυγκράτη-
τος...

Ἐρχόταν νὰ πῇσ ἀπάνω στὰ τεῖχη τοῦ παλατιοῦ του...

— Θάνατος! Θάνατος! στὸ Σόμερσετ... φώναξε ὁ λαός.

Καὶ ἡ πρώτη δύσδες ἀπ' αὐτὸν ρίχτηκαν με ὀρμὴ ἀπά-
νω στὴ σιδερόφραχτη πόρτα τοῦ μεγάρου.

— Πῶρ! Πῶρ! οὐρλιαξε ὁ δούξ με φωνὴ στριγγή.

Εἰκοσι μουκέτα ἔξερασαν αἰμέσως στὸ λαὸ τὴ φωτιὰ,
τὸ μολύβι καὶ τὸ θανάτο.

Κατάρεις καὶ ὀλοσήμερες ἀπάντησαν σ' αὐτὴ τὴν ὀμο-
θρονιὰ καὶ δέκα ἰσοκούρια ἔπεσαν ἀπάνω στὴν πόρτα,
προσπαθώντας νὰ τὴν σπάσουν, νὰ τὴν κλονίσουν.

— Πῶρ! Πῶρ! οὐρλιαξε ὁ Σόμερσετ.

Τὰ μουκέτα ἐρρίχταν τώρα χωρὶς νὰ σταματοῦν.

Κι' ἔξαφνα, στὴ λαύρα τῶν ἐκπυρρακροτήσεων, ὁ λαὸς
εἶδε μιά ἀγχόνη, στημένη στὴν πλατεῖα, ποὺ ἦταν ἀκρι-
βῶς ἀπέναντι στὸ ἀνάκτορο, καὶ τὴν ὁποία εἶχε στήσει ὁ
ἴδιος ἐκεῖ, σύμβολο τῆς αἱματηρᾶς ἐξουσίας του.

'Αμέσως ἀκούστηκε μιά κραυγὴ ἀγρίας χαρᾶς κι' ὅλος
ὁ κόσμος ὤρμησε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Οἱ τρανὰ τοῦ Λονδίνου, ξερρίζωσαν τὸ χοντρὸ ξύλο
τῆς ἀγχόνης, τὸ σήκωσαν στὰ χέρια τους καμμιὰ τριαντα-
ριά ἀπ' αὐτοὺς καί, κρατώντας τὸ ἴσα, ὤρμησαν με φόρα
ἐναντίον τῆς πύλης τοῦ ἀνακτόρου.

Τὸ ξύλο χτύπησε βαρὺ ἀπάνω στὴν πόρτα.

'Αμέσως κλονίστηκε

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ο γνωστός Γάλλος ηθοποιός του κινηματογράφου Πιέρ Φρενσί, όπως εμφανίζεται στο κατασκοπευτικό φιλμ «Η Φρουλάιν Ντόκτορ».

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Μία υπέροχη πόζα της γοητευτικής 'Αγγλίδας Θενέττας Μαντελέν Κάρολ.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΑΤΩΝ

Ο άνθρωποι συνηθίζουν να παρομοιάζουν τη γάτα με την τίγρι, αυτή την «βασιλίτσα» των παρθένων δασών των 'Ινδιών. Και πράγματι μεταξύ αυτού του κατοικίδιου ζώου και του άγριου θηρίου υπάρχει στην εμφάνισή τουλάχιστον μία εκπληκτική ομοιότητα. Έχει το ίδιο τρίχωμα, τις ίδιες συνηθειες, το ίδιο θάδισμα. Παίζει ακόμα με τα θύματά της και τα θασανίζει όπως η τίγρις και της είναι κι' αυτής αδύνατο να υποφέρει το φοβερό κρύο, τις άγριες θύελλες και τους κεραυνούς. Γι' αυτόν το λόγο θεωρούν τη γάτα πολλοί άνθρωποι ως μία μικρόσωμη και εξημερωμένη τίγρι.

Ωστόσο η ιστορία που θα σάς διηγηθούμε πιο κάτω, θα σάς κάνουν ασφαλώς να αλλάξετε γνώμη γι' αυτά τα πολυαίδημένα και όμορφα ζώα, τα οποία άλλως δε ήταν η πιο μεγάλη αδυναμία πολλών διασήμων ποιητών. Όπως δε είναι γνωστό, ο Θεόφιλος Γκωτιέ, ο Σάρλ Μπωντλαίρ, ο Βίκτωρ Ουγκώ, ο ντε Μπανβίλ, ο Φρανσουά Κοππé και ένα σωρό άλλοι συγγραφείς λάτρευαν κυριολεκτικώς τις γάτες.

Ο ίδρυτης λοιπόν του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, ο περίφημος και θαυόπλουτος Ρίτσαρ Βάδινγκτον σέ μία από τις φοβερές χρηματιστηριακές κρίσεις, έχασε όλη την περιουσία του και είχε μείνει έντελως στο δρόμο. Όλοι οι φίλοι του, όλοι οι άνθρωποι τους οποίους είχε ευεργετήσει, τον είχαν εγκαταλείψει στη δυστυχία του. Ο μόνος που του παρέμενε ακόμη αφοσιωμένος, ήταν ο θαυμασμός γάτος του, στον οποίον ο Βάδινγκτον είχε μία μεγάλη αδυναμία. Η αφοσίωσις μάλιστα αυτού του ζώου τον έκανε να δώσει τις μαύρες σκέψεις που γέμιζαν το μυαλό του κι' έπαψε να θασανίζεται από την έμμοινη ιδέα να θέσει τέρμα στη ζωή του πέφτοντας στα νερά του Τάμεση. Έτσι ο Ρίτσαρ Βάδινγκτον μπήκε σ' ένα πλοίο που πήγαινε στις 'Ινδίες με τον σκοπό να ξαναφτιάξει σ' αυτήν την εξωτική χώρα των μαχαγαϊάδων, τη ζωή του. Το καράβι όμως του Βάδινγκτον, έπειτα από λίγες μέρες συνάντησε μία φοβερή τρικυμία, παρέρυθη από τα κύματα μακρὰ από το δρομολόγιό του και τσακίσθηκε στη θραχώδη ακτή μιας νήσου, στην οποία κατοικούσαν άνθρωποι. Από τους ελαχίστους επιβάτες που διασώθηκαν, ήταν κι' ο Ρίτσαρ Βάδινγκτον με τον περίφημο γάτο του.

Ωστόσο ο Βάδινγκτον δεν άργησε να καταλάβει την φοβερή τύχη που τους περίμενε, όταν είδε τους άνθρωποφάγους να συλλαμβάνουν τους ναυαγούς να τους φυλακίζουν στις καλύδες τους και να ετοιμάζουν μεγάλες φωτιές για να τους ψήσουν! Μά το μαρτύριό του αυτό έγινε ακόμη πιο μεγαλείτερο από τις αναρίθμητες λεγόμενες των ποντικών του νησιού, οι οποίοι κατέκλυαν την καλύδα του, απειλώντας να τον φάνε ζωντανό, πριν να έρθει η σειρά του να φαγωθεί από τους καννιθάλους. Τότε όμως ο πιστός γάτος του άρχισε να κυνηγάει όλη τη μέρα τα ποντικά και να τα σκοτώνει. Όταν δε οι άνθρωποφάγοι ήρθαν στην καλύδα του Βάδινγκτον για να τον παραλάβουν και να τον ψήσουν και είδαν αυτό θέαμα, τα έχασαν, άρχισαν να θγάζουν άγριες κραυγές τρόμου και γονατιστοί άρχισαν να προσκυνούν τον γάτο του Βάδινγκτον κι' αυτόν τον ίδιο. Τι είχε συμβεί; Απλούστατα είχαν θεωρήσει τον Βάδινγκτον ένα σπουδαίο μάγο που διέταζε το προσωποποιημένο «πνεύμα του καλού», τον γάτο του, να σκοτώνει τα ποντικά, τους φοβερούς έχθρους των καννιθάλων, τους οποίους ήταν αδύνατο αυτοί να τους εξολοθρεύσουν. Έτσι ο Ρίτσαρ Βάδινγκτον άνεκτηρήχθη βασιλεύς αυτής της φυλής των καννιθάλων και ο γάτος του «πρώτος πολεμιστής». Μά αυτή η ιστορία δεν τελειώνει δω πέρα. Ο Βάδινγκτον δεν άργησε ν' αντιληφθεί ότι αυτό το νησί είχε άφθονο χρυσάφι. Έβαλε λοιπόν τους «επικούς» του να εργάζονται για λογαριασμό του και μία μέρα κατάφερε να φύγει από αυτό το νησί θαυόπλουτος και να επιστρέψει πάλι στο Λονδίνο χωρίς φυσικά να εγκαταλείψει τον «πρώτο πολεμιστή» του, στον οποίον άλλωστε χρωστούσε αυτή την εκπληκτική τύχη του.

Ένας άλλος αξιοθαύμαστος γάτος, αναφέρει ο Μπρέμ, ήταν ο γάτος ενός Άγγλου ευγενούς, του λόρδου Γκόρντον, ο οποίος μάλιστα ένοιωσε μία υπερβολική αγάπη για ένα θαυμάσιο άραβικό άλογο. Έπαιζε μαζί του, κοιμώταν κοντά του, στο σταύλο του και δεν έννοούσε να το αποχωρήσει. Άλλά και το θαυμάσιο εκείνο άλογο αναζητούσε τη συντροφιά της όμορφης γάτας, συχνά δε το άκουγαν ν' απαντάει με χαρμόσυνους χρεμετισμούς στα νιαουρίσματα του μικρού φίλου του. Ήαφνικα όμως τ' όμορφο άλογο άρρώστησε. Ο γάτος σ' αυτό το διάστημα παρέμεινε κοντά του και προσπαθούσε να το διασκεδάσει με τα παιχνίδια του. Όταν, τέλος, τ' άλογο ψόφησε κι' ο λόρδος Γκόρντον διέταξε να το θάψουν, ο γάτος, αφού μάταια με μεγαγχολικά νιαουρίσματα αναζήτησε τον σύντροφό του, τέλος, εξαφανίστηκε. Πού είχε πάει, κανείς δεν μπορούσε να το φαντασθεί. Άργότερα μόνο στο σταύλο και ακριβώς στο μέρος που είχε πεθάνει το όμορφο άλογο βρήκαν το πτώμα του γάτου! Το παράδοξο εκείνο ζώο είχε κρυφθεί εκεί πέρα και είχε πεθάνει από τη θλίψη του μη μπορώντας να συνηθίσει την στέρησή του μεγάλου φίλου του.

Ο Λουί ντε Γκραμόν πάλι διηγείται σ' «Απομνημονεύματά» του την παράδοση αγάπης που είχε ο γάτος του «Γκριφφέ» προς ένα μικροσκοπικό ποντικόκι... «Κάθε βράδυ, γράφει ο ντε Γκραμόν, μετά το δείπνο από μία τρύπα του πατώματος ξεφύτρωνε ένα ποντικόκι, το οποίο μάσασε τα ψίχουλα που πέφτουν κατά γής. Έπειδή κανείς δεν το πείραζε, τριγυρνούσε ελεύθερα μέσα στο δωμάτιο.

Μία μέρα όμως ο «Γκριφφέ» ρίχθηκε και τ' άρπαξε στα δόντια του. Εκείνο έκανε το φόβιο. Ο «Γκριφφέ» το πήρε τότε τ' ανέβασε πάνω στο τραπέζι και αφού τ' έζηρε να συνέλθει και να χορτάσει την πείνα του άρχισε να παίζει μαζί του. Αυτή η φιλία του «Γκριφφέ» έκράτησε αρκετόν καιρό. Το ποντίκι, μάλιστα είχε πάρει τόσο θάρρος, που συχνά πήγαινε να ξυπνήσει τον «Γκριφφέ» που κοιμώταν στη γωνιά της σόμπας και να παίζει μαζί του. Μία μέρα όμως κάποιος από μας σηκώθηκε απότομα από το τραπέζι και δίχως να το θέλει πάτησε και σκότωσε το μικρό ποντικόκι. Από εκείνο όμως το βράδυ ο «Γκριφφέ» έγινε μεγαγχολικός, πηγαινε κοντά στην τρύπα του πατώματος, από την οποία έβγαине ο ποντικός και τον καλούσε να έρθει να παίξει. Και τέλος, αφού θεβαιώθηκε ότι ο φίλος του είχε εξαφανισθεί, μάς εγκατέλειψε κι' εκείνος...»

Στα περίχωρα της Βιέννης, διηγείται επίσης ένας από τους πιο καλούς φίλους των γάτων, ο κ. Μύλερ, έκανα την γνωριμία ενός αγροκτήμονος, ο οποίος είχε ένα θαυμάσιο γάτο. Αυτό το έξυπνο ζώο ήταν γνωστό περισσότερο με το όνομα, ο «άστρυφύλακας» παρά με τ' όνομά του. Μά αυτήν την ονομασία δεν του την είχαν δώσει έντελως τυχαία. Ο «άστρυφύλακας» ήταν αξίος αυτού του ονόματός του, γιατί του εμπιστευόντουσαν να φυλάει τα φαγητά από τις επιθέσεις ενός λωποδύτη σκύλου. Και συχνά ο «άστρυφύλακας» γαργαλούσε άγρια το μουσούδι του σκύλου, ο οποίος προσπαθούσε να τον φοβίσει ή να τον ξεγελάσει για να του κλέψει το φαγητό».

Ο κ. Μενιέ πάλι αναφέρει ότι στο Σαμαλιέρ είχε ιδεί έναν περίφημο γάτο, τον οποίο είχε συνηθίσει ο αφέντης του να προσέχει τις κόττες του κτήματος. Και πράγματι, όπως οι σκύλοι των τοσπάνηδων προσέχουν τα πρόβατα, έτσι κι' αυτός προσέχει τις κόττες. Καθόταν κοντά τους, τις παρακολουθούσε με άγρυπνο βλέμμα κι' όταν αντιλαμβανόταν, ότι πήγαιναν να φάνε τα λαχανικά του κήπου τις κυνηγούσε και τις επανέφερε σέ τάξει. Έχουν λοιπόν άδικο να θεωρούν πολλοί την γάτα ως ένα αιμοδόρο ζώο. Τα παραδείγματα άλλωστε που σάς αναφέραμε πιο πάνω είναι αρκετά να σάς κάνουν ν' αλλάξετε γνώμη.

ΖΑΝ ΣΑΡΝΤΕΝ

ΤΩΣ ΕΒΛΕΠΑΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

12

Ο τοσπάνης άρπαξε άμέσως το τουφέκι του και σκότωσε τον έναν από τους χωροφύλακες, ενώ ο ληστής, που ήταν κρυμμένος μέσα στην καλύδα, παρουσιάστηκε άξαφνα, άρπαξε τον άλλο χωροφύλακα από το λαιμό και του θύβισε το μαχαίρι του στην κοιλιά.

— Ξέρω ποιος το έκανε αυτό! λέει ο λοχίας, που μάς τα διηγείται όλ' αυτά. Θά μου το πληρώσει.

Προκειται δηλαδή για μία θεντέττα θανάσιμη του γενναίου αυτού υπαξιωματικού, ο οποίος δεν θα ήσυχάσει παρά μόνο, όταν φυτέψει μία σφαίρα στο κεφάλι των ληστών.

Αν θέλει κανείς να εξηγήσει την ύπαρξη των ληστών στην Ελλάδα, δεν πρέπει να ξεχνάει, ότι αυτή η χώρα, όπως κι' η γειτονικές τουρκικές επαρχίες, είναι χωρίς δρόμους κι' ότι δεν έχει παρά πολύ λίγες πόλεις και χωριά. Άπεράντες έκτασεις είναι άκατοίκτητες και τα τρία τέταρτα σχεδόν της χώρας καλύπτονται από θουνά άγρια γεμάτα θράχους και δρυμούς, όπου μόνο οι θλάχοι τοσπάνηδες συγνάζουν και τα γεράκια.

Οι ληστές ζούν εκεί κατά μικρούς όμιλους, τρυπωμένοι κατά τη διάρκεια της ημέρας σέ σπηλές άβρσιτες και σέ δρυμούς άδιαπέραστους, σαν τις θαινες, των οποίων έχουν άλλωστε την αγριότητα.

Κατά την νύχτα μετακινούνται για να παραπλανήσουν τη χωροφυλακή. Και όταν πεινάει κάνουν άπρόοπτα επιδρομές εναντίον άπομονωμένων άγροικιών, άπ' όπου προμηθεύονται τρόφιμα και ρούχα, εξασφαλίζοντας την εξέμυθεια των χωρικών με άπειλές, για τις οποίες οι τελευταίοι πολύ καλά ξέρουν, ότι δεν είναι λόγια του άέρος.

Οι θοσκοί, από ένστικτο και από ανάγκη, είναι οι συνένοχοι και συχνά οι σύμμαχοι των ληστών. Αυτοί τους πληροφоруύν για τις κινήσεις των καταδιωκτικών άποσπασμάτων, για το πέρασμα ενός έμπορου ή για το ταξίδι ενός πλούσιου κτηματίου... Αυτοί, τέλος, παραμονεύουν, ενώ οι ληστές άπογυμνώνουν τα θύματά τους.

Είς ανταμοιβήν των μεγάλων αυτών υπηρεσιών, οι ληστές σέβονται τα κοπάδια, που φιλάνε οι θλάχοι στις ύψηλες θουνοπλαγιές και συχνά τους δίνουν και μερίδιο από τη λεία.

Όταν οι ληστές αιχμαλωτίσουν κανένα πλούσιο, τον παίρνουν στο πιο σίγουρο, στο πιο άπόμειρο καταφύγιό τους κι' εκεί συζητούν μαζί του το ποσό των λύτρων του. Έπειτα από πολλές ημέρες και συχνά έπειτα από πολλές θδομάδες, κατά τη διάρκεια των οποίων άλλωστε ο αιχμάλωτος δεν ύρίσταται κάμμια κακομεταχείριση, οι ληστές δέχονται μία ελάττωσι του άρχικου ποσού των λύτρων, και με τη μεσολάβηση ενός τοσπάνη, ο αιχμάλωτος ειδοποιεί με γράμμα του τους συγγενείς του να τα πληρώσουν.

Δυστυχία του όμως αν εκείνοι άρνηθούν! Οι ληστές του κόβουν το ένα αυτί, και κατόπιν το δεύτερο και το στέλνουν στην οικογένειά του.

Αν εκείνη άρνηθή και πάλι, σφάζουν το δυστυχισμένο αιχμάλωτο για παραδειγματισμό.

Αν αντίθετως τα λύτρα φτάσουν, ο αιχμάλωτος απελευθερώνεται άμέσως, αφού προηγουμένως όρκισθεί ότι δεν θα μίλησε κανένα για όσα είδε και άκουσε κατά τη διαμονή του κοντά στους ληστές.

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Του Γάλλου περιηγητού και συγγραφέως ΑΝΡΥ ΜΠΕΛ, ο οποίος έπισκέφθη τη χώρα μας κατά τα έτη 1861—1868—1874)

Πολλοί κτηματίαι της Φθιώτιδος, που βρίσκονται στη διόθεσι των ληστών, γιατί η Κυβέρνησις ελάχιστα τους προστατεύει, ήρθαν στο τέλος σέ συνεννόησι μαζί τους και δέχθηκαν να τους πληρώνουν κάθε χρόνο ένα άρισμένο ποσό, είδος φόρου, χάρις στον οποίο ασφαλίζουν τον ξαυτό τους και τ' αγαθά τους.

Ένας μεγαλοκτηματίας, που μένει στάς Αθήνας, έλεγε μπροστά μου σ' έναν άπ' τους έπιστάτας του.

«—Αν οι ληστές σου ζητήσουν έν' άρνί, δός τους δύο».

Είπε τάχα ήθικό αυτό; Δεν ξέρω. Μά σέ παρομοία περίπτωσηι, δεν θά έκανε ίσως διαφορετικά, αγαπητέ μου άναγνώστα, γιατί με το ν' άρνηθής ή να καταγγείλεις τους ληστές, θά έξέθετες την κατοικία σου και το κτήμα σου σέ κίνδυνο λεηλασίας και έμνημοιού και τόν έαυτό σου σέ κίνδυνο θανάτου.

Πολλοί είπαν, ότι οι κάτοικοι της χώρας είναι συνένοχοι των ληστών ή μάλλον ληστές κι' οι ίδιοι.

Αυτό άποτελεί μια άισχυρή συκοφαντία.

Οι Έλληνες χωρικοί, έκτός από ελάχιστα χωριά κατοικούμενα από Άλβανούς, δεν ύποστήριζαν ποτέ τους ληστές, μά τους φοβούνται και ο φόβος τους τους άναγκάζει να τους άνέχωνται.

Η Κυβέρνησις, επί πολλά χρόνια, δεν έκανε τίποτε για να ξεριζώσει αυτό το κακό. Και όταν κανείς έχη γυναίκα και παιδιά στο σπίτι, αγελάδες και γίδες στους σταύλους του και χωράφια καλλιεργημένα με τόν ιδρώτα του, δεν θά θάζει τόσο εύκολα με τους ληστές που παρουσιάζονται, εκεί όπου δεν τους περιμένει κανείς. Όσάκις τά χωριά προσπάθησαν ν' άντισταθούν κατά των ληστών, οι αντίεκδικήσεις των τελευταίων ήσαν τόσο φριχτές, ώστε επί πολύν καιρό η τρομοκρατία βασίλευε σ' όλη την περιοχή.

Οι ένοχοι δεν είναι λοιπόν οι χωρικοί, μά οι Κυβερνήται και οι θούλευται, οι οποίοι άδιαφορώντας για τους τρόπους, με τους οποίους θά πετύχουν, χρησιμοποιούν τους ληστές για να εκφοβίζουν τους χωρικούς και να κερδίζουν στις έκλογές.

Μετά το θλιβερό έπεισόδιο του Μαραθώνος, το 1870, η έλληνική Κυβέρνησις ντροπισμένη από την κατακραυγή της Εύρώπης έναντιον της, άποφάσισε να δράσει άποφασιστικά. Και κινητοποίησε όλο το στρατό έναντιον των ληστών.

Τα δραστήκα μέτρα, που έλαβε, σημείωσαν άπόλυτη έκτυχία, χάρις και στη σύμπραξη των τουρκικών άρχων της Θεσσαλίας. Και σήμερα η ληστεία έχει εξαφανισθεί σχεδόν έντελως από την Ελλάδα.

Ένα ο άρχηγός της συνοδείας μας μάς διηγείται τα αίματηρά έπεισόδια που διαδραματίστηκαν σ' αυτά τα θουνά, πλησιάζουμε στην πόλη.

Διασχίζουμε ένα γάργαρο ποτάμι, στις όχθες του οποίου φυτρώνουν άυορφες λεύκες και φτάνουμε, σέ λίγο, στα πρώτα σπίτια, κοκέτικα μπουζουκισμένα και περιστεροειδή με περιβόλια, όπου η οικοδέσποινες επιδέχονται τις μπουζούδες τους.

Ανηφορικοί δρόμοι οδηγούν ως την παλαιά πόλη, της οποίας τα τουρκικά σπίτια και οι ψηλοί μιναρέδες θυμίζουν την επί αιώνας τουρκική κατοχή της Λαμίας.

Στην κορυφή ενός άπότομου θράχου, ένα τουρκικό φρούριο όρθώνει τις επάλξεις του. Έπάνω σ' αυτό, η κυανόλευκος έχει άντικαταστήσει την ήμισέληνο.

Όταν έπληγα να έπισκεφθώ τον νομάρχη, βρήκα στο σπίτι του ένα παλιό μου γνώριμο, τον κυβερνήτη της Θεσσαλίας Όσμάν πασά, Πολωνό, στην ύπηρεσία της Πύλης, ύπάλληλο δραστήριο κι' ένεργητικό και ίκανό στρατηγό, ο οποίος είχε 'ρθή στη Λαμία για να συνεννοηθή με τις ελληνικές άρχες, σχετικά με τα μέτρα, που έπρεπε να ληφθούν

έναντίον των ληστρονικών συμμοριών, ή όποιες είχαν καταφύγει στην Πίνδο.

Είχε μαζί του και τον ύπασπιστή του, ένα Τούρκο απ' το Ικόνιο, με άγαθή και τίμια φυσιογνωμία στρατιώτου, γεμάτη απ' αυτή τη θλιβερή απάθεια, που δίνει ή μοιρολατρεία κ' ή θουθή εγκαρτέρηση του υπαλλήλου, ό όποιος έχει δεκαοχτώ μήνες νά πάρη μισθό.

Ενώ πίνανε τον απαραίτητο καφέ, συζητήσαμε φυσικά και γιά τη ληστεία, και ό Όσμαν πασάς δέν έβλεπε άλλο μέσο γιά την εξόντωσή της παρά μία πλήρη κ' είλικρινή συνεννόηση μεταξύ Έλλήνων και Τούρκων.

— Πρέπει, είπε, ή συμμορίες νά μη θρίσκουν πειά καταφύγιο ούτε από τη μία, ούτε από την άλλη μεριά των συνόρων.

Τους ανακοίνωσα τό σχέδιό μου, νά διασχίσω τά θουνά των Άγράφων, που είνε τόσο περιεργά γιά τη σύνθεσι των κατοίκων τους. Μά ό πασάς και ό νομάρχης με απέτρεψαν με μεγάλη έπιμονή.

Αυτός ό αδιέξοδος λαθύρινος, είνε τό γραφείο της στρατολογίας και τό όρημηριο των ληστών. Τό λιγώτερο, που μπορούσα νά πάθω, άν πραγματοποιόσα τό σχέδιό μου, θά ήταν ν' άπογυμνωθώ.

Επειτα άρχισαμε νά μιλάμε γιά τις προόδους της Έλλάδος, γιά τις όποιες ό κυβερνήτης της Θεσσαλίας έκανε πώς ενδιαφέρεται και συζητήσαμε ζωηρά γιά τά σχέδια του σιδηροδρόμου που θά συνδέει τάς Άθήνας με τη Θεσσαλονίκη.

Τότε ό Όσμαν πασάς είπε στον Έλληνα νομάρχη:

— Μη νομίζετε, ότι ή Ύψηλή Πύλη θά σας δώση τόσο εύκολα τη συγκατάθεσί της. Από έμπορικης άπόψεως, δέν έχει νά κερδίση τίποτε. Από πολιτικής άπόψεως μάλιστα, τό πράγμα μπορεί νά έχη γι' αυτήν σοβαρές συνέπειες, γιαντί θά διευκολύνη τις σχέσεις και την ανταλλαγή ιδεών μεταξύ των Έλλήνων του θσσιλείου και των Έλλήνων ύπικόν των Σουλτάνου.

Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας μας, ό ύπασπιστής του διοικητού, Σουλεϊμάν - βής, που δέν καταλάβαινε λέξι ούτε έλληνικά, ούτε γαλλικά, είχε άκουμπήσει σ' ένα ντιβάνι και κάπνιζε ένα σιγαρέτο, με τά μάτια μισόκλειστα, χαμένος, δέν ξέρω κ' εγώ, σέ ποιές όνειροπολήσεις.

Κάτω στο δρόμο, οι καθελάρηδες της συνοδείας του πασά, καθισμένοι ά λά τουρκα, όνειροπολούσαν κ' αυτοί και κάπνιζαν τά τσιμπούκια τους... Τό νά όνειροπολούν πάντοτε, νά κ α ν ο υ ν κ έ φ ι, όπως λένε, φαίνεται πώς είνε ή μόνη άπόλαυσις αυτού του λαού, που ήρθε από τις στέπες της Ασίας. Μά ή όνειροπόλησις είνε έκμηδένισις και ή έκμηδένισις είνε ανανδρία.

Απέναντι στη νομαρχία, στο κυριώτερο καφενείο της πόλεως, αξιωματικοί της φρουράς, ύπάλληλοι, γέροι και νέοι, πλούσιοι και φτωχοί, συζητούσαν ζωηρά και χειρονομούν. Μιλούσαν γιά την πολιτική κατάσταση, σχολιάζαν τις συνεδριάσεις της Βουλής, έλεγαν τις ιδέες τους, κλπ.

Η αντίθεσις μεταξύ Έλλήνων και Τούρκων που τους είχα μπροστά μου, ήταν πολύ χτυπητή και μου έκανε έντύπωση.

Ό Όσμαν πασάς μάντεψε τις σκέψεις μου και μου είπε δείχνοντάς μου με τό δάχτυλο τους καθελάρηδες της ακολουθίας του, που είχαν άποκοιμηθή στον ήλιο.

— Δυσπιστήτε στα φαινόμενα... Βλέπετε αυτούς τους ανθρώπους... Είνε στρατιώτες ίκανοί γιά κάθε δοκιμασία... Τούλάχιστον αυτοί πιστεύουν στο Θεό τους...

Και, δείχνοντάς μου τους Έλληνες του καφενείου, έπρό-

σθεσε:

— Ένώ εκείνοι, τό πολύ-πολύ, πιστεύουν στο διάβολο!...

Και συμπερασματικά κατέλειξε:

— Η κουθέντες δέν είνε δράσις.

Επειτα από μία μακρυά και πολύ φιλική συνομιλία με τον νομάρχη και τον άρχηγό της χωροφυλακής, ό Πολωνός πασάς σηκώθηκε, μάς έσφισε εγκάρδια τό χέρι και μου είπε:

— Ξέρετε, ότι στη δεύτερη πατρίδα μου συνηθίζουν νά δίνουν μία συμβουλή, οι άνθρωποι που φεύγουν, σ' αυτούς που αφήνουν πίσω τους. Επιδρέπατέ μου νά σας δώσω δύο: Έν πρώτοις μην πάτε στα θουνά των Άγράφων...

Και σκύβοντας ούτως ώστε νά μην άκουστή από τους άλλους, έπρόσθεσε:

— Άκούστε τώρα και τη δεύτερη συμβουλή μου: Μην αγοράσετε μετοχές του σιδηροδρόμου Άθηνων - Λαμίας. Χαρέτησε τους Έλληνες αξιωματικούς στρατιωτικά, πήδηξε στο άλογό του και άπομακρύνθηκε ακολουθούμενος από τον ύπασπιστή του, ό όποιος έπί τρεις ώρες δέν είχε άνοιξει ούτε μία φορά τό στόμα του.

Ετσι τό ταξίδι στα Άγραφα καταιωνόταν εξ αίτίας των συστάσεων του φίλου μου Πολωνού πασά, ό όποιος ήξερε καλά τί έλεγε.

Ό Περικλής, ό οδηγός μας, καταγοητεύθηκε μ' αυτό. Τό ένδεχόμενο μιάς έπισκέψεως στους Βλαχοποιημένες των Άγράφων και της Πίνδου δέν τον ένθουσίαζε καθόλου και ή έθνογραφικές μελέτες τον ένδιέφεραν έλάχιστα, μπροστά στη διατήρησι των αυτιών του και των συνόρων της κουζίνας του. Γιά νά ναι σίγουρος πώς δέν θ' αλλάζαμε άποψαι, ήθελε νά μάς κάνη νά φύγουμε άμέσως και νά μάς πη νά κοιμηθούμε στο χάνι των Θερμοπυλών, άνάμεσα στα έλη και στα κουνούτια.

Εμείς προτιμήσαμε νά δεχτούμε τη φιλοξενία που τόσο ευγενικά μάς προσέφερε, γιά τη νύχτα, ό νομάρχης. Μιλήσαμε άρκετά μαζί του γιά την κατάσταση του τόπου και κατόπιν άνεθήκαμε στο φρούριο γιά νά δούμε τη δύσι του ήλιου, που χανόταν, άνάμεσα σέ ματωμένα σύννεφα, πίσω από τις μυστηριώδεις θουνοκορφές. Στα πόδια μας τά περιβόλια τυλιγόντουσαν στη σκιά και στη σιωπή, τά πρώτα φώτα άναθαν στους δρόμους και στις πλατείες.

Στις έξη ή ώρα, μία κανονιά έδόνησε τον άέρα και οι αντίλαλοι του θουνού της άποκρίθηκαν.

Κατέβασαν τη σημαία και ή σάλπιγγες της φρουράς σήμαναν άποχώρησι.

XXII

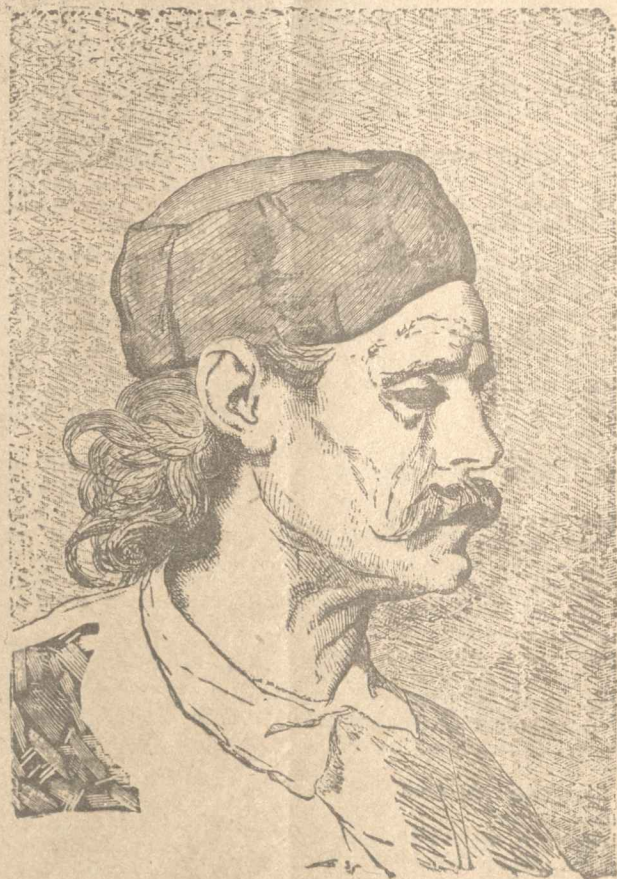
Δυσκολίες της άναχώρησής. — Οι άγωνιάτες. — Ό λοχίας Άλέξανδρος. — Η Μπουντουλίσια κ' ό φράγκικος πύργος της. — Ένας παπας ζητιάνος. — Τό χάνι της Ντεριντζας.

Πρωί-πρωί την άλλη μέρα, ή σάλπιγγα μάς ξύπνησε, μά περιμέναμε κάπου μία ώρα τους άγωνιάτες, οι όποιοι έφτασαν, τέλος, σαν άνθρωποι που δέν διαζόνται καθόλου, με τά μάτια τους μισόκλειστα απ' τον ύπνο.

Τό φόρτωμα έγινε με μεγάλες δυσκολίες και συζητήσεις. Τη στιγμή της άναχώρησής, είδαμε ότι τό ένα από τά φορηγά μολάρια κούτσαινε, ότι τό άλλο ήταν χωρίς πέταλα στα δύο του πόδια και πώς είχαν ξεχάσει τά καπίστρια.

Τέλος, έννή ή ώρα σήμανε και δέν είχαμε ξεκινήσει ακόμα. Αυτές ή καθυστερήσεις είνε ή μεγαλειότερη άφορμή στενοχωριών κ' ένοχλήσεων γιά τους ξένους που ταξιδεύουν στην Έλλάδα.

(*Ακολουθεί)

Τσελίκας της Φθιώτιδος

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΣΤΟΥΣ ΠΑΛΗΟΥΣ ΚΑΛΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ

Τά περίφημα κυνήγια στο πάρκο των Βερσαλλιών. Μερικές ιστορικές εκατόμβες. Τό πιό έκπληκτικό κυνήγι του κόσμου. Ό πιο μανιώδης κυνηγός της ιστορίας. Η άτυχίες του ντ' Ασύρ. Ό περίφημος λαγός του ίππότου ντε Ρουέ που... ζωντάνεψε!... κλπ. κλπ.

ΕΝΑΣ μανιώδης νεμρώδ, αλτικός στις Βερσαλλίες, συνήθιζε νά λέη, ότι «τό κυνήγι είνε μία άνάγκη της φύσεως». Οι πρώτοι άνθρωποι κυνηγούσαν με τά νύχια τους. Κατόπιν μεταχειρίζονταν τό τόξο. Κι έπειτα έφτιαξαν τό τουφέκι. Άλλοτε οι κυνηγοί είχαν τά δέλη. Σήμερα έχουν τό μπαρούτι. Αυτή είνε όλη ή διαφορά.

Στη Γαλλία ιδίως, τό κυνήγι είνε ένα είδος «έθνικης τρέλλας». Όλοι οι μεγάλοι θασίλεις της ήσαν και μεγάλοι κυνηγοί. Ό Λουδοβίκος 13ος σημάδευε με μία έκπληκτική άκρίβεια. Ό Λουδοβίκος 14ος πάλιν, σέ ηλικία δεκαοχτώ χρόνων δέν ντρεπόταν διόλου νά πηγαίνη μόνος και πεζή στο κυνήγι, σαν ένας άπλοός ευγενής της αύλης του. Άργότερα, όταν έγινε ό θασίλειος «Ήλιος», έθγαινε κάθε μέρα από τ' άνάκτορα γιά νά κυνηγήσει, είτε καλός καιρός, είτε χιονίζει. Πολλές φορές προτιμούσε νά κυνηγή τή έλάφια στο άπέραντο πάρκο του. Είχε δέ μαζί του έξη ακόλουθους, που έστεκαν από πίσω του και του γέμιζαν συνεχώς τά τουφέκια του. Παροιμιώδης έμεινε ή αγάπη του γιά τά σκυλιά του. Λένε πώς έφθασε στο σημείο νά φροντίζει μόνος γιά την περιποίησή τους. Περιττό είνε ν' αναφέρη κανείς ότι τά είχε πάντα μαζί του, στο ιδιαίτερο διαμέρισμά του.

Τά κυνήγια αυτά στο πάρκο των Βερσαλλιών ήσαν άπίστευτες εκατόμβες. Τό θήραμα άφθονούσε. Έπίσης κ' όλες ή έξοχες γύρω από τό Παρίσι, ήσαν σωστοί παράδεισοι γιά τους κυνηγούς. Μερικά μάλιστα από τά κυνήγια αυτά έμειναν ιστορικά. Στις 11 Αυγούστου 1705 ό δούξ του Μπερρύ θγήκε κυνήγι στα περίχωρα του Λιβρύ και σκοτώσε 294 κομμάτια: πέρδικες, φασιανούς, λαγούς κ' έλάφια.

Στις 30 Ιουλίου 1706 πάλι, στον κάμπο του Σαιν - Ντενί σκοτώσε μαζί με τον άδελφό του 500 πέρδικες. Μόνο αυτός χτύπησε 330 κ' ώστόσο δέν έμεινε ευχαριστημένος. Έξη μέρες άργότερα, στον ίδιο κάμπο σημείωσε ένα αξιοθαύμαστο ρεκόρ: Από τό μεσημέρι ως τις έξη ή ώρα τό άπόγευμα χτύπησε 1600 πέρδικες!

Μία μέρα, στο περίφημο δάσος του Ραμπουγιέ, όπου κυνηγάει ακόμη και σήμερα ό Πρόεδρος της Δημοκρατίας, προσκαλώντας τους φίλους του και τους ξένους διπλωμάτες, ό Λουδοβίκος 15ος χτύπησε μέσα σέ μισή ώρα 60 φασιανούς και δέν έχασε παρά μόνο τέσσερες τουφεκιές. Στη Μυετ πάλι, μέσα σέ τρεις μέρες μαζί με τους αλτικούς του, χτύπησε 3.000 κομμάτια. Άναφέρεται δέ πώς μόνο ό θασίλειος σκοτώσε 400 πέρδικες. Τέλος, στις 19 Οκτωβρίου 1748 έκανε τον άπολογισμό ένός μηνός κυνηγιού και θήκε πώς είχε χτυπήσει 4.500 κομμάτια. Από αυτά, τά 1000 ήσαν πέρδικες.

Η ίδιες εκατόμβες γινόντουσαν κ' έπί Λουδοβίκου 16ου. Ίδου δέ μερικές σελίδες από τό ήμερολόγιο του κυνηγιού του θσσιλέως κατά τον Ιανουάριο του 1786:

Στις 4	χτύπησε στο Πισσαλού	210 κομμάτια
Στις 14	» στο Μάιλ	171 κομμάτια
Στις 20	» στις Λιζιέρ	334 κομμάτια
Στις 24	» στο Σεβαρλού	215 κομμάτια
Στις 28	» στο Σαμπούρου	246 κομμάτια
Σύνολον		1185 κομμάτια

Όστόσο στα κυνηγετικά χρονικά υπάρχει τό παράδειγμα ένός «έκπληκτικού κυνηγιού» που έγινε στις 6 Ιουλίου 1809. Αυτή ή χρονολογία είνε ιστορική. Την ίδια ήμερα έγινε κ' ή μάχη του Βαγκράμ. Έπί δυό ή ιέρες λοιπόν, οι δυό μεγαλειότεροι στρατοί του κόσμου, δηλαδή τά στρατεύματα των τριών αυτοκρατοριών περικυκλώσαν μ' έναν άδιαπέραστο φραγμό όλους τους λαγούς του μεγάλο κάμπο της Αυστρίας. Οι λαγοί, κυνηγημένοι από 200.000 στρατιώτες, έπescan κατά κοπάδια στα πόδια άλλων 200.000 έχθρων. Ό Ναπολέων, γιά νά τους κόψη την ύποχρησι από τά πλάγια, έρριξε άπάνω τους τό Ιππικό του Μυρά και διέταξε τό πυροβολικό του Σουλ νά τους τρομοκρατήσει. Έτσι οι στρατιώτες τους σκότωναν με τά σπαθιά τους. Τό θράδυ λοιπόν αυτής της τρομερής και ιστορικής... λαγοφαγής, όλοι άνεξαίρετως, από τους αυτοκράτορες ως τους μικρούς έθελοντάς, έχόρτασαν με τό νόστιμο κρέας των λαγών.

Αυτό ήταν τό μοναδικό κυνήγι του Ναπολέοντος. Γιατί τό «Κοντοδεκανέας» δέν ήταν διόλου καλός κυνηγός. Μετά δέν έξορία του, ό Κάρολος 10ος συνέχισε τη μεγάλη παράδοσι των θσσιλέων της Γαλλίας, στο δάσος του Ραμπουγιέ. Κι αυτός ήταν αξιοθαύμαστος κυνηγός κ' όπως αναφέρεται, δέν έχανε ποτέ του ούτε μία τουφεκιά.

Τό μεγαλειότερο, όμως, κυνήγι που αναφέρει ή ιστορία είνε εκείνο που έκανε ό μαρκήσιος της Μπολόνι, μετά την πτώσι της Πράνας, κατά τον έπιταγή πόλεμο. Μανιώδης κυνηγός, γύρισε στη Γαλλία πεζή, περνώντας τους χιονισμένους κάμπους, μαζί με τον ύπηρέτη του και τον σκύλο του και χτυπώντας έδώ και εκεί ό,τι εύρισκε στο δρόμο του. Τό ιστορικό αυτό κυνήγι του έκρατήσε σωστός έξη έβδομάδες.

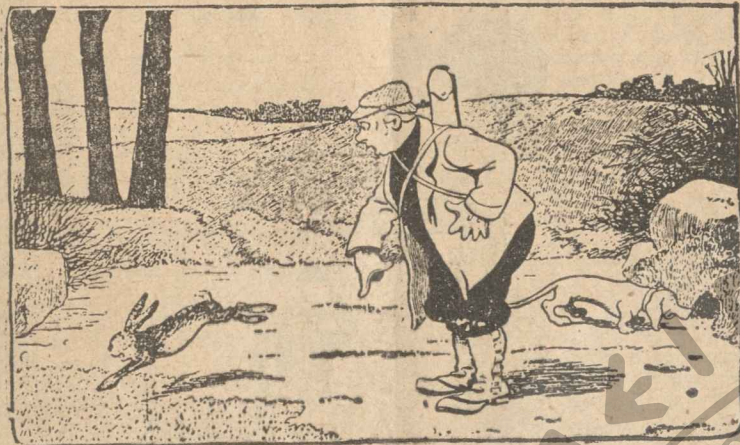
Ένας άλλος περίφημος νεμρώδ, ό κόμης του Ύ, περί τά τέλη του 18ου αιώνας, μολοντί ήταν γερός, άνέπηρος κ' άνίκανος νά περπατήσει ή νά ιππεύσει, έξτκολοιούτοσε νά κυνηγή στο πάρκο του, μέσα από ένα άμείφακι. Τό περίεργο δέ είνε ότι καθόταν σ' ένα στρογγυλό κάθισμα, όπως έκείνα που έχουμε σήμερα γιά τό πιάνο κ' έσι μπορούσε νά γυρίση γρήγορα προς όλες τις μεριές.

Δίπλα σ' αυτούς τους μανιώδεις κυνηγούς, ή ιστορία αναφέρει κ' ένα σωρό άτυχους, από τους όποιους πίο περίφημος είνε ό μαρκήσιος ντ' Ασύρ, τν όποιου ό άδελφός, ένας πνευματώδης άνθρωπος, ήταν επίσκοπος του Καθολιόν.

Μία ήμερα, λοιπόν, ό ντ' Ασύρ θγήκε στο κυνήγι κ' όστερ' από πολλές περιπλανήσεις, είδε πίσω από ένα φράχτη νά κουνιέται κάτι. Ό κυνηγός, που ήταν λιγάκι μισός νόμις πώς είχε μπροστά του ένα έλάφι και δίχως νά χάση καιρό, σήκωσε τ' όπλο του κ' έρριξε. Έπειτα, έτρεξε γιά νά πάρη τό έλάφι, μά είδε κατάπληκτος πώς είχε σκοτώσει ένα... γαϊδάρη!

Αυτό όμως τό πάθημά του δέν άργησε νά διαδοθή στο Καθολιόν που ήταν εκεί κοντά κ' έτσι, όταν γύρισε εκεί πέρα, θήκε τον άδελφό του τον επίσκοπο νά έπιβλέπη ένα όλόκληρο συνεργείο από μπαλωματήδες, που έρραβαν κάτι μεγάλες προβιές.

(Η συνέχεια στη σελίδα 50)

Ο ΑΝΕΤΟΙΜΟΣ ΚΥΝΗΓΟΣ

— Στάσου μία στιγμή, κ. λαγέ, νά σε σκοτώσω!...

18ου αιώνας, μολοντί ήταν γερός, άνέπηρος κ' άνίκανος νά περπατήσει ή νά ιππεύσει, έξτκολοιούτοσε νά κυνηγή στο πάρκο του, μέσα από ένα άμείφακι. Τό περίεργο δέ είνε ότι καθόταν σ' ένα στρογγυλό κάθισμα, όπως έκείνα που έχουμε σήμερα γιά τό πιάνο κ' έσι μπορούσε νά γυρίση γρήγορα προς όλες τις μεριές.

Δίπλα σ' αυτούς τους μανιώδεις κυνηγούς, ή ιστορία αναφέρει κ' ένα σωρό άτυχους, από τους όποιους πίο περίφημος είνε ό μαρκήσιος ντ' Ασύρ, τν όποιου ό άδελφός, ένας πνευματώδης άνθρωπος, ήταν επίσκοπος του Καθολιόν.

Μία ήμερα, λοιπόν, ό ντ' Ασύρ θγήκε στο κυνήγι κ' όστερ' από πολλές περιπλανήσεις, είδε πίσω από ένα φράχτη νά κουνιέται κάτι. Ό κυνηγός, που ήταν λιγάκι μισός νόμις πώς είχε μπροστά του ένα έλάφι και δίχως νά χάση καιρό, σήκωσε τ' όπλο του κ' έρριξε. Έπειτα, έτρεξε γιά νά πάρη τό έλάφι, μά είδε κατάπληκτος πώς είχε σκοτώσει ένα... γαϊδάρη!

Αυτό όμως τό πάθημά του δέν άργησε νά διαδοθή στο Καθολιόν που ήταν εκεί κοντά κ' έτσι, όταν γύρισε εκεί πέρα, θήκε τον άδελφό του τον επίσκοπο νά έπιβλέπη ένα όλόκληρο συνεργείο από μπαλωματήδες, που έρραβαν κάτι μεγάλες προβιές.

(Η συνέχεια στη σελίδα 50)

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΘΟΩΝΗΣ

ΤΟ ΝΤΕΜΠΟΥΤΟ ΜΟΥ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

(Ο μεγαλύτερος καλλιτέχνης της εποχής μας, ο Τσάρλι Τσάπλιν, ο περίφημος Σαρλό, διηγείται στο παρακάτω εξαιρετικά ενδιαφέρον άρθρο του πώς έγινε ήθοποιος του κινηματογράφου)

ΕΛΕΤΕ νά σ' μιλήσω γιά τ' ντεμπούτο μου στὸν κινηματογράφο ; "Ω! πόσο εἶνε μακρινό !... "Εκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν πίστευα οὔτε στὴν ἐξέλιξι, οὔτε στὴν ἐπιτυχία τοῦ κινηματογράφου καὶ δὲν φανταζόμουν ποτέ ὅτι θὰ συνέδεα ἀναπόσπαστα ὅλη μου τὴ ζωὴ μ' αὐτόν. Δὲν ἦταν τότε γιὰ μένα παρὰ ἕνας τρόπος γιὰ νὰ κερδίζω τὴ ζωὴ μου.

"Εξ ἄλλου, ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, ὁ κινηματογράφος ἔθεωρεῖτο ἀκόμα κι' ἀπὸ τοὺς πῶς τολμηροὺς ἐπιχειρηματίας, ὡς μιά ἐπιχείρησις πολὺ ἐπικίνδυνη. Κανείς δὲν ὑποψιάζεταν ὅτι εἶχε γεννηθῇ ἡ μεγαλειότερη θιομηχανία τοῦ κόσμου κι' ὅτι θὰ γινόταν σὲ λίγα χρόνια ἕνας γίγας μ' ἑκατὸ κεφάλια, μὲ χίλια χέρια ποὺ θ' ἀπλωνόταν σ' ὅλη τὴ γῆ.

Ντεμπουτάρησα, λοιπόν, ἐντελῶς τυχαία, στὸ Λὸς "Αντζελες ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κινηματογράφου, ὑπῆρξε τὸ μοναδικὸ κέντρο παραγωγῆς φιλμ. Ὁ κόσμος τῆς θόνης χαρακτηρίζεται τὸ Λὸς "Αντζελες ὡς «στρατηγείο» τοῦ κινηματογράφου, ὅπως ὁ κόσμος τοῦ θεάτρου λέει τὸ ἴδιο γιὰ τὸ Παρίσι, τὸ Λονδίνο ἢ τὴ Νέα Ὑόρκη.

Μὲ προσέλαθε ὁ κινηματογραφικὸς θίασος Κέϊστον. Εἶχα ὡς συμπαίκτη μου τὸν "Αλβέρτο "Ωστεν, ὁ ὁποῖος ἀκόμα καὶ σήμερον ἀποτελεῖ μέλος τοῦ θιάσου μου κι' ὁ ὁποῖος εἶχε φύγει μαζὺ μου ἀπ' τὴν Ἀγγλία γιὰ νὰ μὲ συνοδεύσῃ στὴν πρώτη μου περιοδεία στὶς "Ηνωμένες Πολιτεῖς.

Κάναμε καὶ δευτέρη περιοδεία στὰ 1911 κι' ἐκείνο τὸ χρόνο ὑπέγραψα τὸ πρῶτο μου πραγματικὸ κινηματογραφικὸ συμβόλαιο.

"Ο "Ωστεν κι' ἐγὼ ἐμφανιζόμαστε σ' ἕνα ἐξωφρενικὸ καμειδύλλιο τοῦ Φρέντ Κάρνο, τιτλοφορούμενο «Μιά νύχτα σ' ἕνα μιούζικ ὡλ τοῦ Λονδίνου». Ὁ μισθός μου ἦταν δέκα λίρες τῆς ἑβδομάδας, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔπρεπε ν' ἀφαιρῶ τὰ ἐξόδα τοῦ ξενοδοχείου μου.

"Επαίξα σ' αὐτὴν τὴν καμειδία ὅλο ἕνα μεθυσμένο. "Ἐπρεπε, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τῆς ταινίας νὰ τοεκλίζω ἀδιάκοπα καὶ τότε ἀντελήφθην, γιὰ πρώτη φορά, τὴν ἀκατανίκητη κομικὴ ἐντύπωσι ποὺ προκαλοῦν στοὺς θεατὰς τὰ στραβοπατήματα τῶν ποδιῶν, τὰ τρεκλιίσματα καὶ τὸ νὰ θαδίζῃ κανεὶς σὰν ἐξαρρωμένος. Οἱ σύντροφοί μου ὠρρίζοντο πὺς εἶχα ὁρῇ τὸ εὐαίσθητο κομικὸ σημεῖο τοῦ κοινοῦ καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, προκαλοῦσα πολλὰ γέλια.

Φόρεσα κατόπιν παπούτσια ποὺ ἔμοιαζαν μὲ θάρκες, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ "Ωστεν, ὁ ὁποῖος νόμιζε ὅτι τὸ σκυρτὸ περπάτημα ποὺ εἶχα ἐφαρμόσει στὴν πρώτη μου ἐμφάνισι, ἔπρεπε νὰ τονιστῇ ἀκόμα περισσότερο.

Αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς παντοίμιαν δὲν εἶχε, ὅπως θυμοῦμαι, καμμιά σχεδὸν συνοχή. "Ἦταν ἀπλῶς μιά σειρά ἀπὸ σκαμνιδικὲς κινήσεις. "Ἐκλεθα μὲ τὴν ἀκρὴ τοῦ μπασιτονιού μου μιά ἀρμαθία λουκάνικα ἀπὸ τὴ θιτρίνα ἑνὸς μπακάλη, ὁ ὁποῖος μὲ κυνηγοῦσε... "Ἐτρώγα ἀσθέστη, νομίζοντας τὴν γιὰ κρέμα, κλπ.

Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη κινηματογραφικὴ σκηνή, στὴν ὁποία παρουσιάστηκα. Μοῦ ἔδωσε ὅμως πολλὴ ἐμπνευσι. "Ἐπὶ μιά ἑβδομάδα δὲν ἔκανα ἄλλο παρὰ νὰ παρακολουθῶ τὴν ἐντύπωσι ποὺ προκαλοῦσε στὸ κοινὸν ὅλων τῶν τάξεων αὐτὸ τὸ μικρὸ φιλμ. Τὰ τεράστια παπούτσια μου καὶ τὸ μπα-

στονι μου προκαλοῦσαν κατὰ κανόνα τρελλὰ γέλια. "Επίσης καὶ τὸ περίεργο σκληρὸ καπέλλο μου εἶχε γίνει πολὺ δημοφιλές.

Πρέπει ἕνας καλλιτέχνης τοῦ θεάτρου ἢ τοῦ κινηματογράφου νὰ μὴν λησμονῇ ποτέ τὶς κινήσεις ἢ τὰ «κόλπα» ποὺ προκαλοῦν εὐθυμία στὸ κοινὸν καὶ νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνῃ κάθε τόσο...

Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ, ὄχι μόνο δὲν τὰ ξεχνοῦσα, μὰ προσπαθοῦσα νὰ θρῶ κι' ἄλλα. "Ἐτσι θρῆκα τὰ φαρδεῖα καὶ μακρὰ παντελόνια ποὺ φορῶα στὴν ὁδὸν, καθὼς καὶ τὸ κοντὸ σακάκι.

"Ο σημερινὸς Σαρλό δὲν ἦρθε στὸν κόσμον ἔτσι ὅπως εἶνε τώρα. Δημιουργήθηκε σιγά-σιγά θαυμασίως μὰ ἔδω καὶ μερικὰ χρόνια δὲν ἔχει ἀλλάξει καθόλου, γιὰτὶ δταν τὸ κοινὸν συνηθίσῃ πειὰ σ' ἕναν τύπο, δὲν συχναίνεται τίποτε περισσότερο παρὰ νὰ τὸν δι' ἡ ἀλλάξῃ.

"Ο Σαρλό δὲν θὰ ἦταν πειὰ Σαρλό, ἂν παρουσιαζόταν στὴν ὁδὸν μὲ ἐμφάνισι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴς προηγουμένης.

Τὸ κοινὸν, αὐτὸς ὁ καλὸς μου φίλος, μὲ θέλει στοὺς ρόλους στοὺς ὁποῖους μὲ θρῆκε μιά γιὰ πάντα τοῦ γούστου του.

"Ἐκανα πολλὰς δοκιμὰς σχετικῶς. Μιά μέρα διέπραξα τὴν τρέλλα νὰ παρουσιασθῶ ἔτσι, ὅπως εἶμαι στὴν πραγματικότητα, μὲ τὰ συνηθισμένα μου ρούχα.

"Ε, λοιπόν, προκάλεσα τέτοια ψυχρότητα, ὥστε δὲν θὰ τὴν ξεχάσω ποτέ. ***

"Ο μισθός τῆς πρώτης μου ἑβδομάδος στὸ θίασο Κέϊστον ἦταν ὅσο λίρες. Μὰ τὴ δευτέρη ἑβδομάδα μοῦ ἔδωσαν τριάντα. "Απ' αὐτὸ κατάλαβα ὅτι ἀρχίζω νὰ ἔχω κάποια ἀξία.

Στὶς ἀρχές τοῦ κινηματογράφου, τὸ κοινὸν δὲν ἦταν, καθόλου ἀπαιτητικὸ. Οἱ ἀνθρωποφαινοντοῦσαν ἱκανοποιημένοι φτάνει νὰ γινόταν πολὺ φασαρία στὴν ὁδὸν... "Ἦταν τόσο καινούργια ἡ ἐφευρέσις !...

"Ἐτσι, ἐπὶ μερικὸν μῆνες, ὅλα τὰ φιλμ ἄρεσαν... Μὰ ὁ κόσμος δὲν ἄργησε νὰ θαυμάσῃ αὐτὰ τὰ φιλμ ποὺ ἦσαν ἀπλῶς μιά προβολὴ διαδοχικῶν εἰκόνων, καὶ νὰ θέλῃ μιά ὑπόθεσι, μιά ἱστορία ὅπως τὸ θεᾶτρο.

Τότε ἀκριβῶς ἐγκατέλειψα τὸ θίασο Κέϊστον κι' ἔκλεισα μὲ τὸ Τζὼν Φρόυλερ ἕνα συμβόλαιο σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθῶ, μέσῳ σ' ἕνα χρόνο, σὲ δώδεκα σκηνές, μὲ μισθὸ 134.000 λίρες !...

"Ἦταν μιά ἀληθινὴ περιουσία ὄχι μόνο γιὰ τότε, μὰ καὶ γιὰ σήμερον.

"Ὡστόσο δὲν ἔχασα καθόλου τὸ μισθὸ μου, ὑπογράφοντας ἕνα τέτοιο συμβόλαιο. "Ἦξερα πὺς χρῶστούσα αὐτὰ τὰ χρήματα στὴν ἐπιτυχία τῶν κωμικῶν μου σκηνῶν, μὰ δυσκολευόμουν νὰ πιστέψω, ὅτι ἀξίζα πραγματικὰ μιά τέτοια περιουσία. Κι' ἔκανα ὅτι μπορούσα γιὰ νὰ γίνω ἀντάξιος τῆς.

Θὰ μὲ ρωτήσετε ἴσως γιὰτὶ ἐπέμενα στοὺς κωμικοὺς ρόλους ; Μὰ γιὰ τοὺς λόγους ποὺ σ' ἀνέφερα προηγουμένως. Φανταστήκατε ποτέ σας τὸ Σαρλό τραγικὸ ; "Αν γινόταν αὐτὸ, τὸ κοινὸν μου θὰ μὲ σφύριζε καὶ δὲν θὰ ἐξίζα πειὰ 134.000 λίρες.

Δοκίμασα μιά-δύο φορές νὰ παίξω ρόλους ἐλαφρὰ με- (Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 50)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Καὶ ἡ Λουκία ὑψώνοντας τὰ χέρια της, εἶπε μὲ γλυκεῖα φωνή:

— Παῦλε, πότε θὰ δῶ τὸ παιδί μου ;

— Σήμερα, Λουκία.

"Ἡ μαρκησία δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ μιά κραυγὴ χαρᾶς.

— Θὰ στελεῖ νὰ τὸν ζητήσουν, εἶπε ὁ μαρκήσιος.

Σηκώθηκε καὶ ἀνοίγοντας τὴν πόρτα τοῦ γραφείου, φώναξε τὸν δόκτορα Λεζάντρο.

"Ο κ. Λεζάντρο ἔτρεξε ἀμέσως καί, ρίχνοντας ἕνα βλέμμα στὴ μαρκησία, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπο ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ, εἶπε:

— Κύριε μαρκήσιε, ξέρω ὅτι δὲν γευματίζατε ἀκόμα...

Μπορεῖτε λοιπόν ὅποτε θέλετε, νὰ κάτσουμε στὸ τραπέζι.

— Μὰ τὴν πιστι μου, γιαιτρέ, θὰ φάω εὐχαρίστως καὶ ἀλλοῖς μὲ πολλὴ ὁρεξι.

— Ἡ κυρία μαρκησία θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ μᾶς κάνῃ συντροφιά ;

— Εὐχαρίστως, γιαιτρέ, ἀπήντησε ἡ Λουκία.

— Ἐγὼ πῶ νὰ δώσω μιά διαταγὴ στὸν ἀμαξᾶ μου, εἶπε ὁ μαρκήσιος ντὲ Σαμαράν καὶ θὰ ξαναγυρίσω ἀμέσως νὰ σᾶς θρῶ στὴν τραπεζαρία.

Τὸ μικρὸ συμπόσιο ποὺ εἶχε ἐτοιμάσει προχείρως ἡ οἰκονόμος τοῦ δόκτορος Λεζάντρο ἦταν φαεινότατο. Ἡ μαρκησία γέμιζε ἡ ἴδια τὰ ποτήρια καὶ στὸ τέλος σερβίρισε, μόνη τῆς τὸν καφέ.

— Ξέρω καλὰ τὴν τέχνη αὐτὴ, ἔλεγε, γιὰτὶ πάντα ἐγὼ κερνοῦσα τοὺς ἐργάτες στὴν ἀγροικία, ὅπου μὲ εἶχαν περιμαζέψει.

"Όταν σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι, ὁ μαρκήσιος ντὲ Σαμαράν κι' ὁ δόκτωρ Λεζάντρο ἀναψαν τὰ πούρα τους καὶ κατέβηκαν στὸν κῆπο μὲ τὴ μαρκησία.

"Ο γιαιτὸς περπατοῦσε λίγα κήματα πίσω ἀπὸ τοὺς δυὸ συζύγους, οἱ ὁποῖοι κουδέντιαζαν τρυφερά. Ὁ μαρκήσιος διηγόταν στὴν Λουκία μὲ ποῖο τρόπο τὸ παιδί τους, ὁ Λουκιγιάννης, τὴν εἶχε δεῖ δυὸ φορές στὸ παράθυρο τοῦ δωματίου, ὅπου τὴν κρατοῦσαν φυλακισμένη στὸν πύργο τοῦ Βλαυκούρου.

— Δὲν θὰ μ' ἀναγνωρίσῃ, ἔλεγε ἡ μαρκησία.

— Ποῖός ξέρει, ἀγαπημένη μου Λουκία... Ὁ γυιός μας εἶνε ἐξυπνότερος κ' ἔχει ἀξιόλογο μνημονικόν... Τέλος πάντων, θὰ δοῦμε.

"Ο μαρκήσιος προσκάλεσε καὶ τὸ γιαιτὸ κ' οἱ τρεῖς μαζὺ συμφώνησαν γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ ὑποδεχόντουσαν τὸ νέο.

Δυὸ ἀτελείωτες ὥρες πέρασαν. Τέλος ἀκούστηκε θόρυβος ἀμαξιοῦ στὸ λιθοστρώτο.

Σχεδὸν ἀμέσως ἡ Φλωρεντίνη φάνηκε σ' ἕνα παράθυρο σαλεύοντας τὸ μαντίλι τῆς.

Αὐτὸ ἦταν σημάδι, ὅτι ἐρχόταν ἐκεῖνος ποὺ περίμεναν. Σχεδὸν ἀμέσως τὸ πρόσωπο τῆς μαρκησίας ἔχασε τὸ ρόδινο χρῶμα τοῦ καὶ ἡ καρδιά τῆς ἀρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατά.

— Ἐλάτε, κυρία, ἔλάτε, τῆς εἶπε ὁ γιαιτὸς.

Καὶ τὴν παρέσυρε γρήγορα πρὸς τὸ σπῆτι, ἐνῶ ὁ μαρκήσιος διευθυνόταν πρὸς τὴν πόρτα γιὰ νὰ ὑποδεθῇ τὸ Λουκιγιάννη.

— "Ἡρθα, κύριε, εἶπε ὁ νέος πηδώντας ἀνάλαφρα ἀπὸ τὸ ἀμάξι. Ὁ ἀμαξᾶς μοῦ παράγγειλε, ὅτι μὲ χρειάζεστε καὶ ἦρθα ἀμέσως νὰ σᾶς συναντήσω.

— Ἀγαπητέ μου "Ιωάννη, ἀπάντησε ὁ μαρκήσιος, ἀποφάσιζα νὰ περάσω ἔδω τὸ θράδυ καὶ γι' αὐτὸ σὲ προσκάλεσα νάρθῃς νὰ μείνῃς μαζὺ μου καὶ μὲ τὸ δόκτορα

Λεζάντρο, τὸν ὁποῖο συνάντησες δυὸ-τρὶς φορές στὸ Παρίσι.

— Ζώρξ, ἐπρόσθεσε, ἀπευθυνόμενος στὸν ἀμαξᾶ, μπορεῖς νὰ ἐπιστρέψῃς στὸ Παρίσι. "Εμεῖς θὰ ἐπιστρέψουμε σιδηροδρομικῶς.

Πῆρε κατόπιν τὸ γυιὸ τοῦ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ὡδήγησε μέσῳ στὸ σπῆτι.

— "Ιωάννη, τοῦ εἶπε, πῶ νὰ εἰδοποιήσω τὸν δόκτορα Λεζάντρο γιὰ τὴν ἀφίξι σου.

Καὶ καθὼς ἀπομακρυνόταν ἐπρόσθεσε, δείχνοντάς του μιά πόρτα:

— Περιμένε λίγο στὸ σαλόνι.

"Ο νέος ἀνοίξε τὴν πόρτα καὶ θρῆθηκε ἀπέναντι σὲ μὴ γυναῖκα, ἡ ὁποία στεκόταν στὴ μέση τοῦ δωματίου τρέμοντας σύγκορμη καὶ μὲ δυσκολία κρατιώταν στὰ πόδια τῆς.

"Ὡστόσο τὸ βλέμμα τῆς ἦταν προσηλωμένο ἐπάνω του μὲ τόση τρυφερότητα, μὲ τόση γλυκύτητα, ὥστε ὁ νέος ἀπόμεινε καρφωμένος στὴ θέσι τοῦ σὰν ἀπολιθωμένος.

"Ἦταν τάχα ὄνειρο ἢ θρῆσκόταν μπροστὰ στὴν πραγματικότητα ;

— "Ιωάννη, ψιθύρισε μὲ σιγανὴ φωνὴ ἡ μαρκησία.

"Ακούγοντας τὴ φωνὴ αὐτὴ, ὁ Λουκιγιάννης ἀνασκήρτησε καὶ τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ὀλόκληρο !

— "Ω! φώναξε. Σεῖς εἰσθε !... Σεῖς !... Σᾶς ἀναγνωρίζω !... Μητέρα μου ! Μητέρα μου !...

— Παιδί μου ! ἀπάντησε ἡ μαρκησία.

Καὶ ρίχτηκαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου, ἐνῶ κοντὰ στὴν πόρτα, ὁ μαρκήσιος κι' ὁ γιαιτὸς κύτταζαν τὴν ὥρασι αὐτὴ εἰκόνα, τὴν ὁποία κι' ὁ καλλιτέρας ζωγράφος δὲν θὰ μπορούσε ν' ἀναπαραστήσῃ.

Τέλος, ἀφοῦ πέρασαν μερικὲς στιγμές, ὁ μαρκήσιος ἐπροχώρησε στὸ δωματίο καὶ πλησίασε τὸ νέο.

— "Ιωάννη, εἶπε μὲ φωνὴ ἀργὴ καὶ σοβαρὴ, περίμενα πολὺν καιρὸ νὰ σοῦ κάνω μιά σπουδαία ἀποκάλυψι... Τέλος, ἡ εὐτυχισμένη στιγμὴ ἔφτασε, χάρις στὸν λαμπρὸ φίλο μας, τὸν δόκτορα Λεζάντρο. "Ιωάννη, ξαναθρῆσκεις, σήμερον, ὅλη σου τὴν οἰκονομία... Εἶμαι ὁ πατέρας σου !

"Ὅλη ἡ στοργὴ ποὺ ἔκλεινε μέσα στὴν καρδιά τοῦ ὁ νέος, ἐκδηλώθηκε μὲ μιά κραυγὴ ἀπέραντης χαρᾶς. Καὶ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τῆς μητέρας τοῦ, ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά τοῦ πατέρα τοῦ.

— Εἶπτε ὁ πατέρας μου, ὁ πατέρας μου, τοῦ ἔλεγε τρελὰς ἀπὸ χαρὰ. Ἀπὸ καιρὸ μοῦ τὸ ἔλεγε ἡ καρδιά μου, μὰ δὲν τολμοῦσα νὰ τὸ πιστέψω...

"Ο κ. Λεζάντρο εἶχε ἀποτραβηχτῇ ἀθόρυβα, κλείνοντας τὴν πόρτα πίσω τοῦ.

Δὲν σοῦ τὰ εἶπα ὅλα, παιδί μου, ἐπρόσθεσε ὁ μαρκήσιος. Πρέπει νὰ μάθῃς ἀκόμα καὶ τὸ ἀληθινὸ ὄνομα τοῦ πατέρα σου... "Αν καί, πρέπει ἐπὶ ἕνα διάστημα ἀκόμα νὰ ἐξακολουθήσῃς νὰ δνομάζωμαι κύριος Λαγκάρν, γιὰ σένα, ἀπὸ σήμερον, ξαναπαίρνῃς τὸ πραγματικὸ μου ὄνομα. "Ιωάννη, εἶσαι παιδί τοῦ μαρκησίου Παύλου ντὲ Σαμαράν.

"Ο μαρκήσιος κι' ὁ γυιός τοῦ ξαναγύρισαν στὸ Παρίσι μὲ τὴν τελευταία ἀμαξοτοχία. Εἶχε ἀποφασιστῇ νὰ μείνῃ ἡ μαρκησία λίγες ἡμέρες ἀκόμα στὸ Σατόν, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, καὶ νὰ πηγαίνουν ὁ σύζυγός τῆς κι' ὁ γυιός τῆς νὰ τὴ βλέπουν κάθε μέρα.

ΚΑ"

ΕΝΑΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΦΙΛΟΣ

"Ο θαρῶνος ντὲ Σιμέξ περίμενε ἀπάντησι στὴν ἐπιστολὴ ποὺ εἶχε στείλει στὴ σύζυγό του πιστεύοντας, ὅτι ἡ θαρῶνι θὰ δεχόταν τὴν πρότασί τοῦ.

"Ὡστόσο, ἡ κ. ντὲ Σιμέξ, μὴ θέλοντας ν' ἀποφασίσῃ τί-

ποτε πριν δη-τόν κ. Λαγκάρντ, πήγε στο σπίτι του.

Ο μαρκήσιος ντε Σαμαράν την δέχτηκε ευγενέστατα κ' έκεινη του έδωσε να διαβάσει την έκθλαστική έπιστολή του σύζυγού της.

— Η νέα αυτή άτιμία του θαρώνου ντε Σιμέζ δεν μου κάνει καθόλου εντύπωση, είπε ο Ιαούλος, αφού διάβασε την έπιστολή. Άλλά πέστε μου, του άπανθήσατε;

— Όχι, κύριε... Άποφάσισα να μην κάνω τίποτε πρὶν σὰς ἰδῶ.

— Τί με συμβουλευέτε να άπαντήσω, κύριε ;

— Σὰς συμβουλεύω να μην άπαντήσετε τίποτε...

— Άλλά ή κόρη μου, κύριε ; ή κόρη μου ;...

— Η δεσποινίς Έρριέτα θά σὰς άποδοθῇ.

— Μά ποτε ;

— Έπειτ' από λίγες ήμέρες.

— Μά εἶνε φυλακισμένη, κύριε... Υποφέρει !

— Ξέρω σὲ ποια θεοί βρίσκεται ή δεσποινίς Έρριέτα...

Φυλάγεται αὐστηρα, μέσα στο δωμάτιό της... Εὐτυχῶς ὁ-

μως ἔχει δεσμοφύλακά της τὸν πιστό μου Λαντρώ... Αὐτό

τοῦλάχιστον μάς καθησυχάζει...

— Όχι καὶ τόσο. Ξέρω ὅτι ὁ θαρώνος εἶνε ἱκανὸς νὰ

κάνη τὰ πάντα καὶ γι' αὐτὸ τρέμω γιὰ τὸ παιδί μου...

Συμβουλευσάστε με, κύριε... Πρέπει ν' άπειθυνθῶ στὰ δι-

καστήρια ; Πέστε μου, πρέπει νὰ τὸ κάνω αὐτὸ ;

— Όχι, κυρία.

— Άλλά τότε τί πρέπει νὰ κάνω ;

— Τίποτε, κυρία.

— Τίποτε ! Τίποτε !... φώναξε ή θαρώνη ντε Σιμέζ. Μὲ

συμβουλευέτε να μην κάνω τίποτε τῇ στιγμή πού ή κόρη

μου πιστεύει ἴσως, ὅτι τὴν ἐγκατέλειπα στὴν τύχη της !...

Διαβάστε καὶ πάλι τὴν έπιστολή του θαρώνου κ'ι θά δῆ-

τε ὅτι περιέχει μία τομεσὴ άπειλή.

— Τὴ διάβασα μὲ προσοχή, κυρία. Ναί, ὁ σύζυγός σας

σὰς άπειλεῖ καὶ πιθανὸν νὰ ἔχη στὸ μυαλό του κάποιο τρο-

μερὸ σχέδιο... Άλλά δὲν θά τὸ ἐκτελέσῃ. Περιμένετε καὶ

θά δῆτε... Άφήστε τὸ θαρώνο νὰ ἐξακολουθῇ τὸ δέμμα του...

Όταν ἔρθῃ ή κατάλληλη στιγμή, θά θρεθοῦ ε μπροστὰ

του γιὰ νὰ τοῦ ποῦμε: Στάσου !

Κι' αφού ἔμεινε σιωπηλὸς μερικὲς στιγμές, ὁ μαρκήσιος

ἐξακολούθησε:

— Ο θαρώνος ντε Σιμέζ ἦταν ἄξιος τῆς πιδ μεγάλης τι-

μωρίας. Ὡστόσο, πρὸς χάριν σας, πρὸς χάριν τῶν παι-

διῶν σας, εἶμαι διατεθειμένος, ἂν ὄχι νὰ συγχωρῶ, τοῦ-

λάχιστον νὰ λησμονήσω. Άλλά, γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ, πρέπει

ὁ σύζυγός σας νὰ δώσῃ άποδείξεις μετανοίας, πρέπει νὰ

ταπεινωθῇ μπροστὰ σας, νὰ ἐπικαλεσθῇ οἶκτο καὶ ἔλεος

ἀπὸ τὰ θύματά του.

— Άλλοιμονο, κύριε ! Μέσα στὰ χέρια σας κρατᾶτε τὴν

τιμὴ καὶ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν μου. Ξέρω, ὅτι εἰστε με-

γαλόψυχος καὶ ἀγαθὸς καὶ ὁμως δὲν τολμῶ νὰ σὰς ζη-

τήσω χάρι γιὰ τὸ σύζυγό μου.

— Ο,τι δῆποτε κι' ἂν συμβῇ, κυρία, δὲν θά ἔχετε νὰ

κατηγορήσετε τὸν αὐτὸ σας γιὰ τίποτε. Κάνετε γιὰ τὸ

σύζυγό σας πολλά, περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔπρεπε νὰ κά-

νετε. Καμμιὰ ἄλλη στὴ θέσι σας δὲν θά φερνόνταν ἔτσι.

— Έτσι λοιπόν, κύριε, πρέπει νὰ περιμένω ; ρώτησε ή

θαρώνη.

— Μὲ ὑπομονή, κυρία.

Ἡ θαρώνη ηηκώθηκε.

— Έχω σὲ σὰς, κύριε, εἶπε, ἀπόλυτη πεποίθησι καὶ σὰς

ἀφῆνω ἂν ὄχι παρηγορημένη, τοῦλάχιστον πιδ ἡσυχῇ.

Λίγες στιγμές μετὰ τὴν ἀναχώρησι τῆς θαρώνης ντε Σι-

μέζ, ἕνας ὑπηρετὴς ἀνήγγειλε στὸν μαρκήσιο, ὅτι τὸ ἄ-

μάξι του ἦταν ἔτοιμο. Ἀμέσως ἐκεῖνος κατέθηκε καὶ μῆ-

κε μέσα στὸ ἄμάξι, αφού προηγουμένως διέταξε τὸν ἄμα-

ξά νὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὸ βουλευτάρτο Μαλέβρ, στὸ μέγαρο

τοῦ κ. Πέτρου Καστόρα.

Ο Βραζιλιανὸς εἶχε κάνει, ἔφιππος, ἕνα μικρὸ περιπά-

το στὸ Δάος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο μόλις εἶχε ξαναγυρίσει, ὅ-

ταν τὸ ἀνήγγειλαν τὴν ἐπίσκεψι τοῦ κ. Λαγκάρντ.

Ἀμέσως ἔσπευσε νὰ δεχθῇ τὸν ἐπισκέπτη, τὸν ὁποῖο ὁ

θαλαμηπόλος εἶχε ὀδηγήσει στὸ σαλόνι.

— Κύριε, εἶπε ὁ Πέτρος, αφού ἀνταπέδωσε στὸν κ. Λα-

γκάρντ τὸν χαρетиμό του, ὁ κ. Βιολέν, μὸ ἀνήγγειλε,

χθές, ὅτι ἐπρόκειτο νὰ μ' ἐπισκεφθῇτε.

— Έπειδὴ δὲν εἶχα τὴν τιμὴ νὰ σὰς γνωρίζω, θεώρησα

ἀναγκαῖα τὴ μεσολάθρησι τοῦ κοινοῦ μάς φίλου, γιὰ νὰ

σὰς ἐπισκεφθῶ...

— Ω ! σὰς θεοαἰῶνω, κύριε, ὅτι δὲν ἦταν καθόλου ἄ-

ναγκαῖα, γιατί καθένος πρέπει νὰ θεωρῇ ὡς ἐξαιρετικὴ τι-

μὴ γι' αὐτὸν τὴ γνωριμία σας.

— Ω ! σὰς εὐχαριστῶ, κύριε Καστόρα... Άλλά δὲν ἄ-

ξίζω, μὸ φαίνεται...

— Συγγνώμη, κύριε, πὸ σὰς διακόπτω, εἶπε ὁ Πέτρος,

ἀλλά ἐπιτρέψατέ μου νὰ σὰς πῶ, ὅτι εἶσθε ἕνας ἀνθρω-

πὸς ἀξιοθαύμαστος. Ξέρω πολλά ἀπὸ τὰ θεαρέστα ἔργα

σας... Έχετε μεγάλῃ περιουσία καὶ τὴ χρησιμοποιεῖτε γιὰ

νὰ κάνετε γύρω σας τὸ καλὸ...

— Ω ! ευκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνῃ τὸ καλὸ, φθάνει

μόνο νὰ τὸ θέλῃ...

— Ναί, ἀλλά καὶ νὰ ξέρῃ νὰ τὸ κάνῃ !

— Αὐτὸ τὸ μαθαίνει εύκολα, ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ

πατέρας τοῦ Λυκογιάννη.

— Λησμόνησα νὰ σὰς πῶ, κύριε, ἐξακολούθησε ὁ Πέ-

τρος Καστόρα, ὅτι τ' ὄνομά σας μὸ ἦταν γνωστὸ, πρὶν

ἔκκομα μὸ κάνῃ λόγο γιὰ σὰς ὁ κ. Βιολέν.

— Α !

— Ναί, ἕνας ἐξαιρετικὸς ἀνθρωπος, πὸ σὰς ἀγαπᾶ σὺν

ἀδελφῷ, ἔπλεξε τὸ ἐγκώμιό σας μέσα στὸ σαλόνι αὐτό,

μυροστά σὲ πολλοὺς φίλους, μεταξύ τῶν ὁποῖων ἦταν καὶ

ὁ κύριος Μαριέν.

— Α ! καταλαβαίνω... Αὐτὸς πὸ μ' ἔπεινούσε θά ἦταν,

χωρὶς ἄλλο ὁ Ὀλλανδὸς τραπεζίτης Βάν Ὁσεν.

— Αὐτὸς ὁ ἴδιος... Ω ! μὲ πόσο ἐνθουσιασμὸ μιλοῦσε

γιὰ σὰς, πόσο ὡς ἀγαπᾶ ! Άλλά τώρα πὸ σὰς θλέπω

δὲν μὸ φαίνεται καθόλου παραδόξη ή ἀγάπη πὸν νοιῶ-

θεν γιὰ σὰς ὅλοι, ὅσοι σὰς ξέρουν...

Βαθεῖα συγκινημένος ὁ μαρκήσιος, ἄπλωσε τὸ χέρι πρὸς

τὸ Βραζιλιανό.

— Τότε, λοιπόν, κύριε Καστόρα, τοῦ εἶπε, ἂς γίνουμε

φίλοι !

— Ω ! σὰς ὁμολογῶ, κύριε, φώναξε ὁ Πέτρος ἐξαιρετι-

κὰ συγκινημένος κι' αὐτὸς, ὅτι μὲ κάνετε εὐτυχῇ.

— Μὲ ἐνθαρρύνετε, κύριε, μὲ τὰ κολακευτικὰ σας λόγια

καὶ γι' αὐτὸ θά τολμῶ νὰ ζητήσω τὴ φίλα σας καὶ γιὰ

τὸν ἀγριο τοῦ Μαρέλ, τὸν προστατευόμενό μου Λυκο-

γιάννη.

— Ω ! σὰς τὴν παραχωρῶ εὐχαριστῶς.

— Κ' ἐγὼ σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, ἔκ μέρους του... Ο Λυ-

κογιάννης θά ξαναπαρῇ σὲ λίγο τὴ θέσι του στὴν κοι-

νανία καὶ τὸνομά του πὸ εἶνε ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα καὶ ἄ-

ριστοκρατικώτερα τῆς Γαλλίας. Τὴν ήμέρα, λοιπόν, ἐκεῖνη

θά ἔχη τὴν ἀνάγκη μερικῶν φίλων ἀφώσιωμένων, ἕνας ἀπὸ

τούς ὁποῖους θά εἶσθε καὶ σεις.

— Ἀλήθεια, κύριε ; Γι' αὐτὸ ἦρθατε ;

— Γι' αὐτὸ καὶ γιὰ κάτι ἄλλο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἔχω τὴν

ἀνάγκη σας...

— Εἶμαι ὁλόκληρος στὴ διάθεσί σας.

— Εἰλὼ ἔδω, μέσα στὰ σαλόνια σας, μὲ τὴν ἄδειά σας

ἐννοεῖται, νὰ γίνῃ ή παρουσίασις τοῦ Λυκογιάννη μὲ τὸ

πραγματικὸ του ὄνομα.

Ο Βραζιλιανὸς κύτταξε τὸν ἐπισκέπτη του ξαφνιασμέ-

νος.

— Προηγουμένως, ὁμως, ἐξηκολούθησε ὁ κ. Λαγκάρντ,

θὰ τὸν δῆτε καὶ θὰ τὸν γνωρίσετε γιατί θά σὰς παρακα-

λέσω νὰ μὸ κάνετε τὴν τιμὴ νάρθητε νὰ γευματίσουμε

μαζὺ τὴν ἐρχομένη Πέμπτη. Δέχεστε, δὲν εἶνε ἔτσι ;

— Εὐχαριστῶς.

— Θά συναντήσετε στὸ σπίτι μου τὴν ήμέρα ἐκεῖνη καὶ

μερικοὺς ἄλλους φίλους τοῦ Λυκογιάννη, μεταξύ τῶν ὁ-

ποῖων καὶ τὸν κ. Βιολέν, πὸ ἐνδιαφέρεται πολὺ γι' αὐτόν.

— Αὐτὸ μ' εὐχαριστεῖ πολὺ, κύριε...

— Τώρα θά σὰς πῶ, ἐξακολούθησε ὁ μαρκήσιος, γιατί

θέλω νὰ γίνῃ στὰ σαλόνια σας ή παρουσίας τοῦ Λυ-

κογιάννη μὲ τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα. Έν πρώτοις, εἶσθε ἄ-

γαμος κι' αὐτὸ σὰς ἐπιτρέπει νὰ προσκαλέσετε μόνο ἄν-

δρες. Έπειτα, μεταξύ τῶν καλεσμένων σας, θά εἶνε καὶ

κάποιοι, ὁ ὁποῖος οὔτε στὸ σπίτι τὸ δικό μου μπορεῖ νάρθῃ,

οὔτε στοῦ κ. Βιολέν.

— Καὶ ποῖος εἶνε ὁ κύριος αὐτὸς ;

— Ο θαρώνος ντε Σιμέζ.

Ο Βραζιλιανὸς ἔκανε μίᾶ ἀπότομη κίνησι καὶ φάνηκε

σὰ νὰ στενοχωρήθηκε.

— Ξέρω, ἐξακολούθησε ὁ κ. Λαγκάρντ, ὅτι ή σχέσις

σας μαζὺ του εἶνε κάπως τεταμένες τελευταῖα, ἀλλά ἔ-

ρω ἐπίσης, ὅτι φοβάται νὰ τῆς διακόψῃ ἐντελῶς... Υπάρ-

χει κάποιο τσέκ στὸ ὁποῖο ἔβαλε τὴν ὑπογραφή σας...

Ο Βραζιλιανὸς κύτταξε τὸν ἐπισκέπτη του κατὰπλη-

κτος καὶ εἶπε:

— Πῶς, κύριε, ξέρετε ;...

— Μάλιστα, ἀπάντησε γαλήνια ὁ μαρκήσιος, ξέρω κι'

αὐτὸ καὶ πολλά ἄλλα ἀκόμα. Θά προσκαλέσετε, λοιπόν

— ἂν θαρῶνο καὶ θάρῳ...

— Έστῶ, κύριε... Θά τὸν προσκαλέσω.

— Έχω καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα νὰ σὰς ζητήσω. Θά ἐπι-

θυμοῦσα νὰ παραθέσετε γεῦμα στοὺς καλεσμένους σας...

— Εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἐκτελέσω κάθε σας ἐπιθυμία... Δὲν

ἔχετε παρὰ μόνο νὰ ὀρίσετε τὴν ήμέρα...

— Τότε λοιπὸν ἂς ὀρίσουμε τὸ προσεχὲς Σάββατο, δη-

λαδή μετὰ μίᾶ ὁδομάδα... Σημειώστε ὁμως ὅτι δὲν πρέ-

πει νὰ προσκαλέσετε παρὰ μόνο τὰ πρόσωπα πὸ θά σὰς

ὑποδείξω ἐγὼ... Αὐτὸ θέβαια θά σὰς ἐκπλήττῃ... Πρὸς τὸ

παρὸν ὁμως δὲν μπορῶ νὰ σὰς πῶ τίποτε. Κάμετε ὑπομονή

ὡς τὸ ἐρχόμενο Σάββατο καὶ τότε θά καταλάβετε τοὺς

λόγους πὸ μ' ἀναγκάζουν νὰ ἐνεργῶ ἔτσι.

— Έστῶ, κύριε... Εἶμαι στὴ διάθεσί σας καὶ θά κῶνω

ὅτι κι' ἂν μὸ πῆτε, ὅτι κι' ἂν θελήσετε, γιατί ἔχω ἀπέ-

ραντῇ ἐμπιστοσύνη σὲ σας.

— Σὰς ὑπερβαριστῶ, ἀγαπητῇ μου, κύριε Καστόρα, ἂ-

πάντησε ὁ μαρκήσιος. Τὸ θαρῶνο ντε Σιμέζ τὸν προσκα-

λεῖτε αὐτοπροσώπως ή μ' έπιστολή σας, ὅπως θέλετε...

Όσον ἀφορᾶ τοὺς ἄλλους προσκεκλημένους σας θά τοὺς

δῆτε τὴν Πέμπτη, στὸ πρόγευμά μου κι' ἔτσι θά μπορέσετε νὰ τοὺς καλέσετε μό-

νος σας. Όλοι θά εἶνε πέντε... Έγὼ κι' ὁ

Λυκογιάννης δὲν θάρῳμε στὸ γεῦμα

σας.

— Γιατὶ, ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ Βρα-

ζιλιανός.

Ο μαρκήσιος ντε Σαμαράν χαμογέλα

σε παράδοξα.

— Γιατὶ, ἀπάντησε, πρέπει νάρῳμε

ἀγονότερα, δηλαδή, κατὰ τῆς δώδεκα...

Σημειώστε ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνετε κα-

θόλου λόγο γιὰ τὸ Λυκογιάννη στοὺς κα-

λεσμένους σας. Μόνο ὁ κ. Βιολέν θά εἶνε

προειδοποιημένος γιὰ τὴν ἄφιξι μας.

— Θά ἐνθουσιάζω τις ὀδηγίε σας.

— Άλλως τε ὡς τότε θά σὰς ξαναῖδῶ

</

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΕΛΛΕΝ ΚΕΛΛΕΡ, Η ΜΕΓΑΛΟΦΥΗΣ ΤΥΦΛΟΚΩΦΑΛΛΟΣ

(Η καταπληκτικότερη γυναίκα όλων των αιώνων και όλων των εποχών)

Η ΠΑΡΧΕΙ στον κόσμο μία γυναίκα, που είχε αιχμάλωτος του σκότους και της σιωπής, μία γυναίκα τυφλή, θουθή και κουφή, σχεδόν έκ γενετής, ή οποία ωστόσο μπορεί όχι μόνο ν' αποκτήσει πλήρη συναίσθησι της ζωής, αλλά και να ξεχωρίσει ανάμεσα στους ανθρώπους με τις ικανότητές της και τις γνώσεις της!

Η γυναίκα αυτή είναι η Έλλην Κέλλερ. Όταν κάποτε ρώτησαν το Μάρκ Τουαίν ποιους ανθρώπους θαυμάζει περισσότερο, ο μέγας Αμερικανός συγγραφέας απάντησε: «Τόν Μεγάλο Ναπολέοντα και την Έλλην Κέλλερ!»

Κατά τους δεκαοχτώ πρώτους μήνες της ζωής της, η Έλλην Κέλλερ ήταν ένα κοριτσάκι, όπως όλα τ' άλλα, ένα κοριτσάκι προνομιοχό μάλιστα. Είχε γεννηθεί στη Τουσκούμπια της Αλαμπάμας των Ηνωμένων Πολιτειών, από γονείς πλούσιους και πολύ μορφωμένους. Είχε όλες τις χαρές της ζωής: τη στοργή, τον πλούτο, την εξυπνάδα, τη μοναξιά. Ήταν μία παιδούλα γοητευτική πού, άλλοι μόνο, την έριξε κάτω, σε ηλικία δεκαοχτώ μηνών, μία τρομερή μηνιγγίτις... Οι πύο διάσχυση γιατροί του τόπου της την είδαν και την περιέθαλψαν. Έτσι στο τέλος την έσωσαν κι' έζησε.

Μά μπορεί να ονομαστή αυτό ζώη; Η Έλλην περπατούσε κι' ανέπνεε ακόμα. Μά αυτό ήταν όλο. Ούτε άκουγε πεία, ούτε έβλεπε, ούτε μιλούσε, είχε χάσει κάθε ίχνος της προηγούμενης της ύπαρξης. Ότι μπορούσε να είχε αντίληψη από τον κόσμο το μυαλό ενός μωρού, είχε σβύσει. Η Έλλην είχε ξαναγεννηθεί για δεύτερη φορά τυφλή και κουφή. Ανήκε στο έθνος σ' έναν κόσμο που κανείς δεν τον ήξερε και του οποίου η τρομερές πόρτες είχαν κλείσει μπροστά της. Ήταν ολομόναχη, έντελειμένη σ' αυτόν...

Είπε περιττό να περιγράψουμε την απελπισία των γονέων της. Τους είχε συντρίψει κυριολεκτικά. Στο έθνος η Έλλην τους θα ήταν στερημένη απ' όλα. Πώς θα μάθαινε, πώς θα καταλάβαινε, ότι έχει κι' αυτή μία μητέρα; Τις φυσικές χαρές, που νοιώθει το μικρό ζώο, όταν σφίγγεται στον κόρφο της μητέρας του, τις άγνοοι. Τίποτε δεν έφτανε ως αυτήν ανάμεσα απ' το τριπλό παραπέτασμα, που είχε πέσει μπροστά της για πάντα.

Πώς να τρυπήσει κανείς το παραπέτασμα αυτό; Πώς να της δώσει τη συναίσθησι του κόσμου; Βρισκόταν εκεί πλάι σας, την άγγιζατε, τη φιλούσατε κι' εκείνη άγνοοις τί είχε τα χέρια σας, άγνοοις ότι υπάρχουν μητέρες στη γη.

Είχε θέβαια τη συναίσθησι της ζέστης, του κρύου, του σκληρού, του μαλακού κλπ. μά πώς να της δώσει την ονόμαση κανείς αυτά τα πράγματα, πώς να της δώσει να καταλάβει τη σχέση που ύφίσταται μεταξύ αυτής, των συναισθήσεων και των αντικειμένων των ιδιών;

Τέλος, μία μέρα, κάποιος Έλλην που έμενε στην Τουσκούμπια και που συνδεόταν με την οικογένειά της, ονομαζόμενος Άναγνωστόπουλος, την έπληξε σε μία πηγή, όπου ένοιωσε το νερό να κυλάει μέσα απ' τα δάχτυλά της.

Αυτό ήταν σαν ν' ανοίξει μία πόρτα μπροστά της, όπως γράφει η ίδια.

Εξάφνα, καταλάβαινε. Ο κόσμος άρχισε να παίρνει μορφή γι' αυτή: ανακάλυπτε το νερό στη γη, μπορούσε να προσδιορίσει το νερό, που έπινε κάθε μέρα.

Λίγο αργότερα, έβαλαν το μικρό άμαθο χέρι της ν' άγγιξη τα χείλη ανθρώπων που κουβέντιαζαν για να καταλάβει τί είναι η μιλιάρ.

Η Έλλην Κέλλερ και η μίς Σούλιβαν

«Η επιθυμία μου να καταλάβω, μεγάλωνε από μέρα σε μέρα— γράφει η ίδια. Μου φαινόταν πως άσφατα χέρια με κρατούσαν και κατέβαλλαν άπεγνωσμένες προσπάθειες για ν' απελευθερωθώ».

Τότε ο διευθυντής του Ίνστιτούτου των τυφλών της Βοστώνης, ενδιαφερθείς έξαιρετικά για την περίπτωση της, της έστειλε μία νεαρά διδασκάλισσα των τυφλών, τη μίς Σούλιβαν, η οποία αποφάσισε να πετύχει με κάθε τρόπο και να θγάλη τη φτωχή μικρούλα απ' τα σκοτάδια της.

Η μίς Σούλιβαν έπληξε και της έδωσε συγχρόνως μία κούκλα. Η Έλλην την ψηλάφησε, τη γύρισε προς όλες τις διευθύνσεις και άρχισε, χάρις σ' ένα θαύμα του μητρικού ενστίκτου, να παίζει μαζί της. Όταν, χάρις στη συνήθεια, αναγνώρισε την κούκλα, έντελως, η μίς Σούλιβαν της έγραψε άργα στο χέρι της, πιέζοντάς το, τη λέξη ντόλ (κούκλα).

«Αμέσως ένδιαφέρθηκα γι' αυτήν την πίεσι. γι' αυτό το παιχνίδι των δαχτύλων— γράφει η μίς Κέλλερ— και προσπάθησα να το μιμηθώ».

Και το κατώρθωσε. Είχε σωθή πεία. Η ιδέα ενός κόσμου κατοικημένου, γεμάτου από διαφορικά πράγματα και πλάσματα που το καθένα είχε το όνομά του, είχε φτάσει ως αυτήν. Η ανάγκη της συνεννόησης ή επιθυμία να ρίξει μία γέφυρα μεταξύ των άλλων είχε γεννηθεί.

Έπρεπε τώρα να τη μάθουν να «μιλά» να καταλαβαίνει τη γλώσσα που ούτε την άκουγε, ούτε την ήξερε, να μάθει να διαβάσει και να γράφει. Έργο τεράστιο, έργο για το οποίο ωστόσο η μίς Σούλιβαν ήταν έτοιμη, χάρις στην πείρα που είχε αποκτήσει ως διδασκάλισσα των τυφλών και των κωφολάλων.

Χρησιμοποίησε τους παλμούς της γλώσσας για να κάνει την Έλλην να μιλά και την έμαθε ν' ακούη τους άλλους με τα χέρια της ψηλαφώντας τα χείλη των συνομιλητών της.

Ανάγνωσι έμαθε, όπως όλοι οι τυφλοί. Μά η Έλλην είχε μία αντίληψη έξαιρετική άκορεστη. Έτσι, μέσα σε λίγους μήνες, η μικρούλα έγινε μία διανοούμενη. Έγινε φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, έμαθε γραφομηχανή, πήρε δίπλωμα φιλολογίας και φιλοσοφίας.

Η εξέτάσεις της ήταν έξαιρετικά συγκινητικές. Η Έλλην, συνοδευόμενη από τη μίς Σούλιβαν, παρουσιάστηκε μπρος στην Έπιτροπή. Τις γραπτές ερωτήσεις τις μετεβίβασε η μίς Σούλιβαν με την πίεσι των χεριών κ' η Έλλην απάντησε γραπτώς.

Η επιτυχία της, στο τέλος, ήταν καταπληκτική. Από τότε, πήρε και πολλά άλλα διπλώματα, έμαθε έφτά γλώσσες, μουσική, έδωσε συναυλίες.

Τη ζωή δεν τη βρίσκει, ούτε θλιβερή, ούτε άσχημη. Στα έργα που έγραψε, ωστόσο, δεν κάνει ποτέ λόγο για τον έρωτα, το γάμο, τη μητρότητα. Και όμως ξέρει ότι υπάρχουν. Τι αισθάνεται τώρα για την έλλειψί τους, μονάχα αυτή τη ζέρι...

Η ιδιοφυία της Έλλην Κέλλερ έχει προκαλέσει κατάπληξι σ' όλον τον κόσμο.

Τελευταία, έκανε ένα ταξίδι στην Ιαπωνία και παρουσίασε στο Μικόδο, ο οποίος έμενε τόσο κατάπληκτος, ώστε την ονόμασε «Κόρη του Θεού», δηλαδή Ιση του, άδελφού του. Έτσι η Έλλην Κέλλερ έχει κάθε δικαίωμα να μπαίνει στο ανάκτορό του, να τρώει, να πίνει, να συμμερίζεται την εξουσία και τα πλούτη του.

Κάνοντας αυτό, ο Μικόδος, έτιμησε ποιητικά τα ύπερ-φυσικά χαρίσματα της υπέροχης αυτής γυναίκας.

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ;

Υπήρχαν, κατά την περίοδο της Άναγεννήσεως, σε μία επαρχία της Ίρλανδίας δυο μοναστήρια που ζήλευαν το ένα το άλλο. Στο ένα από τα μοναστήρια αυτά ζούσε ένας μοναχός με πολύ ανεπτυγμένα καλλιτεχνικά γούστα. Κατά τις ώρες της σχολής του, κατασκεύασε μέσα στη γαλήνη του κελλιού του, ένα υπέροχο έκκλησιαστικό όργανο που ανέδιδε ήχους τσους μελωδικούς, ώστε δεν κουράζονταν κανείς να το ακούη.

Έτσι πλήθος κόσμου μαζευόντουσαν απ' όλη την περιοχή στο μοναστήρι για ν' ακούσουν και να θαυμάσουν το υπέροχο αυτό όργανο.

Οι καλογέροι του γειτονικού μοναστηριού, θλέποντας αυτήν την κοσμοσυρροή, σκανδαλίστηκαν και φρόντισαν να μάθουν την ατία της. Όταν την έμαθαν λοιπόν, ο ήγούμενος τους διέταξε να πάνε να δοούν το όργανο μεταμφιεσμένοι και να φτιάξουν ένα πανομοιότυπο για το δικό τους μοναστήρι.

Έτσι κι' έγινε πράγματι.

Μά μόλις ο ήγούμενος του πρώτου μοναστηριού πληροφορήθηκε την ανήθικη πράξι, έγινε έξω φρενών και κατήγγειλε το πράγμα στον βασιλέα Ριχάρδο. Ο Ριχάρδος, που αγαπούσε τις τέχνες και τη δικαιοσύνη, του έδωσε αμέσως δικήν και διέταξε να πάνε να δοούν το όργανο δεύτερου μοναστηριού να καταστρέψουν το όργανο.

Αυτή είναι η πρώτη δική που καθιέρωσε τα δικαιώματα των συγγραφέων και των καλλιτεχνών στα έργα τους.

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΤΑΥΡΟΜΑΧΙΕΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ ;

Λίγο μετά το Πάσχα, στους ευτυχισμένους καιρούς άρχισε η περίοδος των ταυρομαχιών στην Ισπανία. Εφέτος όμως μόνο στις περιφέρειες που κατέχουν οι έθνικιστά άργανώθηκαν μερικές ταυρομαχίες για να διασκεδάσουν λίγο τους κατοίκους από τη φρίκη του έμφυλίου πολέμου.

Οι περιφημότεροι ταύροι ανατρέφονται στην περιφέρεια της Σεβίλλης και της Σαλαμάνκας, που βρίσκονται, ως γνωστόν, στην κατοχή των έθνικιστών και οι διασημότεροι ταυρομάχοι υπηρετούν στις τάξεις των τελευταίων.

Αντιθέτως οι κυβερνητικοί έσφαξαν όλους τους ταύρους, για να εφοδιάσουν με κρέας την πολιορκουμένη Μαδρίτη. Αυτό πρό ενός έτους θα προκαλούσε την φρίκη και την ιερά αγανάκτησι των Ισπανών, αλλά στον πόλεμο σάν στον πόλεμο... Άς σημειώσουμε έδω ότι το κρέας των ταύρων είναι έξαιρετικά σκληρό και χωνεύεται με μεγάλη δυσκολία.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΑΜΑΖΟΝΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ ;

Μήκους 5800 χιλιομέτρων περίπου ο Άμαζόνιος, είναι ο μεγαλύτερος σε περιεκτικότητα υδάτων ποταμός του κόσμου (ο μακρύτερος είναι ο Μισισσιπής) και με τους ποταμίσμιους παραποτάμους του ποτίζει μία έκτασι γης σάν την Ευρώπη ολόκληρη.

Ο Άμαζόνιος πηγάζει από τις Άνδεις της Περουβίας, με το όνομα «Μαρανιόν» και έπειτα από 1500 χιλιάδες, ονομάζεται Άμαζόνιος ή ποταμός των Άμαζόνων. Σ' αυτό το σημείο είναι πλωτός κι' από τα πιο μεγάλα άμαθα πλοία. Διασχίζει κατόπιν την άπέραντη ζούγκλα του Ισημερινού, παρασύροντας με το ρεύμα του χιλιάδες δέντρων, τα οποία έκμεταλλεύονται οι κάτοικοι των χωρών από τις οποίες διέρχεται.

Είπε τόσο πλατύς, ώστε στο στόμιό του υπάρχει μια νήσος, ονομαζόμενη «Μαράγιο».

ΠΟΙΟΣ ΙΔΡΥΣΕ ΤΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟ ΤΟΥ ΓΚΡΙΝΟΥΪΤΣ ;

Το περίφημο άγγλικό άστεροσκοπείο του Γκρίνουϊτς ιδρύθηκε διά διατάγματος του βασιλέως της Άγγλιας Καρόλου ΙΙ, έκδοθέντος στις 4 Μαΐου 1675. Το άστεροσκοπείο αυτό εγκαταστάθηκε στη θέσι ενός παλιού φεουδαρχικού πύργου, που βρισκόταν σε 8 χιλιόμετρα απόσταση από το Λονδίνο και δεσπόζει του Ταμέσεως και της θαλάσσης.

Ο Τζών Φλάμστηντ, ο διάσημος άστρονόμος που υπέδειξε στον βασιλέα την ανάγκη της ίδρύσεως αυτού του άστεροσκοπείου, έγινε ο πρώτος διευθυντής του.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ ΣΤΑ ΦΥΤΑ ;

Θα το πιστεύατε ότι το ηλεκτρικό φώς εξασκεί μία επίδρασι έξαιρετικά ευνοϊκή στην ανάπτυξι των φυτών; Τελευταία, μάλιστα, ανακαλύφθη ότι και η άσετυλίνη μπορεί να επιδράση κατά τον ίδιο τρόπο και να συμπληρώση, άποτελεσματικά, την επίδρασι του ήλιακού φωτός που δέχονται τα φυτά την ήμερα.

Έκαναν στην Αμερική πολλά σχετικά πειράματα και είδαν ότι μ' αυτόν τον τρόπο τα φυτά αναπτύσσονται δυο φορές περισσότερο από εκείνα, που τα ζωογονεί μόνο το ήλιακό φώς.

Το περιεργότερο μάλιστα είναι ότι τα τεχνητά φώτα μπορούν ν' αντικαταστήσουν στα φυτά τον ήλιο. Τα σχετικά πειράματα απέδειξαν ότι τα φυτά μπορούν να στερηθούν έντελως του φωτός του άστρου της ήμέρας και να ζωογονούνται μόνο με τεχνητά φώτα.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ ;

Το κυριώτερο έργο του μεγάλου Ιταλού ποιητού Τορκουάτο Τάσσου είναι η «Απελευθερωθείσα Γερουσαλήμ», έπος ύψηλης έμπνεύσεως και πολύ ανώτερο απ' όλα τ' άλλα του έργα.

Έπίσης ο Τάσσος έγραψε μία άγροτική κωμωδία, τον «Αμόντα», μία τραγωδία, τον «Γορσιμόντο» και πολλά ποιήματα, άριστουργηματικά, καλά και μέτρια.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΜΠΙΛΜΠΑΟ ;

Το Μπιλμπάο, η πρωτεύουσα της Βισκάγιας, χτίστηκε κατά τον 14ον αιώνα. Έχει πληθυσμό περισσότερο των 100 χιλιάδων κατοίκων και βρίσκεται σε απόστασι 12 χιλ. από τη θάλασσα, με την οποία επικοινωνεί χάρις σε μία διώρυγα.

Στο λιμάνι του έχει μεγάλη κίνησι έμπορικών πλοίων, που φορτώνονται μεταλλεύματα και τα μεταφέρουν πρό πάντων στην Άγγλια.

Το Μπιλμπάο έχει ωραιότατα παλαιά κτίρια, μεταξύ των οποίων την εκκλησία του Αγίου Διάγου, τον πύργο του Σάν Άντον, το κολλέγιο του Σάν Χουάν και μουσεία με έργα του Γκογιά, του Γκρέκο και πολλών άλλων μεγάλων ζωγράφων της Ισπανίας.

Έχει επίσης όλες τις ανέσεις μιας συγχρόνου μεγαλούπολεως: πάρκα, πλατείες λεωφόρους, θέατρα κλπ.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Η Σειρά τις Γυναίκες

Η ΜΟΔΑ

Σε προηγούμενο φύλλο υποδείξαμε με τί τρόπο πρέπει να ντύνεται μία γυναίκα, όταν είναι κοντή, για να κερδίσει ή εμφάνισή της. Και ή ψηλές, όμως γυναίκες πρέπει να προσέχουν πολύ το ντύσιμό τους, αν θέλουν να φαίνονται κομψές και χαριτωμένες.

Αν είσθε ψηλή, κυρία μου, πρέπει να χρησιμοποιήτε διάφορα «τρυκ» για να «διχοτομήσετε» τη σιλουέττα σας. Προτιμάτε τα ύφασματα με ρίγες, με οριζόντια δριζόντια, προτιμάτε τα καρρώ και τα σκωτσέζικα ύφασματα. Συνηθίζετε ζώνες πλατειές και χρωματιστές, που με το χρώμα τους και με το πλάτος τους κόβουν τη σιλουέττα. Όλες ή γαρνιτούρες, που θα θάξετε, ή ντεκούπ, οι ναυίτες κλπ. θα μπαίνουν οριζόντιες και ποτέ λοξές ή κάθετες. Τα ταγιέρ ή τα φορέματα που γίνονται με δυο ειδών ύφασματα είναι σωτήρια για όσες έχουν πολύ μεγάλο αναστήμα. Η τσέπες που είναι τόσο της μόδας, κονταίνουν επίσης το σώμα, αν τοποθετηθούν σε κατάλληλες θέσεις, στη ζακέττα ή και στη φούστα. Η ζακέττες με μπασκακλός, τα παλτά τρουά-κάρ, ή κάπ που σκεπάζουν μόνον τους ώμους ή φθάνουν ως τους άγκωνες, είναι οι καταλληλότεροι συνδυασμοί, για μία γυναίκα, που θέλει να φαίνεται περισσότερο γυναίκα και λιγότερο αγάλμα.

Πρέπει, κυρία μου, να αποκλείσετε από το θεατήριό σας τα φορέματα σε σχήμα «πριν-σι», δηλαδή τα έφαρμυστά φορέματα, χωρίς ζώνη, γιατί μακραίνουν πολύ τη σιλουέττα. Μία ψηλή γυναίκα δεν θα φορέσει ποτέ έπανω-φόρι σε σχήμα ρεδιγκότας ή τουλάχιστον θα το φορέσει με ζώνη, και θα έπωφεληθεί της μόδας που διατάσσει τα φορέματα να φοριούνται κοντά.

Αν μία γυναίκα ψηλή είναι και λεπτή, στο σκούρο μονόχρωμο φόρεμά της θα θάλη μια ζώνη πολύχρωμη και θα μπορεί να φορή έμπριμέ με φόντο άνοιχτό και σχέδια μεγάλα. Πρέπει να αποφεύγει τα ψηλά τακούνια ακόμη και το θρόνυ. Γι' αυτό έπειδή τα γοβάκια δεν είναι ώραία, όταν έχουν χαμηλό τακούνι, πρέπει να προτιμά τα σανδάλια και την ήμερα να φορή αποκλειστικώς σκαρπίνια με τακούνι άνδρικό.

Η ψηλή γυναίκα έχει το πλεονέκτημα να μπορεί να φορή έλευθερα τις μεγάλες καπελίνες που χαρίζουν εξαιρετικά στο πρόσωπο. Πρέπει όμως να άπαρνηθεί τα μπρετόν, τα ρελεθέ και τις μικρές τόν. Θα προτιμά τις γαρνιτούρες, που πέφτουν προς τα κάτω και θα αποφεύγει απόλυτως τα «κουτά» και τα διάφορα λοφία που τοποθετούνται όλορθα στην κορυφή των καπέλλων. Πρέπει επίσης να αποφεύγει τα παραπολύ φανταχτερά χρώματα και στα φορέματά της και στα καπέλλα της και τις χτυπητές γαρνιτούρες, γιατί αυτό καθ' έαυτό το άνάστημά της προκαλεί την προσοχή και δεν την κολακεύει το να έπιζητη ντυσίματά τόσο έντυπωσιακά.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μητροπόλεως 14 α
Πλατεία Συντάγματος

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΟΝΗ ΣΑΣ

Ο ΚΑΛΩΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Πότε πρέπει ένα κορίτσι να άρχίζει να θάζη καλλυντικά στο πρόσωπό του ; Δεν μιλούμε για μία άθώα κρέμα ή μία λοσιόν, αλλά για τα διάφορα ρούζ, τις πούδρες, τα ρίμμελ κλπ. Υπάρχουν διάφορες μαμάδες που τα άπαγορεύουν άυστηρά και ή κόρες τους φτιασιδώνονται πίσω από τα μάτια τους, υπάρχουν άλλες πάλι πιο συγχρονισμένες που θρίσκονται σε άμχανία τί πρέπει να έπιτρέψουν και τί όχι.

νονται πίσω από τα μάτια τους, υπάρχουν άλλες πάλι πιο συγχρονισμένες που θρίσκονται σε άμχανία τί πρέπει να έπιτρέψουν και τί όχι.

Σε ήλικία δεκαπέντε έτών ένα κορίτσι πρέπει να άρχισι, όποσδήποτε, να κυττάζι τόν έαυτό του. Αν τόν δέρμα γυαλίζι και είναι λιπαρό, μία άγνη πούδρα δεν θα τόν θλάσι, άλλ' άπεναντίας θα τόν ώφελισι. Μόνον που ή πούδρα πρέπει να σκουπίζεται κατόπιν προσεκτικά με ένα θαμπάκι, για να φεύγι τόν έπί πλέον και μ' ένα άλλο θαμπάκι.

Μεγάλη προσοχή στην ήλικία αυτή πρέπει να δίδεται στα μαλλιά. Αν τα μαλλιά είναι ίσια, έπιτρέπεται μία έλαφρά περμανάντ, ή όποια να σχηματίζι μόνον μία μεγάλη μπούκλα, στην άκρη των μαλλιών και ίσως μία μικρή όντουλασιόν στο πλάι άν τα μαλλιά είναι χτενισμένα σε χωρίστρα. Ένα καλό κτένισμα, έστω και με τεχνητά μέσα, καμωμένο, χαρίζι πολύ σ' ένα νεανικό πρόσωπο.

Άπαγορεύεται έπολύτως τόν ρούζ στα χείλη και στα μάγουλα και τόν ρίμμελ στα τσίνορρα. Λίγο θούτορρο κακού στα χείλη και λίγη θαζελίνη στις θλεφαρίδες είναι ό,τι χρειάζεται. Τόν πρόσωπο μιάς νέας πρέπει να είναι φρέσκο και όρροσερό, χωρίς χτυπητά φτιασιδώματα,

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

ΠΟΣΟ ΥΦΑΣΜΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ; ...

Η άπορία αυτή έρχεται συχνά στις γυναίκες που θέλουν ν' άγοράσουν ύφασμα για ένα φόρεμα ή μία φούστα κλπ. και ή άγοράζουν περισσότερο, όποτε πετούν άδικα τα λεπτά τους, ή άγοράζουν λιγώτερο και τότε τρέχουν να τόν συμπληρώσουν.

Λοιπόν, για μία ίσια φούστα, χωρίς ντεκούπ, άν τόν ύφασμα είναι διπλόφαρδο, δηλαδή έχει πλάτος 2 πήχες και κάτι, άρκεί ένα μάκρος. Αν τόν ύφασμα είναι στενό ή ή φούστα πρόκειται να γίνι με πίεςτες, τότε χρειάζονται δύο μάκρη. Για μία μπλουζά απλή φθάνουν δυο μάκρη, τόν μπουστόν, δηλαδή δύο πήχες περίπου. Αν είσθε πολύ λεπτή θα θγάλετε τόν ένα μανίκι από την πλάτη και τόν άλλο από την μπροστινή, έπί πλέον θα υπολογίζετε δυο όγδοα άν ή μπλουζά σας έχει γιακά και μανικέτια. Αν τα μανίκια δεν θγαίνουν από τόν φάρδος, τότε θα υπολογίζετε μία πήχη για τα μακρυνά μανίκια και μισή για τα κοντά. Για ένα άπλό παλτό άν τόν ύφασμα είναι διπλόφαρδο, χρειάζεσθε τέσσερες πήχες κι' έξη όγδοα. Για ένα άπλό φορεματάκι με κοντά μανίκια, χρειάζονται πεντέμιση πήχες άν όμως τόν φόρεμα είναι πολύπλοκο ή κοπή λοξό τότε έξη πήχες είναι άπαραίτητες.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΘΑΜΠΩΝΟΥΝ ΤΑ ΓΥΑΛΙΑ

Αν δεν θέλετε να θαμπώνουν τα γυαλιά σας, τα κοινά ή τόν ήλιου — άνακατέψετε λίγη γλυκερίνη με μαύρο σαπούνι και άλείψετε τούς φακούς των γυαλιών με τόν μίγμα αυτό. Κατόπιν τρίψτε τα καλά με ένα μαλακό πετσό ύσπου να γλυαλίσουν.

Η Δις ΛΙΑΝΑ

Φόρεμα από ύφασμα καντριγιέ με δυο πίεςτες ίσιες στη φούστα. Ζακέττα από λινό κόκκινο, γαρνισμένη με χοντρά γαζιά.

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΧΡΥΣΩ Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

(Συνέχεια από τόν προηγούμενο)

— Καλό χαμπέρι θάχω, ψιθύρισε ή Χρύσω. Σ' εύχαριστώ, Παναγία μου, για τόν καλό σημάδι που μου δίνεις!... Γεμάτη έλπίδα, ύστερα, άναφτερωμένη και σίγουρη για την έκδική της, σηκώθηκε και πήγε κι' έκατσε στο παράθυρο.

Η μάνα της, που δεν είχε κοιμηθεί ακόμη, την άπέκασε κι' άνασήκωσε τόν κεφάλι της.

— Έσύ είσαι, Χρύσω ;

— Έγώ, μάνα.

— Δεν πλάγιασες ;

— Δεν με κολλάει ύπνος άπόψε κ' είπα να κάτσω λίγο στο παράθυρο ν' άνασάνω.

Η Διαβολίνα άναστέναζε.

Μάντευε τόν πόνο και την άπελπισία της κόρης της και τη συμπονούσε. Μήπως δεν ήταν φαρμακωμένη κ' ή δική της ή καρδιά ;

Η ώρα περνούσε.

Από τόν σοκάκι δεν διάβαινε κανείς. Τα σκυλιά γαυγίζανε ένα γύρο στη γειτονία. Στόν ούρνο λαμπυρίζανε άμέτρητα τ' άστέρια, κόσμο μακρυνό, που — ποιος ξέρει ; — μπορεί ναχαν κι' εκείνοι τις έγνοιες τους και τις συμφορές τους.

Η Χρύσω περίμενε τόν γυρισμό τού Βασίλη. Έπρεπε να γυρίσι τη νύχτα αυτή, άν δεν τούτυχε τίποτα στο δρόμο.

Αξάφια ή κόρη ένοιωσε μία θαθεία άνατριχίλα. Άκουσε τη μάνα της να μιλάει στόν ύπνο της. Κ' είναι τόσο κρύο τόν παραμυλητό αυτό μέσα στη νύχτα !

Η φωνή τού άνθρώπου άλλαζει. Πνίγεται και τρέμει. Λόγια παράξενα θγαίνουν από τόν στόμα τού κοιμισμένου.

Η Χρύσω έκανε τόν σταυρό της και στύλωσε τ' αυτή της.

— Συμπάθαμε, άφέντη, έλεγε ή φωνή τού παραμυλητού, συμπάθα με, άντρα μου ! Δεν φταίω έγω ή κακορίζικη... Ήταν γραφτό να γίνι έτσι... Ποιος ξέρει τόν Παντοδύναμον, τις θουλές ;... Μη με κυττάς έτσι, άντρα... Τόν θλέμμα σου τ' άγριο πλακώνει την ψυχή μου.. Δεν φταίω έγω ή κουρούνα !...

Η Χρύσω ένοιωσε την άνατριχίλα της να δυναμώνει, να μπαίνει ως της καρδιάς της τα τρίσβαθα. Απ' τα λόγια της κοιμισμένης κατάλαβε πως ή μάνα της μιλούσε με τόν πεθαμένο πατέρα της.

— Έλεος, Χριστέ μου !

Σκέφτηκε να ζυτησι τη μάνα της για να τη γλυτώσι απ' την άγωνία τού όνείρου της. Μά άν 'ρχότανε απ' τη μία στιγμή στην άλλη ο Βασίλης ;

Η μάνα της άλαφροκουνήθηκε τώρα στο κρεβάτι της και θαραναστέναζε:

— Ωχ, άντρα μου, άδικοσκοτωμένο μου, λυπήσου με την άμοιρη ! Απ' τόν Θεό θα τόν έρσι ο σκυλόπιστος.. Μη μ' άγριοκυττάς... Μη...

— Φτωχή μου μάνα ! ψιθύρισε γεμάτη λύπη ή Χρύσω. Σε τρώει ή έγνοια για τη συμφορά πουπαθα ακόμη και στόν ύπνο σου... Νειρεύεσαι τόν πατέρα... Ποιος ξέρει ;... Τά μαντεύουν όλα οι νεκροί και θαρανίζονται ή ψυχές τουςγια τις δυστυχίες που μας τυχαίνουν. Μά έγνοια σου, πατέρα. Κοιμήσου ήσυχος στόν τάφο σου και θα έκδικηθώ σκληρά. Θά θγάλω τη ντροπήάπό πάνω μου κι' όταν θα συναπανθούμε, μία μέρα, στόν Κάτω Κόσμο, θάμαι άγνή, όπως μ' ήξερες...

Την ίδια αυτή στιγμή έναγειτονικό σκυλί άρχισε να γαυγίζει πεισματωμένα.

Η Χρύσω τσίτασε τ' αυτή της.

— Κάποιος έρχεται ! μουρμούρισε.

Κι' αλήθεια έτσι ήταν, δεν είχε κάνει λάθος.

Ένα γοργό περπάτημα άντήχησε στο σκοτεινό θάθος τού σοκακιού.

Η κόρη έσκυψε στο παράθυρο. Συνηθισμένη στο σκοτάδι, ξεχώρισε άμέσως τόν Βασίλη.

Η καρδιά της πήγε στόν τόπο της. Δόξα νάχη ο Θεός ! Θά μάθαινε νέα, θα κοιμώταν ήσυχη.

Ο μικρός την άγνάντεψε στο παράθυρο και στάθηκε από κάτω.

— Πέρασθ στην αλή, τόν είπε σιγανά ή Χρύσω. Κατέβηκε ύστερα κ' ή ίδια, χωρίς να ζυπηνη τη μάνα της, άλαφροπατώντας.

— Ήρθες, Βάσο ;

Ο μικρός άγκομαχούσε.

Τόν λυπήθηκε.

— Να πάω να σοφ έρω νερό ; Μά... όχι... δεν λάνει, είσαι μουσικίσι στόν ιδρώτα και θά πλευριτώσης. Κάτσε άδεκεί στην πεζούλα...

Ο Βασίλης άνοιξε τόν στόμα του να της μιλήσει, μά δεν μπόρεσε να πη ούτε μισό λόγο. Τ' άγκομαχτό του τόν έπνιγε.

— Σε καλό σου ! άπόρησε ή Χρύσω. Τόσο πολύ έτρεξες, όλογμένο παιδί ; Μη μιλάς. Κάτσε να ξανασάνεις.

Απλωσε την ίδια στιγμή τόν χέρι της και τού χάιδεψε τα μαλλιά.

— Είσαι τίμιο παλληκαρόπουλο ! τόν είπε.

Και σαν ν' άπαντούσε σε κάποια κρυφή της σκέψι, πρόσθεσε σιγαλά:

— Θά σε πάρω μαζί μου. Να!...

Ο μικρός την άκουσε και κάρφωσε τα έξυπνα μάτια του άπάνω της.

Τί ήθελε να πη ή καπετανοπούλα ; Μά δεν τόλμησε να ρωτήσι. Άφησε να τού περάσι τόν άγκομαχτό και ξανασηκώθηκε όρθος. Τόυχε πειά ξαναρθή ή μιλιά.

Κι' άρχισε να λή, να λή... Πώς πήγε στο πέρα χωριό, πως θρήκε τόν άνθρωπο πουέπρεπε, πως τούδωσε τόν σημάδι της καπετανοπούλας.

Η Χρύσω τόν άκούσε χωρίς να τόν διακόπτη.

Ήταν εύχαριστημένη.

Ο μικρός είχε θαυματουργήσει. Ό,τι τού είπε τόν έκανε άύφωνα με τις οδηγίες, που τού είχε δώσει.

Τώρα σώπασε ο Βάσος. Σώπασε και την κύταζε στα μάτια, περιμένοντας την κρίσι της.

Η Χρύσω τόν χτύπησε μ' εύχαριστιά στόν ώμο.

— Μπράβο, άδελέμιε !... Όραία τόν κατάφερες !... Είσαι έθιμό παιδί, μπράβο...

Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

— Έβγαλε ύστερα απ' την τσέπη της και τούδωσε ένα άσημενο νομίσμα.

Καμιά συμπόνησι.
Δέν είχε νά ἐκδικηθῇ μοναχά τὴν/τιμὴ της, ἀλλὰ καὶ τοῦ πατέρα της τὸν θάνατο.

Κάτι τῆς ἔλεγε μυστικά κι' ἀπόκρυφα μέσα της, ὅτι καὶ γιὰ τὸν πατέρα της τὸ θάνατο οἱ Τουργκαρβανιτάδες ἦσαν υπεύθινοι. Αὐτοὶ τὸν φάγανε, αὐτοὶ τὸν θανατώσανε.

Θάπαιρνε πίσω τὸ αἷμα τοῦ κεπετάν Διαβολῆ.
Ἐπλενε μὲ τὸν ὀχτῶν της τὸ αἷμα τὴν τιμὴ της, τὴν ἀφνισμένη.

Γὸ σημάδι ποῦστειλε στὸ πέρα χωριὸ εἶχε τὸ λόγο του. Ἦταν ἓνα συμφωνημένο σύνθημα.

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ πῆρε τὸ σημάδι ἀπ' τὸ Βασίλει, θὰ εἰδοποιούσε τὸ Δαιμονογιάννη. Κι' ἐκεῖνος θάτρεχε σάν ἀετὸς κοντά της νά μάθῃ τί κίνδυνος τὴν ἀπειλούσε.

Τὸν ἤξερε καλὰ τὸ Δαιμονογιάννη. Ἦταν ἱκανός, γιὰ χάρι της ν' ἀψηφίσῃ χίλιους θανάτους, ν' ἀντικρύσῃ τὸν ἴδιον τὸν Χάροντα κατὰματα, χωρὶς νὰ χαμηλώσῃ τὸ θῆμα του. Χωρὶς νὰ κρυώσῃ ἡ καρδιά του.

Τὴν ἀγαποῦσε μυστικά ὁ Δαιμονογιάννης.

Ἡ Χρύσω εἶχε μαντέψει τὸ κρυφὸ αἰσθημὰ του ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ζούσε ὁ πατέρας της. Καὶ συγκινήθηκε κι' αὐτὴ θαθεῖα, ὡς τὰ ριζὰ τῆς καρδιάς της.

Καὶ γιατί ὄχι ;

Ἦταν τίμιο καὶ σεμνὸ παλληκάρι ὁ Δαιμονογιάννης. Ἀψηλὸς σάν κυπαρίσσι, δυνατὸς σάν ἀσπλένιος, σωστός δρακοντάς τῶν θουνῶν, ὡμορφος σάν νεραϊδογέννημα.

Ὁ πατέρας της, ὁ καπετάν Διαβολῆς τὸν ἀγαποῦσε σάν παιδί του. Τὸν ἔκανε πρωτοπαλλήκαρό του. Τοῦ φερνόταν σάν νά ἦταν ἴσος του.

Ἡ Χρύσω ἔδωκε μὲ χαρὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ πατέρα της στὸ Δαιμονογιάννη καὶ τὴν ἀφοσίωσι τοῦ Δαιμονογιάννη στὸν καπετάνιο του. Ἐλπίζε ὅτι μιά μέρα θὰ γινόταν γυναίκα τοῦ Δαιμονογιάννη. Ὁ πατέρας της θὰ τοὺς ἔδινε πρόθυμα τὴν ἐχὴν του καὶ μὲ τὰ δύο του χέρια, ποὺ λένε.

Μὰ τὰ πράγματα ἦρθαν στραβά κι' ἀνάποδα.

Ὁ καπετάν Διαβολῆς δολοφονήθηκε, χάθηκε ἀξαφνα — καὶ ξέρωμε πῶς — ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Τὸ ἀσκέρι τοῦ κυνηγήθηκε καὶ ξεμάκρυνε πηγαίνοντας σ' ἄλλῃ πῶς σίγουρη περιφέρεια.

Ἡ Χρύσω ἔχασε ἔτσι τὸ Δαιμονογιάννη. Καὶ σάν νά μὴ ἔφτανε αὐτὸ, ἔπαθε ἀξαφνα καὶ τὸ κακὸ ποῦπαθε.

Τί ἔπρεπε νά κάνει πειά ;

Μοναχά ὁ θάνατος σβύνει τέτοιες θαρειές ντροπές. Καὶ σκέφτηκε νά πεθάνῃ. Νά πεθάνῃ ἐκεῖνη τὴν ἴδια ὥρα, ὅστερ' ἀπὸ τὴ συμφορά της, πρὶν γυρίσῃ ἡ μάνα της ἀπ' τὸ μοναστήρι καὶ τῇ θρῇ νά κλαίῃ καὶ νά δέρονται.

Πῆδησε μάλιστα ὀρθή κι' ἄρπαξε μιά τριχιά ποὺ θρικόταν πλαί της, κοντὰ στὸ τράστο μὲ τὸ φαγὶ τους.

Θὰ τὴν ἔδινε σ' ἓνα κλαδί, θὰ τὴν περνοῦσε στὸ λαίμη της καὶ θὰ πνιγότανε !...

Μὰ τὴν τελευταία στιγμή δίστασε.

Ὅχι γιατί φοβήθηκε. Δέν φοβῶταν τὸ θάνατο. Εἶχε ἀντρίκεια καρδιά. Ἦταν κόρη τοῦ πατέρα της...

Μὰ τὴ στιγμή αὐτὴ μιά σκέψι πέρασε σάν ἀστραπή στὸ μυαλό της. Μιά σκέψι κ' ὕστερα ἄλλῃ κι' ἄλλῃ: Ἡ ἐκδίκησις, ὁ Δαιμονογιάννης, ἡ ἀγάπη, της.

Τὸ μετάνιωσε, τότε καὶ πέταξε τὴν τριχιά μακριά.

Ὅχι, δέν θὰ σκοτώνόταν.

Θὰ ζοῦσε γιὰ τὴν ἐκδίκησι, θὰ ζοῦσε γιὰ τὸν ἔρωτα.

Νά ἐκδικηθῇ καὶ ν' ἀπολαύσῃ ὕστερα τὴν ἀγάπῃ... Τί ἄλλο πῶς σωστὸ καὶ πῶς γλυκὸ στὸν κόσμον !...

Καὶ τώρα νά ποῦ τὸ σχέδιό της ἔμπαινε σὲ καλὸ δρόμο. Ὁ Δαιμονογιάννης θάπαιρνε εἰδησι καὶ θάτρεχε κοντά της νά μάθῃ τί συμβαίνει.

Ἀχ, αὐτὴ ἡ στιγμή ποὺ θὰ τὸν συναντοῦσε !

Τὶ γλύκα ἀνείπωτῃ καὶ τί φαρμάκια μαζί !...

Τί ἔπρεπε νά κάνῃ ; Νὰ τοῦ τὰ πῇ ὅλα ; Νὰ τοῦ τὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθεια ;

Αὐτὸ ἦταν τὸ μόνον σημεῖο ποὺ δέν μποροῦσε νά πάρῃ μιά ἀπόφασιν. Θάῆλεπε καὶ θάκανε...

Ἄξαφνα καὶ σάν φάντασμα πρόβαλ' ἐμπρός της.

— Χρύσω !

Ἡ κόρη τρώμαξε.

— Ποιὸς ; Ποιὸς εἶνε ;

Γύρισε καὶ κύτταξε λαχταρισμένη.

Ἦταν ἡ μάνα της μὲ τὰ νυχτικά της, ἰσὺο φάντασμα σὰ στὸ σκοτάδι.

— Χρύσω !

— Μάνα !

— Τρώμαξες ;

— Ὅχι... μὰ... ξαφνιάστηκα λιγάκι.

— Τί κάνεις τέτοια ὥρα στὴν αὐλὴ, κόρη μου ; Ξύπνησα, δέν σ' εἶδα στὸ κρεββάτι σου καὶ τρώμαξα.

— Κατέβηκα νὰ πάρω λίγον ἀέρα.

Ἡ μάνα της τὴν κύτταξε παράξενα.

— Στενοχωριέσαι, Χρύσω ; Ναί, ναί, μὴ λές ὄχι. Κάνε κουράγιο, κόρη μου, ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος. Μὴν κάθεσαι ἐδῶ ὀλομόναχῃ μέσα στὴ νύχτα. Ἐλα νὰ πλαγιάσῃς. Ποιὸς δὲν νύχτα καὶ κοιμηθῇς. Κάνει καλὸ ὁ ὕπνος στὶς πληγωμένες καρδιές. Χύνει γλυκὸ θάλασμο καὶ μαλακώνει τὸν πόνο τους.

Ἡ Χρύσω ἀκολούθησε τὴ μάνα της χωρὶς νά πῇ λέξι.

Ἀνέβηκε ἀπάνω. Γούθηκε κι' ἔπεσε στὸ κρεββάτι.

Τώρα πειὰ μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ. Τώρα ἦταν ἡσυχία.

Αὐτὸ ποῦκανε ἦταν ἡ ἀρχή. Θὰ ῥχόταν πειὰ γρηγορά καὶ ἡ μέρα της ἐκδικήσεως, πολὺ γρηγορά. Καλὰ τὸ εἶπε ἡ μάνα της: Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος. Μεγάλος εἶνε καὶ δικαιοκρίτης. Θὰ τὴ βοηθοῦσε, χωρὶς ἄλλο, νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀτίμο τὸν Ἀρναούτη.

Σιγά-σιγά, μὲ τίς σκέψεις αὐτὲς ποὺ τὴ γλυκοναούριζαν τὴν πῆρε ὁ ὕπνος. Ἐνας ὕπνος ἡσυχος, γεμάτος γαλήνη...

Πέρασαν ἀρκετὲς μέρες.

Κατὰ τοῦτ' λογαριασμούς, ποῦκανε ἡ Χρύσω, ὁ Δαιμονογιάννης θὰ ῥχότανε ὕστερ' ἀπὸ μιά ὀδομάδα. Τὸ πολὺ δέκα μέρες.

Μὰ πέρασε ἡ μιά ὀδομάδα, πέρασε κι' ἄλλῃ κι' ὁ Δαιμονογιάννης δέν φάνηκε. Γιατί τάχα ;

Ἡ κόρη ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ.

Τὴ νύχτα κοιμῶταν μ' ἓνα μάτι ποὺ λένε. Τὸν καρτεροῦσε μ' ἀγωνία.

Κάθε περπάτημα, ἀργὰ τὴ νύχτα στὸ δρόμο, κάθε τρίξιμο στὸ περιβάλλον, κάθε σκυλιοῦ ἀλίχτισμα τὴν ἔκαναν νὰ πετάγεται ἀλαφιασμένη.

Μὰ ὄχι. Δέν ἦταν τίποτα.

Κάποιος ἀργοπορημένος διάβαινε.

Καὶ περνοῦσαν ἡ μέρες.

Καὶ διάβαιναν ἡ νύχτες.

Καὶ μεγάλωνε, μεγάλωνε ἡ ἀγωνία της.

Ἡ μάνα της ἔδωκε τὴ φανερὴ ταραχὴ της καὶ στενοχωριόταν. Ὑποψιαζόταν πῶς καὶ τρέχει. Μὰ τί ;

Ἐνα θράδυ τὴ ρώτησε :

— Τί ἔχεις, Χρύσω ;

— Τίποτα, μάνα.

— Κι' ὅμως δέν μοῦ λές τὴν ἀλήθεια. Κάποιο σαρράκι σου τρώει τὴν καρδιά.

— Δέν ἔχω τίποτα, μάνα.

Ἡ Διαβολίνα δέν ἐπέμεινε.

Δέν ἤθελε νὰ τὴ στενοχωρή.

Τὴ κύτταξε ὡστόσο στὰ μάτια, λαχταρισμένη. Τὸ σαρράκι τῆς κόρης της ἦταν καὶ δικό της σαρράκι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΞΕΝΟΣ

Ὁ ΠΩΣ κάθε θράδυ, ἔτσι κι' ἐκεῖνη τὴ χειμωνιάτικη νύχτα τὸ καφενεῖο τοῦ χωριοῦ ἦταν γεμάτο.

Ἐξαφνα, ἡ πόρτα ἀνοίξε ἀργὰ κι' ἓνας ἄνθρωπος ποὺ τὰ ρούχα του ἦσαν γεμάτα χιόνι, μπῆκε μέσα. Ἀπὸ τὸ παρουνιστικὸ του φαινόταν πῶς ἦταν ξένος στὸν τόπο. Ὅλοι οἱ πελάτες γύρισαν καὶ τὸν κύτταξαν. Αὐτὸς διευθύνθηκε ἀργὰ πρὸς ἓνα τραπέζι κι' ἀφοῦ κάθισε, παράγγειλε ἓνα τσάι.

Ἐπειτα κύτταξε γύρω του. Κύτταξε σάν νά ἤξερε ἀπὸ καιρὸ αὐτὸ τὸ μέρος, αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Κι' ἔξαφνα, ἀπευθυνόμενος σ' ἓναν πελάτη, ποὺ καθόταν κοντά του, τὸν ρώτησε :

— Ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ Γιαζάρ ;

Ὁ πελάτης ἀπάντησε ξαφνιασμένος :

— Ναί, εἰμαι ὁ Γιαζάρ, μὰ πῶς μὲ ξέρετε ;

— Δὲν μ' ἀναγνωρίζεις ;

— Σχ, ἀπάντησε ὁ Γιαζάρ, ἐξ, θυμίζαται νὰ σὰς εἶδα ποτέ.

— Δὲν εἰμαι ξένος, εἶπε τότε ὁ ἀγνωστος... Μὲ ξέρετε ὅλοι σας... Εἰμαι ὁ γιὸς τοῦ Ναζίφ... τοῦ Ναζίφ ποὺ ἔφτιαχνε κουτιά...

Ὅλοι ἀπόμειναν κατὰπληκτικοί... Πῶς ἦταν ὁ Ἀχμέτ, ὁ Ἀχμέτ, μὲ τὸν ὁποῖο σκαρφάλλωναν, παιδιά, σὰ δέντρα...

Μὰ ναί, ἦταν αὐτός!... Τὰ φρύδια του, τὰ μάτια του δέν εἶχαν ἀλλάξει...

Ἐχε πάντοτε τὴν οὐλὴν στὸ μέτωπο ποὺ τὸν χτύπησε μιά πέτρα σὲ κάποιο πεποτόλεμο...

Θυμῶντοσαν τώρα πῶς πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ὁ Ἀχμέτ εἶχε φύγει γιὰ νὰ μῇ σ' ἓνα μεγάλο σχολεῖο...

Ἐμῶσαν ἀργότερα, ὅτι εἶχε κάνει λαμπρὲς σπουδές, ὅτι θὰ γινόταν ἓνας μεγάλος ἄνθρωπος... Ἐπειτα, καθώς δέν ἔμῶσαν πειὰ τίποτε, τὸν ξέχασαν.

Μὰ γιατί εἶχε ξαναγυρίσει στὸ χωριὸ του ;

Ὅλοι τώρα, θυμισμένοι στὴν ἴδια ἀτμόσφαιρα μυστηρίου, προσπαθοῦσαν νὰ λύσουν τοὺς κόμπους ἐνὸς κοινοῦ αἰνίγματος. Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς σκεφτόταν κι' ὁ Ἀχμέτ ; Γιατί εἶχε ξαναγυρίσει στὸ χωριὸ του ; Γιατί εἶχε ξαναγυρίσει τόσο ξαφνικά, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀποφασίσει προηγουμένως αὐτὸ τὸ ταξίδι, ὅπως σ' ἓνα ὄνειρο ;

Ἡ σκέψις τοῦ ξαναγυρίσει πρὸς τὰ περασμένα. Εἶχε κάνει πραγματικὰ λαμπρὲς σπουδές, εἶχε διακριθῇ κατόπιν στὴν κοινωνία κ' εἶχε γίνει διδάσκαλος... Ἡ φήμη του προκαλοῦσε τὴν σεβασμὸ ὅλων.

Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν γεμάτα ἀνεσι καὶ γαλήνη.

Μιά μέρα ἐνοίωσε ἓνα κενὸ στὴ ζωὴ του καὶ παντρεύτηκε. Ἀγαποῦσε τὴ γυναίκα του μ' ἓναν ἔρωτα συγκρατημένο καὶ ἡρεμο. Τὰ πρῶτα χρόνια πέρασαν εὐτυχισμένα σάν ὄνειρο παιδιάτικο. Ἐπειτα ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς γαλήνης ἀρχισε νὰ ταραζεται. Καθὼς ὅμως αὐτὸς ἦταν ἡρεμος, δέν ἔσπασαν θεῆλες μέσα στὸ σπιτί, ἀλλὰ μιά θαρεῖα κατὰγνία ἀπλώνονταν τώρα πάνω ἀπὸ τίς ἡμέρες του. Κύτταξε μὲ κακὸ μάτι τὰ φλέρτ ποὺ περιστοίχιζαν τὴ γυναίκα του, γιατί καταλάβαινε, ὅτι ἐκεῖνη εὗρισκε ἐνδιαφέροντα κάθε ἀνδρὰ ποὺ τὴν κομπλιμεντάρει γιὰ τὴν ὡμορφία της, χωρὶς νὰ νοιάζεται ἂν ἦταν ὠραίος, ἀσχημος, τίμιος, ἀνήθικος. Τῆς ἔφτανε μόνο τὸ ὅτι στεκόταν μὲ θαυμασμὸ μπροστά της.

Ὁ Ἀχμέτ ὑπέφερε φριχτὰ γι' αὐτὸ, ἤθελε νὰ τιμωρήσῃ αὐτὴ τὴ γυναίκα ποὺ ἀγαποῦσε, τὴ γυναίκα του, μὰ τὸ μόνον ποὺ κατάρθωνε, ἦταν ν' ἀπομακρύνεται ἡμέρες ὀλόκληρες ἀπὸ κοντά της. Αὐτὸ ὅμως χειροτέρευε τὰ πράγματα, γιατί ἐκεῖνη, νοιώθοντας τὸν ἑαυτὸ της κάπως μόνον, ριχτόταν μὲ περισσότερο πάθος στὸ στρόβιλο τῶν ἀπολαύσεων.

Ἡ ἐπιθυμία νὰ πάρῃ τὴ γυναίκα του μακριὰ ἀπ' αὐτὴν

τὴν κοινωνία, ἔκανε τὸν Ἀχμέτ νὰ σκεφθῇ τὴν παιδικὴ του ἡλικία. Ἡ συνοικία στὴν ὁποία εἶχε γεννηθῇ, ξαναπαρουσιαζόταν στὴ μνήμη του μὲ ὅλες τῆς τῆς λεπτομέρειες. Θυμῶταν τῆς ἡμέρας ποὺ ἀγνὸ παιδί κι' ἀμέριμνο, ἔτρεχε, ἔπαιζε, μάλλωνε μὲ τοὺς φίλους του καὶ ξανασυμφιλιόταν μαζί τους. Ἡ μέρες ποὺ περνοῦσαν μεγάλωναν ἀκόμα περισσότερο αὐτὴ τὴ νοσταλγία πρὸς τὸν τόπο τῆς γεννησεῶς του, πρὸς τὴν πατρίδα του...

Καὶ μιά νύχτα, ὅλα τελείωσαν γι' αὐτὸν καὶ ὅλα ξανάρχισαν.

Εἶχε πάει μὲ τὴ γυναίκα του σὲ μιά φιλικὴ ἐσπερίδα. Ὁ ὅλος ὁ κόσμος διασκέδαζε ἐκεῖ. Ἐπαιζαν, φλερτάρειζαν, ἐχορεύαν, κουβεντιάζαν. Αὐτὸς ἦταν μόνος μέσα σ' ὅλους ἐκεῖνους τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως πάντα. Δέν μποροῦσε νὰ ὑποφέρει αὐτὲς τῆς ὥρας κ' ἐπιθυμητὲς γυναῖκες ποὺ ἦσαν γυνὲς σχεδὸν ὡς τὴ μέση, αὐτοὺς τοὺς κυρίους, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ φανοῦν ἀψογοὶ καὶ ἴσως τὸ κατάρθωναν.

Ἀναψε ἓνα σιγαρέττο, τραβήχτηκε σὲ μιά σκοτεινὴ κάμαρη καὶ ξαπλώθηκε σὲ μιά πολυθρόνα. Μέσα στὸ σκοτάδι ἡ λάμψη τοῦ σιγαρέτου τοῦ τὸν ἔκανε ν' ἀναπαλήσῃ πάλι τὸ παρελθόν.

Αὐτὴ ἡ λάμψη τοῦ θύμιζε τῆς νύχτες τοῦ Ραμαζανιού, ποὺ αὐτὸς κ' οἱ σύντροφοί του, ἐκινούσαν γιὰ νὰ κυνηγήσουν κωλοφωτιές κι' ὅταν τῆς ἔπιαναν, τῆς ἔβαζαν στὰ μαλλιά τῶν κοριτσιῶν, ποὺ τῶσάν στὰ πόδια ἐμφανίζονταν.

Ἐπειτα, θυμήθηκε ξαφνικά τὴ Ζεχρά. Ἡ Ζεχρά ἦταν ἡ παιδικὴ του φίλη. Ἐπαιζαν μαζί στὸ περιβάλλον κι' ἐφκιαχναν σπιτάκια ἀπὸ λάσπη. Ἡ Ζεχρά εἶχε μαλλιά ξανθὰ, μάτια σάν τὸν οὐρανὸ. Συχνὰ μάλλωναν κι' αὐτὸς, νοιώθοντας τὴν ἀντρίκεια του ματαιοδοξία νὰ ζυπνᾷ, γκρέμιζε μὲ κλωτσιὰς τὰ σπιτάκια τους. Ἡ Ζεχρά τότε ἔκλαιγε θλιθερά μὲ τὸν πόνο μιάς γυναίκας ποὺ ἔχασε ξαφνικά τὸ σπιτί της.

Ὁ Ἀχμέτ θρυσκόταν τώρα ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν τῶν ἀναμνήσεων. Στὸ πλατὺ σαλόνι ἡ γυναίκα τοῦ χόρευε μὲ ἐγκατάλειψιν στὰ μπράτσα τῶν πονηρῶν ἀνδρῶν. Γὰ πολλὰ πιστὰ ποὺ εἶχε πῇ, τὴν εἶχαν μεθύσει. Εἶχε χάσει κάθε ἐπιφυλακτικότητά.

Τόσο εἶχαν γοητεύσει τὸν Ἀχμέτ ἡ ἀναμνήσις τοῦ παρελθόντος, ὥστε θὰ ἤθελε νὰ τὸ ξαναζήσει. Ἐθῆλε τὸ χωριὸν ποὺ μὲ τὴ φαντασία καὶ τοῦ φαίνονταν τόσο πλούσιο, τόσο λαμπρὸ μὲ τὰ φαντάσματα τῶν σπιτακίων.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή, ἡ πόρτα τῆς σκοτεινῆς κάμαρης ποὺ θρυσκόταν, ἀνοίξε ἔξαφνα καὶ ἀκούσε τὴ φωνὴ τῆς γυναίκας τοῦ ποὺ ἔλεγε σ' ἓναν ἄντρα :

— Ἐλάτε... ἐλάτε νὰ μὲ φιλήσετε ἐδῶ... Δὲν εἶνε καλὴ ;

Ὁ Ἀχμέτ σηκώθηκε ἀποτομα, ἀναψε τὸ ηλεκτρικὸ καὶ εἶπε :

— Συγγνώμην... Ἐπιτρέματέ μου νὰ φύγω... Θὰ εἶσθε ἐπὶ πῶς μόνον...

Ἐπειτα γῆκε γρηγορά ἔξω. Μέσα στὸ μυαλό του στρεφογύριζαν σάν σ' ἓνα χάος ἡ κωλοφωτιές, τὸ τσάμι τοῦ χωριοῦ του, τὰ χωράφια, ἡ μικροῦλα Ζεχρά, ποὺ εἶχε μάτια σάν τὸν οὐρανὸ. Κρυφὰ πῆρε τὰ ἐπαινώφοι του, τὰ καπέλλο του... κι' ἔφυγε, τραβώντας κατ' εὐθείαν γιὰ τὸ καφενεῖο τοῦ χωριοῦ του...

ΙΧΣΑΝ ΝΤΕΒΡΙΜ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΟΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΠΤΙΚΗΣ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α, Ἀθῆναι.

ΣΤΟΝ 16^{ΟΝ} ΤΟΜΟΝ ΤΗΣ „ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ“

ΝΑΤΑΛΙΑ ΜΑΝΤΟΡΕ

ΤΟΥ ΑΜΠΕΛ ΕΡΜΑΝ

Στὸ κοινωνικὸ αὐτὸ ἔργο περιγράφεται ἡ θλιθερὴ καὶ περιπετειώδης ζωὴ μιᾶς ἀδωκῆς ἀμαρτωλῆς, ἡ ὁποία ὑπῆρξε θυμὰ χυδαίου ἐραστοῦ, ἀσπλάγχων συγγενῶν καὶ ἀσυνειδήτων γλεντιέδων καὶ πρεστατών.

Κυκλοφορεῖ εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ τὴν 25ην 'Ιουνίου. Εἰς τὰς ἐπερχίας τὴν 1ην 'Ιουλίου.

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 4

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΑΓΑΠΟΥΜΕ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Η γοητευτική Μαρίζ Ντιώ, μία από τις πεντάμορφες Παρισινές, αφού όλη τη μέρα υπέφερε από την αγωνία της καρδιάς της κι' αφού έκλαψε παραπολύ από τη ζήλεια της, κάθησε και ξενύχτησε το θράδυ για να γράψει αυτό το γράμμα. Σας το παραθέτουμε γιατί μπορεί να χρησιμεύσει σε κάτι. Μπορεί να βοηθήσει όλους τους έγωιστές ερωτευμένους και μπορεί να τους κάνει να σκεφθούν, ότι δεν πρέπει να διώχνουν μακριά την ευτυχία τους. Διαφορετικά θα υποφέρουν κι' εκείνοι όλα τα μαρτύρια, που τράβηξε ή άτυχη Ντιώ και θα χάσουν κάθε χαρά από τη ζωή τους. Ίδου λοιπόν τι γράφει αυτή η ώμορφη νέα, που τιμωρήθηκε σκληρά, γιατί έδωσε τον έρωτα μακριά από την καρδιά της:

«Αγαπημένε μου Μισέλ,
«Έζη μήνες έχουν περάσει από εκείνη την ολόφωτη αυγή που χωριστήκαμε, δίχως στεναγμούς και δίχως δάκρυα. Όμοιοι όμως, ότι το χέρι μου έτρεμε λίγο μέσα στο δικό μου, μα αυτό δεν ήταν, γιατί υπέφερα από το χωρισμό, μα γιατί εκείνη τη στιγμή μία δυνατή συγκίνηση είχε πλημμυρίσει την καρδιά μου. Έν τούτοις εκείνη την εποχή νόμιζα, Μισέλ, ότι δεν σ' αγαπούσα. Νόμιζα, ότι είχα κουρασθεί από την αγάπη σου κι' ότι ο χωρισμός μας θα ήταν μία απόλυτη λύση. Ναί, Μισέλ, είχα βαρεθεί να σ' ακούω να μου λες με μία τρομαχτική ψυχρότητα: «Μαρίζ μου, σ' αγαπώ!» σαν να μου έλεγες: «Μου φαίνεται ότι θα θρέξει...» Είχα βαρεθεί ακόμη τις αφηρημάδες σου, τις γκάφες σου κι' εκείνος τον τρομερό καπνό που διαρκώς έβγαινε από το στόμα σου, σαν τον καπνό της τσιμινιέρας ενός καραβιού, που ταξιδεύει. Είχα κουρασθεί από σένα, Μισέλ, γιατί ήσουν «στερεότυπος». Τίποτε δεν ήταν ικανό ν' αλλάξει τη συμπεριφορά σου, τις ιδέες σου, τις συνήθειές σου και ήμουν για σένα η.. τελευταία σκέψη σου. Είχες μάλιστα το θάρρος να μου το λες με την εκπληκτική σου ειλικρίνεια, αδιαφορώντας αν θα μ' έκανες δυστυχισμένη. Μά, καυμένη Μισέλ, έτσι δεν «κάνουν» έρωτα. Ο έρωτας είναι γεμάτος μικρά και χαριτωμένα ψέματα, άδητους ένθουςισμούς, νεανικές συγκινήσεις, δάκρυα και... αέρα φρέσκο. Όταν δλ' αυτά τα πράγματα λείπουν από αυτόν τότε δεν έχει κανένα θέλητρο. Έσύ ήθελες αυτό ακριβώς να κάνεις στην αγάπη μας: να τής διαλύσης όλες τις αυταπάτες. Και το αποτέλεσμα είναι ότι χωρισίμας δίχως να πονή και δίχως πεια να ενδιαφέρεται ο ένας για τον άλλο. Είμαστε, λοιπόν, Μισέλ, δυο ξένοι; Δυο άγνωστοι; Ω, όχι, Μισέλ, Αυτό δεν πρέπει να το σκέφτεσαι. Εγώ τουλάχιστον, όταν στερήθηκα τη συντροφιά σου, τότε κατάλαβα τί έχασα.

Κάθε πράγμα μέσα στο διαμέρισμά μου, κάθε αντικείμενο μου θυμίζει την παρουσία σου κι' άκουγα ακόμη στ' αυτιά μου τον μεταλλικό ήχο της φωνής σου: «—Μαρή κι' ανόητη Μαρίζ, πότε θα πάψης, τέλος πάντων, να κάνεις χιμαρικά όνειρα; Πότε θα πάψης να περιμένεις το πριγκιπόπουλο του παραμυθιού;» Υστερα, μέρα με τη μέρα, μία τρομερή σιωπή άπλώθηκε στο δωμάτιο. Όλα τα πράγματα εκεί μέσα ναρκώθηκαν κι' η τρομερή μοναξιά τρύπωνε στην καρδιά μου...

Τώρα σου τα γράφω δλ' αυτά ακουμπώντας στο παράθυρο του δωματίου, από το οποίο κυτούσαμε αγκαλιασμένοι, το Παρίσι, που έπυρπολείτο από τα ζωηρόχρωμα φώτα των νυχτερινών κέντρων του. Έχω την εντύπωση, Μισέλ, ότι βρίσκεσαι κοντά μου, ότι νοιώθω την αναπνοή σου στο πρόσωπό μου, κι' ότι με κυττάς μ' εκείνο το σοβαρό βλέμμα σου μέσα στο οποίο είχα δει τόσες φορές να τρέμει η επιθυμία του έρωτός μας. Έτσι είχα την ελπίδα, ότι θα μπορούσα να ζήσω στο περιθώριο της ζωής σου. Ωστόσο, η συνάντησή μου με τη γυναίκα σου στο σπίτι μιάς κοινής φίλης, γέμισε ανησυχία την καρδιά μου. Είδα ότι η γυναίκα σου διατηρούσε όλη την δροσερότητα της

ώμορφιάς της, όλη την έλκυστική γοητεία της και φοβήθηκα, ότι μία μέρα θα μπορούσε να σε ξαναπαρή από κοντά μου. Έφτασα μάλιστα στο σημείο να παρατηρήσω, ότι εγώ ήμουν πιο ώμορφη από αυτήν, ότι ήμουν πιο νέα κι' ότι είχα μία πιο φλογερή και πιο αισθηματική ιδιοσυγκρασία. Μά νοιώθω ακόμη μία φοβερή αντίπαλο, γιατί αυτό το πλάσμα μου έκλεβε τις νύχτες του έρωτός σου, μου στερούσε τις τρυφερότητές σου και σου άπασχολούσε τη σκέψη σου. Μ' έκανε ακόμη να σκεφθώ, ότι ήμουν για σένα μία περιπέτεια. Μια εφήμερη περιπέτεια που θα τελειωνε πολύ γρήγορα, ενώ εκείνη, η γυναίκα σου, θα μπορούσε να σε κρατάει πάντα κοντά της, να σε μαλώνει, να σου κάνει φοβερές σκηνές ζηλοτυπίας, να σου στερή την αγάπη της και να σε στέλνει για τιμωρία να κοιμηθείς μόνος σου στο δωμάτιό σου, δίχως να φοβάται ότι θα σε χάσει. Ένώ εγώ, Μισέλ, ποτέ δεν τόλμησα να διαμαρτυρηθώ για τη διαγωγή σου και για τις πράξεις σου. Κατάλαβα, ότι μπορούσες να μ' εγκαταλείψεις και να θρής μία άλλη φίλη πιο ήσυχη και λιγότερο απαιτητική. Κι' αυτό κι' έγινε, Μισέλ, τη μέρα που δεν μπορούσα ν' ανεχθώ πια τους έξυπνους σου. Γιατί, αλήθεια, με βασάνιζες τόσο, Μισέλ; Δεν καταλάβαινες, ότι κι' εγώ είχα τον έγωισμό μου, την προσωπικότητά μου, τις απαιτήσεις μου;

Μά τί τά θές, Μισέλ, κατάλαβα ότι στον έρωτα δεν πρέπει να τρυπώνη ο έγωισμός, αν θέλεις κανείς να ζήσει ευτυχισμένος. Κι' αυτό το ένοιωσα, Μισέλ, έξη ακριβώς μήνες μετά τον χωρισμό μας. Σ' είχα δει να θοηθάς τη γυναίκα σου να κατεβή από τ' αμάξι μ' έναν άπεριγάρπτο ένθουσιασμό και να μπαίνετε κι' οι δυο σ' ένα ξενοδοχείο. Θέλετε να διασκεδάσετε σαν δυο ερωτευμένοι, που χαιρόνται κρυφά απ' όλους την αγάπη τους. Υστερα πέρασε μία, δυο, τρεις ώρες. Κι' εγώ έμεινα εκεί πέρα, στην είσοδο του αντικρινού σπιτιού, ενώ η βροχή κι' η ύγρασία μου μούσκευαν τα πόδια. Και να ξαφνικά, σάς είδα να ξαναβγαίνετε. Αυτή τη φορά είσατε κουρασμένοι από την ευτυχία σας και ζαλισμένοι από την ατμόσφαιρα του ξενοδοχείου. Θέλετε ν' αναπνεύσετε λίγο δροσερό αέρα και προχωρήσατε μέσα στη νύχτα αγκαλιασμένοι με τρυφερότητα. Κατάλαβα τότε, ότι η γυναίκα σου είχε κερδίσει πάλι την αγάπη σου κι' ότι είχε την επιθυμία να την απολαύσει, όπως η αισθηματικές μοδιστρούλες της όδοι ντε λά

Παί. Κι' εσύ μπορούσες να την αγαπάς δίχως να ντρέπεσαι, δίχως να είσαι αναγκασμένος να κρύβεις τις τρυφερότητές σου. Η αγαπημένη σου ήταν τώρα η ίδια ή γυναίκα σου κι' όχι εγώ, Μισέλ.

Ωστόσο, Μισέλ, καταλαβαίνω ότι δεν είσαι ειλικρινής με τη γυναίκα σου. Έχεις πάψει από καιρό να την αγαπάς. Το μαντεύει κανείς αυτό το πράγμα από το βλέμμα σου. Κάνεις μόνο ό,τι αυτή θέλει για να την ευχαριστήσει. Είμαι βέβαιη, ότι όταν της περάσει αυτή η, ευχαριστική κρίση θα τρέξεις πάλι να κυνηγήσεις μίαν άλλη περιπέτεια. Γι' αυτό, Μισέλ, σε εξορκίζω, πριν να μπλεχθείς στα δίχτυα μιάς εφήμερης ιστορίας, πριν ν' απογοητευθείς από τον έρωτα του ανωνύμου πλήθους των εύθυμων γυναικών, γύρισε πάλι κοντά μου. Θά σε δεχθώ με την ίδια καλωσύνη και την ίδια τρυφερότητα, έτσι που ποτέ πια δεν θα μου παραπνευθής, ότι είμαι μία τρομερή έγωιστρια. Θυμάσαι, Μισέλ; Μου έλεγες ότι έχω την δύναμη να ψυχολογώ τους ανθρώπους. Έ, λοιπόν, ούτε αυτή τη φορά δεν γελάσθηκα, Μισέλ. Ακούς, δεν αγαπάς τη γυναίκα σου. Είναι αδύνατο να την αγαπάς, γιατί ζής μαζί της τόσο χρόνο και γιατί ξέρεις και τίς πιο μικρές αδυναμίες της. Ενώ είμαι βέβαιη εγώ, ότι θα σε κατακτήσω πάλι, γιατί με ξέρεις για μία τρομερή έγωιστρια και τώρα μ' αυτό το γράμμα μου θα καταλάβεις, Μισέλ, ότι είμαι πρόθυμη να υπακούω σ' όλες τις ιδιοτροπίες σου. Τώρα που σ' έχασα, κατάλαβα πόσο σ' αγαπώ κι' είμαι πρόθυμη να γίνω σκλάβη σου, φτάνει να μ' αφήσεις να ζήσω, Μισέλ, στο περιθώριο της ζωής σου.

ΜΙΑ ΤΡΟΜΕΡΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΛΑΝΗ

ΕΝΑΣ ΑΘΩΟΣ, ΠΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΕΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ ΩΣ ΔΟΛΟΦΟΝΟ!

(Η δραματική δίκη του Νικόλ Λαμπώβ.)

Θα σας διηγηθούμε στη σελίδα αυτή μία δραματική υπόθεση που συνετάραξε ολόκληρη τη Γαλλία προ εβδομήντα περίπου χρόνων.

Στις 27 Μαρτίου 1864, θρήνηκαν δολοφονημένοι στο σπίτι τους σ' ένα χωριό, κοντά στις Βερσαλλίες, ο Άντουαν Φορμάς, έξηντα έννεα έτών και η γυναίκα του πενήντα έννεα έτών. Η αλήθεια είναι ότι ο Φορμάς δεν είχε πεθάνει ακόμα, την στιγμή που μία γειτόνισσα μπήκε στο σπίτι, για να ζητήσει κάτι από τη γυναίκα του. Είχε δώδεκα μαχαίριες, μα ζούσε ακόμα. Ξεψύχησε μονάχα, αφού φανέρωσε στον άστυνόμο του χωριού τ' όνομα του δολοφόνου.

— Ο Νικόλ Λαμπώβ μάς σκότωσε! ψιθύρισε. Μας έσφαξε, έμένα και τη γυναίκα μου, για να μάς κλέψει! Η καταγγελία ήταν κατηγορηματική και η άστυνομία φρόντισε να συλλάβει άμέσως τον Λαμπώβ, κάτοικο του ίδιου χωριού. Τον θρήνηκαν να εργάζεται, ήσυχος και άμεριμος, στην αυλή του σπιτιού του. Όταν είδε τους άστυνομικούς, τους χαιρέτησε ευγενικά και τους ρώτησε τί ήθελαν.

— Άλλ' ή απάντησις που του έδωσε ο επί κεφαλής των άστυνομικών δεν ήταν διόλου φιλόφρονη:

— Έν όνόματι του νόμου, σε συλλαμβάνω, Νικόλ Λαμπώβ!...

— Μά συλλαμβάνετε; τραύλισε ο Νικόλ, αλλάζοντας χρώμα. Μά, τί έκανα;...

— Μην κάνεις πώς δεν ξέρεις! Χτές τη νύχτα σκότωσες τον Άντουαν Φορμάς και τη γυναίκα του για να τους ληστέψης!

— Όχι! όχι!... θροντόφωναξε ο Λαμπώβ. Δεν είναι αλήθεια αυτό!... Έγώ χτές τη νύχτα έλειπα απ' το χωριό...

Ο άστυνόμος σήκωσε τους ώμους του, διάταξε τους άνδρας του να επιτηρούν τον συλληφθέντα και μπήκε στο έσωτερικό του σπιτιού, να κάνει έρευνα. Όταν δγής εκ, κρατούσε στο ένα χέρι του ένα ματωμένο κασκέτο και στο άλλο ένα πέταινο σακκουλάκι γεμιστό χρυσά νομίσματα, που, όπως εξακριβώθηκε, είχαν κλαπεί απ' το σπίτι των θυμάτων. Έπειτα απ' δλ' αυτά δεν χωρούσε πια καμιά αμφιβολία για την ένοχη του Λαμπώβ, ο οποίος προφυλακίστηκε.

Την ημέρα που έπρόκειτο να δικαστεί ο Νικόλ Λαμπώβ, οι δικαστάι, οι ένορκοι, το άκροατήριο, έδειξαν εύθυς έξη αρχής, ότι ήσαν βέβαιοι για την ένοχη του και ότι είχαν αποφασίσει την είς θάνατον καταδίκη του. Ωστόσο, ο κατηγορούμενος μπόρεσε να παρουσιάσει ένα άλλοθι: Την νύχτα που έγινε το έγκλημα, την είχε περάσει ως τα χαράματα στην ταβέρνα ενός γειτονικού χωριού!

Ο ταβερνιάρης παρουσιάστηκε και αυτός στο δικαστήριο κι' έπιβεβαίωσε τα λεγόμενα του Νικόλ. Υστερ' από την κατηγορηματική αυτή διαβεβαίωση του ταβερνιάρη, ο Λαμπώβ έπρεπε ν' άρεθι έλευθερος, αφού δεν μπορούσε να βρίσκεται σε δυο συγχρόνως μέρη — και στο σπίτι των Φορμάς και σε μία ταβέρνα, τρία περίπου χιλιόμετρα μα-

θα σου, φτάνει να μ' αφήσης να ζήσω, Μισέλ, στο περιθώριο της ζωής σου.

Μισέλ, δεν θα ήθελα να μου γράψης. Θά προτιμούσα να ρθής ο ίδιος στο διαμέρισμά μου, αγαπημένε μου. Θά σε περιμένω κάθε μέρα με μία άπερίγραπτη επιθυμία να σε φιάω στην αγκαλιά μου. Θά σε περιμένω για να ξαναβρω πάλι την χαμένη ευτυχία μου. Μισέλ, αγαπημένε μου Μισέλ, έλα κοντά μου. Ποτέ πια δεν θα σου παραπνευθώ για τίποτε, ποτέ δεν θα σου θυμώσω. Θά γίνω ή σκλάβος σου. Μισέλ, γιατί σ' αγαπώ!...

Μά ο Μισέλ δεν ξαναπήγε. Την ίδια γυναίκα μία φορ' κανείς την αγαπάει στη ζωή του!...

ΣΑΡΛΟΤ ΡΟΥΓΙΕΛ

Ο Λαμπώβ και ο συνήγορός του δικηγόρος Κρεμιέ.

κρυά από το χωριό, όπου έγινε το έγκλημα!

Μά οι ένορκοι και οι δικαστάι ήσαν βέβαιοι για την ένοχη του Λαμπώβ, ώστε δεν έλαβαν διόλου υπ' όψιν τους την κατάθεσι του ταβερνιάρη. Λίγο έλειψε, μάλιστα, να τον κατηγορήσουν και αυτόν ως συνένοχο του «δολοφόνου»!

Όλοι, με δυο λόγια, είχαν σχηματίσει την πεποίθησι, ότι ο Λαμπώβ δολοφόνησε τους Φορμάς. Και όλοι ζητούσαν την είς θάνατον καταδίκη του κακούργου.

Η άγόρευσις του συνήγορου του Νικόλ, του διασήμου δικηγόρου Κρεμιέ, υπήρξε άριστούργημα λογικής και ρητορικής. Ο δικηγόρος αυτός μιλούσε τρεις ολόκληρες ώρες, υπερασπίζοντας με άδρα επιχειρήματα την άποψι, ότι ο πελάτης του ήταν άθώος. Άλλ' οι ένορκοι χαμογελούσαν, κουνώντας με δυσπιστία το κεφάλι τους...

Ξαφνικά τότε, σηκώθηκε όρθιος στο άκροατήριο ένας άνθρωπος, ένας αυτόκλητος μάρτυς. Ο άνθρωπος αυτός λεγόταν Ουβέρβ κι' έμεινε σ' ένα άπόμερο σπιτάκι, μαζί με την άδελφή του.

— Ο Νικόλ Λαμπώβ είναι άθώος! είπε με φωνή που έτρεμε από συγκίνηση. Έγώ σκότωσα τους Φορμάς, για να τους κλέψω... Την προηγούμενη νύχτα του έγκλήματος, πέρασα από το σπίτι του Λαμπώβ και του πήρα κρυφά ένα παληό του καπέλλο... Και την άλλη μέρα, αφού σκότωσα τους γέροντες, ξαναπέρασα από το σπίτι του και, χωρίς να του πω τίποτα, έκρυφα εκεί το ματωμένο κασκέτο και τα χρήματα που έκλεψα απ' τους Φορμάς... Σκόπευα να ξαναπαράσω άργότερα, να τα πάρω... Δεν φανταζόμουν, ότι η άστυνομία θα έκανε άμέσως έρευνα στο σπίτι του...

— Αφού είναι έτσι, γιατί ο Φορμάς είπε, πριν πεθάνη, ότι τον σκότωσε ο Λαμπώβ; ρώτησε ο πρόεδρος τον Ουβέρβ.

— Δεν ξέρω, άποκρίθηκε ο αυτόκατηγορούμενος. Ίσως έπειδή μοιάζουμε πολύ... Μέσα στην παραζάλη του, θά του φάνηκε πώς εγώ ήμουν ο Λαμπώβ...

— Τι έχεις να παρατηρήσης σ' αυτά;

— Ρώτησε ο πρόεδρος τον Νικόλ.

— Τι έχεις να παρατηρήσης σ' αυτά;

— Ρώτησε ο πρόεδρος τον Νικόλ.

— Ο Ουβέρβ λέει ψέματα!

— Μην τον άκούτε! έκραύγασε ο Ουβέρβ. Ο Λαμπώβ αγαπά την άδελφή μου και θέλει να με σώση, έπειδή είναι φίλος μου! Έγώ είμαι ο δολοφόνος!...

Μά οι ένορκοι δεν ήθελαν να τον πιστέψουν.

Ήσαν τόσο βέβαιοι, ότι ο Νικόλ ήταν ένοχος, ώστε νόμισαν πώς ο Ουβέρβ προσπαθούσε να σώση τον φίλο του από υπερβολική αγάπη. Και η έτυμχη των υπήρξε άσπρη: Ο Λαμπώβ έπρεπε να καταδικαστεί σε ισόβιο κατανάγκαστικά έργα!

Το δικαστήριο έπεκράωσε με την άπόφασί του την έτυμχη αυτήν. Υστερ' από μία δριμυία άγόρευσι του είσαγγελέως, ο οποίος έφθασε μέχρι του σημείου να ζητήσει την θανατική καταδίκη του κατηγορουμένου!...

Δυο χρόνια όμως, μετά την μεταφορά του στα κάτεργα της Γουάνης, ο Νικόλ Λαμπώβ άνεγνωρίζετο ως άθώος και ξαναποκτούσε την έλευθερία του.

Και το πιο συγκινητικό στην υπόθεσι αυτή, είναι, ότι έκείνος που άγωνίστηκε για ν' άναγνωρίσει ή άθωότης του Λαμπώβ ήταν ο ίδιος ο Ουβέρβ.

Έγινε άναθεώρησις της δίκης, και τότε άπεδείχθη ότι τους Φορμάς τους είχε σκότωσει πράγματι ο Ουβέρβ και ότι ο Λαμπώβ άφισε να τον καταδικάσουν να μη λυπήση την άδελφή του ένοχου, την οποία αγαπούσε.

Η αυτοθυσία αυτή έξετιμήθη τόσο από τον πρωθυπουργό της εποχής εκείνης, ώστε ο Λαμπώβ και η γυναίκα του διωρίστηκαν έπιστάτες στο Μουσείο του Λαού, ως άθώοι και άνακατακτάς. Τον Ουβέρβ, τιμωρήθηκε έπεικώς, γιατί το δικαστήριο άνεγνώρισε ως έλαφυντικό το γεγονός, ότι φανέρωσε μόνος του το έγκλημά του, αδιάφορο αν οι ένορκοι δεν τον πιστέψανε.

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΝΕΡΒΑΛ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Το γράμμα του καλού μου Ρογέρ με λύπησε πολύ. Ποτέ δεν φανταζόμουν πώς θα γινόμουν άφορμη να κακοπάθω ο καλόκαρδος και τίμιος αυτός θαλασσοδύκος.

Ο αυτοκράτωρ, που περίμενε στο μεταξύ να μάθω τι μου γράφουν απ' τον «επάνω κόσμο», με ρώτησε, όταν τελείωσα το διάβασμα της επιστολής:

— Τι σου γράφουν οι άνθρωποι του επάνω κόσμου, φίλε μου;

Τόν επληροφόρησα άμέσως, ότι έπρεπε να φύγω και να γυρίσω κοντά στους δικούς μου.

Ο αυτοκράτωρ Κοραλίνος, μόλις άκουσε τα λόγια μου, λυπήθηκε ολοφάνερα και με παρακάλεσε να μείνω λίγον ακόμα καιρό, κοντά του.

Όταν όμως του εξήγησα τί μου έγραφε ο πλοίαρχος Ρογέρ στο γράμμα του και τί κίνδυνο διέτρεχε ο αγαθός εκείνος άνθρωπος, ο αυτοκράτωρ δεν έφερε πειρά καμιά αντίρρηση και μου επέτρεψε ν' αναχωρήσω όποτε ήθελα.

Σε λίγο ή σάλπιγγες εσήμαναν την άποχώρησι.

Τραβήξαμε για την πόλι και φτάσαμε πολύ γρήγορα στο παλάτι, όπου μάς περίμενε πλούσιο γεύμα.

Είχα πάρει την άποφασί να φύγω την άλλη ημέρα το πρωί και γι' αυτό, όταν τελείωσα το γεύμα, τράβηξα ίσια για το δωμάτιό μου.

Ετοίμασα εκεί τα πράγματά μου, διάφορα ένθυμα από την ψαρούπολι και το θυβό της θάλασσας και πλάνιασα στο κρεβάτι μου.

Την άλλη μέρα ξύπνησα πρωί και πήδησα κάτω απ' το κρεβάτι άποφασισμένος να μη πολυχασομερήσω.

Νόμιζα πώς στο παλάτι κοιμούνται ακόμα, όταν άνοιξε ξαφνικά ή πόρτα και παρουσιάστηκε ο πρίγκηψ Λαζούλ.

Ο καλόκαρδος πρίγκηψ, με τον όποιο με είχε συνδέσει αδελφική φιλία, με χαιρέτησε και με πληροφόρησε, ότι με περιμένει ο αυτοκράτωρ.

Χωρίς να χάσω καιρό, έπήγα, συνοδευόμενος από τον Λαζούλ, στη μεγάλη αίθουσα των άκροάσεων. Μόλις έμπήκα στην αίθουσα, εάσασια λιγάκι, γιατί θρέθηκα μπρος σ' ένα άσυνήθιστο θέαμα.

Ο αυτοκράτωρ Κοραλίνος καθόταν στο θρόνο του, γύρω του δέ ήσαν συγκεντρωμένοι όλοι ανεξαιρέτως οι αυλικοί. Ο αυτοκράτωρ με κάλεσε κοντά του και μου είπε με φωνή συγκινημένη:

— Κάτοικε των Ύψηλων Χωρών, για να σου δείξω την εκτίμησι και την αγάπη όλων μας σ' αναγορεύω ίππότη του τάγματος της Μεγάλης Φώκίας!

Συγχρόνως ο Κοραλίνος πήρε από θυπουργού του ένα όπεροχο κόσμημα και το έδωσε στη σύζυγό του.

Το κόσμημα αυτό ήταν άπλο, αλλά μεγάλης αξίας. Από μία χρυσή αλυσίδα, λεπτότατα δουλεμένη κρεμώταν ένα τεράστιο δολοάμπρο διαμάντι.

Εγρονάτισα άμέσως μπροστά στην αυτοκράτειρα, ή όποια μου πέρασε στο λαιμό το πολυτιμότεο κόσμημα της Μεγάλης Φώκίας, άφου το έβλησε.

Σ' όλο αυτό το διάστημα, το περίεργο όργανο, για το όποιο μίλησα πιο πάνω, το «άραματόφωνο» έπαιζε γλυκύτατα κομμάτια, αναδίδοντας συγχρονως όπεροχες εωδιές.

Πριν άποχαρητήσω τους φίλους ψαρανθρώπους, ζήτησα να δώ τα τέκνα

(*Ένα παιδί στους βυθούς των θαλασσών)

του Κοραλίνου και του Λαζούλ, στών όποίων τη γέννησι ή καλλίτερα στο «σκάσιμό τους από τα αυγά τους» είχα παραστή πρό καιρό.

Φίλησα τα πεντάμορφα μικρά ψαρανθρωπάκια, άλλαξα φιλία με τους αόλικούς, έσφιξα στην άγκαλιά μου τον καθηγητή μου, που μ' έμαθε — καλή του ώρα! — τη γλώσσα των ψαρανθρώπων και ξεκίνησα για το μέρος, από το όποιο είχα έρθει στην πρωτεύουσα του αυτοκράτορος Κοραλίνου.

Ο αυτοκράτωρ διέταξε τον πρίγκηπα Λαζούλ και μερικούς νέους αόλικούς να με συνοδεύσουν. Μάς έδωσε επίσης να καθαικνέψουμε γρήγορα ψαρελόγα.

Έτσι δέν άργήσαμε να φτάσουμε στην καλύβα του γέρο ψαρανθρώπου, στην όποια είχα φιλοξενηθί, για πρώτη φορά, όταν κατέβηκα στον θυβό της θάλασσας.

Ο γέρο ψαρανθρωπος με δέχθηκε με μεγάλη χαρά, μ' άγκάλιασε και με φίλησε σαν να ήμουν παιδί του.

Τώρα πειά μπορούσα να μιλω μαζί του, γιατί ήξερα τη γλώσσα των ανθρώπων του θαλασσίου θυβού.

Ρώτησα λοιπόν τον καλό γερο-ψαρανθρωπο να μου πη που είνε ή ώραία κόρη του.

— Η κόρη μου θα ρθί άμέσως, φίλε μου, μου άποκρίθηκε. Είνε εύτύχημα που ήρθε σήμερα στο φτωχικό μου, γιατί θα παραστής στην τελετή.

— Σε ποιά τελετή; ρώτησα.

— Στους γάμους της κόρης μου.

— Παντρεύεται ή κόρη σου;

— Μάλιστα, φίλε μου. Ο γάμος θα γίνη σε λίγο και σε παρακαλώ να χρησιμεύσης ως μάρτυς σύ και οι ευγενείς, που σε συνοδεύουν.

Φυσικά δέν έφερα καμιά αντίρρηση.

Με την ίδια προθυμία δέχθηκαν και οι ευγενείς συνοδοί μου.

Με την εύκαιρία του γάμου είχαν συγκεντρωθί στην καλύβα του γερο-ψαρανθρώπου κι άλλοι ψαρανθρωποι από τις γύρω καλύβες.

Τέλος, παρουσιάστηκε και ή νύφη με τον γαμπρό, ένο γερό και πολύ συμπαθητικό παλληκάρι.

Η κόρη του γέρο — ψαρανθρώπου ήταν άφάνταστα χαριτωμένη με τη νυφική της φορεσιά, σωστός άγγελος, σωστή νεράιδα της θάλασσας.

Όταν με είδε, έτρεξε να με χαιρετήση και να μου εύχηθί το καλωσόρισά. Αντικρύζοντας όμως τους λαμπροφορεμένους συνοδούς μου, ντράπηκε, άσασισε λίγο και κοκκίνισε.

Της έδωσε θάρρος και της εξήγησα πώς οι ευγενείς συνοδοί μου θα τιμούσαν το γάμο της με την παρουσία τους.

Το μυστήριο του γάμου πούγινε σε λιγάκι, δέν κράτησε παρά λίγες μοναχά στιγμές.

Η νύφη κι' ένώ κυττάζόντουσαν θαβεία στα μάτια, είπαν κ' οι δύο συγχρόνως:

— Αγαπιόμαστε πολύ, αγαπιόμαστε μ' όλη μας την καρδιά και θέλουμε να ένωθούμε, να γίνουμε άνδρόγυνο και να ζήσουμε εύτυχισμένοι!

— Καλορίζικο! φώναξαν οι μάρτυρες. Καλορίζικο!...

Κι' αυτό ήταν όλο. Ο γάμος τελείωσε.

Ήταν πειά ώρα να ξεκινήσω για την κορυφή του θυνοβού, όπου ήταν ριχμένη και πιασμένη ή άγκυρα του καραβιού μου.

(Ακολουθεί)

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ
Η ΣΠΗΛΙΑ
ΤΩΝ ΔΡΑΚΩΝ

(Του ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΜΙΘ)

Περιπετειωδέστατο και συγκινητικότερο παιδικό μυθιστόρημα, ωραία εικονογραφημένο.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΛΑΥΡΑΚΙ

ρεζί να φουαρηση γι αυτή την άδυναμία του, του έκοβε την φόρα, δηλώνοντας του:

— Πάψε, καμμένε Άλμπερ, μη με σκοτίζεις! Πήγαινε καλλίτερα να κοιμηθής κι' άφσε με ήσυχη να διαβάσω τη συνέχεια του μυθιστορήματος...

Κι' ο Άλμπερ Καμύς, με σφιγμένες τις γροθιές του και καταρρωμένος όλους τους επιφυλλιδογράφους, πήγαινε ν' άναπαυθί στο δωμάτιό του και ν' άφοσιωθί στην όργάνωσι της νέας άλιευτικής του έκδρομής.

Ο Άλμπερ Καμύς ήταν έννας εξαιρετός τύπος. Ήταν «δ άνθρωπος, όπως έλεγε, τον όποιο γνώριζαν τα ψάρια», ήταν ο φοβερός «χαφιστής» των νερών του Σηκουάνα.

Ο φόβος κι' ο τρόμος των ψαριών και ο καλλίτερος φίλος των... ψαράδων.

Γιά να ικανοποιή αυτή τη μανία του για το ψάρεμα, έδουε όλα τα λεφτά του άγοράζοντας ένα σωρό καλάμια, διαφορετικού μήκους και χρώματος, άναλόγως του είδους των νερών, στα όποια έπρόκειτο να ψαρέψη:

— Άλλα ήταν με κόμπους, άλλα λεία και λεπτά για το ψάρεμα των μικρών ψαριών, άλλα από μαύρα ή από κίτρινα μπαμπού, με ένα ή δύο άγκίστρια, με μικρότερα και λιγώτερα γυριστά, με όλοκληρη άρμαδιά άγκιστριών κλπ.

Έκανε επίσης την καλλίτερη προμήθεια σκουληκιών για δόλωμα, είχε όλα τα δίχτυα από το πιο πυκνό μέχρι το πιο άραιοπλεγμένο, είχε ένα σωρό άπόχες και σακκίδια και ήταν έτοιμος για κάθε είδους ψάρεμα, άκομη και με... δυναμιτίδα!

Όλα αυτά τα άξιοθαύμαστα πράγματα τα είχε τοποθετήσει σ' ένα ιδιαίτερο δωμάτιο, το όποιο έμοιαζε με μουσειό και το όποιο είχε στολισί με κογγύλια, άχιβάδες και θαλάσσια φυτά, τα όποια έφευρε κάθε τόσο από τις έκδρομές του.

Η γυναίκα του, άφου κουράστηκε να κάη παρατηρήσεις στον άνδρα της γι' αυτή την «τρέλλα» του, τον έγκατέλειπε στο έλεος του Θεού κι' έπαψε πειά να δίνη σημασία στις κουβέντες του και στις άφηγήσεις των περιπετειών του. Ούτε νοιαζόταν επίσης να ρίξη ένα θέμα στο μουσειό του.

Άλλως τε το μουσειό του ο κ. Καμύς το περιποιόταν ο ίδιος. Γιά τον Καμύς το ψάρεμα είχε γίνει ή μοναδική εύτυχία του σ' αυτόν τον κόσμο!

Όταν ο κ. Καμύς έτοιμαζόταν να ξεκινήση για το ψάρεμα, καθώς γέμιζε το μικρό του αυτοκίνητο μ' όλα του τα σκεύη, ένοιωθε μια ιδιαίτερη εύχαριστι και μια δυνατή συγκίνησι να σφιγγη την καρδιά του.

Ακτινοβολούσε όλοκληρος από τη χαρά του κι' έτρεχε σαν τολλός στους δρόμους του Παρισιού για να βγί μιά ώρα αρχύτερα στα πρόσαια και ν' άντικρύση τις καταπράινες όχλεις του Σηκουάνα.

Έννοείται ότι εκείνη τη μερα ζυμπούσε από τα χαράματα.

Άργά το άπόγευμα έφθανε στην τοποσειά που είχε διαλέξει για το ψάρεμα. Τότε άρχισε ή έπισημονική του έργασία.

Εξέταξε πρώτα-πρώτα μ' έναι ειδικό έργαλείο το είδος του θυβού, μ' ένα άλλο την γούπη του ρεύματος, τέλος το είδος των νερών και ά-αλόγως της έποχής καταλάβαινε τι είδους ψάρια θα ύ-αχαν εκεί πέρα.

Υστερα διάλεγε το κατάλληλο άγκί-

στρι του, έβαζε το άνάλογο δόλωμα, καθόταν άναπαυτικά στους θράχους της όχθης και έβριχνε με χτυπικάρδι το άγκίστρι στα νερά. Άρχιζε πάντα δέ το ψάρεμα στις έφτα ή ώρα το βράδυ, γιατί σύμφωνα με τις μελέτες του, αυτή ή ώρα ήταν ή πιο καλλίτερη γι αυτή τη δουλειά.

Ο κ. Καμύς καθόταν άκίνητος και με έντεταμένη την προσοχή του μιά, δύο, τρεις, πέντε... έκατό στιγμές! Ξαφνικά, το καλάμι του άρχιζε να τραβιέται προς το νερό και να κινίται έλαφρά.

Ο Άλμπερ τότε το τινάζε προς τα πάνω άπότομα και έδέχετο στα μούτρα ένν σωρό μπλεγμένα φύκια.

Όσο για τα ψάρια αυτά είχαν άρκεσθί να φάνε μόνο το δόλωμα...

Ο Άλμπερ όμως δέν άπογοητευόταν. Έτοίμαζε πάλι τη πετοία και ή ιστορία επαναλαμβανόταν με διαφορετική όμως έξαγωγή «προϊόντων».

Ο κ. Καμύς στέναζε, τέλος, με άηδία:

— Είνε φοβερά αυτά τα μάγια του Σηκουάνα! Μ' έχου-νε πάρει από φόβο και δέν τοιμίζω να τοιμηθώ στο δόλωμα...

Αι τραβούσε διαρκώς τ' άγκίστρι, άδειο, φυσικά. Πολύ συχνά μάλιστα το άγκίστρι, συ γατζώνιζε το πρόσωπο.

Η γυναίκα του που τον έβλεπε σ' αυτά τα χάλια, δέν έ-δίσταζε να του δηλώνη μ' άνησυχία:

— Πόρσεχε, Άλμπερ, μήπως καμιά μέρα ψαρέψης τα μάτια σου!...

Μά ο Άλμπερ διεμαρτύρετο, θύμωνε, άγρίευε και της φώναζε ότι δέν πρέπει να τον εϊρωνεύεται, άφου κατάφερ-νε να της φέρνη πάντα σπαρταριστά ψάρια.

Όστόσο ο άτυχος ο Άλμπερ δέν έπια-νε όχι ψάρι, όχι μαρίδα, άλλα ούτε...

κουνοπι! Συχνά μάλιστα ή τύχη του τον εϊρωνεύόταν.

Όταν τύχαινε δηλαδή να ψαρέψη στο ίδιο μέρος, ένα άλλος έρασιτέλης ψαράς ποτέ δέν έβγαζε ά-δειο τ' άγκίστρι του.

Ο Καμύς φυσικά τον θαύμαζε και τον ρωτούσε:

— Πώς καταφέρνεις και πιάνεις τα ψάρια; Πώς τα μαζεύεις στ' άγκίστρι σου!...

— Τους... σφυρίζω και πλησιάζουμε κοντά... του εξηγούσε με άπάθεια εκεί-νος.

Και συχνά πλέον άκουγε κανείς τον Άλμπερ ν' άγκομαχά και να κοκκινί-ζει από την άγωνία του σφυρίζοντας όλες τις όπερες που ήξερε κι' όλα τα τρα-γουδία από τα πιο μεγαλογολικά ως τα πιο εύθυμα...

Ξαφνικά, μιά μέρα τέλος, τ' άγκί-στρι του σκαλίσσε γερά.

Ο Άλμπερ το ένοιωθε να τραβιέ-ται με δύναμι προς τον θυβό άπειλώντας να τον παρασύ-ρη κι' εκείνον.

Αυτή τη φορά ο Καμύς τα χρειάστηκε και νόμισε ότι είχε πιάσει τ' άγκίστρι του... καμιά φάλαγα!

Έβλεπε λοιπόν όλη τη δύναμη του για να συγκρατηθί, ίδρωσε, ξειδρώσε για να σηκώση τ' άγκίστρι και, τέλος, με μιά φοβερή προσπάθεια, έπσε ανόσκελα, ένν δαχτύλ συγχρόνως στα μούτρα ένα σκουριασμένο τενεκέ γεμάτο λάσπη!...

Ο Καμύς, στην άρχή, τα έχασε. Αυτό δέν το περίμενε ποτέ.

Υστερα για να διαχί τις μεγαλογολικές σκέψεις, που άρχισαν να πλημμυρίζουν το μυαλό του, ψιθύρισε με θαυ-μασμό:

— Μπα, γερό άγκίστρι!...

Μά σαν να μη ήταν αυτά τα θέσσανα του Άλμπερ, ή γυναίκα του θάβηκε να τον ρωτάη κάθε τόσο:

— Άλμπερ, ποτέ θα μου φέρης ένα λαυράκι; Γίνεται, έβρεις περίφημο θραστό και θγάζει μιά σούπα θαύμα!...

Και ο Καμύς καταριώταν αυτήν την έπιθυμία της γυ-ναίκος του, γιατί τα λαυράκια γινόντουσαν άνάρπαστα ά-πό τα ψαράδικα και δέν προλάβαινε να... ψαρέψη τέτοιο ψάρι.

Έν τούτοις, δέν έπαυε να πηγαίνη πολύ συχνά στις ό-χλεις του Σηκουάνα, να σφυρίζει και να έρβιη τα ψάρια, να μουτζώνη τον ούρανο και τα... νερά του ποταμού και να έπιστρέφη τη νύχτα στο σπίτι του, άφου φρόντιζε προη-

Ra

ΤΟ ΡΑΔΙΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ
ΤΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

RADIO-HORMONES DE BEAUTE
CRÈME RADIO-ACTIVE.

Προνομιούχος. Τό θαυρ πυροβολικό στή μάχη κατά τοῦ γήρατος. Νέον προϊόν τῆς **Académie de Beauté** **Mme KETTY**. Ἀποτελέσματα: Δέρμα πάντα καθαρό, πάντα φρέσκο, πάντα νέο. Ζητήσετε μας βιβλιογραφία δωρεάν. Ἀθῆναι, Ἑρμού 35. Τηλέφωνον 22-0-88

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΜΗ ΘΕΛΗ ΚΑΝΕΙΣ
ΝΑ ΤΗΝ ΣΥΝΟΔΕΥΣΗ;

Ποία εἶναι ἡ ἀφορμή; Εἶναι ἓνα χαριτωμένο κορίτσι καὶ τὸ νέο τῆς φόρεμα τῆς πηγαίνει θαυμάσια. Γιατὶ νὰ μὴν ἔχη ἐπιτυχία; Μία λεπτομέρεια ἴσως ποὺ δὲν τὴν προσέχει κανεὶς καμμιὰ φορὰ καὶ ἡ ὁποία ὅμως εἶναι σπουδαιότερα ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ὠραιότητα καὶ ἐνδυμασία. Τὶ εὐχάριστο συναίσθημα νὰ γνωρίζῃ κανεὶς ὅτι ἡ ὁδοντόπαστα **ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ** κρατᾷ τὸ στόμα καὶ τὴν ἀνανοή πάντοτε φρέσκη καὶ καθαρά. Πρῶτ' καὶ βράδ' **ΧΛΩΡΟΔΟΝΤ**. Κυρίες μου, θὰ θαυμάσητε τὴν ἐπιρροή ὅπου ἔχει στὰ δόντια σας.

Ὁδοντόπαστα Χλωροδόντ

Κυρία,
Ἐὰς συνιστῶμεν νὰ βάψετε μόνον σας τὰ φορέματά σας μόνον μετὰς γνησίας καὶ παγκοσμίου φήμης Γερμανικὰς βαφὰς «ARTI», διότι οὕτω μόνον θὰ ἴσθε βεβαία ὅτι θὰ ἐπιτύχετε ἀπολύτως εἰς τὴν βαρὺν χωρίς νὰ ὑποστῇ τὴν παραμικρὰν φθοράν τὸ φόρεμά σας. Μία βαφή διὰ νὰ εἶνε καλὴ δὲν ἀρκεῖ μόνον τὸ νὰ βάψῃ τὸ ὕφασμα, ἀλλὰ πρέπει πρὸ παντὸς καὶ νὰ μὴ τὸ κατστρέφῃ. Παλαιὸν φόρεμα βαφὴν μετὰ «ARTI» οὐδέποτε ἀνγνωρίζεται ὡς βαμμένον. Αἱ βαφαὶ «ARTI» οὐδέποτε ξεβάφουν. Ἐμπριμὲ φορέματα βάφονται ἐπιτυχῶς μετὰ βαφὰς «ARTI», ἀφοῦ προηγουμένως ἀποχρωματιστοῦν μετὰ τὸν εἰδικὸν ἀποχρωματιστὴν «ARTI».

Πωλοῦνται στὰ Φαρμακεία καὶ Ἐμπορικά.

Συνιστῶμεν τὴν **ΟΦΘΑΛΜΟ-ΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ** τοῦ κ. **ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ** Ὑψηλότητος τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ, Μενάνδρου 27—Ἀθῆναι. Τηλ. 1.60.

Γ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
ΔΕΡΜΤΟΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ ἱερατικῇ ἐπιμελητῇ τῆς Ἰδαιτέρως Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φωκιοῦ δέχεται, ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγῆς 1

Ὁραὶ 8—11 — 4—6
Ἀρ. Τηλ. 80215

Ἡ Πούδρα DIALON ἀρρεῖ τὴν δυσάρεστον ὁσμὴν τοῦ ἰδρώτος, παρεμποδίζει τὴν ὑπερβολικὴν ἐφίδρωσιν ἐξυπηρετεῖ ὅλους τοὺς ἄνθρωπους τῶν σπορτ εἶναι ἀπαράμιλλος διὰ πούδρarisma τῶν δρεκαὶ ἀπαραίτητος διὰ περιποίησιν αὐτῶν. Πωλεῖται εἰς τὰ φαρμακεία καὶ τὰ μυροπωλεῖα.

ΟΙΚΙΑΚΗ
ΜΑΓΙΡΙΚΗ

ΚΑΙ
ΖΑΧΑΡΟ-
ΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ διὰ Κυρίας καὶ Δεσποινίδας ποὺ θέλουν νὰ πλουτίσουν τὰς γνώσεις των μετὰ ὀλίγα μόνον μαθήματα.

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΕΞΕΛΟΓΟΥΘΟΥΝ
Ὁδὸς Σίνα Βησαρίωνος 8
Τηλ. 31.339

— Θέλετε νὰ ἔχετε ἐπιτυχίαν;
— Ἀλλάζετε συχνὰ τοὺς χρωματισμοὺς τῶν φορεμάτων σας μετὰς Γερμανικὰς βαφὰς «ARTI» καὶ θὰ φαίνονται πάντα καινούργια καὶ μεδέρνα.

Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΟΨΑΤΡΟΥ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 126 Β

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ
ΦΑΙΝΕΣΘΕ το 1/2
ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΑΣ
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΕΥΚΛΑΟΣ ΤΡΟΠΟΣ

ΜΟΛΙΣ ΠΕΡΑΣΟΥΝ ΤΑ 30, ΤΑ 99 οἱ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΧΟΥΝ ΔΕΡΜΑ ΑΤΡΟΦΙΚΟΝ-ΗΜΙΘΑΝΣΕ

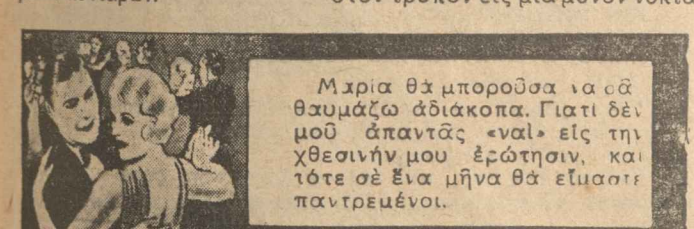
Ρυτίδες, μαρμαμένο χρῶμα, μὺς τοῦ προσώπου πεσμένοι εἶναι ἀσφαλὴ σημεῖα.

Ὁ καθηγητὴς Stejskal τοῦ Παρισίου τῆς Βιέννης ἀνακαλύπτει ἰσχυρὰν μέθοδον γιὰ νὰ φαίνονται ἡ γυναῖκες νέες.

Αὕτῃ ἡ νέα τροφή διὰ τὸ δερμα περιέχει Biotin ἐξαχθέν ἀπὸ πολὺ νέα ζῶα. Εἶναι τὸ ζωτικὸν στοιχεῖον τῶν ὑποδορμῶν κυττάρων.

Εἰς τὴν Κρέμα, Τοκαλὸν χρῶματος ρόζ, περιέχεται τὸ Biotin. Θὰ ζωογονήσῃ καὶ ἀνανεώσῃ τὸ δερμα σας κατὰ θαυμαστὸν τρόπον εἰς μίαν μόνον νύκτα.

Μεταχειρισθῆτε τὴν Κρέμα Τοκαλὸν, χρῶματος ρόζ, τροφή διὰ τὴν ἐπίδερμιν τὸ βράδυ ποὶν κοιμηθῆτε καὶ τὴν Κρέμα Τοκαλὸν, τροφή διὰ τὴν ἐπίδερμιν, χρῶματος λευκοῦ, τὸ πρωῒ. Ἡ Κρέμα Τοκαλὸν εἶναι ἡ πλέον θρεπτικὴ διὰ τὸ δερμα, ἀλλὰ ἡ Κρέμα Τοκαλὸν λευκὴ μὴ λιπαρά, εἶναι ἡ καλλιτέρα διὰ τὴν ἡμέραν, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι τροφή διὰ τὸ δερμα, καθιστᾷ, τὴν κύδρα ὁράτον καὶ ἐξαιρετικῶς ἀπορροφητικὴ. Ἰκανοποιεῖν μιάποτελεσματα εἶναι ἡγγυημένα, ἄλλως τὰ χρήματα ἐπιστρέφονται.

Ἐνοικιάζεται διὰ τὴν θερμὴν περίοδον οἰκία, μετ' ὅλων τῶν χρειῶν εἰς Γλυφάδα εἴτε τὸ ἰσόγειον εἴτε τὸ πρῶτον πάτωμα ταύτης. Πληροφορίαι Λέκα 5

ΛΟΙΠΙΝΣ πεπειραμένοι, διαθέτων ὥρας ἀναλαμβάνει τὴν τήρησιν διόλκων Πληροφορίαι: Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5β. Κηπος Κλαυθμῶνος.

Γεραῖο Τρόπαιο

Βά. πραγματικῆς ὠμορφίας εἶναι τὸ ὑγιὲς δερμα, τὸ ὁποῖον δ' ἀποκτήσετε μόνον διὰ τῆς καταλλήλου χρήσεως κρέμας νυκτὸς πρὸ τῆς κατακλίσσεως καὶ ὅχι τῶν διαφόρων κρεμῶν ἡμέρας, αἵτινες προσδίδουν στὸ πρόσωπό σας μίαν προσωρινὴν καλὴν ἐμφάνισιν. Δὲν φαντάζεσθε τὴν ἀμεσον δελτίωσιν ποὺ θὰ ἐπιτύχητε χρησιμοποιοῦσαι διὰ τὸ καθάρισμα τοῦ προσώπου σας τὴν **ΚΡΕΜΑΝ ΝΥΚΤΟΣ ΣΚΙΝ ΦΟΥΝΤ**.

GEORGE

διὰ καλῆς ἐντρίψεως ὥστε νὰ ὑποδοηθῇ τὴν εἰσχώρησιν τῆς στοῦ δερμα καὶ καθάρισον τοῦ πόρου καθιστῶσα τὴν ἐπίδερμιν λείαν καὶ ἐλαστικὴν καὶ προλαμβάνουσα τὴν πρόωρον ρυτίδωσιν.

Δοκιμαστικὰ σωληνάρια κρέμας μετὰ τῆς σχετικῆς διδολογραφίας καὶ οἱ 10 χρωματισμοὶ πούδρας ταχυδρομοῦνται τῷ ἀποστέλλοντι δραχ. 6 εἰς γραμματόσημα.

Τιμὴ δάξου δραχ. 50, σωληναρίου 25.
Γεν. Ἀντιπρ. **Α. ΣΑΡΟΓΛΟΥ**, Ἀκαδημίας 5, Τηλ. 20-918

Καὶ τὰ δικά σας Μαλλιά

θὰ γίνουν ὠραία, ἀρκεῖ νὰ τὰ λούζετε μίαν φορὰ τὴν ἑβδομάδα μετὰ τὸ γνωστὸν Σαμπουὰν **TÊTE-NOIRE** (Τὲτ-Νουάρ). Κάθε φάκελλος περιέχει καὶ τὸ εἰδικὸ «ΣΕΒΕΚΛΑ» ποὺ δίνει στὰ μαλλιά φυσικὴ γυαλάδα, ὑγείαν καὶ τὰ διατηρεῖ πάντοτε φρέσκα. Δύο εἰδῶν Σαμπουὰν **TÊTE-NOIR** ὑπάρχουν: τὸ **ΣΑΜΠΟΝΤΟΡ** γιὰ τὰ ξανθὰ μαλλιά, τὸ **ΣΑΜΠΟΖΑΝ** γιὰ τὰ σκούρα.

ΣΑΜΠΟΥΑΝ
TÊTE-NOIRE

2 εἰδῶν:
Shampodon
Shamposan

ΔΡΧΜ 12,50

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΟΙ: ΟΙΚΟΣ Π. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ ΝΙΚΗΣ 10 ΑΘΗΝΑΙ

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΝΔΙΑΚΟΣ
Χειρουργός - Ὀδοντο-
ρινολαρυγγολόγος
EX-SSISTANT ΤΩΝ ΚΑ-
ΘΗΓΗΤΩΝ ΛΕΜ ΙΤΡΕ &
— Η ΛΡΗΕΝ —
Ἐμμ Μπενάκη—Μαυ-
ροκορδάτου 6 Μέγα-
ρον Μαλάμου ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. 29 562

ΣΟΦΙΑ ΠΡΟΥΣΑΛΟΓΛΟΥ
Χειρουργός - Ὀδοντίατρος
Πτυχιούχος Ἑθνικοῦ Πανε-
πιστημίου
Ὁδὸς Σόλωνος 114 β
Ὁραὶ ἐπισκέψεων:
9—11 π. μ. καὶ 8—10 μ. μ.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ μετὰ ἐφαρμογὴν ἀποχρῶν, ῥάβδω στὰ σπῆλαι πρὸς 80 δρχ. τὴν ἡμέραν. Γράμματα ἀποστολῶν καὶ δώματα πρὸς 80 δρχ. ἀκριβῶς. Διεύθυνσις μου: Ν. Ω. Γραφεῖο «Μπουκέτου»

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΣΤΟΥΣ ΠΑΛΗΟΥΣ ΚΑΛΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 31)

— Τι κάνεις εκεί πέρα ; άπόρησε ο άδελφίος κυνηγός, κυττάζοντας κατάπληκτος τόν άδελφό του.

— Σου έτοιμάζω ένα κατάλληλο δισάκι για τὰ κυνήγια σου ! του άπάντησε ο πνευματώδης δεσπότης.

Κι' αλήθεια, τὸ δισάκι, πού έρραβαν οί μπαλωματῆδες, έφτανε όχι μόνο για ένα, αλλά για τρεῖς γαϊδάρους!

Ιστορικό επίσης έμεινε και τὸ πάθημα τοῦ Ιππότη ντὲ Ρουέ, άτυχου κυνηγοῦ ἀπὸ τοὺς λίγους. Μία ἡμέρα, πού θῆκε στὸ κυνήγι, θῆκε τοὺς φίλους του νὰ παίξουν άμάδες στὴν ἀρχὴ τοῦ δάσους. Μόλις αὐτοὶ λοιπὸν τὸν εἶδαν, άρχισαν νὰ τὸν πειράζουν. Ὁ ένας τοῦ έλεγε πὼς αν έφερνε κανένα λαγὸ, δεχόταν νὰ τὸν φάη ὡμό, ὁ άλλος άκαθάριστο κι' ὁ άλλος και μ' αὐτὴ ἀκόμη τὴν προβιά.

— Κοροϊδεύετε, κύριοι, ὅσο θέλετε !... τοὺς φώναξε ὁ Ιππότης ντὲ Ρουέ. Θὰ δοῦμε σὲ λίγο ποῖος θὰ γελάη τελευταίος.

Καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του. Ὑστερ' ἀπὸ μιά ὥρα ξαναγύρισε, θριαμβευτικά, κρατώντας στὸ χέρι του ἕνα λαγόν, πού τὸν πέταξε μὲ δύναμι μπροστὰ στὰ πόδια τῶν φίλων του και τοὺς φώναξε.

— Ἐμπρός τώρα! Για νὰ δοῦμε ποῖος ἀπὸ σὰς θὰ τὸν φάη ὡμό;

Οἱ φίλοι του, ντροπισαμένοι, έτοιμαζόντουσαν νὰ τοῦ ζητήσουν συγγνώμην, όταν ξαφνικά ὁ λαγὸς ζωντάνεψε και τὸ έβγαλε στὰ πόδια!

Τί είχε συμβῆ; Ἀπλούστατα, ὁ λαὸς εἶχε ζαλιστῆ ἀπὸ τὴν τουφεκιά. Μὰ μὲ τὸ πέταγμα πού τοῦ έκανε καταγῆς, ὁ άτυχος κυνηγός, ἤρθε στὰ συγκαλά του κι' έσπευσε νὰ γίνη άφαντος.

Τέτοιες άτυχίες, ὅπως εἴπαμε, έμειναν Ιστορικές—και δικαίως ! — στὰ κυνηγετικά χρονικά.

Π. ΙΑΒΕΝΣΕΝ

ΜΑΡΘΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 19)

πατέρα !...

Ἐξαφνα άνασκήρτησε.

Εἶχαν στρίψει μιά γωνία τοῦ τοίχου κ' εἶχε διακρίνει μπροστὰ της τὸ έκτελεστικό άπόσπασμα.

Δώδεκα στρατιῶτες τὴν περίμεναν με τὰ ὅπλα παρὰ πόδας.

Μόλις τὴν εἶδε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ άποσπάσματος άξιωματικός, τράβηξε τὸ σπαθί του και φώναξε μερικά προτάγματα στὴ γλῶσσα του.

Οἱ στρατιῶτες παρουσίασαν ὅπλα.

Συγχρόνως ένας άξιωματικός πλησίασε κ' έδωσε τὰ χεῖρια τῆς νέας κόρης κι' έπειτα θέλησε νὰ τῆς θέσῃ και τὰ μάτια...

— Όχι, εἶπε ἡ Μάρθα ! Ἀφήστε με νὰ θλέπω ! Ἀφήστε με, σὰς παρακαλῶ.

Ὁ ύπαξιωματικός άπομακρύνθηκε, Ικανοποιώντας τὴν τελευταία αὐτῆς ἐπιθυμία της.

Ἡ Μάρθα εἶδε τὰ ὅπλα νὰ τὴν σημαδεύουν. Ἀνάπνευσε τὸν ἀέρα δυνατά, θέλοντας για τελευταία φορά νὰ γεμίση τοὺς πνεύμονάς της με τὴν ἀγαπημένη του μυρωδιά.

Τὰ θλέμματά της, ἐκείνη τὴ στιγμή άφησαν τ' άπειλητικά ὅπλα για νὰ στραφῇ πρὸς τὴν ἐξοχή, πρὸς τὸ δάσος πού τὴν έλounge ένας λαμπρὸς και χαρούμενος ἥλιος.

Ἐξαφνα έβγαλε μιά κραυγή!...

— Ζάκ !

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή άκούστηκε τὸ πρόσταγμα:

— Πῦρ !

Κι' ἐνῶ μιά ὁμοθρονία ἀπὸ δώδεκα ὅπλα άνηχουσε, ένας νέος ὥρμησε πρὸς τὴν κοπέλλα πού έπεφτε κάτω.

Τὴν άρπαξε μέσα στὴν άγκαλιά του, τὴ σήκωσε σάν νὰ ἤθελε νὰ τὴν προφυλάξῃ, σάν νὰ ἤθελε νὰ φύγῃ μαζί της...

Μὰ κλονίστηκε... Καὶ όταν ὁ καρπὸς διαλύθηκε, εἶδαν στὸ έδαφος δύο πτώματα ἀντὶ ενός!...

Ὁ Ζάκ Κὼξ έσφιγγε ἀπάνω στὴν καρδιά του σ' ένα ὁπέρτατο άγκάλιασμα τὴ Μάρθα, και τὰ χεῖλιά του, παγωμένα κίόλας ἀπ' τὸ θάνατο, φαινόντουσαν σάν νὰ χαμογελοῦσαν ακόμα πρὸς τὴ μνηστὴ του...

ΦΡΗΣΙ ΓΚΙΝΙΕ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 8)

τόπο τῆς εὐτυχίας πού εἶχαν ὄνειροπολήσει μαζί σ' αὐτὴ τὴν ἀκρὴ τοῦ δάσους, πηγαίνοντας ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία κι' ἀπὸ χώρα σὲ χώρα...

— Ἐταί μιά μέρα, πέθανε ἀπὸ ἐξάντλησι και κούρασι, πρόσθεσε ὁ Πιέρ.

Ἡ Κλάρα, άκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, έφερε τὸ χέρι της στὸ μέτωπό της πού ὠρθωνόταν, σάν χλωμό λουλούδι μέσα στὸ θράδυ.

Πέθανε, εξακολούθησε ὁ Πιέρ, προφέροντας τ' ὄνομά σας... κι' ἀναπολώντας ένα δρόμο γεμάτο άγριοτριαντάφυλλα και πουλιά, ένα δρόμο ἀπ' ὅπου φαίνεται ένα εὐτυχισμένο χωριό!...

Ἐντομεταξύ ἡ Κλάρα σκεφτόταν:

— Ἡ ζωὴ μου δὲν άλλαξε καθόλου ἀπὸ τότε πού ἐκεῖνος έφυγε. Κάθε χρόνο έρχομουν ἐδῶ για νὰ τὸν περιμένω, αν και δὲν έλπιζα νὰ τὸν ξαναδῶ ποτέ... Ἐνῶ σὲ θεωροῦσα ἔνοχο, μακρινὲ μου άρραβωνιαστικὲ, σὲ λάτρευα ακόμα... Μὰ και σὺ μὲ λάτρευες!... Για μένα θασαυίζουσιν, για μένα πέθανες ! Ὡ ! εὐλογημένος ἄς εἶνε αὐτὸς ὁ ταξιδιώτης πού μοῦ εἶπε ὅλ' αὐτὰ.

Μέσα στὴν ἀπέραντη κοιλάδα, ἡ πρῶτες λάμπες σπιθβολοῦσαν πίσω ἀπ' τὰ τζάκια τῶν μικρῶν παραθυριῶν. Ἀπὸ τὰ θάθη τοῦ ὀρίζοντος οἱ άστερισμοὶ ανέβαιναν για νὰ ἀπλωθοῦν σ' ὅλο τὸν οὐρανόν... Τότε ἡ Κλάρα δίνοντας τὸ χέρι της στὸν... ξένο, στὸν Πιέρ, τοῦ εἶπε εὐχαριστὴ και πῆρε τὸ δρόμο για νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ χωριό!...

Κι' αὐτός, όταν ἐκείνη εξαφανίστηκε πίσω ἀπ' τοὺς φράχτες και τὰ δέντρα, έκανε μεταβολὴ και χῶθηκε πάλι μέσα στὸ σκοτεινὸ και βαθὺ δάσος, ζητώντας τὸ δρόμο τῆς μοῖρας του μέσ' ἀπ' τὰ δάκρυά του...

ΠΑΣΚΑΛ ΦΟΡΤΥΝΥ

Ἡ ΤΥΦΛΟΜΥΓΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 17)

παράδοξο, μὰ ἔχω τὴν ἐντύπωσι, ὅτι αὐτὴ, πού εἶπα αὐτὸ πρῶτό, πού άγγίζει τοὺς ὤμους της, ἐκείνη τὴν ἡμέρα, αὐτὴ μοῦ ἦταν προσωρισμένη για συντροφίσσα τῆς ζωῆς μου. Για μιά στιγμή, τὴν αἰσθάνθηκα νὰ τρέμῃ, τὴν ἐνοίωσα συγκινημένη. Αὐτὴ μόνο θὰ μπορούσε νὰ μ' ἀγαπήσῃ... Κι' ὅμως ἐγὼ δὲν τὴν ἀναγνώρισα. Ὅταν ἀργότερα ἀγάπησα τὴν Ἐλισάβετ, τὴ Ζανίνα ἢ τὴ Μόνικα, τὸ έκανα, γιατί ἀναζητοῦσα σ' αὐτὲς τὴ μικρούλα μου αἰχμάλωτο τῆς τυφλόμυγας. Καταλαβαίνει, Μισελίνα ;

Και πρόσθεσε μὲ λαχτάρα:

— Μὰ ποῖά νὰ ἦταν ; Ποῖά νὰ ἦταν ;

Καθὼς ἡ Μισελίνα δὲν ἀπαντοῦσε, ὁ Φίλιππος σήκωσε τὸ κεφάλι του και τὴν κύτταξε.

Ἦταν χλωμὴ και προσπαθοῦσε νὰ χαμογελάσῃ.

— Ἐγὼ ἤμουν, τοῦ άπάντησε, τέλος.

Τὴν κύτταξε κατάπληκτος.

Τοῦ φάνηκε πὼς τὴν έβλεπε για πρώτη φορά κι' ἀναγνώρισε σ' αὐτὴ τὴ μνηστὴ πού τοῦ εἶνε προσοίσις ἡ μοῖρα...

PAUL BRINGUIER

ΤΟ ΝΙΕΜΠΟΥΤΟ ΜΟΥ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 32)

λεδραματικούς. Μὰ, κάθε φορά, πού παρουσιάστηκα χωρίς τὴ συνηθισμένη μου εμφάνισι, ἦταν ὀλοφάνερη ἡ ἔνσπερκεια τῶν θεατῶν.

Ἐταί έμεινα, ὅπως εἶμαι, αἰχμάλωτος τῆς ἴδιας μου ἐπιτυχίας.

Τὸ περίεργο στὴν ἐπιτυχία μου εἶνε ὅτι άρχισε ἀπὸ θάψεις ἐντελῶς τυχαίες. Ἐμαθα νὰ σέρνω τὰ πόδια μου και νὰ κινῶμαι σπασμωδικὰ ἀπὸ κάποιον γερὸ ζωέμπορο πού εἶχα γνωρίσει στὸ Λονδίνο. Αὐτὸς ὁ άνθρωπος στενοχωριόταν πολὺ γι' αὐτὸ τὸ κωμικὸ του περπάτημα, τὸ ὁποῖο μιμήθηκε στὴν ἀρχὴ μόνο και μόνο για νὰ διασκεδάσῃ μαζί μὲ μερικοὺς φίλους μου. Μὰ, όταν ἔγινε ἡθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου, μετέφερε τὸ εὐρημά μου ἀπὸ τὸ ἰδιωτικὸ ἐπίπεδο στὸ δημόσιο.

Αὐτὸ εἶνε ὅλο τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας μου.

Ἄν δὲν εἶχα δὴ τὸ περπάτημα αὐτοῦ τοῦ ζωεμπορο, θὰ κέρδιζα ἰσῶς ακόμα εἰκοσι λίρες τῆς ὁδομάδας, ἢ μάλλον δὲν θὰ έπαίξα πειὰ καθόλου....

Μὰ ἡ τύχη μου θέλησε νὰ συμθεῶν τὰ πράγματα διαφορετικά.

ΤΣΑΡΛΙ ΤΣΑΠΛΙΝ

Mica Eidiou Deradica TON PODON
 υπό Dr. M. Scholl
 ...
 ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
 Π. ΜΠΑΚΑΚΟΣ
 ΑΘΗΝΑΙ - ΟΜΟΝΟΙΑ

Κορέσι
 Δι' αὐτὴν τὴν ἐκδοχὴν
 καὶ ἐπιπλέον μεταστάσεων τῶν
 ποδῶν τοῦ Dr. Scholl's Reducer
 πρὸς Dr. Scholl.

Ἀδυνατὰ ἢ πρημένο τὰ πόδια
 καὶ ἐπιπλέον μέθοδος ἀρραβωνιαστικῆς
 καὶ ἀδυνατῶν πρημένων ποδῶν
 τοῦ Dr. Scholl's (Αἰσθητικὸν
 διαπρόσθ) τὸ ὅπλον
 ἐξομαλύνει καὶ ἐκδοχὴν
 εἰς τὰ πόδια καὶ.

Ἡ πλέον ἐπιτυχημένη συλλογὴ
 μοντέλλων
 ΚΟΝΤΟΝΖΕΤΑΥ
 ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

Ἰφάσματα πλεκτά διὰ ΓΑ-ΓΙΕΡ Ζέρσεϋ ΑΓΚΟΡΑ και ΜΠΑΡΟΛΕ σὲ ΜΟΔΕΡΝΟΥΣ χρωματισμούς. ΤΑΙ ΙΕΡ τὰ ΠΛΕΟΝ ΜΟΔΕΡΝΑ έτοιμα και ἐπὶ παραγγελία ὡς και ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ—ΚΑ-ΕΣ κλπ.

Κολοκοτρώνη 45

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
 ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ — ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
 ΑΧΑΡΝΩΝ 182 ΤΗΛ. 80-789

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφ. ρεῖας Ἀθηνῶν—Πειραιῶς πρὸς
 ἐυκολίαν τοῦ κεντροῦ :

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ὁδὸς Σωφρο-λεους 11 ΑΘΗΝΑΙ
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Παισιῶν ἀριθ. 165

ΚΥΨΕΛΗΣ, ὁδὸς Κυψελῆς ἀριθ. 8

ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Ἀσφύρου, Θερσῶς ἀριθ. 110

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐθυλίδου

ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, γωνία Μαυρομυχαλῆ και Καλλιδορίου

ΠΛΑΚΑΣ, ὁδὸς Καπνικωφῆας ἀριθ. 37

ΚΟΛΩΝΟΥ, ὁδὸς Σινοβίου πλησιο σταθ. ΣΠΑΠ—ΣΕΚ

ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ, ὁδὸς Πειραιῶς 79 πλησιον Λιμέναγορᾶς

ΒΑΘΗΣ, ὁδὸς Ἀριστοειδους 15α

ΠΛ. ΗΡΩΩΝ, ὁδὸς Καροῦσσας 31

ΑΧΑΡΝΩΝ, ὁδὸς Ἀχαρνῶν 114

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Ὀμήρου 16, παρὰ τὴν Ἀγίαν Τριάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Ἀσφύρου και Μαυρᾶς Στῆς ἀριθ. 55

ΑΓΙΟΥ ΜΙΟΝΥΣΙΟΥ, ὁδὸς Ἀγ. Διονυσίου και Παρῶν

ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Ἀντιοχείας 2

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλασσόμενοι, μὲ τὸ πλεῖστον ἐν συνοικιακῶν π. ῥαγρημά
 μας ἀντιφεύγεται τὰ έξοδα και τὴν άργοπορίαν τῆς μεταβασης
 εἰς τὸ κέντρον.

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ,
 Ὅσες ἔχετε δέρμα άτονο
 χωρίς ζωὴν ζητήσατε τὴν
 crème organique μας, ἡ ὁποία
 ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν θὰ
 σὰς κάμῃ τὸ δέρμα σας
 νὰ λάμψῃ ἀπὸ ζωὴ και ὡ-
 μορφία. Ζητήσατέ τὴν ἀπὸ τὸ
 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙ-
 ΤΟΥΤΟΝ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

crème
 organique

ΧΑΜΑΡΑΚΗ
 Σταδίου 37, Τηλ 23-208

ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΟΡΕΟΚΤΟΝΟΝ

**ΦΟΝΕΥΕΙ ΚΕΡΑΥΝΟΒΟΛΩΣ
ΤΟΥΣ ΚΟΡΕΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ
ΡΙΖΙΚΩΣ ΤΑ ΛΑΡΙΑ ΤΩΝ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ**

Γεν. αντιπρ. εταιρία "ΛΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ,
ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 24-739